

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

**ԹՈՒՐԲԵՐԷՆ
ՆԱՄԱԿԱՆԻ**

ԻԼԱՎԷԼԻ

ՄԻՈՒՆԻՍԻՊԱԼԻՏԵՏԵ

ՄՈՒՀԱՐՔԷՐԱԹՐ

ՔԵՄԻՑԵՂԷՆ ԳԼԵՂԱՅԻՐ ՔԵՄԻՑԵՂԷՆ

ԱՇԽԱՏԱՆԻՔԵԱՅ

ՄՈՒՀՐԱՆ ԱՐԻԿԵԱՆ

ԹԱՐԳԱՆ ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՐԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՕՍՏԱՆԻԷ

1883

ԹՈՒՐԳԵՐԷՆ
ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԻԼԱՎԷԼԻ

ԱՌԻՆՏԷՍԹԵՆ

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹՐ

ՐԷՄԻՅԵՒՆ ՎԷ ԳԱՅՐԸ ՐԷՄԻՅԵՒՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

ԹԱՐԳՄԱՆ ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՐԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՕՍՄԱՆԻՒՆԻ

— 1885 —

59-44.7.

47-682

58-44.7

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Նկատելով որ Տաճկաստանի Հայոց մէջ կը գտնուին խել մը անձինք՝ որք թուրքերէն ձեռագրի ընթերցանութենէն զուրկ են և չունին արդի ժամանակին պահանջմանցը յարմար ուղեցոյց մը, որով կարենան իհարկին մուրհակ, աղերսագիր և այլ ասոնց նման պաշտօնական գրերն ուսումնասիրել:

Նկատելով որ կը գտնուին կարգ մը անձինք ալ որք՝ թէպէտ և կը ցանկան թուրքերէն այլ և այլ ձեռագրոց ընթերցանութեան ինչպէս նաև թարգմանութեան՝ բայց ոմանք չափազանց անտեսագիտութեամբ ոմանք ալ չքաւորութեամբ չեն կարող իրենց նպատակին հասնիլ, որով հանապազ զրկանաց կը մատնուին, ուստի այսպիսեաց յարմարագոյն ուղեցոյց մը ըլլալու համար այս գործն արտադրեցինք որ մեր կիւլտէսթէ անուն հանրածանօթ ձեռագիր նամականին Գ. տպագրութեան կէտ առ կէտ և ճշգրիտ արտասանութիւնն է:

Սոյն գործն՝ որոյ մէջ պարունակեալ բոլոր գրութիւնք ժամանակին կատարուած մէկ մէկ իրողութեան արդիւնքն ըլլալով, Օսմ. լեզուի արդի գրականութեան և Օսմ. օրինաց համաձայն խմբագրուած են՝ և բնական և իսկական կերպարանք մ'ալ ունին, տարակոյս չիկայ թէ ամեն կարգի ընթերցողաց բաւական օգտակար պիտի ըլլայ, նա մանաւանդ որ ի վերջոյ ունի Բաղդադի մ'ալ որ ներկայ գործոյն մէջ պարունակեալ բոլոր բառերուն հարազատ թարգմանութիւնը կը ցուցնէ և ասով ալ հարկ չի մնար մեծածախ բառարաններ հայթայթելու:

Մ. ԱՅԻՆԱՆ

2004

6455

38

ԶԵԿՈՅՑ

Պէտք է գիտնալ որ այս գրքին մէջ դասուած բոլոր բա-
ռերուն արտասանութիւնքը մեր Առաջնորդ Ռազմաբարձր Օս-
կէան տետրին դրութեանցը համաձայն գրած ենք, այսինքն
Գ Յ Ի Ք Վ Ի Դ Ե Ի Թ Շ Ի Ա՝ կամ Ը՝ կամ Ո՝ Ը Ի
փոխարէն գրած ենք :

Նաեւս կան խել մը բառեր ալ զորօրինակ Իւզի, Էլի, Էն-
ան, հաբէյ, Նաշար և այլք որոնց թուրքերէն ուղղագրութիւնքը
թէպէտեւ Խալի, Էւլի, Ըհան, հաբէյ Զեշար ըսել կը տրտամ-
դրէ, բայց այսօր ժողովուրդն առհասարակ առաջնոց պէս
հնչելուն, մենք ալ ստիպուած ենք առ այն համակերպիլ :

Նոյն

Թիւ. (14)
ԱԵ ԿԻԱԿԱՆԻ ՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՆԻՏԵԱՐԱՐԱՆ ԶԱՐԺՈՒՆ
ԳՐԱՆԶԱՐԱՐԱՆԻ ԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ
ԻՐԱՆԵԱՆ. 1911 խ-ն ուս-ր. 7.

Գրէ 13 շէշ

ՄՈՒԳԱՏՏԻՄԷ

Հէր սընրֆ էֆրատըն՝ սէվզը տէհը իլէ պուլընարդը ահվալի մէսէր-
րէթ վէ մաղարբաթընը, վէ թէշէքքիւրու թէշէքքիսինի միհվէրի լա-
եիզընտէ արղու թէպլիլիլ իթմէք, վէ թէտարիւքի իհթիեաճաթ դըմ-
նընտա միւսպատէլէի էֆքեար խուսուսլարընը հիւսնի լիֆա, վէ պու-
վէճհ իլէ թէսհիլի մուամէլաթը դարուրիլէէէ տէսթրէս օլմագ իւզ-
րէ հէր գանզը պիր վագըթտա վէ խուսուսլիլէ վագթի միւսթաթիտաթի
սապալէթտէն իթիպարէն տաթմա չալըշարագ պուշտան դայրի սուրէթ-
լէ էլէ կէշմէզ օլան մաթաթի կիրանպէհաեի գըրաթէթ, վէ դըտայի հա-
եաթպախալի ՔիթԱՊէթի իշթիրա վէ իքթիապլա շիլնէթեապի թէ-
մէլիւզ վէ բէրվէրաթի թէֆէլիւզ օլմագա մուգայէտ պուլընմագը
էլզէմ տիր :

Պու նիմէթի ճիհանզըյլէթի էլտէ իտէն զաթը միւքէրէմ՝ էլ հազգ
հայիի հազըզի լիւնվանը ճէլիլիլի հաիզ օլուր : Չունքի խասըլիէթի
մէվհուպէի նուզգ պէնի Ատէմին կիրուհի հայվանաթտան թէմէլիւզի-
նէ վէսլիլէ իտէ մէպհուսուսն ա՛նհ օլան ֆագլիլէթի քէթպու գըրաթէթ
տաթի թահսլիլիլէ միւվէֆֆագ օլան էհիլ իգպալ իլէ հէր նասըլտա
թէտէրրիւստէն մահրում գալուպ իլա տիրըլ էօմը ա՛մայի ճէհլ իլէ
քէօր կէշնան էհիլ չիքպէթ պէյնիտէ ֆարգի ա՛ղլյա իհտաթընա՝ վէ
գըմաթի էվվէլին նաիլի ֆէվզու ֆէլա՝ վէ գըմաթի տիլկէրին եա՛նի ճէ-
հէլէնին միւսթագրադի էնիլու ահ օլմասընա սէպէպի միւսթագըլ տըր :
Իլթէ չու տաղըզաեա մէպնի քէմալի պատու պասիլիլէթլիլէ ա՛լէ-
մէ հայրէթէնտաղ օլան Շէվքէթմէապ Լֆէնտիլիզ հէր ճիւս վէ սը-
նրֆ թէպա՛աթի սատըգաթի շահանէլէրինի բէնչէի ճէհլու նատանիլաթէն
թաիլիլյա՝ վէ եուսրու եէսարաթ թէրսիլ իթմէք միւրատի հիքմէթ
մուֆատիլէ մէմալիքի մահրուսէի՝ շահանէլէրինի հէր պիր մահալլէ-
սինի էմալի նամէսպուզ նիճէ նիճէ վէսաիլի նաշիլիլի իլմու մէա՛րիֆ-
լէ մէսթուր վէ մա՛մուր պուեուրմուշ օլտըզլարընտան, հէման ճէնա-
պը Սահիպիլ լէվհի վէլգալէմ թէպարէքէ գաթուհու թէա՛լու շանու-
հու հազրէթլէրի՝ Փատիլահի մէա՛րիֆ տէսթիկեա՝ խագանի ֆագլիլէթ
պարկեա՝ Միւշէվվիլիլի գիւմրէի էհիլ ըր՛ֆան՝ Միւմէզըզիլի վէրաթի
ճէհլու պուզըն՝ Խսուլղան իպնէս Սուլղան էլ Ալադի ԱՊՏԻԻԼ ՉԱ-
ՄԻՅՏ Խանի սանի Էֆէնտիլիլի հազրէթլէրինի էրիլքէի բէքիլքէի Սալղա-
նաթը սէնիլէի Օամանիլիլի իւզէրինտէ դալի էօմրու ա՛ֆիլէթ վէ մէգիլի
եումու սէա՛տէթլէ գաթմու պէր տէվամ՝ վէ գիլիլի սաեթի մէա՛րիֆ
հիմայիլի Շէհրիեարիլէրինտէ քեաֆֆէի բէա՛եա վէ պէրաեա գուլա-
ընը զըտաեի իլմ վէ ֆէրադի պալ իլէ նաիլի դայէի մէրամ էյլէյէ .
ա՛միլն :

Քեզայիք թէքէստերի ա'տէտլերի մահգա շու ա'սրի սէ'ատէթհարի վէլլիլեիւն նիա'միեէ մուգատտէր օլուպ վիւճուալարըլա իֆթիխար էյլէտիկիմիզ իւլէմաեի բասիխուն' վէ իւլէֆաեի գիւլֆիւնուն հազարաթընըն' հիմէմի մէշքիւրէսիլէ էնվաի' ուլլումու մէա'րիֆին թահսիլլ ու թէմէլլիւքինի թէսհիլլ ու թէհվիլին իտէն նիճէ նիճէ սուհուլէթպաիւլ վէ մուֆիլտ ասարը պէրիլիւզիլաէ պէրէքէթնիւմայի հուսուլ օլարագ , պուշլարըն տէլալէթիլէ էպնա վէ եախօտ ըխվանը վազան " Գըյաթէ-հէթիլէ պէլ Գաթէ " քէլամի ճէլիլլինին " Գէննասս-Պէվլա վէ էհլէ-լէլէ-ահէսս " Գալլի մէշուրինին մուգթաղիեաթիլինի քէմա հիւ-վէ եալիլգ ֆարգու տէրք վէ թէսարրուֆ վէ թէմէթթու' իթմէքտէ , վէ պու հալըն նէթիլճէի պէհիլճէսի օլարագ զէվաթը մումաիլէլլիմին պէյնէլ ազրան միւմթալ' վէ մա'նէն վէ մատտէթէն միւսապ օլլազտա օլարգլարըն ա'նիլլէրի բիլի նազարը տիգգաթու ի'թիպարէ ալտըղըմ-տան , մահգա թիւրապի ագտամի սահապը ֆաղլու քէմալ սուրըան պու ապ'տի ֆաղլը իւլ հալ տալի , շըգգը էվվէլի եա'նի նէշրի մա հասալ խուսուսըն մէհմա էմքէն էտա իթմէք' վէ ըխվանէ պիլ թուհ-ֆէի եատիկեար օլմագ իւզրէ գալմանիլնու նիզամաթը մէվղուա' վէ ուսուլի ճարիկէէէ թաղպիլգան մուլթիլիլ իւլ էշքուլ վէլ մէալ սէնէտաթ վէ ի'մուխապէրլէր վէ բիքեապի Դահանէյէ վէ մէգամա-թը ա'լիլէէէ թագտիլմ օլունա կէլտն սուվէրի իաթիտա' իլէ թալսըյ-էէ վէ թէշէքիւրնամէլէր վէ թէգաքիւրու իլանաթ վէ վէսաթիլ շէ-բիլէ վէ մէվատտի մա'լիւմէի քէսիլլէթիւլ իաթիմալ իւզէրինէ նու-գուգ վէ մէգալաթը հալի ի'լալէլի Կիիլ, Տէսթիլի Մուհարրէթաթը բէամիլէ վէ զայրը բէամիլէ նամիլլէ թէրթիլլ իթմիլ վէ Ռիգա' վէ թա'լլիլ իլէ Սիեագաթ վէ Տիլվանի խաղլարը իլէ թաղիլլ իթտիլլ օլարըլմ վէճիլլէի հաղիլլէ մուրէլի նաշիլլին բայի մէլաիի հուզուրը փիւր նուրի հաղրէթի Սիւլլմանէ թէճասիւրի թագտիլմի գալիլլինտէն օլարագ մին զայրը հատտին հէգար շէրէմու հիճապլա պազարը բէ-վաճ ու ինթիլարէ վազ' էյլէր , վէ շայէտ եալլէրի իգպսլ վէ գալիլիմիլէ նուսաթի մէնշուրէտէն պա'զըլարը ա'լամի տէվրան վէ միւնիեանի զէմանըն զիլլի բայի միւրիւվլէթ վէ սէմահաթլէրինէ տիւշէր իսէ , " Էլ Էնասս-Պէլ-ֆուս պէլ Խաթի վէն Զիեան " քէլամը մէշու-րինճէ հասպէլ պէշէրիլլէ վա'զը օլան սէհվիեաթու սղադաթըն զլուլ-ֆի նազարի թէսամուհքեարանէլլիլլէ աֆ'ու սաֆհ վէ եախօտ մախ-ֆիլէն թասհիլլինէ հիմմէթ ու ինայէթ պուլուրաճաղարընը գալիլէն մէմուլ իտէրիմ :

Ֆի 3 Քեանուսի սանի սէնէ 98

Պէնտէ
Մէհրէ

ԻՆԱՎԵԼԻ ԿԻԻԼՏԵՍԹԷ

ՏԵՅՆ ՍԷՆԵՏԱԹԸ

700

Եալընըզ եէտի եիւզ զրուշ տըր .

Թարիխտէն օն պէշ կիւն միւրուրինտէ Լօգմաճը հաճի Մուսգաֆա աղաեա' վէ եախօտ էմրինէ պէր վէճհի պալա եալընըզ եէտի եիւզ զրուշ բաիճ ազլէ էտա իտէճէյիմ :

Ֆի 8 Մայիս սէնէ 98

Իզմիր .

Էլ մէտեուն

Խաբշէյ

18

Եալընըզ օն սէքիլ ա'տէտ սիմ մէճիտիլէ տիր .

Պատիլ թաղիլլի սէնէտի տէյն օլ տըր քի , ճէսթէ ճէսթէ թէտիլլէ պիլլէ զիլլտէ մուհարրէր թարիլլտէն ի'թի-պարէն տէօրթ մահ զարֆընտա եա'նի կէլէճէք շէհրի էյլուլ նիհայէ-թինէ գատար քեամիլէն թէսիլիէ իթմէք շարղըլա , ճիհէթի գարղը շէրիլլտէն օլարագ եէկէնիմ հաճի Մուրատ աղատան պէր վէճհի պալա եալընըզ օն սէքիլ ա'տէտ սիլմ մէճիտիլէ ախզու ու իաթիտանէ էյլէտիմ :

Ֆի 1 Հաղիրան սէնէ 97

Էլ մէտեուն

Արէֆ

10

Եալընըզ օն ա'տէտ լիւրայի Օամանի տըր .

Պատիլ թահրիլլի սէնէտի տէյն օլ տըր քի .

Իչպու տօգսան ալթը սէնէսի շէհրի Մուհարրէմ իւլ հարամընըն զուր-

ընտանիքներն 2 մահ վատէ իւր գույումը Պետրոս աղա եւ տիրանէն օն ատէտ լիւրայի Օսմանի միւլթէրէքէն արդ ու խթիտանէ էյլէյուպ մուգապէլէթէն 19 լիւրայի Օսմանի զըյմէթինտէ, վէ երկիր մի տէօրթ տիրէմ արդլէթինտէ 17 ատէտընտա ֆրանսըգքէարի պիւր ատէտալթուռն գօրտօն աղայի մուսալիլէյն նէղաւնտէ թէրհէյն էյլէտիկի միդի, վէ մէպլաղը մէպհուսընէմի թէտիեէսինտէ եէքտիլէրէքէ քէֆիլուռն պիւլ մալ օլտըղըմը միւսպէյեին իշպու սէնէտ պիւլ իմզա մուսալիլէյն Պետրոս աղա եւտիրնէ ի'գա գըլընտը :

Ֆի 1 Մուհարրէմ սէնէ 96 ԵԼ մէտեուն ԵԼ մէտեուն
Տէր Իզմիյը Ա'ւը Քէպապըղաթէ
Րիշ

600

Եալընըղ ալթը Եիւզ զրուշ տըր .

Վէճհի թահրիյրի հուրուֆ օլտըր քի,
Իշպու սէքսան եէտի սէնէի միլլատիյեէսի շէհրի Շուպաղընըն իպ-
թիտաւընտան իթիպարէն մահ պէ մահ իքիլէր եիւզ զրուշ էտա իտէ-
րէք իւշ այ' զարֆընտա քէտալիլէն իյֆա իթմէք շարղըլա իլթիրա էյ-
լէտիկիմ էրզադ պէհաօրընտան օլտրադ պաղգալ Շուսուֆ աղայա պէր
վէճհի պալա Եալընըղ ալթը եիւզ զրուշ րաթն ազճէ տէյնիմ օլտըղընը
միւսպէյեին իշպու սէնէտիմ պիթ թէմհիլը աղայի մէրգուսէ ի'գա էյլէտիմ :

Ֆի 1 Շուպաղ սէնէ 87 ԵԼ մէտեուն
Ջէպէյէ պէնր Ա'պթ

Տէրունի սէնէտտէ մուհարրէր մէպլաղըն իյֆաւընա քէֆիլուռն պիւլ
մալ օլտըղըմը միւսպէյեին իշպու մահալլէ վաղ իմզա իյլէտիմ :

Ֆի 2 Շուպաղ սէնէ 87 ԵԼ քէֆիլ
Մահմաթ

48

Եալընըղ զըրգ սէքիզ ատէտ սիյմ մէճիտիյեէ տըր .

Իշպու պին իւշ եիւզ պիւր սէնէսի շէհրի Շուպաղընըն օն պէշինտէն
իթիպարէն ալթը մահ վատէ վէ նիզամէն լաղըմ կէլան կիւզէշթէսիլէ
քէօսիլէճի Նշան աղա եէտիրնտէն պէր վէճհի պալա Եալընըղ 48 ատ-
տէտ սիյմ մէճիտիյեէ արդու խթիտանէ էյլէյուպ մուգապիլինտէ 30

լիւրա գըյմէթինտէ պիւր ատէտ էլմաս քիւփէ թէրհէյն էյլէտիկիմի, վէ
շայէտ վատէսի հուրուլինտէ մէպլաղը մէքքիւրի պիթ թէմամ իյֆա
իտէմէյէճէք օլտըր իտէմ, րէհնի մէքքիւրի հէման գըյմէթի մէքքիւ-
րէ իւզէրէ ֆիրուլթ իտուպ էամանընտան մաղլուսընը թէվէյֆ վէ
պաղընըն իատէ էյլէմէք իւզրէ էֆէնտիլ մուսալիլէյնի մէգուսիյէթի
քէտալիլէ իլէ թէվէյլ իթմիշ օլտըղըմը միւսպէյեին իշպու սէնէտ զիյ-
րինէ վաղ իմզա էյլէտիմ :

Ֆի 1 Շուպաղ սէնէ 301 Ա'ն միւթէրճիմիյնի
Պապը Սէրա'սքէրի
Շէհապ

30

Եալընըղ Ելի ատէտ ֆրանսըղ ալթուսըր տըր .

Միւսպտեա' իթմիշ օլտըղըմ մալ պէտէլինտէն տօլայը կիւմիւշէլէր-
տան Տիլրան վէ պիւրատէրի էֆէնտիլէր գուսանեաւընա տէյնիմ օլան
պէր վէճհի պալա Եալընըղ Ելի ատէտ ֆրանսըղ ալթուսընը թարիյիս-
տէն 31 կիւն միւրուրինտէ նիզամէն լաղըմ կէլան կիւզէշթէսիլէ գուս-
րանեայի մէքքիւրէ վէ Եալթօտ էմր իտէճէյի մահալլէ թէտիյէ իտէճէ-
յիմի միւշի' իշպու սէնէտիմ պիթ թէմհիլը շիրքէթի մէրգուսէ ճանիպի-
նէ ի'գա գըլընտը :

Ֆի 1 Քեանուսի էվիլէ սէնէ 98 ԵԼ մէտեուն
Օհանէ

Ճիթրօ Եա'նի ՀԱՎԱԼԷ

Իշպու սէնէտին նաղըգ օլտուղու 30 ատէտ ֆրանսըղ ալթուսընը
Սամսօն թիւճճարանընտան հիւրմէթլու Ֆաիզ էֆէնտիտէն արդ էյլէ-
միշ օլտըղըմըտան, մէպլաղը մէքքիւրի հալիէէն համիլի սէնէտ օլան
էֆէնտիլի մուսալիլէյնի թէտիյէ իտէսինիզ :

Ֆի 3 Շուպաղ սէնէ 97

Կի-թիւլէրաւ Տէգրան

640

Իլք տէֆա չըգանադ մաա'լըմտան թէտիյէ օլըմադ իւզրէ նիզամիյէ
խաղիյնէսինտէն մուխասսա օլան մաա'լըմտան Եալընըղ 620 զրուշ սար-

բաժնի Գիրքի աղատան ակադ էլէտիկիմի միւշիւր' իշպու սէնէտի մէմհու-
րըմ' ի'դա գըլընարը :

Ֆի 1 Նիյսան սէնէ 300

Սըրէլ

ա'ն խուլէֆայի տախրէի սէվգըյաթ

Մէպլաղը մէգքիւրըն օլ վէճէլէ թէսվիէ գըլընաճաղը թաստիյգ
օլընըր :

Ֆի 1 Նիյսան սէնէ 300

Մէմուրը թէվղիյ'

Շէրֆէրոյէն

ՊՕՆՕ

Զիյրտէ մուհարրէր թարիյիստէն 12 կիւն սօնրա իշպու պօնօմըն հա-
միլիէնէ 10 ա'տէտ երւղլիւք գայիմէ էտա խտէճէյիմ' :

Ֆի 9 Րէպլիլ իւլ էվլէլ սէնէ 98

Սէրվէր լիւն Հէլէ

ԲՕԼԻԶԱ

Ա'յնթապ ֆի 18 թէմուզ 1298 | պէտէլիւնի նագտէն ակադ էլէմիշ
օլտըլըմ' եալընըզ 6500 զրուշ, իշպու պիր նիւսիւէ բօլիշամ' դարա-
ֆընըզա իրաէ օլընարգտա , Զօպանդատէ ճէմալ էֆէնտի էմրինէ էտա
խոռուպ հիսապըմա կէշլիւրմէնիդի բէճա էլէրիմ' :

Լադֆէ

Գալա'ի Սուլդանիյէտէ Ապրահամ' վէ Տիգրան էֆէնտիլէրէ :

Տիֆիլի

Տէրիսէա'տէթտէ Պալդաճը խանընտա մուգիյմ'

Շէրիքիմ' Ապտիւլ Գաթըր էֆէնտիյէ :

Ատէտ 500

Օլ' դարաֆտա էտա օլընմագ իւզըրէ համիլի բօլիշա իյրանի Սահհաֆ
Մօնլա Քէրիյմ' աղատան 500 ա'տէտ սիյմ' մէճիտիյէտէ ակադ ու գապզ
էլէմիշ օլտըլըմտան , վիւսուլիտէն 12 կիւն սօնրա մէպլաղը մէգքիւ-
րի աղայի մէրգումէ վէ եախօտ էմրինէ թէտիյէ պիրլէ իշպու բօլիշա-
էի իսթիւլա իթմէնիզ միւթէմէննա տըր :

Ֆի 18 Րէճէպ սէնէ 98

Ա'լէ վէհպէ

ՄԱԳՊՈՒԶ ՍԷՆԵՏԱԹԸ

Ղրուշ

800 ա'ն իպթիտայի Մայիս սէնէ 98

800 » » » Հազիյրան » միւհ

800 » » » թէմուզ » »

2400

Պատի թասղիյրի սէնէտ օլտըր քի ,

Պապը Ա'ալիտէ օլան մէմուրիյէթիմտէն տօլայը իլէմիշ օլան մէգ-
քիւր էլ մըգտար 3 այլըզ մաս'ըմըն մէճմու'ի օլան 2400 զրուշ Ֆէ-
վախտ գաւմբանեալընա ֆիրուլթ իլէ պէտէլիւնի քեամիլէն ակադ ու
գապզ էլէմիշ օլտըլըմը , վէ շայէտ իլէրուտէ պու մատտէյէ տաիր պիր
կէօնա իլիլիզ գուհուր իտէր իտէ իքմալի նօգտան վէ եախօտ մէպլաղը
մագպուզի քեամիլէն իա'տէ իտէճէկիմի միւպէյիլին իշպու սէնէտի մէմ-
հուրիմ շիրքէթի մէրգուլէյէ ի'դա գըլընարը :

Ֆի 10 Աղուսթօս սէնէ 97

Խարիճիյէտէ էվրագ
օտապը քէթէպէսիւնտէն
Ա'ալիւլ Գաֆար

Սիյմ' մէճիտիյէտէ օն տօղուզ զրուշտան

400

Ետի գուլէ խարիճիյէտէ քեալին Էրմէնի խաթախանէսի մէթէպիւն-
տէ լիսանի թիւրքիյէ տաիր իճրա իտէկէլտիկիմ' խըտմէթի թէտրիյ-
սիյէտէն տօլալը պա իրատէի Սէնիյէտէ շէհրի թախսիյա վէ իհսան
պուլըլըմը օլան 400 զրուշ մա'ալի աճիզանէմ' սէնէի հալիյէտէ շէհ-
րի Մարթընա մահսուպէն Մէա'րիֆ նէզարէթի ճէլիլէտի վէզնէսիւնտէն
մագպուզըմ' օլտըլընը միւպէյիլին իշպու սէնէտ պիրթ թէմհիյը թագ-
տիյմ' գըլընարը ,

Ֆի 12 թէմուզ սէնէ 98

Պէնտէի
Մէհրէ

ԵԱԽՕՏ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ

Իշպու 97 սէնէտի Մարթ մատ'ըմ' օլան 400 զրուշ Մէարիֆ վէզ-
նէսիւնտէն մագպուզըմ' օլմաղլա իշպու սէնէտ ի'դա գըլընարը :

Ֆի 12 թէմուզ սէնէ 97

Ետի գուլէ Էրմէնի խաթախանէսի
լիսանի թիւրքի մուա'լիմի
Մէհրէ

Աղանամ	Պարկեյր	Էսթեր
Բէս	Բէս	Բէս
50	12	2
Էսթ	Օն Իքի	Իքի

Պատիկ թասդկերի սենէտի մագպուզում օլ տըր քի ,

Ճէլապ ուսթա Միյորնըն մալիք օլտըրը պալատէ մէղքեր էլ ճինս վէլ մըգտար ճէման 64 րէս հայկանաթընը Լալըզը վէճհ իլէ թիյմար վէ րայու մուհաֆազա իթմէք , վէ վուգուլի դալէպինսէ հէման քէնս տուսինէ րէտտ ու իստէ էյլէմէք իւզէրէ էմանէթէն ախզ ու թէսէլ-լիւմ իթմիշ օլտըրըմը միւպէյեին իւզու սենէտ թէմհիյը գըլընար :

Ֆի 10 Շէվվալ սենէ 98

Նիւ'նան

Վէճհի թահրկերի սենէտի էմանէթ օլ տըր քի ,

Զիյրտէ սահիպի մէօհր Սիւլէյման Շէվվալ Տէրիսէստէթտէ ճիւպպի ա'լի գուրպինտէ միւթէմէքքին մէյվէ ֆիրուշ հալէպի Ա'գա ուլլահ աղայա իյսալ էյլէմէք իւզէրէ Հինտ թիւճճարանընտան Մուսուլի Զիւհ-տի էֆէնտի եէտինտէն մէշինտէն մա'մուլ վէ տէրունինտէ 200 ա'տէտ լիւրայի Օամանի մէվզու՝ վէ աղզը սիճիմիլէ մէրպուզ վէ մէօհրի մախ-սուսըլա մէմհուր պիր խուրճ էմանէթէն ախզ էյլէտիկիմի միւպէյեին իւզու սենէտ պիթ թէմհիյը եէտի մէրգուլէ ի'գա գըլընար :

Ֆի 29 Զիւլհիճճէ սենէ 99

Էմանէթ ճի

Տէր Իսքէնտէրուն .

Սիւլէյման Շէվվալ

Համիլէի սենէտ գապիլէ Հորոփ տուտու՝ ագտէմճէ խանէսինտէ միւս-թէճիլէն իգամէթ խտէն վալիտէմ Ա'նթարան խաթունըն տիւարի ա-խէրտէ պուլունտըրըմ էսնատէ վէֆաթը վուգուլինտէ թէրք իլլէտիլի մըգտարը մա'լիւմ էշէաեը զըեա՝ վէ թէշէթթիւթտէն սրեանէթլէ ա'լա հալիհի հըֆզ վէ պու տէֆ'ա մըգտարը սահիյհիլէ եէտիմէ թա'տատ ու թէսիլյմ իթմիշ օլտըրընտան քէյֆիլէթ մա'լիւմ օլմագ իւզրէ իւզու սենէտի մագպուզ պիթ թէրգիյմ խաթունի մուսաիլէյհա եէտինէ ի'գա գըլընար :

Ֆի 8 Էյլուլ սենէ 95

Ռսէպ Ա'րապէան

Պատիկ թասդկերի սենէտի մագպուզում օլ տըր քի ,

Գազաէն դաեի՝ իթմիշ օլտըրըմ ֆի 18 ճէմաղիլ էվիլէ սենէ 89 թարիիլու պիր զըդ'ա սենէտ մուճէպինճէ Պապը Ֆէթաթէնահի խու-լէֆտարնտան Էսսէյիտ Սէյֆուլաճ զըմիթիւնտէ ճիճէթի դարդտան մագ-լուպըմ պուլընտըրը 35 ա'տէտ սիյմ մէճիտիլէյի պու տէֆա էֆէն-տիի մուսաիլէյհաէն մա՝ ֆաիզ ախզ ու իսթիյֆա իթմիշ օլտըրըմտան , սենէտի մէպհուսըն իլէրուտէ գուհուրընտա արթըզ հէօքմու իթիպա-րը գալմամազ իւզէրէ իւզու պաղգալնամէմ պիլ իմզա էֆէնտիի մու-մաիլէյհէ ի'գա գըլընար :

Ֆի 28 Շէվվալ սենէ 98

Տէր Ասիթանէ .

Դւա'ն Սէհրէ

Սիքքէի խալիսէ

Ղրուշ 1560

Պատիկ թասդկերի սենէտի մագպուզում օլ տըր քի ,

679 նոսէրօ վէ ֆի Նիյսան սենէ 99 թարիիլէ նամը աճիլիլէ մէսդուր պիր զըդա՝ հալալէնամէ մուճէպինճէ Մէա'րիֆ Նէգարէթի ճէլիլէսինտէն Խիւտալէնտիկեար վիլայէթի ճէլիլէսի էմիւլինէ մու-հալիլէ պէր վէճհի պալա եալընըզ պին պէշ եիւզ աթմըշ զրուշ վի-լայէթի միւշարունիլէյհա մալ սանտըրընտան քեամիլէն մագպուզում օլմը տըր :

Ֆի 20 Թէշրիյնի սանի 99

Նէտի գուլլէ Էրմէնի խասթախանէսի լիսանի թուրքի մուա'լլիմի

Սէհրէ

Այմ մէճիտիլէ եիրմի զրուշ հիսապիլէ

Ղրուշ 800

Պա էմրի ա'լիի ճէնապը Սէրա'սքէրի Էէտինճի օրտուլի հիմայուն դա-պապէթիլնէ թա'եիյն պուլուրըլմը օլտըրըմտան մահալլի մէմուրիլէթիմ օլան Նէմէն վիլայէթի ճէլիլէսի Սանա՝ շէհրինէ գառար աղ'իմէթ իթ-մէք իւզրէ խարճուհըմ օլան պէր վէճհի պալա սէքիլ եիւզ զրուշ

նիզամիյեէ խաղիյնէի պէհիեհսինտէն մագպուղըմ օլմաղլա իշպու սէ-
նէտ պիթթէմհիր թագպոյմ գըլընտը :

Ֆի 1 Քեանուռնի սանի սէնէ 97

Օրտույի մէգքիւր պիրինճի սլայը
իքինճի դապուրը դապիպի
Գօլ աղասը
Ա' քիք

— 000 —

Նան գըլեէ 200
Եէվմ 31
Գըլեէ 6200
Նան չիֆթ 8266

Պա իրատէի սէնիյեհի Շահանէ Էրմէնի միլլէթի խաթախանէսինէ
թախսիյս վէ իհսան պուլյուրըմը օլան եէվմի իքի եիւզ գըլեէ նանի ա-
ղիյըն սէնէի հալիյեէ Շուպազ բուսուլասը պէր վէհհի պալասէքիզ
պին իքի եիւզ ալթմը ալթը պուշուգ չիֆթի հալի օլտըղը հալտէ Լէ-
վազիմաթը ու'մուսիյեհ տաիրէսի իքինճի շու'պէսինտէն ալընտըղընը
մուշի'ր իշպու սէնէտ ի'դա գըլընտը :

Ֆի իպթիտայի Մայը 99

Իրաքէի Խաւխաւանէի
Մէլէթի Էրֆէնէտ

— 000 —

ԳՕՆԴՐԱԹՕ

Պատի թասդիյրի սէնէտի գօնդրաթօ օլտըր քի ,

Մէրճանտա Էօլիւ չըգմազ խանընտա ալթ գաթտա միւթէսարըրֆէ
օլտըղըմ 18 նօմէրօլու պիր պապ գահվէխանէմի իշպու պին իքի եիւզ
տօգսան տօգուզ սէնէսի շէհրի Զիլգա'տէնին ղուրրէսինտէն ի'թիպարէն
պիր սէնէ միւտտէթլէ վէ պէհէր մահ խիթամընտա տէֆա'թէն էտա
իթմէք իւզէրէ շէհրի եիւզ Էլի ղրուշ իւճրէթլէ պէրպէր Արթին աղա-
յա իյճար էլլէտիմ :

Ֆի 1 Զիլգա'տէ 99

Էլ միւթէսարըրֆէ
Հահէ

Միւսթէճիրի մէրգուլմըն մուգարրէր օլան իւճրէթի պէհէր մահ խի-
թամընտա էտա վէ միւտտէթի գօնդրաթօ ինգըզասընտա , թէրք իտէ-
ճէկինէ միւթէքէֆիլ օլտըղըմ ճիհէթլէ ղիյրտէ վազը իմզա էլլէրիմ :

Ֆի 1 Զիլգա'տէ 99

Էլ քէֆիլ
Իսէնպէ

— 000 —

Պատի թասդիյրի սէնէտի իյճար օլտըր քի ,

Եէտի գուլլէ խարիճինտէ քեաին Էրմէնի խաթախանէսինին միւլքի
միւլթէրապը օլուպ իթթիսալինտէ պուլընտն վէ ինճիրիք թա'պիյր օ-
լընտն մահալ սէնէի հալիյեէ բուզի Խըտըրընտան ի'թիպարէն Գասըմի
նիհայէթինէ գաստար եա'նի պիր սէնէ թահթի թէսարրիւֆինտէ պու-
լընտազ , վէ իսթիյա'պ իթթիյի մահսուլաթի արղիյեհ վէ էլճարի միւս-
միրէնին ա'վախի քէնտուսինէ ա'իտ վէ բահի' օլմագ իւզէրէ պաղլէ-
վան Նիգօլիյէ իյճար օլընմը , վէ պիր սէնէ իշուս պէտէլի իյճարի օ-
լան իւշ եիւզ Էլի ղրուշ քեամիլէն ախզ ու իսթիյֆա իտիլմիշ օլմաղ-
լա , իշպու սէնէտի իյճար պիթթէրգիյմ վէթ թէմհիյր եէտի մէրգուլմէ
ի'դա գըլընտը :

Ֆի 30 Նիյսան 97

Իրաքէի Խաւխաւանէի
Մէլէթի Էրֆէնէտ

— 000 —

Պատի թասդիյրի սէնէտի իյճար օլտըր քի ,

Զարսույի քէպիյը իթթիսալինտէ Պաթ բազարը նամ մահալտէ միւլ-
թէրէքէն միւթէսարըրֆ օլտըղըմը պիլա նիւմէրօ պիր պապ քէպիյը
ախշապ տիւքքեանըմը՝ սէնէի հալիյեհ շէհրի Շուպազը էֆրէնճինին
իպթիտասընտան ի'թիպարէն պիր սէնէյէ գաստար թահթը թէսարրիւ-
ֆինտէ պուլընտազ , վէ մահիյէ մուգարրէր օլան իքի եիւզ ղրուշ իւճ-
րէթի բաիճ ազլէ օլարազ պէհէր մահ խիթամընտա հէման վէ եախօտ
նիհայէթ տէօրթ կիւնէ գաստար պիլա թէա'լիւլ տէֆա'թէն թէալիյէ
իթմէք , վէ իլլա մուգալլէմիզ մէֆսուխ գութըմազ իւզէրէ սարրա-
ֆանտան Խրիսթօ վէլէտի Բանայօղ աղայա իյճար էլլէտիլիմիզի միւ-
պէյեին իշպու սէնէտ պիթթէմհիյր եէտի մէրգուլմէ ի'դա գըլընտը :

Ֆի 1 Շուպազ 81

Էլ միւթէսարըրֆէ Էլ միւթէսարըրֆ
Իրաքէի պիլի Մասա Խաւխաւանէ
պին Մասա

ՏԻՅԱԿԻ ԻՅՃԱՐԷ ՍԷՆԵՏԱԹԻՐ

Պիրատեա Աղիյզկիէ

» » Իզմիլ

» » Պէյ օղլու

» » Զուաֆ

» » Տար Պէյ օղլու

Պատիւ թաղկյրի սէնէտի մուգավէլէ օլտըր քի,

Իշպու 96 սէնէտի շէհրի Շապան էլ մուաղղամընըն զուրրէսինտէն իթիպարէն պէհէր գալըպ իշուէն րաիճ ազլէ օլտըրա մահ պէ մահ օնար զրուշ իւճրէթ վիրմէք վէ իսթէնիլիմի վաղըթ մէճմուան իստէ վէ բէտտ իթմէք շարղլարըլա զկըրտէ մուհարրէր իւլ էտամի քէսան միւվաճէհէսինտէ պէր վէճհի պալա եալընըլ Յ ա'տէտ մուսթէլիֆ իւլ էշքեալ վէլ էսամի գալըպլարը վանը ֆէսճի Արթին աղատան ախլ ու իսթիյնար էյլէտիլիմի միւպէյէին իշպու մուգավէլէ սէնէտիմ ի'գա զըլընար :

Ֆի 2 Բէճէպ 96

էլ միւսթէճիր

Սըլմէ Անպօն

Շուհուտ իւլ հալ

Ֆէսճի Պէպրու

Ֆէս պոյաճըլ Անպօն

Ֆէսճի Գօրէ

— օօ —

Պատիւ թաղկյրի սէնէտի իճարէ օլտըր քի,

Զկըրտէ սահիպի իմլա Սէրրահ օղլու Ճէվտէթ աղա Սամաթիա սէմթինտէ Տօղրու եօլ ճատտէսինտէ Ագարճա սօգաղընտա միւթէսարըրֆ օլտըրը 28 նօմէրօլու պիր պապ քեարկիյր խանէսի տէրուհինտէ պուլընան աթիզ զիքր էշեսարըլա պէրապէր գարու գաբամահա օլտըրա, Խրան Տէվլէթի թէպասա'ընտան սըմար Թաղիօս աղայա իյճար վէ օլ տախի պիլ միւվաֆադա իսթիյնար իթմիշ վէ շէրաիդի ա'թիյէ պէյնէհիւմատէ գարարկիյր օլմիշ տըր :

Պիրինճի մատտէ . Խանէի մէզքիւր զկըրտէ մուհարրէր թարիյիստէն եա'նի 1881 սէնէի միլլատիյէսի շէհրի Գեանուհի սանիսինտէն իթիպարէն իքի սէնէ միւստէթլէ միւսթէճիրի մուսաիլէյհին թահթը իսթիյնարաթընտա պուլընահադ , վէ վա'տէսի խիթամընտա հատի դարաֆէյնտէն թէճաիյտի մուգավէլէնամէյէ արգու կէսթէրիլմէտիյի թաղրիյրտէ, միւս-

թէճիր տէր հալ խանէյի թաիլիյէ իլէ միֆթահընը սահիպինէ բէտտ ու թէսիլմ վէ իլլա զարար ու զկյանընը թաղմիյն ու իյֆա իթմէյէ մէճպուր պուլընահադ տըր :

Իքինճի մատտէ . Մուճիրի մուսաիլէյհին մալի օլուպ լիէճիլ իսթիմալ խանէի մէզքիւրտէ թէքք իթմիշ օլտըրը պիր շիֆթ քէպիյր եալտըղըլ աեիյնէ , վէ մա' պօրը պիր շիֆթ շինի սօպա , վէ իւշ կէօղլիւ պիր զըզ'ա ճէվիզ պրօ , վէ իքի սէտիր մա' 8 եաստըզ վէ պիր էօրթի միւսթէճիրին թահթը թէսարրիւֆինտէ պուլընահադ , վէ պու տախի միւստէթի մուգավէլէ խիթամընտա էշէպի մէզքիւրէյի սահիպինէ բէտտ ու թէսիլմ էյլէտիլիմտէ պուլընարտա խարապէ վէ շիքէսթէ վէ եախօտ նօգասն կէօրիլուր իսէ ա'յնէն իքմալ վէ եախօտ զըյմէթինի նադտէն թաղմիյն իտէճէք տիր :

Իւշինճի մատտէ . Մէճուրաթի մէշրուհատէն կէրէք խանէ վէ կէրէք էշէանըն միւճթէմիւա'ն պէտէլի իյճարը օլմազ իւզրէ սէնէվի 4880 զրուշ մուգարրէր պուլընմըլ իսէ տէ , միւսթէճիր մէպլաղը մէզքիւրի տէֆա'թէն վէ բէշիյնէն վիրմէյուպ աճահգ էվիլէի էմըրտէ միւստէթի գօնդրաթօնըն սօն Յ մահը զարֆընտա մահսուպ իտիլմէք իւզրէ խանէի մէզքիւրէ գապլէտ տուխուլ բէշիյնէն 1200 վէ պա'տէհու մահ պէ մահ տախի տէօրտէր եիւզ զրուշ պիլա թէիլիյր էտա իտէճէք , վէ շայէտ վա'տէսի հէնուզ խիթամ պուլմատան թէքք իթմէք միւրատ իտէր իսէ պէրայի թաղմիյն սալիֆիւզ զիքր 1200 զրուշտան սարֆի նազար էյլէյէճէք տիր :

Տէօրաինճի մատտէ . Միւստէթի գօնդրաթօ զարֆընտա միւսթէճիրի իլա'ճ իտէճէք սուրէթտէ խանէի մէպհուս միւշթէմիլաթընտան օլան գույու վէ սըհրինճ վէ ա'վարըզ եօլարը պօղըլուր վէ տամ վէ տիյվար վէ սաիւրէյէ խալէլ կէլուր իսէ , պուլընարըն տէր հալ թա'միյրու թէրմիյմիշուհն վուգու' պուլընահադ մէսարըֆաթ միւթէսարըրֆէ ա'իտ օլաճահգ . հալ պու քի միւսթէճիրին արղուսի եալընըլ խանէնին տէրուհու պիյրուհինտէ պա'ղը ի'լալաթի ճիւզիյէ վէ թէզեիյնաթ իճրասընտան ի'պարէթ պուլընուր իսէ , օլ վաղըթ մէսարիֆի վաղըա' քէնտուսինէ րահի' օլմազ իւզրէրէ իճրասընա մէղուհն վէ մուսթար պուլընահադ տըր :

Պէշինճի մատտէ . Միւթէսարըրֆըն վէ եախօտ վէքիլի վար իսէ անըն բիզասընը թահրիյրէն վէ եա շիֆահէն իսթիհասալ իթմէքսիզին միւսթէճիր խանէի մէզքիւրի տիյիկէրէ իյճար վէ եախօտ խարապընը մուճիպ օլուր մէքթէպ վէ ֆապրիգա վէ սաիւրէ իթթիխաղ իտէր , վէ եախօտ իւճրէթի միւսէմմայի իյֆատէն իսթիլնա' էյլէր վէ ֆարաղա միւթէսարըրֆը մուսաիլէյհ ահքեամի մուգավէլէնամէյէ մուղայիր պիր հալ

ու հարեքէթատ պուրնուր իսէ շէրաիդի մա'գուտէ ֆէսիս իտիլէրէք
 օլ հարտէ ահատի հիւմատէն հէր քիմ' նադգիլի ա'հո իթմիլ իսէ ախէ-
 րէ թաղմիյնաթ ի'դասընա մէճպուր օլաճագ տըր :

Մարրիւզ զիքը շէրաիդի մա'գուտէյէ մու պէ մու բիա'յէթ օլընմադ
 իւզէրէ իշպու մուգապէլէնամէ իքի նուսիս օլարագ պիթթանդիյմ դա-
 րաֆէյնտէն իմզա իտիլէրէք թէա'դի գըլընմըլ տըր :

Ֆի 1 Գեանուէրի սանի 81

ԷԼ միւթէսարրըֆ
 Ա'լէ ճէլէրէթ

ԷԼ միւսթէճիր
 Թաթէն

Միւսթէճիրի մումալէյի թաղէօս աղայա տաիր մէթնի մուգապէլէնա-
 մէտէ մուհարրէր օլան ահքեամըն թէմամի իճրասընա եա'նի պէտէ-
 լաթը իյճարըն մուսթաղամէն թէսվիյէսի վէ շէրաիդի մա'գուտէի սա-
 իրէնին մու պէ մու իյֆասը խուսուսլարընա պիդգապ' վէր բիզա քէֆիլ
 ու դամին վէ մէսուլ օլտըղմը միւպէյիս իշպու մահալէ վազի իմզա
 գըլընտը :

Ֆի 4 քէզալիք սէնէ մինհ

ԷԼ Քէֆիլ

Եւսու-ֆ Կիւլլապէն

ԶԱՀՐԻ ՄԵՆԷՏ

Թէսվիյմաթ

4200	զրուշ	Ֆի 1	Գեանուէրի սանի 81	միւստէթի գօնդրաթօնըն սօն իւշ մահընա մահսուպէն :
400	»	»	1 Շուպադ	» Գեանուէրի սանիյէ մահսուպէն :
250	»	»	1 Մարթ	» Շուպադա »
150	»	»	4 »	» Քէզալիք

ՄՈՒԳԱՎԷԼԷ ՄԵՆԷՏԱԹՐ

Պատի թաղիքի սէնէտի մուգապէլէ օլտըր քի :

Զկրտէ աահապը իմզա տէլալ օղը Պէքիւր իլէ Շիրվանիդատէ Շէվ-
 քէթ' իշպու 96 սէնէսի շէհրի Մուհարրէմ իւլ հարամընըն զուրրէսին-
 տէն իթիպարէն 2 սէնէ միւստէթ զարֆընտա հէր նէվ էմթիա'ի բա-
 իճէ վէ զախիլըէյի պէյ'ու ֆիրուսթ իթմէք իւզրէ ա'գաի շիրքէթ ի-

տիւպ զարաֆէյնտէն պէշէր եիւզ ա'տէտ լիւայի Օսմանի բէս իւլ մալ
 օլարագ վազ' իթմիլ օլտըղմըղը , վէ պի ի'նայէթիլ Մէվլէլ միւթէ-
 ա'լ ինզըղաի միւստէթտէ հասըլ օլաճագ քեար ու զարարտէ միւնա-
 սաֆաթէն միւշթէրէք օլաճաղմըղը միւպէյիս իշպու մուգապէլէ սէ-
 նէտի 2 նուսիս օլարագ պիթթանդիյմ զարաֆէյնտէն իմզա իտիլէրէք
 թէա'դի գըլընտը :

Ֆի 1 Մուհարրէմ 96

ԷԼ շէրիք
 Շէյրվանիդատ Շէվէթ

ԷԼ շէրիք
 Տէլլալ Գիւլ Գիւլ

ՏԻՅԿԷՐ

Զկրտէ աահապը իմզա Գալէմքեարեան Աղօպ' վէ Նիյադի էֆէնտի-
 լէր' մէմուրիյնի Տէվլէթ մա'ալաթընը միւպատէա' իթմէք վէ սայիր կէօ-
 նա մուա'մէլաթտա պուլընմադ իւզէրէ աթիլ զիքը շէրաիդէ թարիխ-
 տէն պիր սէնէ թէմամընա տէք եէքտիյիլէրիլէ շէրիք օլմըլար տըր ,
 չէօյլէ քի :

Էվլէլ . Դարաֆէյն սէրմայէ օլմագ իւզրէ էվլէլի էմրտէ եիւզէր
 լիւրա վազ' իտէճէքլէր իսէ տէ իլէրուտէ իճապը թագտիլիւտէ պու-
 մըգտար սէրմաեյի պէր վէճհի միւնասաֆա թէգէկիլ իտէճէքլէր տիր :

Սանիէն . Մէրգուլման միւթէֆիլիզան հէր նէ աթղ ու ի'գա իտէր-
 լէր իսէ կէրէք քեար վէ կէրէք զարար նըսֆիլիէթ իւզրէ պէյնլէրին-
 տէ մուգատէմէ իտէճէքլէր տիր :

Սալիսէն . Զարուրէթի մուպրիմէ օլմատըղը հալտէ , դարաֆէյն մէվ-
 զու' օլան մէզքիւր էլ մըգտար սէրմայէտէն հաֆթալըզ վէ սայիրէ
 նամըլա հապպէի վահիտէ աթղ իթմէյէճէքլէր տիր :

Բապիա'ն . Շիրքէթին զարարիկեահի օլմագ իւզրէ մախսուսէն իս-
 թիյճար իտիլէճէք օտանըն քիրասը վէ պուլըն մէֆրուշաթ ու լէվադի-
 մաթը էամանը թարաֆէյնտէն պիլ միւնասաֆա այրուճա թէսվիյէ գը-
 լընաճագ տըր :

Իշպու մուգապէլէնամէ իքի նիւսիս օլարագ պիթթանդիյմ զարա-
 ֆէյնտէն իմզա իտիլէրէք թէա'դի գըլընմըլ տըր :

Ֆի 1 Շուպադ 1885

ԷԼ շէրիք
 Աղբ Գալէմքեարեան

ԷԼ շէրիք
 Նիյադի

ԹԵԱՄՆՆԻՏՆԱՄԻ

Պատի թատերի թէա՛հհիւտնամէմ օլտըր քի ,

Հընդա թիւճճարանընտան վէ Բուսիյա Տէվլէթի թէպաա՛սընտան բաղ-
պէթլու Շապուրօֆ աղանըն Պօղաղ իլի սէվահիլինէ վարօր իլլէթմէք
իմթիյաղը իլէ պա իրատէի սէնիյեէ միւէսսէս օլան Շիրքէթի խայրիյեէ
գումբանեսսը հըսսէ սէնէտաթընտան պու տէֆա՛ վասըղամըղլա իլ-
թիրա էյլէտիյի 448 նօմէրօլը պիր գըղ՛ա սէնէտ էմսալի միտիլլու վէ
նիզամնամէի մախսուսը մուճէպինճէ , անճազ թէպաա՛ի Տէվլէթի Ա՛լիյ-
էէտէն օլանլարա միւնհասըր խոււկինտէն , պինսէն ա՛լէյհ տէֆթէրի
շիրքէթտէ տախի միւվաղա՛ա վէ իսթիա՛րէ դարիյգիլլէ նամըմա գայտ
օլընմըլ օլտըղընտան , սէնէտի մէղքիւր հէր հալտէ աղսյի միւմալիլէյ-
հին մալի միւշթէրասը վէ հազգը սարիյհի օլմաղլա լէտէլ հաճէ վէ
խուսուսիլլէ տիկիլէրէ ֆէրաղ վէ եախօտ վէրէսէյէ ինթիգալ գուհու-
ընտա վէճհի մէշրուհ իւղէրէ թաղրիյը իտէճէկիմ պիլինմէք , վէ խիւ-
տա նէքէրտէ իլէրուտէ ճիտտէն մալիքիյեէթ տա՛վասընա գըյամ իտէր
իսէմ , իշպու սէնէտ հիւքմինճէ մէհաքիմու մէճալիսի Տէվլէթտէն հիլչ
պիրի հուգուրընտա մէսմու՛ վէ մու՛թէպէր օլմամազ , վէ մարրէղ զիքը
տէֆթէրտէ միւնտէրճ նամըմըն միւսթէա՛ր վէ միւվաղա՛ օլտըղընա
հէօքմ իտիլմէք իւղրէ իշպու վէսիյգա պիթ թէրգիյմ վէլ իմզա աղայի
մումա իլէյհ հէտինէ իգ՛ա գըլընտը :

Ֆի 30 Բէպիյուլ ախըր 99

Բանաեդ

Պատի թէա՛հհիւտնամէմ օլտըր քի ,

Գուլուճըլար քէթիսիւտասը հաճի Մուրատ աղանըն զէվճէսի Սէր-
վինաղ պինթի Նչանըն Պէյ օլլընտա Սօրմակիր ճամի՛ի շէրիյֆի ճիվա-
րընտա միւթէսարըրֆէ օլտըղը պիր պտալ նա թէմամ ախշալ խանէ-
սինի հէր նէ գատար է՛օհտէմէ գաղիյեէն ֆէրաղ իթմիլ իսէ տէ պու
ֆէրաղ դարաֆըմտան ախղ ու իսթիտանէ էյլէտիյի եիւզ պէշ ա՛տէտ
մէճիյտի եիւզլիք ալթուլընա պէտէլ օլտըղընտան , տէյնի օլան մէպ-
լաղը մէղքիւրի նիզամէն լաղըմ կէլան կիւզէշթէսիլլէ մա՛ան իւշ սէ-
նէ գարֆընտա թէտիեէ էյլէտիկինտէ խանէի մէղքիւրի մումա իլէյհա
Սէրվինաղ գատըն է՛օհտէսինէ վէ եախօտ էմրինէ ֆէրաղ իտէճէյիմ
մա՛լիւմ օլմազ իւղրէ իշպու սէնէտի միւվաղա՛ա պիթ թէրգիյմ ի՛գա
գըլընտը :

Ֆի 12 Նիյասն 300

Ա՛լէյ

ԲԵՖԱԼԷԹՆԱՄԻԼԷՐ

Պաի՛սի թատերի քէֆալէթնամէմ օլտըր քի ,

Գու՛մ գարուլը հալվաճը Հաճի Բէշիյտ աղանըն դարաֆը շիւքիու-
մէթի Սէնիյեէտէն իսթէնիլալիյի անտէ օլընան տա՛վէթէ պիլա թէրէտ-
տիւտ իճապէթ իտէճէկինէ քէֆիլլուսն պիննէֆա օլտըղըմը միւպէյեին
իշպու քէֆալէթնամէ պիլ իմզա թաղալիյմ գըլընտը :

Ֆի 1 Բէճէպ 96

Պէօյիւք Եէնի Խանտա մուգիյմ
Իսհաֆ

Պաի՛սի քէֆալէթնամէմ օլտըր քի ,

Մէնաֆի՛ի Տէվլէթ վէ մէյլէքէթէ մուգիրը օլմայան հէր նէվ՛ քիւ-
թիւպ վէ ըէսալիլի դապ՛ ու թէմսիլլ իթմէք իւղէրէ , պիր մաղաա՛ա
քիւշատինէ դալիպ օլան թէպաա՛սի տէվլէթի Ա՛լիյեէտէն քիթապճը
Վահրամ պին Մարգար էֆէնտինին մաղպուա՛թ նիզամնամէսի ահքեա-
մընա թէվֆիգան հարաքէթ իտէճէկինէ միւթէքէֆիլլ օլտըղըմը միւ-
պէյեին իշպու քէֆալէթնամէմ ճանիպի Հուքիուլմէթի Սէնիյեէտէ թաղ-
տիյմ գըլընտը :

Ֆի 18 Հաղիրան 98

Շահպաղ

Վահրամ էֆէնտիյէ քէֆալէթ իթմիլ օլան սահիպի իմզա Շահպաղ
էֆէնտինին մութէպէրանտէն վէ էհլի սէրվէթտէն լուպ , քէֆալէ-
թի շահանը գապուլ վէ իթիպար օլտըղընը շէհատէթէն իշպու մահալ-
լէ վա՛ղի իմզա էյլէրիլ :

Մէհրէ Մէլէն Մուրատ Հէսէյն Պահրէ

Պատի թատերի սէնէտի քէֆալէթ օլտըր քի ,

Ա՛մէլի Նրմէնիյեէ շիրքէթի գապիլ իւլ մալի պուլընան բաղպէթլու
Սէրրաճ Մաղսուտ աղանըն միւտտէթի մէմուրիեէթինտէ մաղպուլ իլմ-
ու խապէրի ի՛գասըլա շիրքէթի մէղքիւրէ էմիլալընտան ախղ ու գապղ
իտէճէյի մէպալիլին լէտա բույէթիլ մուհասէպէ խիւտա նէքէրտէ պիր
կէօնա նօգսան վէ ֆըգտանի պա տէֆթէր թէպէյեին իթտիքտէ , մըզ-
տարը մաղլուպ աղայի մումալիլէյհ դարաֆընտան տէֆա՛թէն թէպիլլէ
օլընաճաղընա քէֆիլլ օլտըղըմը , վէ թէսիլլէ օլընամասըղը սուրէթտէ
դարաֆըմտան իքմալի նօգսան վէ եախօտ թաղմիյն իտիլէճէկինի միւ-
պէյեին , իշպու քէֆալէթնամէ գիլրինէ իմզա էյլէրիմ :

Ֆի 28 Շուպաղ 99

Սարրաֆանտէն
Սէպուհ

Մէտեռունէն մահապուս պուլընան թէրզի Բանտեօդ աղանըն Փասգալ-
եա միւնասէպէթիլէ ինրայի աեկյն էյլէմէք իւզէրէ քէնտուսինէ վիրիլ-
միշ օլան օն կիւն միւտտէթի մէզուսիէթին ինզըզասընտա , պի թէք-
րար մահպէսէ ա'վտէթ իտէճէկինէ քէֆիլըն պիննէֆս օլտըղըմը միւ-
պէյեին իշպու քէֆալէթնամէ զէյրինէ վազ'ի իմզա էյլէրիմ :

Ֆի 5 Նկյասն 1884

Գալընըլար խանընտա մուզէյմ եիւզիւքճի

Հաճէ Գէլըրէ

Պատիի թասղէյրի քէֆալէթնամէմ օլտըր քի ,

Պահրէյե Նէզարէթի ճէլլէսի միւթէրճիմէրինտէն Շահիյն էֆէն-
տինին Օրթա գարեէսինտէ մուզէյմէ Նազիք խանըմ զըմմէթինտէ ճի-
հէթի քէֆալէթտէն պա սէնէտ մաղլուպը օլան զայր էզ թէսլլյմ 83
ա'տէտ լիրայի Օսմանիյնին թէմլյնի խթիլֆասը զըմնընտա մէրգուճէնին
Օրթա գարեէսինտէ Փիշիշ ճատտէսինտէ քեաին 118 նօմէրօլը խանէ-
մա պաղչէտէ , միւթէսարրըֆէ օլտըղը բուպ' հըսսէսինի վէ եափօտ
պուլըն իլէրուտէ հասպէլիզէթիզա ֆիրուլթ իտիլտիկինտէ պէտէլինտէն
Ա'տլլէյե վէզնէսինտէ տէբօղլթօ գալմագ իւզէրէ , 95 ա'տէտ լիրայի
Օսմանիյի թահթը հաճղէ ալմասը կըճապ իթմիշ օլմաղլա , շայէտ էֆէն-
տիի մուճա իլէյհ իլէրուտէ իսպաթը միւտտէա' իտէմէյուպտէ մէրգու-
մէ խանըմըն տախի , վուզու'ի հաճղտէն տօլսըր մահքէմէճէ մուստա-
տագ պիր նէվ' զարար վէ զիեանը թէպէյեիւն իտէր իտէ , զարար վէ
զիեանի վազիլըն պիթթէմամ իյֆասը խուսուընտա , էֆէնտիի մուճա-
իլէյհէ միւթէքէֆիլ օլտըղըմը միւպէյեին , իշպու քէֆալէթնամէմ պիլ
իմզա ճանիպի մահքէմէյէ թաղտիյմ գըլընտը :

Ֆի 29 Քեանուսնի սանի 300

Մահքէմէի թիճարէթ
խուլէֆասընտան

Նաւէյպ

ԻՊՐԱ ՍԷՆԵՏԱԹԸ

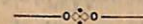
Պատիի թասղէյրի սէնէտի իպրամ օլտըր քի ,

Տայըմ Հաճի Օհանէս աղա Սէրքիզեան նէզարէնտէ մէքիւլաթ վէ մէշ-
բուպաթ ֆիրուլթ իտէրէք , թարիլիս իպրայէ տէյին ինրա էյլէտիկիմ
ուշագըղ հազգըմը վէ սաիրէեի քեամիլէն ախզ ու իսթիլֆա իտուպ զիմ-
մէթինտէ հասպէի վահրտէ մաղլուպըմ գալմամըլ օլտըղը մա'լիւմ օլ-

մագ , վէ շայէտ իլէրուտէ խուսըր մէքիւր հազգընտա տա'վաեէ
գըյամ իտէր իտէմ ապա սէմ' ու ի'թիպար օլընմամագ իւզէրէ իշպու
իպրա սէնէտիմ թէրգըլմ վէ եէտի մուճա իլէյհէ ի'դա գըլընտը :

Ֆի 13 Քեանուսնի սանի 98

Խիւրալէրի

Պատիի սէնէտի իպրա օլտըր քի ,

Տուխան ախզ ու ի'դասընը իթմէք իւզէրէ կէշէն 95 սէնէտի շէհրի
Քեանուսնի սանինին իպթիտասընտան տօգսան եէտի սէնէտի շէհրի
մէքիւրի նիհայէթինէ տէյին պա մուգալէլէ իքի սէնէ միւտտէթլէ
թէշքիլ իթմիշ օլտըղըմը շիրքէթին վա'տէսի պու տէֆա հուլուլ իթ-
տիկինտէն պէր մուճիպի նիզամ շիրքէթին քեաֆֆէի մուհասէպաթը
զիյրտէ ասհապը իմզա թիւճճարանը միւթէպէրան մահզարընտա բու-
եէթ վէ թէսլիեէ օլընուպ հիյշ պիր նօգսան պուլընմատըղընտան վէ
հէր պիրիմիզ վազ' էյլէտիկիմիզ բէս իւլ մալի ախզ պիրլէ միւնթիճ օլ-
տըղը թիմէթթիւ վէ թիճարէթ տախի պէր վէճի միւնասաֆա պէյ-
նիմիզտէ թագսլյմ օլընտըղընտան , պա'տէզիյն իշպու միւշարէքէթ մասա-
տէսինտէն տօլսըր , եէքտիկէրիմիզտէն հապպէի վահրտէ իտտաա' վէ
գալէպ իթմէյէ հազգըմըլ օլմայաճաղընը , վէ դարաֆէյնըն պէրի իւզ
զըմմէ օլտըղընը միւշի'ր իշպու իպրա սէնէտի ա'յնի սուրէթ վէ մէէլտէ
իքի նուսիս օլարագ պիթ թանզիյմ թէա'զի գըլընտը :

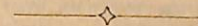
Ֆի 3 Զիլզա'տէ 297

Օ'անն Ֆէյլէ Օհանէս Շահպաղէան

Շուհուտ իւլ հալ

Շէէրէֆիպի Օ'անն Վէհպէ Տէգրան Կի-թիւլէրյան

Պալդաճը օլըն- Գօսարաթի պին Թէոսր

Գօրխանէի Ա'միրէ Նէզարէթի թէրճէմէ օտասը խուլէֆասընտան
Մէլիք էֆէնտի զըմմէթինտէ Տէրիսէ'ատէթ Պիտայէթ Մահքէմէսի Պի-
րինճի Հուզուգ տաիրէսինտէն սատիր օլան Ֆի 29 Զիլհիճէ սէնէ 300
վէ Ֆի 19 Թըշիլիէի էվիլէ սէնէ 99 թարիլիլու վէ 49 նօմէրօլը իլա-
մը զըյապի մուճէպինճէ մահքիւմուսն պիհ ալաճաղըմ օլան մա' ֆաիզ
վէ բէս իւլ մալ ճէմա'ն 9 լիրա 20 զրուշ' վէ քէզալիք իսթիլֆայի
մաղլուպ զըմնընտա , իլէլան դարաֆըմտան վազը' օլան ճէմի'յ մէ-
սարիֆի մուհաքէմէ վէ սաիրէյէ մուգապիլ էֆէնտիի մուճալիլէյ հէ-

տինտէն զէյրտէ վազընի՛նի իմզա շուհուտը միւթէպէրէ մահգարընտա եէտի պուշուգ լիրա ախզ խոռուպ գուսուր հագգըմտան քեամիլէն ֆէ-
րաղաթ իթմիլ, վէ պու վէ ճէլէ սուլէ օլմըլ օլտըղըմտան, արթըգ պա՛տ-
էզլին մէվատտը մէպհուսէտէն վէ կէրէք տէրուընը ի՛լամտա մէզքիւր
սէնէտտէն տօլայը էֆէնտի մուճաիլէյհտէ հագգըմ գալմատըղընը՝ վէ
զըմմէթինի իպրաի ա՛մմ իլէ իպրա վէ իագադ էյլէտիլիմի միւպէյին
իւպու սէնէտ զէյրիսնէ վուգուֆի թամմ վէ հիւսնի բիզամլա պիլ իմզա
էֆէնտի մուճաիլէյհտէ ի՛ղա էյլէտիմ :

Ֆի 5 Թէմնուզ սէնէ 300

Տէրիսէա՛տէթ Ինկիլիզ
Խասթախանէսի Դապիյպի
Պէրքաս Օհանէսէան
Էլ շահիտ
Քիւրբէ

Էլ շահիտ
Ռոֆէն Քէհնաճէան

Սէպէպի թասղիյրի սէնէտի իպրամ օլ տըր քի ,
Զէվճէի մէնքիուհամ օլտն Սօֆի պինթի Եօրիլի զըմմէթինտէ պա սէ-
նէտ մաղլուպըմ պուլընան 10,000 զրուշը պու տէֆա՛ պիթ թէմամ
ախզ ու իսթիյֆա իթտիլիմ կիպի, ագտէմճէ նէզտինտէ պուլընան վէ
զահրի սէնէտաէ ճինս ու մըգտարը մուհարրէր օլտն 20 բարչա էշեա-
լի պէյթիկէմի տախի այ՛նէն վէ քեամիլէն իսթիրտատ ու գապզ էյլէ-
յուպ արթըգ մէրգումէ իլէ գադի ա՛լագա վէ թէրէտտիւտ էյլէմիլ
օլտըղըմը, վէ պա՛տէզլին մէվատտը մէզքիւրէ հագգընտա աղա վէ
գադա՛ն պիր կիոռնէ տա՛վա վէ միւգալէպէտէ պուլընմայաճաղըմը միւ-
պէյին իւպու իպրա սէնէտիմ լէտէլ հաճէ մա՛մուլըն պիհ օլմագ իւ-
զէրէ պիթ թէրգիյմ հէտի մէրգումէյէ իգ՛ա գըլընտը :

Ֆի 1 Շէվլալ 95

Սէլանէլի Արապաճը Գօսրէ

Պատի թասղիյրի սէնէտի իպրամ օլ տըր քի ,
Զիյրտէ սահիպի իմզա Անարեաս պին Դօմաս ագտէմճէ միւպթէլա
օլտըղըմ ը՛լլէթի վախիյմէտէն պու տէֆա՛ համտէն սիւմմէ համտէն
մահզա ի՛նայէթի ճէլլըլէի Հաղրէթի Պարի իլէ քեամիլէն շիֆարէզլիյր
օլմըլ օլտըղըմտան, ա՛մուճամ վէ թարիյի վէսիյգայէ տէյին մին գը-
պէլիլ շէր, վէլլիսի մուխթարըմ պուլընմըլ օլտն Հաճի Մարուքէ աղա

ճէնապլէրի՛ միւտտէթի վէլայէթի հիսապաթընը էվրազը մուսատտը-
գասըլա մէա՛ն դարաֆըմա թէպլիյմ իթմիլ օլմաղլա, ա՛ճիզլէրի տախի
հիսապաթը մէպհուսէյի քէմալի տըգգաթ ու իթինս իլէ մուսէէնէ վէ
թէտգիյգ պիրլէ պուլընարը սէրթատէր մագըրուսի սըհսաթ պուլմըլ, վէ
պինսէն ա՛լէյհ թահսիյն ու թաստիյգ իլէ զէյրի տէֆթէրտէ վագի իմ-
զա իթմիլ օլտըղըմտան, պուլըն իւզէրինէ աղայի մուճաիլէյհ տախի էս-
նայի մա՛լուլիյէթիմտէ վագը՛ օլտն մըգտարը մա՛լիւմ մէսարըֆաթը
պա՛տէթ թէնդիլ պագըլէ օլարագ նէզտինտէ մէվգուֆ պուլընտըղը
32500 ֆրանզ մալիմի էօնիւմտէ եէկեան եէկեան թա՛տատլէ քեամի-
լէն թէպլիյմ իթմիլ օլտըղընտան արթըգ իւպու վէսիյգա մուճէպինճէ մէֆ-
սուխ օլտն մատտէի վէլայէթինտէն տօլայը Ա՛մուճամ Մարուքէ աղա
զըմմէթինտէ հապալէի վահիտէ մաղլուպըմ գալմատըղը վէ զըմմէթինի
իպրաի ա՛մմի սահիյհէ շէրի՛ իլէ իպրա վէ իագադ էյլէմիլ, վէ իսաթալը-
ղըմ միւտտէթինճէ քեաֆֆէի մէնաֆիի՛ ա՛ճիզանէմի էզ հէր ճիհէթ վի-
գայէ էյլէմէք իւզէրէ, սէպզաթ իտէն հիմմէթ վէ զայրէթլէրինէ մէմնուս
վէ միւթէշէքքիր պուլընմըլ օլտըղըմ լէտէլ հաճէ մա՛լիւմ վէ զայրը
միւնքէր օլմագ իւզէրէ, իւպու իպրա սէնէտի պիթ թէրգիյմ վէլ իմ-
զա մագամը բէտէրիմ ա՛մուճամ մուճաիլէյհ ճէնապլարընըն միւպարէք
եէտինէ ի՛ղա գըլընտը :

Ֆի 8 Թէմնուզ 98

Անարեաս պին Դօմաս

Պատի թասղիյրի սէնէտի իպրա օլ տըր քի ,

Ֆի 24 Զիլհիճճէ 93 թարիյիսնտէ իրթիհայի տարը պէգա իթմիլ օ-
լտն բէտէրիմ մէրհում Խահագ աղանըն մուխալէֆաթը էսմանընտան
հասպէլ պիւնիւվլէ դարաֆըմա թէվարուս ու ինթիգալ իտէն պէր մու-
ճէպի տէֆթէրի գասսամ 550 ա՛տէտ լիրայի Օսմանի հագգը տարիյհիմ
օլ հէնկեամտէ հէնուզ սաղիյը վէ նա պալիյը պուլընտըղըմ հասէպիլէ
1294 սէնէսի շէհրի Սէֆէր իւլ իսայըն դուրրէսինտէ պի իզնի շէրի՛
էօհտէի վէսաեթիինէ իհպլէ օլտըղըմ ա՛մմի միւքէրրէմիմ Դաշ քէօի-
րիզատէ Խ՛զզէթլու թազեէտտիյն էֆէնտիյէ իտանէթէն ի՛ղա գըլընմըլ
օլտըղընտան էֆէնտի մուճաիլէյհ տախի օլ թարիյիստէն պէրու միւ-
րուր իտէն 4 սէնէ 8 մահ զարֆընտա իհթիեաճաթի ա՛ճիզանէմ թէս-
վիեէսիլուս մէպլաղը մէզքիւրտէն նաֆագա հէօճճէթի գահընտա մու-
րագգամ օլտըղը իւզրէ նաֆագա պէտէլի օլարագ ճէմա՛ն 100 լիրա
սարֆ իթմիլ օլմաղլա պագը գալան 450 ա՛տէտ լիրայի Օսմանիլի լէ-

հիւլ համառու վէլմիննէ ելեւիմ սիննի պիւլուղէ վասը վէ ֆաի'ի մուխ-
թար օլտըղմա , վէ արթըդ ախը ու ի'դա իլէ թէվաղուլ խտէրէք ,
քէնտու քէնտումէ թէա'յեիւլ վէ թէֆէյեիւլ իթմէք իւզրէ , սէրմայէ
վազ'ընա շիտտէթի իհթիյաճըմ տէրքեար պուլընտըղընա մէպնի , պի-
քէմալիհի իսթիրտատ վէ ախը ու դապը իտէրէք սէվիլիւ ա'մուճա-
մը շու պարը վէսայէթիմտէն խէլաս իթմիլ օլտըղմտան , պա'տէղիյն
վէսայէթի մէպհուստէն տօլայը ճէմիյ'ի մէդալիպ ու տաս'վիտէն պէ-
րի իւզ զիմմէ օլտըղը , վէ ասըա հապպէի վահիտէ մաղլուպըմ Պալ-
մաաղը , վէ իլէլ աճ մանէնտի բէտէրի հազըդի հազըդի ա'ճիլանէմտէ
պիտիրիյզ պուլուրտըղընա հիմէմաթ ու թէդայեիւտաթը միւշֆիդանէլէ-
րինէ իլէլ էպէտ մէմուսն վէ միւթէշէքթի պուլընտըղըմ՝ հէր քէս
ի'նտիտէ մա'լիւմ օլմադ , վէ շայէտ օլ պապտէ իլէրուտէ խիտանէ-
քէրտէ ըստանըմ իգթիլաաղըա հուզուրը շէրը՝ շէրիյֆտէ վէ մէհա-
քիմ ու մէճալիսի սաիրէտէ պիր կէօնա տա'վա վէ միւդալէպէյէ ճիւ-
րաթ իտէր իտէմ աալա իհալէի սէմու ի'թիպար օլըմամադ իւզէրէ իշ-
պու իպրա սէնէտինէ հիւսնի բիզա վէ քէմալի իսթիյարըմլա վազ'ի
իմլա իտէրէք վէլիյի ին'մէթիմ մադամը բէտէրիմ ա'մուճամ էֆէն-
տի մումալիլէյէ եէտինէ ի'դա գըլընտը :

Ֆի 3 Ռէմէզան 97

Պէնտէ
Շէվէթի պիւ իսհաֆ

ՎԷՔԵԱԼԵԹՆԱՄԵԼԻ

Զինճիրլի խանընտա օրթա գաթտա միւթէսարըրէֆէ օլտըղըմ 18 նօմէ-
րօլը օտամըն հալիեէն միւսթէճիրլի ճանիք աղա իլէ իճարէ ճիհէթիւն-
տէն պէյնիմիդտէ թէքէվիլիս իտէն միւնաղաա'նըն բէֆ'ի զըմնընտա
կյճապ իտէն մահքէմէտէ միւտաֆաա'եէ , վէ պուլնա միւթէֆէրըր' օ-
լան մէվատտըն քեաֆֆէսինէ դարաֆըմտան վէ ազըրըպտան ֆիւթուվ-
վէթլու Շէֆիյէ Էֆէնտիյի վէքիյի մուղլուդ նասպ ու թա'նէյն էյլէտի-
յիմ մա'լիւմ օլմադ իւզէրէ , իշպու մուսատտադ քէֆալէթնամէմի եէ-
տի մումալիլէյէ ի'դա էյլէտիմ :

Ֆի 18 Շէվէլալ 300

Զէյնէ

Պատի թէրդիյի վէքեալէթնամէմ օլտըր քի ,
Զէվէթի մէքիւհաճ Ռէնպէ խանըմըն գաթմ վալիտէմ Աիւլար խա-
թուլա եէքճիհէթ օլարադ պուլնտան պիր մահ ադտէմ խանէմտէ պու-

լընան պա'ղը զիյգըյմէթ էշեանը գալտըրարադ սալուլմըլ օլտըղլարը ճի-
հէթլէ , պուլարըն ճէլպիլէ էշեանի մէդքիւրէ իսթիրտատ օլըմադ
իւզրէ լաղըմ կէլան իսթիրտա'նըն թանղիյմու թադալիյմնէ , վէ մէ-
հաքիմի նիզամիյեէ վէ շէրըյ'եէտէ վուգու' պուլաճադ սիւալ ու ճէվա-
պէ՝ վէ պուլնըլա պէրապէր գաթմ վալիտէմ մէդպուրէ զըմմէթիւտէ
պա սէնէտ մաղլուպըմ պուլընան 300 ա'տէտ սիյմ մէճիտիյեէնին իս-
թիլլաար զըմնընտա կյճապ իտէն մէհաքիմտէ իճրաեի միւրաֆաա'եէ ,
վէ էշեա վէ մէպլաղը մէպհուսը ախը ու դապը իթմէյէ , վէ սուլհու
իպրայա , վէ թահիլիյֆու դապուլի թէհալիլի , վէլ հասըլ խուսու-
սաթը մէշրուհայէ միւթէֆէրըրի պիլ ճիւմէ մէվատտըն բուեէթ ու թէս-
վիեէսինէ դարաֆըմտան ը'ղղէթլու Սուլիտէս էֆէնտիլի սուրէթի
մուղլադատէ մուրաթիտա վէքիյլ նասպ ու թա'նէյն էյլէտիլիմ' վէ
հուսուլի մաղլէպ իշիւն իթթիլաադ իտէճէլի քեաֆֆէի թէտապիյր ու
մուս'մէլաթի պիլա ի'թիրադ գապուլ իտէճէլիմի միւպէյեին իշպու վէ-
քեալէթ սէնէտի պիլթ թէրդիյմ վէքիլիմ էֆէնտիլի մուս'մէլէյէ ի'դա
գըլընտը :

Ֆի 5 Սէֆէր սէնէ 94

Սաֆու

Իշպու վէքեալէթնամէ զիյրինտէ մուհարրէր օլան իմլա Սաֆուսու
էֆէնտիլին քէնտու իմլասը օլմաղլա թատիյզ գըլընտը :

Ֆի 6 Սէֆէր 94

Ա'րլէյէ Նէգլէթի հոգալէլաի հոհարրէրէլի

Պատի թատիլի վէքեալէթնամէմ օլտըր քի ,

Մէքթէպի հուզուդ դալէպէսինտէն ա'մղատէմ Նշան էֆէնտի Գա-
րադաշեան լէհու ա'լէյհիմէ վուգու' պուլմըլ վէ եաթտ վուգու' պու-
լաճադ ա'մմէի տա'ալիտէ կյճապը հալու մասլահաթէ կէօրէ նամըմա
վէ դարաֆըմտան ի'թիրադ ու իսթիյնաֆ վէ թէմիլիյի տա'վա վէ ի'ա-
տէի մուհաքէմէյէ վէ լէտէլ հաճէ ախէրինի թէվէլիլէ վէ իզամիլ տա-
վա վէ մուրաֆաա'եէ , վէ թահիլիյֆու թէհալիլի , վէ սուլհու իպրայէ
վէ պուլնըրտան թէվէլիլա իտէճէք քեաֆֆէի հուզուզըմըն ախը ու
գապընա , վէ լէհու ա'լէյհիմէ լահըդ օլաճադ իլամաթըն իճրաաղը
դալէպ վէ եաթտ միւտաֆաա' վէ բէտտինէ մէդուս օլմադ , վէլ հա-
սըլ հուսուլը մէնաֆի'իմ էսասը իւզէրինէ միւպթէնի օլարադ , պու սը-

բատէ իթթիւազ իտէճէկի քեաֆֆէի թէտապկը դարաֆըմտան պիւլա
 իթիւազ դապուլ ոլընմագ իւզէրէ էֆէնտիի մուամ իլէյհի վէքեալէ-
 թի ա'միէ իլէ դարաֆըմտան վէքիլի մուզլագ նասպ ու թա'հիյն էլլէ-
 միշ ոլտըզմը միւշի'ր իշպու վէքեա լէթնամէմ ճէմի'ի տէվաի'րի մէ-
 հաքիյմ վէ մէնաի'սի Տէվլէթ հուզու ընտա մագպուլ վէ մու'թէպէր
 դու'թըմագ իւզրէ պիթ թանդիյմ ի'դա գըլընտը :

Ֆի 2 Հազկըրան 98

Ա'բու-հուս

ԻԼՄՈՒԽԱՊԵՐԼԵՐ

Լիսանի Թիւրքի մուա'լլիմի Նէզարէթ պին Մագսուտ

Սին 45

Պոյ օրթա

Կէօզ էլա

Սաշ սիյահ

Սագալ էա

Պըլըգ գուսրալ

Պրուն ա տէթա

Թէպաա'ի Տէվլէթի Ա'լիյեհէտէն մէրգուլ լիէճիլ մասլահա պու տէ-
 ֆա' Մա'մուրէթ իւլ Ա'ղիզ ճանիպինէ ա'ղիմէթ իտէճէկինտէն , պիր գը-
 դա' միւրուր թէգքիւրէսինին ի'դասը զըմընտա իշպու ի'լմու խապէր
 թէրգիյմ գըլընտը :

Միլլէթի Էրմէնիեան

Մու'հիւրը Եէնի ճահալէ գուրպէ Սահալէ

ՍՈՒՐԵԹԻ ԹԵԶԳԻՐԻՆԷ

Տէվլէթի Ա'լիյեհէի Օամանիյե թէպա'սընտան վէ Ասիթանէի սէ-
 ա'տէթ միւթէմէքքիւլէրինտէն Նէզարէթ վէլէտի Մագսուտ պու տէֆա'
 Տէրխէա'տէթտէն Պրուսա ճանիպինէ ա'ղիյմէթ իտէճէկինտէն , էսնայի
 բահտէ Զապղիյե մէմուրը վէ սաիւրէ դարաֆլարընտան միւրուրինէ
 միւմանաա'թ ոլընմամագ վէ լէտէլ իգթիզա իա'նէ վէ հիմայէթ գը-
 լընմագ պապընտա իշպու միւրուր թէգքիւրէսի վիրիւտի :

Ֆի 3 Մուհարրէմ 97

Նէշարէլէ Զապըր

Էրֆէնի Բաբըլիյէթանէնի Էնհասըլա

Պատիի թահրիյրի ի'լմու խապէր ոլտըր քի ,
 Միւթէվէֆա Գարակէօղեան Գուլումճու Գիրգօր պին Գագվորըն
 իւսկիւտարտա Տաղ համամընտա միւթէսարրըֆ ոլտըրը պիր պապ

քեարկիյր խանէսի Ժօղէֆ վէ Անդուան նաման էրքէք , վէ Մարի վէ
 Սօֆի նաման գըզ էվլատընա ինթիզալ իտէճէկինի , վէ մէրգուսմանըն
 էլէէվմ պէր հայաթ ոլտըզլարընը միւսլէյեին իշպու ի'լմու խապէր թէր-
 գիյմ գըլընտը :

Ֆի 4 Էյուլ 98

Մէլէլէ Գու'լէ Էրֆէնի

Մահալէի Պանգա ալի

Սին 45

Խանըմըզտա միւթէմէքքիւն զուրէպատէն Սըվասը Նագգաշ Սէրքիս
 նամ քիմէսնէ տիւն կիճէ նիւզուլ ըլլէթինտէն վէֆաթ իթտիկինտէն ,
 Միլիվրի Գարուսը խարիճինտէ քեաիւն Գապրիսթանտէ տէֆն ոլընմագ
 իւզրէ լաղըմ կէլան բուխսաթ թէգքիւրէսինին ի'դասը պապընտա իշպու
 ի'լմ ու խապէր թէրգիյմ գըլընտը :

Ֆի 1 Րէճէպ 91

Եաղճը խանը Օտապաշսը
Գասպար

ՄԷՃՃԱՆԵՆ ՎԻՐԻԼՈՒՐ

Եաղճը խանընտա միւթէմէքքիւն զուրէպատէն նագգաշ Սէրքիսըն
 պու քէրրէ նիւզուլ ըլլէթինտէն վէֆաթ իթտիկի վէ Միլիվրի գարու-
 սը խարիճինտէ տէֆն ոլընմագը պա ի'լմ ու խապէր պիւտիւրիլիշ , վէ
 իլլէթի մէգքիւրէ իլէլի մէխուֆէտէն ոլմայուպ , վէ մէգքիւր Պալըքը
 Գապրիսթանը իտէ ֆի 3 Շապան 95 թարիխինտէ նէշր ոլընան նիլամիա-
 մէ մուճէպինճէ տէրուրինէ ճէնաղէ տէֆնի մէմնու' ոլմայան մէգա-
 պիւրտէն պուլընտըրը անլաշըմըլ ոլմաղլա , տէֆն ոլընմասը իշիւն իշ-
 պու թէգքիւրէ վիրիւտի :

Ֆի 1 Րէճէպ 91

Ժու'հալը Սըհէյէ

Պատիի թասդիյրի ի'լմ ու խապէր ոլտըր քի ,
 Գարեմիլը սաքիլէրինտէն Բէթմալճը Վասիլ վէլէտի Գօսղանդինին
 Մամաթիա Միյրախօր մահալէսինտէ Միւլէյման պին Նիւ'ման էֆէն-
 տինին միւթէսարրըֆ ոլտըրը պիր պապ ախապ մէնգիլիին մա' պաղ-

չէ 24,000 զրուշ պէտէւ իլէ իշխրա վէ միւսպետա՛ա իտէճէյի պիթ
թահգիյգ անլաշըմըն օլմաղլա միւշթէրի մէրգումըն թէպաա՛ի Սալ-
դանաթի Սէրիյիէտէն իտուկինի միւշիւր իշպու ի՛լմուխապէր թէրգիյմ
ու ի՛դա գըլընտը :

Ֆի 18 Թէմուզ 301

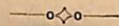
Մախմարէ Գօճա Մախարֆա Բաշա

Պատի թահրիյրի իլմուխապէր օլտըր քի ,
Մահալլէմիզ միւթէմէքքիւնէրինտէն վէ քէթէպէտէն Սիւլէյման պիւն
Նիւման էֆէնտիւնին Սամաթիա Միյրախօր մահալլէսինտէ Հասէքի Սուլ-
դան ճամիի շէրիյֆի էվգաֆընտան իքի գըզա՛ թէմէսսիւքլէ միւթէսար-
ըմֆ օլտըր 13 նոմէրօլը պիւր պապ ախշապ խանէսինի մա՛ պաղլէ պու
քէրէ 24,000 զրուշ պէտէւ իլէ գաղիյիէն ախէրէ ֆէրաղ իտէճէկին-
տէն էֆէնտի մուսալլէյճին էլ էէվմ պէր հայաթ օլտըրընը միւսպէյ-
հին իշպու ի՛լմուխապէր թէրգիյմ գըլընտը :

Ֆի 10 Ճէմաղիյ էլ ուլա 301

Մախմարը Ճիւպլէ Ա՛լէ Գորպի Ֆէնար

ԿէՍՄՐԻԻՔ ԷՄԱՆԷԹԻ ՃԵԼԻՑԼԷՍԻՆԵ

Մէրպուզ տէֆթէրտէ մուհարրէր 68 ա՛տէտ քիւթիւպ ու րէսախ-
լին Էրզրումտէ քէախն Արզրունեան նամ իւրմէնի մէքթէպիւնէ կէօն-
տէրիլէճէկինտէն կէօմրիւք րէսմինտէն մու՛աֆիէթիւնէ միւստա՛տէ պու-
շուրըմազ իւզրէ իշպու իլմուխապէր թադաիյմ գըլընտը :

Ֆի 20 Քեանուռնի սանի 78

Բարբիշիւնէն Մէլլէնի Էրֆէնէն

Պատի ի՛լմ ու խապէր օլտըր քի ,
Մահալլէմիզ սէքէնէսինտէն դապիյպ Գայիմմադամը միւթէգաթ՛ա Սը-
թին Պէյին էլա՛ն պէր հայաթ օլտըրընը վէ միւթէգաթիւրի ա՛սքէրիյ-
է սանտըրընտան մուխասսաա օլան մաա՛շընտան մա՛տտա ախէր հիյշ պիւր
մէտարը թէա՛յիւշի օլմադընը միւսպէիին իշպու ի՛լմ ու խապէր
պիթ թէրգիյմ ի՛դա գըլընտը :

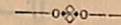
Ֆի 30 Մարթ 300

Մէլլէնի Էրֆէնէն
Մախմարը Ենի ճահալլէ

Մուգգատտէմա Իքինճի Օրտույի Հիւմայուն րիւտտէ պիւրինճի ալայը-
նըն պիւրինճի պէօլիւկինին Եիւզ պաշըսը միւթէվէֆֆա Սալիճ աղա-
նըն պիւրիւսէ օլարազ թէրք էյլէտիկի խալիյճէ վէ Մահմուտ նաման
էյթամըն մահալլէմիզտէ միւթէմէքքին օլուպ էլա՛ն պէր հայաթ օլ-
տըրընը՝ վէ մէրգումանտէն խալիյճէնին հէնուզ էրէ վարմադըրը-
նը միւսպէիին իշպու ի՛լմուխապէր պիթ թէմճիւր թադաիյմ գըլընտը :

Ֆի 9 Շուպադ 300

Մախմարէ ճահալլէն
Միյրախօր Գորպի Սամալլէն
Ինաֆ Էվլէ
Հոսսանապիյն

Օրտու 7	Ալայ 30	Գապուր 2
Եէվմի	Շէհրի	Պու տախի
Նան	Կիուշթ	Էրզ
Հիֆթ 2	գըյիէ 40	գըյիէ 6
Եալընըզ իքի	Եալընըզ օն	Եալընըզ ալթը
Հիֆթ տիր	գըյիէ տիր	գըյիէ տիր

Պու տախի	Պու տախի
Սատէ գըյիէ 1 1/2	Մաա՛շ զրուշ 230
Եալընըզ պիւր պուշըգ	Եալընըզ իքի Եիւզ էսի
գըյիէ տիր	զրուշ տըր

Եէտինճի Օրտույի Հիւմայունի էսինճի ալայը Իքինճի դապուրընըն
ժուրնալընտա մէսդուր էճղաճը Տանիշ էֆէնտիւնին Տէրի ա՛լիյիէտէ
Դօր գաբու սէմթինտէ Հաճի գատըն մահալլէսինտէ լէպլէպիւնի խօր-
խօր զօգաղընտա 19 նոմէրօլը խանէտէ սաքին ֆամիլէտաճընա 93 սէ-
նէսի Նիյսանը իպթիտաճընտան պիւլ ի՛թիպար մուխասսաա մաա՛շընտան
230 զրուշ վէ թա՛եյնաթընտան Եէվմի 2 Հիֆթ նանի ա՛ղիյզ վէ շէհրի
օն գըյիէ Կիուշթ , 6 գըյիէ Էրզ վէ պիւր պուշըգ գըյիէ սատէ սիփարը
էյլէմիշ , վէ օլ պապտէ լաղըմ կէլան սէնէտի մէշուրդըլա դապուրըն
Ֆի 11 Մարթ սէնէ 97 թալիյիլու վէ 21 նոմէրօլը մաղպադասը մէր-
պուդ օլտըրըրը հալտէ ի՛դա վէ թադաիյմ գըլընտը , վէ շէհրի մէզ-
քիւր իպթիտաճընտան ի՛թիպարէն մէզքիւր սըբարըլ տէֆթէրլէրինտէ
էֆէնտի մուսալլէյճին իթիհգաղլարընտան թէնղիյլ գըլընմադտա
պուլընմը օլտըրը մա՛լիւմ օլմազ իւզրէ իշպու ի՛լմ ու խապէր պիթ
թանղիյմ ի՛դա գըլընտը :

Ֆի 1 Թէմուզ 96

Քեաթիպի դապուրը մէզքիւր
Ա՛լէ Ֆէհի

Պէյ օղլու Պիտանէթ Մահքէմէսի Հուգուգ տաիրէսի
Րիեսանէթի Ալիյէսինէ

Մահալլէմիլ սաքինլէրինտէն մըսգալանը Բանտէլի նամ քիմէսնէնին
պու կիւն մահքէմէի Ալիյէլէրինտէ պուլընմագ իւզրէ իհզար վարա-
գասընտա վազի իմզա էլլէմիլ իսէ տէ իքի կիւնտէն պէրու խանէտէն
սըջարու չըգամայանագ տէրէճէտէ խասթա օլտըղընտան կէլէմէյէճէ-
կինի իշար զըմնտա , իշպու իլմ ու խապէր թագալիմ գըլընտը :

Ֆի 11 Աղուսթօս սէնէ 302

Մուխարի Գոնա Մուսաֆա Բաշ

Ետինճի Օրտույի Հիւմայուն օն իքինճի Ալայը իւշինճի Դապուրը-
նըն էճգանըսը օլուպ միւտտէթի մէտիյտէտէն պէրու Ետմէն ճանիպին-
տէ պուլընմագտա օլան Տանիլ էֆէնտինին պու գարաֆտա պուլընան
վէ մահալլէմիլտէ սաքինէ օլան զէվճէսի Սօֆիլ գատըն իլէ տէօրթ նէ-
ֆէր սաղլըր ու սապի գըզ վէ էրքէք չօճըզլարընըն թէսպիւնէի հա-
վաիճ վէ բուեէթի ումուրլարիչուն ագըրպատան վէ սաիրէտէն մուիյ-
նի խանէ օլանագ քիմէսնէլէրի օլմայուպ , քեսամիլէն պիքէս վէ սէ-
ֆիլլ գալմըլ օլտըզլարընը վէ մէզքիւր չօճըզլարըն թէտտիւպ ու թէր-
պիւնէսի իսէ մուղլագա քէնտուսինին վիւնուսընէ միւթէվագգըֆ օլտը-
ղընը միւպէյէին իշպու իլմ ու խապէր պիթթէրգիյմ թագալիմ գըլընտը :

Ֆի 20 Շուպագ սէնէ 304

Իմաթ Թաքէէրպիյն Մուխարը Տահալլէի Հանէ Գադը

ԱՇԱՐ ՄԷՄՈՒՐԸ ԷՖԵՆՏԻԼԵՐԻ

Համիլի իլմու խապէր Եամպօլլը Նէճիյպ չօպանըն բա'յ վէ մուհա-
ֆագասընա մէմուր օլտըղը մա'լիւմ էլ մըգտար աղնամ վէ մէվաղիի
սաիրէ Ետի գուլլէ խարիճինտէ քեսաին Էրմէնի խասթախանէսինին
մալի օլուպ պա իրատէի սէնիյէի Շահանէ էօթէտէն պէրու հէր
նէվ վիլկիլուտէն մուա'ֆ օլտըղը , վէ չայէտ հայվանթը մէպհուտէ
հագգընտա քիմէսնէնին պիւր կէօնէ իֆատէ վէ մաղլուպի վար իսէ
տօղըրտան տօղըրյա խասթախանէի մէզքիւր խտարէսինէ միւրաճա'թ
էլլէմէսի իզթիլա խտէճէի աղնամ մէմուրը էֆէնտիլէրին մա'լիւմ օլ-

մադ , վէ իլէրուտէ հագգլարընտա մէսուլիյէթ թէրէթիւպ իթմէմէք
վէ էտէլ իրտէ մագպուլ վէ մու'թէպէր դուլըլմագ իւզէրէ իշպու
իլմու խապէր պիթ թէրգիյմ վէթ թէմիլը մէրգում չօպան ետինէ
ի'դա գըլընտը .

Ֆի 12 Նիյսան 99

Իսաբէի Խասթախանէի
Սէլէրի Էրգիլէան

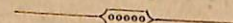
ՏԵՐԻՍԷԱՍԷԹ ՄԷՐԲԷԶԻ ԻՃՐԱ ՏԱԻՐԵՍԻՆԻՆ
ԹԱԳՍԻՅԳԻ ԳՕԶԱՆԸ ՏԸՐ

Էվրագ նամէրսը	Տաինին իսմի	Մէտեուըն իսմի
734	Իւմի Գիւլսում	Ֆարըս
Քէֆիլին իսմի	Մըգտարը թահալլաթ	
Հանի Պէքիւր էֆէնտի	Ղրուլ 200	

Հարպիյէ տաիրէսի էվրագ օտաը խուլէֆասընտան Ֆարըս էֆէն-
տինին պալատէ կէօթէրիւթիկի վէճի իլէ մահքիւմուն պիհ օլուպ
թագալիյէ բապգ օլընան մա'լիւմէլ մըգտար տէյնընըն Մարթ սէնէ 98
թագալիյի օլան 200 զրուլ ախը օլընտըղընտան , իշպու իլմու խապէր
ի'դա գըլընտը :

Ֆի 8 Նիյսան 98

Տէվաիրի միւրիյէի մահտուտէ թահալլաթը
Նուրի

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԱ ՎԱՅՕՐԼԱՐԸ ՄԻԻՏԻՐԻՅԵԼԵԹԻ
ԱԼԻՅԵԼԵՍԻՆԷ

Գալէպէի ուլումտէն վէ մէտրէսէմիլ սաքինլէրինտէն Էրգինճանլը
Ջէյնիւ Ապիտիյն էֆէնտինին ի էճիլ մապահա մէմէքէթի ճանի-
պինէ ա'ղիմէթ խտէճէկինտէն օ մագուլլէրէ իհսանի Շահանէ պու-
յուրըլան նըֆ նէվիւն ախըլա պիւր գըգա' վաբօր պիլէթիին ի'դա
պույուրըլմաը պապընտա իշպու իլմու խապէր թագալիյմ գըլընտը :

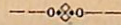
Ֆի 14 Շուպագ 98

Լալէլի ճամիի շէրիյֆի մէտրէսէսի
Արէպի վէ ֆարիսի մուա'լիմի
Մահէրպիյն

Միւլէթիմիդ Եֆրատընտան Արշամ Սէֆերեան Էֆէնտինին միւթէ-
վէֆֆա խաֆֆաֆ Իսրաիլը պին Մաքսուտըն սուլայի օղլու , վէ պու-
նըն բէտէրի Սըմսար Մաքսուտ պին Ապրահամըն տախի լիէպ հաֆիյ-
տի օլտըղը Բադրիյդիսանէմիդ գուլուտընտան թէպէյեիւն իթմէքլէ իշ-
պու ի'լմու խապէր թէրգիյմ գըլընտը :

Ֆիր 8 Շուպադ 65

Բադրիյդիսանէի Մէլէթի Էրֆէնէան

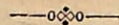

Չանկըրը Մուսա պին Նուրի . Գէօթահեալը Շէրիյֆ պին Մէմիշ .
Անգարալը Ապպաս պին Վէլի . Հալէպի Գալեան տէլէն Դահիր պին
Ճէմալ . Իզմիրի Շէհպադ պին Ա'սրմ . Այնթապի խօրոս Նէճիյպ . Վան-
ը Բէհլէվան օղլու պին Վէլի . Գօնէվի Ա'քիֆ պին Ա'քիֆ . Նիյտէ-
լի գուզը Ճէվաս . Գարսը Տէրվիշ Մուրաս խօյը գուլագսըղ Շա-
հիյն . Պայեզիտլի Վէլի Ճէպպար .

Իքինճի գօլ օրտույի Հիւմայունէ մէնսուպ բէտիյֆ վէ գուրա' Էֆ-
րատընտան օղլու գապուրլարընըն սիւահ ալթընա ալընտըղը Էսնատէ
տա'վէթէ իճապէթ իթմէմիշ , վէ պու քէրրէ տէրտէսթ օլընարագ
պէշի հարպիյե միւսաֆիր խանէսինտէ թէճէմմու' իթտիրիմիշ , վէ
տէօրտի թէպտիյլի հէվայա կէօնտէրիլէրէք իքմալի միւտտէթլէ վիւ-
րուտ իթմիշ , վէ իւշի գուր'ա պէգաեաւընտան պուլընմըլ օլան պա-
լատէ մէզքիւր էլ քիւնէ վէլ էսամի ճէմա'ն 12 նէֆէր Տէրիսէա'ն
տէթաէն Էտիրնէյէ գատար սէվգ իտիլէճէկիւնտէն մէրգումանըն Տէ-
րիսէա'նտէթտէն մահալլի մէզքիւրէ գատար թէպիլէլէրիւնի ի'գասը
գըմընտա իշպու ի'լմու խապէր լէվաղիմաթ տաիրէի ա'լիյեէսինէ վի-
րիտի :

Ֆիր 8 Թէմմուզ 300

Տէրիսէա'նի Ֆերէզ Բօնանդանը

Տէրիսէա'նի ՊԱՇ ՄԻՒՍՍԱԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻԼԻԿԻ
ՃԱՆՆԻՊԻ ԱՂԻՍԻՆԵ

Մահալլէմիդտէ միւթէմէքքին պէգզադ Ճէպրաիլ վէ սիքքէզէն Չէ-
քէրիյեա աղաւըր մահի հալըն սէքիզինճի ճումա' կիճէսի հասպէլ դաֆ-
լէ ֆէնարսըղ օլարագ Կէտիկ բաշա թէեաթրօսընտան Էէնի մահալլէ-
յէ ա'վտէթ իւզէրէ իքէն Էոնայի բահտէ գարաղօլ նէֆէրաթըր դարա-
ֆընտան Էվիրիւլու օլընան սուի զաննէ մէպնի հալիէէն պապը վա-

Լայի Զապիյեէ մահպէսինտէ մէվգուֆ պուլընտըղլարը մահ'թ թէէա-
սիւֆ իսթիսպար օլընմըլ , հալ պու քի մուսաիլէյհիմանըն իլէլան
նիզամաթը սէնիյեէ վէ ուսուլը պէլէտիյեէէէ մուղայի օլարագ պիր
կէօնա ճիւրմի սաղիլը ու քէպիլըլէրի սէպգաթ իթմէմիշ օլտըղը վէ
մահալլէմիդին տախի մու'թէպէրանընտան Էհլի լըրզ վէ նամուս վէ
լ'ֆֆէթու սալահլէ մէնուս զէվաթտան պուլընտըղլարը մահալլէճէ
մուսատտագ օլմաղլա թէրգիյմ ու թագաիյմի ի'լմու խապէրէ իճթիսար
գըլընտը :

Ֆիր 25 Ելուլ 98

Մէլէթի Էրֆէնէան Մա'իւրը Եէնի Տահալլէ
Մէլէթի Բա' Մա'իւրը Եէնի Տահալլէ
Իհան Էվէլի Տա'ի' Զասէէ Մա'լթան
Մա'իւրը Էվէլի Եէնի Տահալլէ

Նէֆի 28

Խասսա տէօրտինճի օրտույի Հիւմայունի տաիրէլէրիսէն պիր գըսմը
պինիյնի ա'թիյգա գուրա' պէգաեաւընտան վէ պիր գըսմը տախի տա-
վէթէ իճապէթ իթմէեան ֆիրարի դագըմընտան օղլու պու տէֆ'ա թէ-
ճէմու' իտիլան 28 նէֆէրին նէվի վարօրլարը պա'տէհու նիզամիյեէ խա-
ղիյնէի ճէլիլէսինտէն թէպիլիյէ վէ իյֆա պուլուրըմագ իւզէրէ նէ-
ֆէրաթըր մէրգումէ Բուս բօսթա վարօրընա իրքեապէն Տէրիսէա'նտէթէ
սէվգ ու ի'գամ գըլընմըլ օլտըղընը միւպէյեի իշպու ի'լմու խապէր
ի'գա գըլընտը :

Ֆիր 5 Մարթ 98

Մէմուրը սէվգի Սամսոն Գօլ աղասը
Էսէյեի Ա'րէֆ

ՄՈՒԽԹԵԼԻՖ ԻՒԼ ՄԷԱՂ ԱՂԶՈՒՀԱԼԼԱՐ

Տէվաիրի Պէլէտիյեէ Րիւստէթլէրինէ

Սէա'տէթլու Էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Տէրի սէա'տէթտէ Մէրճան Հարուսընտա Էօլի չըգմագ խանընտա դա-
պագաի ուլատէ միւթէսարըրֆ օլտըղըմ 4 նօմէրօլը պիր պապ օտա-
մըն խարապ վէ հալի թէհլիքէտէ պուլընտըղընտան պահսլա , ա'ճիլէն

հէտմու թախարկյալի տախրէ սէր միւհէնտիսիլի հանիպինտէն պա վա-
րադա իխդար օլընմը , վէ պուհըն հէտմիլէ միւհէտտէտէն պինա վէ
ինչասը ա'հիլլէրինճէ դաթէն մուսամմէմ պուլընմըլ իսէտէ օտաի մէզ-
քիւր ֆէվզընտէ տիլկէրին պիր օտասը պուլընտըրը ճիհէթլէ ա'մէլի-
եաթէ թէշէպալիւս իտիլէմէմէքաէ օլտըղընտան իլէրուտէ դարաֆը
ա'հիլլէնտէ տաի'ի մէսուլիլէթ օլմամազ իւզըրէ էվլէլս օտաի մէզ-
քիւրըն երդարըրմասը էսպապընըն իսթիհասլ պուլըրըրմասը իսթիր-
համ օլընուր . օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հազըթլէրինն
տիր :

Ֆի 4 Մարթ 300

Վահրահ Մարգարէան

Իւսինճի Տաիրէի Պէլէտիլէ Ռիեաթէթի Ա'լիլէսինն

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազըթլէրի ,

Նարըլը դարու էրմէնի քիլիսասընըն կիւզէրկեահի օլուպ թիմուր եօլ
խազդըլա գալա' գարուսը միյանընտա պուլընտան մահալտէ հասպէլ
մէվսիմ կէշլէմէյէճէք տէրէճէտէ չամուր պասմըլ , վէ պինտէն ա'լէյհ
կէրէք քիլիսա վէ կէրէք մէքթէպիմիլլէ ամէտ շիւտ իտէն քէսան' վէ
զըզ վէ էրքէք սապի սիւպեան իւսթ պաշլարը միւլէվլէս օլուպ , էն-
վա'ի մէշադգաթա տիւշար օլմադտա վէ պու ճիհէթլէ էհալիլէ տա-
խի վէհնու թէքեասիւլ ա'րըզ օլտրազ քիմէսնէ կէլմէտիլինտէն քիլի-
սամըզ հասըլաթը թէնագուս իթմէքտէ պուլընմըլ օլտըղընտան , լուդ-
ֆէն վէ մէրհամէթէն օրաճըգտա իյճապ իտէն գալտըրըմըն ինչասընա
միւսաա'տէի ա'լիլէի ըրիտաթէթրէնահիլլէրինն սէզալար պուլըրըլմասընը
թէմէնի էլլէր , վէ պու էիւզտէն պիլ ճիւմլէ մարրիլնու ա'պիլրինն դա-
թը վալալարընա մէմուսն ու միւնէթտար գալաճաղը ա'րզու պէյանի-
լէ քէսպի ֆախը իտէրիլ , օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հազ-
ըթլէրինն տիր :

Ֆի 4 Թէշլինն սանի 300

Ա'ն աղսյի ճէմիլէթի քիլիսայի մէզքիւր

Գարալէօյ օլու- Նշան

Ռո-բէն Քէօթ-ճէան

Ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հազըթլէրի ,

Նարըլը դարու էրմէնի քիլիսասը էմլաքինտէն օլուպ պուլընտան օն սէ-
նէ ազալէմ տախիլի սուրտէ վէ գալա' գարուսը ըրիլկեահիտէ օտա-
լար նամըլա պիր պապ մէնդիլլի' վէ պուհըն իթթիսալինտէ տախի պիր
զըդ'ա սու իսաղլիյնտի պուլընմագտա իքէն թիմուր եօլ դարիլլընըն
իպթիսայի թէսպիլէսինտէ Շէհր էմանէթի ճէլլիլէսինտէ մահֆուզ խա-
րիլլաի մախսուստէ կէօթէրիլիլի վէճէլէ մէնդիլի մէզքիւր ալըն-
տըղը կիպի իսաղլիյն տախի ալընարագ ահճագ պուհըն իչուսն քիլիսա
ճիվարընտա իլէրուտէ պրուճա պիր մահալլ կէօթէրիլլէճէյի վա'տ
պուլըրըլմըլ , վէ հաթթա իլէրուտէ իճրա իտիլմէք իւզըրէ գարիլլի
մէզքիւր զիլլինն մուհէքէմ վէ մէթիլն սուրէթտէ քիւնքլէր վազ' ու
թէմիլյա իտիլմըլ օլտըղընտան մահգա սասըլը խայրաթտան պուլընան
վէ մէքթէպիմիլլէ իքի էիւզ նէֆէրի միւթէճալիլ աղֆալը զիւքիւր
վէ ինասըն մէճճանէն սիլրապի ա'պի զիւլալ օլմալարընա մէտար օլա-
ճագ պէօյլէ պիր պինանըն պի թէքրար իհեսըր զըմընտա պէր մու-
ճէպի վա'տի ա'լի քիլիսա ճիվարընտա պիր մահալլի միւնասիլ իրա-
վէ թախիլիլինն հիմէմի ա'լիլէի ըրիտաթէթրէնահիլլէրի սէզալար պու-
լըրըլմասընը օլ ճիվար էհալի նամընա իսթիրհամ իտէրիլ , օլ պապ-
տէ էմրու իրատէ հազըթլէրի մէն լէ հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 18 Էյլու 98

Քիլիսայի մէզքիւր հիլլէթի իտարէսի Ռէիսի

Ռէիս մուսպինի

Ռո-բէն Քէօթ-ճէան

Մարգարէան

Շիրքէթի Խայրիլէ միւտիլիլէթի ճանիպի ա'լիլինն

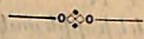
Ի'զգէթլու էֆէնտիմ հազըթլէրի ,

Ձիլրաթէ միւմըլ սէյեար մուա'լլիմինի Իւսիլիտար ճանիպինտէքի մէք-
թէպլէրտէ վիրմէքտէ օլտըղըմըլ տէրպէր' հալիլէն պուլընտըղըմըլ
մէվսիմ շիթա հատէպիլլէ թամ վազթի զուհրտէ պիթուպ հէման Խա-
թանպօլ ճիհէթիլնէ կէլմէյէ մէճպուր պուլընմագտա իտէքտէ , Իւսիլի-
տար ճիհէթիլնտէ վարօրլարըն ամէտ շիւտի սաա'թ եէտիտէն իթիպա-
րէն պիր սաա'թ օն տաղիլլա գատար թա'ղիլլ իտիլիլինտէն , չար
նաշար էիւզլէրճէ խալլըն իթիլի միսիլլու ա'հիլլէրի տախի տէնիլլին
շիտաթիլնէ' վէ գար վէ եաղմուրէ տիլ սըգարագ , մէվճուս նարին
գալըլլարա ըաքիպէն հէզար մէշագգ վէ իսէվֆու մէհալիլլէ քէօրիլի
վարմագտա օլտըղըմըլտան , վէ պու հալ իտէ պիր կիւսն ա'լէմի ինաս-

նկնեթէ պատիւի քէտէր օլաճազ աղկյմ պիր գազալի միւսթէվլիտ օլաճազը պէտիյտար խոուկինտէն , մէգքիւր պիր սաաթ օն տագկյգա ֆաւսըլէ զարֆընտա նաչար գալան մէ մէհալիքի կէօղէ ալան ա՛ճիղէրի միսիլու եիւզլէրճէ էհալինին նէֆալէրինի զըեա՝ վէ թէհլիքէտէն սըեանէթէն՝ պիր սէֆէրին տախի զամմ ու իհտասինէ ի՛նայէթ պույոււրըմասընը՝ դարաֆը ա՛լի Միւսիթիլէթ բէնահլէրինտէն իսթիրհամ էյլէրիզ , օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիր :

Ֆի 29 Թէշրիյնի սանի 300

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
S . Չօլաթիւրէն	Նապաթի	Ռ . Պէրպէրէն	Ճօն Քէչլ
Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Միհրան	Աւեթիւ	Լաթիֆ	Սէֆէն
	Պէնտէ	Պէնտէ	
Մ . Ասֆանաչ		Պ . Խօբաւանճէն	

ՄէֆեԱթիՊի ԴԷՊՊԻՅԵԼԻ ՇԱՀԱՆԷ ՆԵՁԱՐԵԹԼԵՐԻՆԷ

Մէքթէպի զըպպիլէի ա՛սքէրիլէի նէզարէթ ա՛լիլէսինէ

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,
Գուլարը՝ պու սէնէ Ֆէնար Բուժ մէքթէպիտէ իքմալի թահսիլլէ միւնթէհի չըգմը , վէ մէրպուդէն թագալիմ գըլընան շէհատէթնամէ միւղալաա՛սընտան միւսթէպան օլաճազը վէճհլէ էլիւնէ վէ ու՛լումի սաիրէ միյանընտա լիսանի Օսմանիլէ Ֆրանսէվի վէ ի՛լմի հիսապ ու հիքմէթտէ մա՛լիւմաթը քեաֆիլէ բէյտա էյլէմը օլտըղըմա , վէ էօթէտէն պէրու իսէ ի՛լմի զըպպ վէ պուռնա միւթէֆէրի ու՛լումի սաիրէի քէսիլիւլ լիւզումէ մա՛ ղիտատէթին արգուքէլ պուլընտըղըմա պիւնաէն , սայէի մէա՛րքիվանէի հազրէթի Փատիլահլիտէ պու արգույի չաքէրանէմէ վասըլ օլարազ , իլէրուտէ տէվլէթ ու վադանէ իյֆայի խըամէթ իտէպիլմէք իւզրէ մէքթէպի զըպպիլէի ա՛սքէրիլէ տախիլի շակիբտանը սընֆընա գապուլ պույուրըլմագըղըմ խուսուսընա միւսաաա՛տէի ա՛լիլէի նէզարէթբէնահլէրինին սէզալար պույուրըլմասընը իսթիրհամ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 9 Թէշրիյնի էվվէլ 96

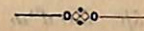
Պէնտէ
Ա՛լէթիյա Լէֆլէրէիւրիւ

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Բէտէրիմ միւթէվէֆֆա տիլպէնտճի Արչակ աղանըն սուպիլէէ քէրիյմէսի պուլընտըլմ ճիհէթլէ մուխալլէֆաթընտա մալիքէ օլտըղըմ հուգուզը իրսիլէտէն ֆագիլըլէրինի մահրում իթմէք իւզէրէ պիրատէրլէրիմ գուլարը կէօեա ճարիլէլէրինին զաա՛ֆի շուուրի պուլընտըղընը իտտաա՛ իտէրէք , մագամի ճէլիյի հազրէթի ֆէթվարէնահլիյէ ա՛րզ ուհալ թագալիմ իթմիլ , վէ պուռն իւզէրինէ քէյֆիլէթ ըիեասէթի պէհլիլէլէրինէ հապլլէ օլընարազ պէշ կիւն ագտէմ մէքթէպի զըպպիլէի Շահանէ տաիրէսինտէ նէֆսի ճարիլէանէմ իւզէրինէ իճրա պույուրըլման մուա՛եհնէտէ լէ հիւլ համտու պէօյլէ պիր ը՛լլէթ էսէրի պուլընմատըղընա հէյէթճէ միւթթէֆիգան դարար վիլիլմիլ օլմագլա ճարիլէլէրինին սըհհաթի շուուրի հագգընտա ճէվապէն թէսգիլը պույուրըլաճազ Բարբօրօ շաեհտ թանղիյմ պույուրըլմը իսէ պիր գըղա՛ սուրէթիլին լուդֆէն դարաֆի ահգարանէմէ ի՛դա օլընմասը խուսուսընըն իյճապ իտէնլէրէ էմրու ֆէրման պույուրըլմասընը իսթիրհամ էյլէրիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի վէլիլիւլ էմրին տիր :

Ֆի 9 Թէշրիյնի էվվէլ 95

Խոսրէվէրիւրի պէնի Արչա՛ ճարիլէլէրի

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Սուրէթի մէրպուդան թագալիյմ գըլընան՝ վէ ղիլրի իւշ նէֆէր տագըպպիլի հաղըգա դարաֆլարընտան միւմղա պուլընան շէհատէթնամէ միւղալաաա՛սընտան միւսթէպան օլաճազը վէճհլէ , ա՛ճիղէրի պէշ սէնէտէն պէրու Նէտի գուլլէ խարիճինտէքի Բուժ խաթաթախանէսինտէ ըսքէնչեարլըզ իթմէքտէ , վէ պու միւստէթ զարֆընտա ֆէնի մէզքիուրըն քեաֆիլէ տէգալիլին օլտըգճա քէսպի մա՛լիւմաթ իտէրէք , էլ եէվմ խարիճտէ քէնտու պաշըմա պիր պապ ըսքէնչեար տիւքքեա՛նընը իշլէթմէք արգու վէ թէսապիլուրընտա պուլընմագտա օլտըղըմտան , գուլարընըն պիլ իմթիհան հալու մագտէրէթի ա՛ճիղանէմէ ճէսպան սուրէթտէ պիր գըղա՛ շէհատէթնամէնին ի՛դասը խուսուսընա իճրայի իճապընա հիմմէթ ու ի՛նայէթ պույուրըլմասընը իսթիրհամ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի վէլիլիւլ էմրին տիր :

Ֆի 12 Քիւանուրի էվվէլ 97

Պէնտէ
Խոսրաւա՛յօ Լէֆլէրէիւրիւ

ՄԻԻՏՏԱԿԻ ՈՒՄՈՒՄԻԼԻԲԼԵՐԷ

Պէյ օղլը Պրտաէթ ճէզա տարէսի միւստաիի ուժմա միլիկի
ճանիպի ա'լիսինէ

Իզգէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Ա'նիզլէրի Մէսարր պրունընտա հաճի Էվհատ մահալլէսինտէ սաքի-
նէ գահին վարիտէմ Նազիք խանըմ իլէ միւրաֆաա' օլընմադ իւզէրէ,
չէհրի հալըն երկիրմի իքինճի Բէնչէնպիհ կիւնի Պապը վալայի Մէ-
չէյսէթբէնահի տարէսինտէ պուլընուր իքէն մէրգումէ գատըն իլէ
քէօլէսի Տէլպէրա պաղթէթէն իւզէրիմէ հիւճում խտէրէք, ա'լա մէ-
լաիննաս պէնտէլէրինէ տարպ ու չէթմ էյլէմիլ օլտըղլարընտան մէր-
գումէթանըն ճէզայի սէզալէրինէ չարբարըլմասը զըմընտա մուա'մէ-
լէի գանուսլիէնին իճրա պուլուրըլմասընը խթիրհամ խտէրիմ, օլ
պապտէ իրատէ էֆէնտիմ հազրէթլէրինին տիր:

Ֆի 8 Թէմնուզ 300

Պէնտէ
Ա'պրէ

Րիֆա'թլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Շէհրի հալըն օն տէօրաինճի ճում'ա կիճէսի Գաղամլալը ճամճը
Խրիսթօ՝ օղլըմ վանկէլիլի ճիւզիյճէ ճէրհ իթտիլինտէն էլ եէվմ զապը-
դաճա թահթը թէվլիյֆտէ պուլընմագտա խտէ տէ, մէրգումըն իշպու-
ֆի'ի գաստի օլմայուպ նիսեան ու հալի սէքրէթինտէ գաղաէն վազը՝
օլմըլ օլտըղընտան, օլ պապտէ սալա տա'վամ վէ չէքվամ օլմատըղը՝
գարիյնի ի'լմի ա'լիլէրի պուլուրըլտըգտա մէրգումըն թախիլիէի սէպլիյ-
լի խուսուսընա էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր:

Ֆի 4 Բէճէպ 97

Պէնտէ
Թէպրէ

Տէրի սէա'տէթ պաղ միւստաիի ուժմա միլիկի ճանիպի ա'լիսինէ

Ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Թէրսանէի ա'միրէ մաքինիսթլէրինտէն պիրատէրիմ Գիրգոր գուլա-
րը՝ կէչէնտէ թէրքի էշղալ խտէն Թէրսանէ ա'մէլէսի միւսնընտա պու-
լընարագ, կէօեա մուհարրիքի ֆէսատ վէ սէրկէրտէ օլմըլ տըր տէյու
ա'մէլէտէն պաղ՝ սահապը աղրաղ դարաֆընտան հազընտա վազը՝ օ-

լան սիա'նէթէ մէպնի իքի կիւն ագտէմ տէսթիւհահի ալթընտան գալ-
տըրըլարագ թահթը թէվլըֆէ ալընմըլ, հալ պու քի քէնտուսի Թէր-
սանէ ուսթսլարընտան օլուպ պու իշէ տէյիլ թէչլիյք իլլա պուզը ու
նէֆրէթ իտէկէլիլ վէ հաթթա վուգուի նիւմայիլտէն ագտէմ չէնտ
կիւն իշէ պիլէ կիթմէմիլ վէ նիհանէթ իւլ էմր պա'ղը ըիւֆէգասընըն
թէհտիյտաթընա պինտէն մահգա սէյիրճի կիպի օլ կիրուհէ գաթըլմըլ
օլտըղընտան, քիւսմիլէն պլիյսուլըզը վէ զաթէն հիլմու խաչիէթի
դապլիյիէսի պիւթուսն Թէրսանէի ա'միրէ զապըղանընտա տէրքետըր վէ
մուսատագ օլտն պիրատէրիմ գուլարընըն գաա'ֆի հալինէ վէ էվ-
լատ ու ըյսլ սահիպի օլուպ մուլի'նի խանէմիլ պուլընտըղընա մէր-
համէթէն երինէ խթիրդազընա պազըլմագ իւզրէ քէնտուսինին քէֆա-
լէթի գալիյիէնէ ըսազըլա սալը վէրիլմէսի խուսուսընա միւսաա'տէի
ա'լիլիէի ա'դուֆիլիլէրինին պիտիլիյլ պուլուրըլմասընը աշուրի խթիր-
համ խտէրիլ. օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին
տիր:

Ֆի 18 Թէչրիյնի էվլէլ 99

Պէնտէ
Ա'պրէ

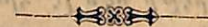

Մէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Տէրի սէա'տէթտէ դապ' ու նէչր օլընան Չայլագ նամ միզահ դա-
ղէթասը Ֆի 8 Թէմնուզ սէնէ 96 թարիլիլու վէ 637 նամէրօլը նուս-
խէսինտէ նամի մէճազի օլան Բաքէյալ իմզասը թահթընտա վուգուի
նա մէսպուգ պիր դազըմ ա'ղլիլիէաթ իլէ նամուսու հայսիյիէթի ա'-
ճիզանէմի մուսիլլ պիր մէքթուպի մա'եուպ տէրճ իթմիլ օլտըղըն-
տան, խա'տէի նամուսի պէնտէկեանէմ իշուս զաղէթաի մէզքիւր սա-
հիպինին՝ վէ կէրէք պէնտի մէզքիւր մուհարրիլինին ճէլլի իլէ ճէզաի
սէզալէրինէ չարբարըլմասը խուսուսընա իյճապը հալըն իճրա պուլու-
րըլմասընը խթիրհամ էյլէրիմ. օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի
մէն լէհիւլ էմրին տիր:

Ֆի 1 Թէմնուզ 96

Պէնտէ
Գուպրէ

ԳԱՅԸՄԻԱԳԱՄԼԱՐԱ.

Չաթալճա գաղապը Գայրամագամըղը ճանիպի ա'լիսինէ

Ի'զդէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Այսամթէֆանօս գարեէսինտէ պա հէօճճէթ միւթէսարըֆ օլտըղըմ պիր պապ ֆրունի մա' տէքեաքէյն էկէրչի պունտան պիր սէնէ ագտէմ սըմսար Եօրկիէէ գաղ'կիէէն ֆէրաղ իթմիշ իսէմտէ , էմլաքի մէգքի- ուրէնին ֆէրաղի ճիտտի օլմայուպ պէյնիմիդտէ թէա'ղի օլընան մուգա- վէլէնամէ մուճէպինճէ մա' ֆայիգ դարաֆըմա իգրաղ իթմիշ օլտըղը 400 ա'տէտ լիւայա պէտէլ միւլազաա' դարիգիլէ իճրա օլընմը վէ մէր- դում իսէ էլէէվմ գաթի մասլահաթի ինքեարէ ճիւրաթ իթմէքտէ պու- լընմը օլտըղընտան , էմլաքի մէգքիւրէ մէրգում Եօրկի դարաֆընտան գապլէլ մուհաքէմէ ախէրէ ֆէրաղ օլընմամադ իւզէրէ քէյֆիէթիւն վուգուաթ գալէմինէ գայտը խուսուսընա իյճապ իտէնլէրէ էմր պու- յուրըլմասընը նիյազ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հաղրէթլէրիսին տիր :

Ֆի 8 Էյլու 98

Պէնտէ
Հէ+Էթ

ԷԼՎԻՆԵ ՄԻԻԹԵՍԱՐՐԸՖԼԳՎԱՐԸՆԱ

Ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Սէմթիմիղ ադֆալ ու սըպեանընըն թէէտտիւպ ու թէֆէյեիւզլէրինէ մէտարը վահիտ օլան մէքթէպիմիղ դալիէի դալիէ հէնկեամընտա Բում էլի մուհաճիրանը պիշարէկեանընըն իսքեան ու իգամէթլէրինէ մու- վադգամթէն թախսիյս պույուրըլմը իսէտէ , անտէն պէրու պիր սէնէ միւրուր իթմիշ վէ հէնուզ թախսիէէ իտիլմէմիշ օլտըղը հատէպլիլէ , ադ- ֆալի ֆուգարայի էհալի սէրսէրի օլարագ էդիդգա վէ էտլագտէ տօ- լաշմագտա , վէ պիր դաղըմ հաշէրաթ իլէ պիլլէշէրէք պաշտան չըգ- մագտա , վէ պաղըլարը տախի մէհալլի պախ'յտէտէքի մէքթէպլէրէ ամէտ շիւտ իլէ պու գըլ գըեամէթտէ էնվա'ի մէշագգաթա տիւշար օլ- մագտա խուսքլէրի մա'լիւմի ա'լիի բահլյամանէլէրի պույուրըլտըղտա , մէքթէպի մէգքիուրըն պիր ան ագտէմ թախսիէէսի խուսուսընա միւ- սատտէի ա'լիյիէլէրի սէզավար պույուրըլմասը իսթիրհամ օլընուր . օլ պապտէ էմրու իրատէ հաղրէթի մէն լէ հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 15 Թէշրկյնի սանի 95

Պէնտէ Պէնտէ Պէնտէ Պէնտէ
Բաբա+Էլա Տէֆրէ Զուր-ֆօ Բանէ

Ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի մէքթէպի Սուլդանիյտէ թահսիլ կէօրմիշ օլուպ լիսանի Օսմանի իլէ Ֆրանսէվիտէ , վէ ու'լումը ըիեաղկիէտէ մըգտարը քեաֆի մա'լիւմթըմ' վէ շուղ ու ա'մլէ շիտտէթի իշթիեագըմ վար իսէ տէ գալի'ի մա'քիուսի ահգարանէմտէն նաշի պիր միւտտէթտէն պէրու հէր նասըլտա պիր մահալլէ գայրըլմայուպ մուսինն ու մուսիննէ վալիտէյնիմ գուլարըլա նանբարէյէ մուհթաճ գալարագ , տէրէճէի նիհայէտէ մէեուս ու սէրկէրտան պուլընմը օլտըղըմտան , ճիւմլէյէ մէպղուլ օլան ա'դը- ֆէթու սահապէթի ճէլլիլէի վէլին նիա'միլէրինէ իթիմատէն խաքիսիա- յի բահլյամանէլէրինէ միւրաճաա'թ պիլլէ հէր գանղը պիր իըրմէթլէ իսթիիտամ պույուրըլմագլըղմ խուսուսընա ի'նայէթի միւսէլլէմէի իըտիլվանէլէրինին հապըր ա'ճիդիյտէ տախի տէրքեար պույուրըլմասընը իսթիրհամ էյէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէ հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 19 Աղուսթօս 302

Թէքֆուր տաղը էհալիսինտէն
Իաբէլ

ՎԻԼԱՆԱԹԻ ՃԷԼԻՅԻԼԷՆԷ

Խիւտալէնտիկեար վիլանէթի ճէլլիլէսի մագամը ա'լիսինէ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Մէլֆուֆէն թագալիյի հուզուրը Տէվլէթլէրի գըլընան 52 նամէրօ- լը վէ Ֆի 11 Նիյսան սէնէ 99 թարիյիլու պիր գըղա' հալտլէնամէ մուճէպինճէ վիլանէթի ճէլլիլէլէրի էմվալինէ մուհալվէլ օլան 1466 դրուլ մագըլուպի ա'ճիդիինին ագրըպտտան օլուպ Պրուսա Էրմէնի Մէր- խասաը վէքիլի պուլընան Ֆաղիյէթլու Արիտաքէս էֆէնտիէ ի'դա պույուրըլմասը պապընտա էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէ հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 13 Նիյսան 99

Պէնտէ
Տէրի սէա'տէթ Էրմէնի խասթախանէսի
լիսանի Թիւրքի մու'ալլիմի
Միհրաճ

Պաղտատ Վիլանեթի մէջ ճեղքելու Վալիւնի բոլորեալն ստանդարտն

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Միւս վէքիւլէմ Բուբուլ ճարիւնէլէրինն ղէվճի Տօգթօր շինարարն է-
ֆէնտիւնն պուստան 4 սէնէ ագտէմ Վիլանեթի տիրութեամբ ալմագ պէ-
հանէսիւլէ ղէվճէսի մէրգումէ մա'րիֆէթլէլէ պալատըլը եփտիւնտէն իս-
թիտանէ Եօլլը 200 լիրա գտտար պա'տէլ իրթիլանս կէօսա շէհրի մէզ-
քիւուրէ կիթմիլ կիպի Տէրի սէա'տէթտէն նապէտիյտ օլմըլ , վէ իքի
սէնէ գտտար Խլորօրտէ լա իւպալիեանէ կէշիու կիւզար իտէրէք նու-
գուտի մէվճուտէսինի քէմալի սէֆահաթլէ իթիհլաք իթտիքտէն սօն-
րա՝ « արտըլըմ գաշ եէրինի պուլմատը » տէյէրէք իտիպ ու իտարը
ա'վտէթ իթմիլ , վէ պուստան իքի սէնէ ագտէմ տախի Պաղտատ մէր-
քէզ իտաթիսանէսի դապապէթինէ մէմուր պույուրըլարագ պու դարա-
ֆա կէլուր իքէն քէզալիք միւս վէքիւլէմ ճարիւնէլէրի եփտիւլէ 20 ա'-
տէտ լիրայի Օսմանի դարգան ախզ էլլէմիլ , վէ պուստը մատ'ը մուխա-
սաքնտան ճէսթէ ճէսթէ թէտիեէ պիրլէ թէսվլիեէ իտէճէկինի վա'տ
ու պէեան իթմիլ իտէ տէ , անտէն պէրու մէպլաղը մէզքիւրէ մահսու-
պէն հապպէի վահիտէ իրսալ իթմէտիկի կիպի իտանէսի ճանիպինէ սը-
րարըլ իթմիլ օլտըլը նաֆագա ագճէսինի տախի կէշէն պէշ մահստան
պէրու գազ՝ իթմիլ օլտըլընտան , վէ միւս վէքիւլէմ ճարիւնէլէրի իտէ
մէպլաղը մէզքիւրի պա'զը մահսուլէրտէն դարգան դալտըրմըլ օլտը-
ղը հատէպիլէ , Էլ եէվմ պահապը մաղուպ եէտլէրինտէ Էսիլը մի-
սալի իսայի թաղեկիյզ օլընմագտա , վէ իւշ նէֆէր սաղիյը Էվլատըլա
նաքարէեէ միւհթաճ վէ ֆէլի ահմէր եիւզիւնտէն մահրում դալարագ
տէրէճէի ղաեէտէ սէֆալէթ վէ դարուրէթ շէքմէքտէ օլտըլընա , վէ
պուսա ի'լապէթէն Էֆէնտիի մուսալէյհին պու դարաֆտա նաիլ օլտը-
ղը վիսաթի հալինէ մաղուրէն , պու տէֆա՝ ախէր պիրլէ թէէհ-
հիւլ իթմէք իւզէրէ պուլընտըլը իթիլապար օլընտըլընա պինտէն , Է-
ֆէնտիի մուսալէյհին ղիմիլէթինէ կէշիւրմիլ օլտըլը մէզքիւր Էլ մըզ-
տար մէպալիլ մատ'ընտան թէսվլիեէ օլընմագ , վէ Էվլատ ու ա'լիէսի
ճանիպինէ տախի քէմաֆիս սապըդ նաֆագա թախիյա իթտիքիլէք իւ-
զէրէ ա'գուֆէթու ա'տալէթի միւսէլլէմէի Խտիյվանէլէրինէ միւրաճաթ
իտիլէրէք , օլ պապտէ իյճապ իտէյլէրէ Էմրու իրատէի ա'լիէէի հաղ-
րէթի Վիլանեթի ճարիւնէլէրինն շէրէֆիւթէա'լիք պույուրըլմաը պի-
շարէի մէրգումէ նամընա վէքիւլէթէն մատ'թ թէտտիւպ իթիլհիւսմ
օլընուր . օլ պապտէ Էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէհիւլ Էմրին տիր :

Ֆի 18 Մարթ 98

Էլ վէքիլ
Խոսրէվ

Մա'մուրէթ իւլ Աղիյզ Վիլանեթի ճեղքելու վալիւնի հուզուրը
ստանդարտն ա'րզուհալը պէնտէկեանէմ տիր

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Գաղամըզ Գայըմմագամը . . . Էֆէնտիինն դալանիյնի մէվգուա՝ վէ
րիզանի ա'լի Տէվլէթէ մուզայիր օլարագ ումուրը մէվքիւլէսինտէ տէ-
րէճէի նիհանէտէ վէհնու թէքեասիւլ իպրաղըլա լէյու նէհար ա'յու-
ըլլէթէ մէյեալ , վէ Էհալիի գազա գուլարընըն թէսվլիեէի մէսալի
իշուն Էմրի քէրիյհի իրթիլայէ միւսթէհի իտուկիւնտէն թա'րիյֆու իյզահ-
տէն միւսթաղնի օլտըլը վէճէլէ գաղայի մէզքիւրըն շիյրագէի ումու-
րը սէր թա սէր թէշէթիւթու բէրիյլանիեէ միւնճէրը օլմըլ , վէ հաթ-
թա պու ա'տէմի թէգայիւտ միւնասէպէթիլէ գաղամըզ տախիլինտէ
գաթլու ճէրհ վէ ղապա ու սիրգաթ միսիլու Էնպաի ֆէզաիհ վէ ահ-
վալի մէխուֆէի միւստէհիլէ ղուհուրա կէլմէքտէ պուլընմըլ օլտըլը՝
վէ պինտէն ա'լէյհ եէվմէն ֆէ եէվմէն մէզաքի հէլաքէ թէգարուպ
իթմէքտէ օլտըլըմըզ մա'լիւմի մէրահիմ մէլզումի հաղրէթի Վիլանեթի-
քէնահիլէրի պույուրըլտըգտա , Էֆէնտիի մուսալէյհին գաղամըզտան
տէֆ՝ ու թէպիյտիլէ ա'մալու մէգասըտի մէշրուա'ի Շէհրիեարիեէ վէ
տիլիսահի ա'լի Մէհամմէրէրիլէրինէ միւսաֆըզ սուրէթտէ իտարէի
ումուրէ միւսթալիտու մուզթէտիր պիր գաթըն լուգֆէն վէ մէրհա-
մէթէն իւզէրիմիլէ նասպ ու թա'նիյնի Էսպապընըն իթիհիսալ պույու-
րըլմաընը իթիլհիւսմ էյլէր , վէ պու իտուստտա հիմէմու ի'նանէթի
ա'լիյեէի Խըտիյվանէլէրինն պիր ա'ն Էվլէլ շէրէֆուհուհուր իտէճէլինի
գապիէն մէմուլ իտէրիլ , օլ պապտէ վէ հէր հալտէ Էմրու ֆէրման
հաղրէթի մէն լէհիւլ Էմրին տիր :

Ֆի 1 Ռէճէպ 92

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Գօհիպա	Պապ	Սէրլէ	Հապիյա	Մըրու
				Հար

Տէֆթիւրի ԽԱԳԱՆԻ ՆԵՋԱՐԷԹԻ ԱՂԻՅԵՆՍԻՆԷ

Ա'գուֆէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Տէրի սէա'տէթտէ Գօճա Մուսղաֆա բաշա սէմթինտէ Ղէպլէպիճի
Պօգաղընտա ախիլընէ միւթէսարըլթ օլտըլըմըզ 18 նոմէրօլը պիր պապ
իտանէեի պուստան եէտի մահ մուգատտէմ մախտուլմ Վիրգորըն տէ-
ֆէա'թլէ վաղը՝ օլան դալէպ ու իրթիմաընա՝ վէ իպրամու իլհահընա

տանտնամայարագ նիհանէթ իւլ էմր իշպու ֆագիլըլէրինի միւտտէթէլ էօմր ինֆագու ի'ալէ իթմէք շարդըլա պա մուգալէլէ էօհտէսինէ նագըլու ֆէրաղ իթմիլ իսէք տէ , մէրգում վա'ա ու թէա'հհիւտինի անճագ ալթը մահ գատար իյֆա իտէրէք հէման իքի մահտան պէրու տըր քի խանէմիդտէն մուֆարագաթ իթմիլ , վէ իքիմիլի տախի շու սիննի դաա'ֆ ու շէյսուէթիմիդտէ աճ վէ սէֆլլլ պրագարագ իգաւ մէթկեազըմըղ օլան մէղքիւր խանէյի տախի պու կիւնէրտէ ֆիրուէթէ գալըլըմըղ օլտըրըմտան մաղտուրիեթի վագըա'տէն տօլայը մահքէմէի ճէգտիյեէտէ տէրտէսթ օլան մուհաքէմէմիլ իթմամընա տէյին քէյֆիեէթի ֆիրուէթիին մէքս իթտիրիլմէսի խուսուսընա միւսաա'տէի ա'լիյեէի հաղըթի Նէգարէթրէնահիլէրինին պլյտրիլլ պույուրըլմասը պապընտա էմրու ֆէրման հաղըթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 38 Աղուսթօս 90

Պէնտէ

Պէնտէ

Մարտէ

Էլուս

ՇէշՐ ԷՄԱՆԵԹԻ ՃԷԼԻՅԷՍԻՆԷ

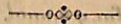
Ա'գուֆէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի ,

Գօճա Մուսղաֆա բաշա ճատտէսինտէ 33 հօմէրօ իլէ մուրագգամ ֆրուէնի , սէնէի մաղիյեէ շէհրի Բէմէզանի շէրիյիլն իպթիտասընտան իթիպարէն պու անէ գատար պէր մուճէպի ուսուլ մըգտարը մուա'յեէն իւզէրէ նանի ա'ղիլլ ի'մալ ու դապիս իտէրէք , սատագաթի թամմէ իլէ պիլա ֆասըլէ իշլէթտիրմէքտէ իսէմտէ , պու միւտտէթ զարֆընտա գալի'ի մա'քիուսի ա'ճիդանէմտէն նաշի խասարի քիւլլիլիյեէ տիւշար օլմըլ օլտըրըմտան , թարիլիտէն պիր մահ միւրուրինտէ ֆրուէնի մէղքի ուրի թէրքլէ սէատու պէնտ իտէճէյիմ' րէհիյնի ի'լմի ա'լիլի Էմանէթ րէնահիլէրի պույուրըլմագ իւզէրէ էվիլէճէ ա'րզի մա'լիւմաթէ իպթիտար գըլընտը . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղըթի վէլիյիլ էմրին տիր :

Ֆի 26 Թէմուզ սէնէ 98

Պէնտէ

Լիւզ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի ,

Իւսկիւտար ճանիլիյնտէ Տաղ համմամ սէմթինին դուրուզ ու մէա'պիրի էօթէտէն պէրու թէսլիեէ եիւզի կէօրմէտիկինտէն ա'պրիլլ Էօլարըլա գալտըրըմար պօղըլարագ խանէլէրտէն տէօքիլան շիրքեապ սուլարը եէր Էէր թէրաքիւմէ կէօլէր թէշէքքիւլ իթմէքտէ , վէ պինտէն ա'լէյհ պուլըլարտան հասըլ օլան թէա'ֆֆիւնաթտէն օլ դարաֆտա սաքին զիյրտէ միւմզի ֆուգարայի էհալի գուլարընըն սըհհաթ ու ա'ֆիեէթի վէ պիւնէէի վիւճուտի րախնէտար օլմագտա խուսկինտէն պահալա , պուլտան պիր սէնէ ագտէմ մահալի տաիրէեէ թագալիյմ Էյլէտիկիմիլ մահգարի ումումինին գալէմտէն գալէմէ պիր դագըմ մուա'մէլաթ կէօրմէսի խիւսֆընա օլարագ հէնուզ պիր սէմէրէսի կէօրիւլմէյուպ հալա ճիւմէմիլ միւթէէզզի օլմագտա , վէ տիլիէր դարաֆտան իսէ եաղ գարուլարընտա պուլընըլուպ շիտտէթի հէրարէթ հիւքմինի իճրա եէ պէտ Էյլէտիկինէ մէպնի , խիւտանէքէրտէ մարիւզ զիքր կէօլէրին իլէրուտէ թէվիլիտ իտէպիլէճէյի ի'լէլի սարիեէի միւհիլէքտէն էնտիլշնաք , վէ Էզհէր ճիհէթ մէրհամէթի ա'լիյեէեէ միւհթաճ պուլըն մագտա խուսկիմիդտէն իսա'ֆի մէսուլի չաքէրանէմիլ խուսուսընա տաիրէի մէղքիւրէյէ էվամիրի գաղի'յեէ ի'դասընա հիւմէթ ու ի'նա եէթ պույուրըլմասըն իսթիրհամ Էյլէմէք իւզէրէ իշպու ա'րզուհալի չաքէրանէմիլին թագալիլին իճթիսար Էյլէտիք . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղըթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 25 Մայլա 98

Պէնտէ

Պէնտէ

Պէնտէ

Պէնտէ

Պէնտէ

Ավրա

Մարտէ

Մէլ

Իշլէլ

Իհնա

ԿԷՍՄՐԻԻԲ ՎԷ ԲՈՒՍՈՒՄԱԹ ԷՄԱՆԵԹԻ ԱՂԻՅԷՍԻՆԷ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի .

Շէհրի հալըն իւշինճի սալը կիւնի Գալաստան Տէրիսէա'տէթ լիմանընա վասըլ օլան Մարսիլլ նամ Ֆրանսըզ վաբօրընըն համըլ օլտըղը 68 չուվալ ֆասուլէամ վարօրը մէղքիւր դարաֆընտան իիւրաճ պիրլէ իիւշքիւ թէր կէօմիլիկի անպարընա թէսլիյմ իսթիլլ օլտուղը հալ պու քի ի'նտէլ ախզ եալընըղ 60 չուվալը մէվճուտ , վէ պագըր 8 չուվալընըն մէֆգուտ վէ սալա պիր էսէրի գալմամըլ օլտըղը մա'ն

լիւմի ալիի Լմանէթբէնահիլէրի պուլուրըլտըգտա , եա գըյմէթիինն վէ
եախօտ ալնընըն ի'գասը իլէ դատրտէն վիգայէ պուլուրըլմագըլըմ
պապընտա էմրու ֆէրման հազըթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Պէնտէ
Ռուքէն Աբէէ

— 000 —

Ա'գուֆէթլու էֆէնտիմ հազըթիլէրի ,

Գուլարը կէչէնտէ Գասդամուսի շէհրինտէ մէհմուլի' օն պէշ պին
գըյնէ օլարագ օն տէօրթ ֆուշը շէրվիլ եաղը ճէլպ խոուպ հալա
խիւշքիւ թէր կէօմրիյի անպարընտա պուլընմագտա , վէ մալըն գըյմէ-
թի լաիճէսինէ կէօրէ ըէսմ գարհ օլընմասը նիզամաթը սէնիյէ իգթի-
զասընտան իքէն պու տէֆա' պէհէր գըյնէսի օն իքի դրուշ թագ-
տիյը օլընմագտա , հալ պու քի լուղէնի մէգքիուրըն պէյնէթ թիւճ-
ճար օն դրուշա պէյ'ու ֆիրուսթի անճագ մէլէուզ օլտըղը դարաֆը
Տէվլէթլէրինտէն լէտէլ միւշահտտէ թաստիյգ վէ թէսլիյմ պուլուրը-
լաճագը շէքքու շիւպհէտէն ազատէ օլտըղընտան , եա ֆիւթը մէգքիու-
րէ իւղէրէ վէ եախօտ ալնէն իսթիյֆայի ըէսմ օլընմասը խուսուսընա
իյճագ խտէնլէրէ էմրու թէնպիյհ պուլուրըլմասըն իսթիւրհամ էյլէրիմ .
օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազըթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 21 Շէվվալ 98

Պէնտէ
Եօրէի

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազըթիլէրի ,

Սամաթիատա Միյրախօր ճատտէսինտէ քեաին Հայկական նամ Էր-
մէնի Գրաթիխանէսինտէ միւսթէսնա օլարագ պէյ'ու ֆիրուսթի միւ-
ճագ օլան միւսքիւրաթ իչուճ ճիլէն օլմագ իւղրէ ագտէմճէ Հիւ-
քիւմէթի սէնիյէնէ 500 դրուշ լաիճ ագչէ ի'գա խիլմէքտէ իքէն ,
պա'տէհու գալաթի նագտիյէնին գուհուրիլէ պիր արալըզ թէնէզ-
դիւլի գըյմէթիինտէն տօլայը ըէսմի մէգքիւր սէքիլ եիւղէ իպլաղ պու-
լուրըլմը իսէ տէ , գաիմէնին մէյտանի թէտալիւլտէն ըէֆու իլգաը
պիր սէնէյի միւթէճալիլ օլտըղը , վէ Գըրաթիխանէի մէգքիուր հա-
սըլաթը իսէ էօթէտէն պէրու մահդա իա'նէի ֆուգարա վէ գուա'ֆա
միսիլլու խսըրաթ ու հասէնաթա սարֆ խիլէկէտիյի ճիհէթլէ արթըզ

պուշտան պէօյլէ տախի պէտէլի ըէսմի մէպհուսըն սիքքէի խալիսա
օլարագ 800 դրուշ էտաարնա մէրհամէթ վէ վիճտանի Տէվլէթլէրի գա-
լի վէ լաղի օլմայաճագը միւսէլլէմ պուլընտըղընտան , քէլ էվլէլ 500
դրուշ լաիճ ագճէ ի'գասըլա թէճտիյտի թէգքէրէ օլընմագ իւղրէ հի-
մէմի պէհիյէ վէ միւսասա'տէի ալիյէնի հազըթի Լմանէթբէնահիլէ-
րինին սէգալար պուլուրըլմասըն ֆուգարայի Սամաթիա նամընա իս-
թիւրհամէ ճիւրաթ օլընտը . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազըթի մէն
լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 27 Շուպաղ 98

Գրաթիխանէի մէգքիուր
մէճիլի խալարէ ըէլիսի
Հաճէ Քիւր+

— 000 —

ԶԱՊԸԴԱ ՆԷԶԱՐԵԹԻ ԱՂԻՖԵՆՍԻՆԷ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազըթիլէրի ,

Չաքէրլէրի ա'ն ասըլ գուլումճը էանաֆընտան իքէն , կիրիֆթար օլ-
տըղըմ դարար վէ զիեանլար հասէպիլէ պուշտան իքի պուշուգ սէնէ
ագտէմ էանաֆիլըղ թէրք իթմիլ , վէ շիմտի տախի էվլատը սըղար
վէ ալիլէի ա'ճիզանէմ գուլարընըն նան բարէսինի գաղանմագ իւղրէ
Սամաթիա ճիւրաթընտա իյսա գարուսը նամ մահալտէ միւսթէճիւրէն
իգամէթ իթմէքտէ օլտըղըմ խանէնին զիյրինտէ պուլընան 24 նօմէրօ-
լը տիւքքէանտէ միւսքիւրաթ պէյ'ու ֆիւրուսթ իթմէք չարէսինէ տիւշ-
միլ օլտըղըմտան , շու հալի փիւր մէլալի քէմթէրանէմէ մէրհամէթէն
իյճագ խտէն լուխսաթ թէգքիւրէսինին ի'գասը խուսուսընա հիմէմի ա'-
լիյէնի ա'սաֆանէլէրինին պիտրիյղ պուլուրըլմասը իսթիւրհամէնա ճիւ-
րաթ էյլէրիմ . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազըթի մէն
լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 11 Սէֆէր 98

Պէնտէ
Տէֆէլէ

— 000 —

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Սամաթիալը մէյրսանէն Նշան նամ քիմէսնէնին՝ մահալլի մէղքիուր տէ Աղա համմա Լընտա իշլէթտիրտիյի պիր պապ սաղկյր միւսքիրաթ տիւքքեանընըն պունտան չէնտ կիւն ագտէմ վազթի մուսայեհնիտէն սօնրա աշըգ վէ տէրուհնտէ տախի պիր խայլի այեաշլին պուլընտըղընտան պահսլա նիզամըղ տէյու վէ հաթթա մէսմուսթա նազարէն սապըգալը տըր տինիլէրէք մահալլի մէրքէղինճէ խոխան ժուրնալ իւղէրինէ էլէէվմ պապը վալայի Զապղիյէ մահպէսինտէ մէվգուֆ պուլընտըղընը , հալ պու քի մէրգուսըն մահալլէմիղտէ հէմապէմիղ օլտըղը միւնասէպէթիլէ իլէլ ան մէշուտըմըղ օլան աղվար ու հարաւ քեաթընտա խիւաֆը նիզամ վէ ուսուլ պիր հալ միւշահէտէ օլընմաստըղը կիպի , էսաֆիլի նասէ մախսուս զահիրի հալ ու քիպլէթի խիւաֆընա օլարազ ճիտտէն վէ հազըգաթէն էհիլ ըրըղ վէ նամուս կիւրուհնտէն պուլընտըղընը , վէ հէր նէ գատար պունտան պիր պուշուգ սէնէ ագտէմ մէրգուսըն տիւքքեանընտա մահալլի ըշրէթ օլմազ միւնասէպէթիլէ թէսաստիւֆէն չէնտ նէֆէր հաշէրաթ վէ հալազ մագուլէսի էշխաս պուլընարազ , ալէմի վահշէթ ու սէքրէթլէրինտէ մահալլի մէղքիուր զապըղա մէրքէղի սապըգ պին պաշըսը էֆէնտիյէ պաղը մէրթէպէ հազարէթ վէ ըղհարը մուխալէֆէթ իթմիլլէրիտէ տէ , մէրգուս Նշանըն պու խուսուտա տալա տախիւս իշթիրաքի օլմայուպ պէրիւղ գիւմիէ օլտըղը՝ օլ վազըթ իճրա օլընան թահգըգաթըլը րէսմիյէ սըրրասընտա անլաշըմըլ , վէ հաթթա տիւքքեանընըն նամուսը չիքէսթ իտիտիկինտէն նէֆսի քէնտուսի մէրգուսան ալէյհինտէ իգամէի տաւ վա իթմիլ օլմաղլա էշխասը մէրգուսէ պիլ մուհաքէմէ նիհանէթիւլ էմր նէֆի ճէղասընա միւսթէհազգ օլտըղըլընը հուզուրը ալիի Բա հիյմանէլէրինէ պիլ պէեան մէրգուս Նըշանըն վագաի մէպհուսէտէն պէրու քէմաֆիս սապըգ քէմալի ըրըղ ու էտէպիլէ վէ էսնաֆա Էաւրաշըգ սուրէթտէ էվլատ ու ըյալընըն բուզի մէրրէ ըղզընըն թահսիլլինէ չալըմագտա իքէն՝ մահզա սէհվէ մէպնի ալէյհինտէ իսնատ օլընան օ մագուլէ սապըգա վէ ույղուսըղըլըլարա մէպնի մաղտուրէն չէքմէքտէ օլտըղը մահպուսիյէթտէն սաեէի Միւնիմանէլէրինտէ ա'ֆվ ու խէլաս պույուրըլմագ իւղէրէ ա'ղըֆէթու ա'տալէթի միւսէլլէմէի Խըտիյանէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէր , վէ մահզա սաղգաի վիճտանըմըղ էսէրի օլան սաղիֆիւղ զիքը մա'րուզաթի ա'ճիղանէմիղ լուգֆէն մագհարը սէմ'ու իթիպար պույուրըլտըգտա՝ մէրգուս պիշարէնին մուհաքէմէսի խիթամընա գատար քէֆալէթի գալիյէէէ րապըլա սէպիյլինին թախիլէէ պույուրըլմասը խուսուսընա միւսաստէի ալիյէի հազ

րէթի Նէղարէթրէնահիլէրինին էրզան ու շահան պույուրըլմասը իսթիւրհամընա ճիւրաթ խտէրիղ . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 20 Մարթ 93

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Գէրգոր	Նիս	Արմէն	Անաստու	Աքէ	Գարապէ

ՄԱՀՁԱՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Սամաթիա էհալիսինտէն պուլընան զիյրտէ վաղը իյնի իմզա գուլաւըր նիմէթի թապիլըյէթիլէ շիւքրկիւզար օլտըղըմըղ Շէվքէթմէապ էֆէնտիմիղին՝ մէմալիքի մահրուսէնին հէր դարաֆընտա օլտըղը կիպի պու պէլտէի դայեիպէտէ տախի միւթէվաղըն հէր սընֆ էհալինին իսթիքմալի րէֆահ ու էմիյէթի հալլէրի խուսուսընա քէրամէթի մահզ օլարազ էօհտէի իսթիյհալի Տէվլէթլէրինէ թէֆվիլըու իհալէ պույուրտըղըլարը էմրի էհէմիլ նէղարէթի ինզըպաղիյէնին թէմամի իճրասընտա տէրքեար ու աշիքեար օլան հիմմէմ ու դայրէթի ֆէվգէլա'տէի Խուսըէվանէլէրինէ իթիմաստէն ահվալի աթիեհէնին նազարի տըրգաթի ալիի Մէհամմէրէրլէրլէրինէ ա'րղու իշա'րինէ իպթիտար էյլէրիղ . չէօյլէ քի :

Սամաթիա սէմթինտէ Միյրախօր ճիվարընտա Հահի Գատըն նամ մահալտէ պունտան չէնտ սէնէ մուգատտէմ՝ գօլթուգ թա'պիլըր օլընան պիր դաշ պապ միւսքիրաթ մաղաղալարը աշըլուպ օրալարտա րիզայի ալիի Տէվլէթէ մուղայիր պիր դագըմ հալթի նամէշրուս՝ գուհուրա կէլտիկի ճիհէթլէ , օլ վազըթ էհալիի մահալլէ դարաֆընտան Ահքեա մի Ատլիյէ տիլվանի ճէլիլիւլ ի'նշվանընա պա մահզարը ու'մուսի իշթիքեա իտիլէրէք , մարրէղ զիքը գօլթուզլարըն սէտուս պէնտինէ տէպթըէս օլընմըլ իտէ տէ , միւրուրի էյեամլա պուշլարտան պի թէքուար աշըլարազ էլէէվմ մահալլի մէղքիուրտէ պուլընան իքի պապ մէյիսանէ տէրուսլէրինտէ ա'յնի ահվալը մագիլէ թէքէրուր իթմէքտէ տիր :

Շէօյլէ քի . Նիճէլէրի թա պէ սապահ պիր դագըմ սէրուրի մահուլէսի էշխասի մէճուլէթիւլ ահվալ օրալարա թէրէտտիւտ իթմէք

տէ , վէ քէրկհու պէտ ալազ վէ չալըլար իլէ Էհալի մահալլէ դուլ-
լարընը խապ ու բահաթտան մահրում վէ պլիհուդուր իթտիքլէրինտէն
մահալլէրտէ իսկէմիլէր աթուպ ա'տապը ինսանիյէթէ եազըլմազ սու-
րէթտէ այ'չու նու իլէ հարֆըէնիլքտէ պուլընմագտա , վէ պա'ղէն
տախի նիզա' վէ ա'րպէտա արասընտա սիլահ չէքմէք կիպի ահվալը
մէխուֆէ իյգա' իթմէքտէ օլտըզլարընտան , շայէտ պուլըլարըն սէտա
ու պէնտի մուհալ իսէ պարի պա'տէղլին պէր մուհիպի նիզամ քէս-
սապըզ բէրտէ տինիլան վէսիլլէի մանի'ա իլէ Էօրթիլնմէսի' վէ ի'նտէն
նիզամ մուհիյէն օլան վազըլթտա աչըլուպ գարանմասըլա ահվալի
մէքրուհէի մէպհուսէնին պիր տախի ա'տէմի թէքէրիւրի խուսուսլարը-
նա լազըմ կէլան մահալլէ Էվամիլի լազըմէ ի'դա պուլըլարըլմասընը
նիյազ իտէր , վէ մուհթաճուր իլէյհի օլտըզըմըզ իդմինանի հալըն հու-
սուլի զըմընտա հիմէմի վալա նիհէմի հազըլէթի Նէզարէթբէնահիլէրի
մասրուֆ վէ մէպղուլ պուլըլարըլար իսէ Էօ'միլումիզ օլտըզճա մէմուրն
վէ միննէթտար գալաճազըմըզ պէեանիլէ թադտիյմի վարադայի իսթիր-
համէ ճիւրաթ էյլէրիլ . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ Էմրու ֆէրման հազ-
րէթի մէն լէհիւլ Էմրին տիր :

Յի 18 թէմուլը 98

Մ--իւրի սանի Մ--իւրի Էվլէլէ
Միւրաթ Միւրաթ
Պեթր . Տէպէր . Սիւլէյան . Ռուֆէն . Ա'բէ . Գարապէն .
Բէլէրէ . Երասֆ . Միւս . Երաւն . Գարապ Եանի .

ՄԷԱՐԻՖԻ ՌԻՄՈՒՄԻՅԷ ՆԷՋԱՐԷԹԻ ՃԷԼԻՑԼԷՍԻՆԷ

Տէվլէթլու Էֆէնտիմ հազըլէթլէրի ,
Անատօյը ճանիպիւնտէ ըխալնը վադանէ մէճճանէն թա'լիյմի քէթպու
գրաթ իթմէք մագսատը խայր մէրսատըլա , վէ իսիյաւ իլքէրվէր ճէ-
ֆյէնէլի իւնվանըլա ազտէմճէ թէչէքքիւլ իտէն ճէմիյէթի ա'ճիզա-
նէմիլին պու տէֆա' թանղիյմ օլընուպ մէլֆուֆէն թադտիյմ զըլընան
տախիլի նիզամիամէսի պուրաճա դապ'ու նէչը օլընմագ իւզէրէ լազըմ
կէլան բուխաթնամէնին ի'դասը խուսուսընա միւսաա'տէի ա'լիյէթի հազ-
րէթի Նէզարէթբէնահիլէրինն սէզալար պուլըլարըլմասը պապընտա
Էմրու ֆէրման հազըլէթի վէլիյիւլ Էմրին տիր :

Յի 8 էյլուլ 97

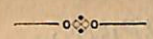
Խէյաւ Էլքէրվէր ճէֆյէնէլի

Տէվլէթլու Էֆէնտիմ հազըլէթլէրի ,

Միւսվէտտէսի մագվիյէն թադտիյմ զըլընան վէ միւնտէրիճաթը
դաիֆէի նիսանըն թէհզիյալի ախլազ վէ թա'լիյմու թէնպիյհի վէզա-
իֆլէրի խուսուսընտան ի'պարէթ օլուպ , մուսապիյի մէսապի մանա-
սընտա Մուլլէնիլ զնէր նամըլա մէվսում օլան Էսէրի պէնտէկեա-
նէմին դապ'ու նէչրինէ մէզուրն օլմագըլըմ իշուրն պիր գըզա' բուխ-
սաթնամէի ա'լիյին թէսգիլլինէ միւսաա'տէ պուլըլարըլմասընը իսթիր-
համ իտէրիմ . օլ պապտէ Էմրու ֆէրման հազըլէթի մէն լէհիւլ Էմ-
րին տիր :

Յի 5 ֆեանուրի սանի 98

Պէնտէ
Ահադուր

Ա'դուֆէթլու Էֆէնտիմ հազըլէթլէրի ,

Ասուլ ու դալանիյնի Տէվլէթի Ա'լիյէտէն Էքսէրիւլ վուզու' օ-
լանլարըն վէ խուսուսիլէ քիւլի եէվմ խազըրտա պուլընմասը Էլզէմ
օլան Էվամիլ ու նէվահի Տէվլէթի Ա'լիյէտէն տէրէճէ վէ մահիյէթի
հէր սընֆ Էհալիճէ պիս սուհուլէ զապղու ֆէհմինէ մէտար օլմագ
իւզէրէ Տիւսթուրի ա'տալէթնուշուրտէն իզթիպաս պիրլէ սիւալ ճէվապ
դարըլընտա պիթ թէրթիյալ պու տէֆա' մէլֆուֆէն թադտիյմ զըլընան
Էվլէթի լէլիլէն' Ժ' Էֆլէպէի բէլիլէն նամ Էսէրի ա'ճիլիլին դապ' ու նէչ-
րինէ մէզուրն օլմագըլըմ խուսուսընա պիր գըզա' բուխաթնամէի
ա'լիյին թէսգիլլի պապընտա Էմրու ֆէրման հազըլէթի մէն լէհիւլ
Էմրին տիր :

Յի 6 ֆեանուրի սանի 74

Պէնտէ
Միւրա

ՍՈՒՐԷԹԻ ՐՈՒԽՍԱԹՆԱՄԷ

Միհրան Էֆէնտի ուսուլու դալանիյնի Տէվլէթի Ա'լիյէտէն Էքսէր
իւլ վուզու' օլանլարընտան 60 սիւալ վէ ճէվապ թէրթիյալիլէ թէլիլիֆ
իթմիլ օլտըզը Էվլէթի լէլիլէն' Ժ' Էֆլէպէի բէլիլէն նամ քիթապըն դապ'
ու նէչրինի իսթիտա' իտուպ , լէտէլ միւդալաա միւնտէրիճաթընտա մահ-
դուր կէօրիլմէտիկիւնտէն դապ' օլընաճագ մագպա'անըն իսմ ու մահալ-

լի՝ վէ դաստիարակն իսմիլէ թարեյիսի դասի նուստի մաղպուռնը իւ-
զէրինէ եազըլմագ վէ եալընը Մէա'րիֆ Նէզարէթինին բուխասթըլա
պասըլը ի'պարէսի տէրճ օլընմագ , վէ մաղպուռնտան 4 նուսիւ-
սինին զեյրէրին մէօհլուրէեէրէք թէլիյֆ ու թէրճէմէ իտարէսինէ
իրաէ իլէ պիր ա'տէտի պա'տէթ թէտգիյզ թաստիյզ օլընարագ իա'տէ
վէ տիյէրէրին թէվգիյֆ գըլընմագ շէրաիդիլէ մէզքիուր քիթապըն
դաս'ու նէշրի իշուս իշուս բուխասթնամէ պիթ թէրգիյմ ի'դա գըլընտը :

Ֆի 12 Քեանուսի սանի 96

Նէզարէթի Մէա'րիֆի Ու'սուֆիյէ

Տէվէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի պուստան պիր սէնէ ադտէմ Նէզարէթի ճէլիյլէրի ճա-
նիպիտէն էրմէնի խասթախանէսի լիտանի Օ'սմանի մուա'լլիմիլիկինէ
թա'եիյն պույուրըլմը վէ գապլէթ թա'եիյն շէրէֆտարը օլան էմրու
իրատէի Տէվէթլէրինէ իթթիպաա'ն մէճիլի մախսուս հուգուրընտա
թիւրքի վէԱ'րէպի վէ Ֆարսի լիտանլարընտան մին զայրը հատտիյն պիլ
էզրաֆ իմթիհան վիրմիլ , վէ պուսնըն իւզէրինէ խըռմէթի մէզքիուրէ-
եէ թա'եիյն վէ հաթթա նամի ա'ճիլինին մուա'լլիմիյնի Ռիշաիյէ սըն-
ֆընա գայա ու իտխալիլէ թալլիյֆ պույուրըլմը իսէմ տէ , օլ վա-
գըթ թէպէյիւսն իտէն մըգտարը մա'լիւմաթը ա'ճիլանէմի միւպէյիսն
էլէեվմ ետի չաքէրիտէ սէրմաեէի իթթիլար օլմագ իւզէրէ Նէզա-
րէթի ճէլիյլէրինտէն մուսատտագ շէհատէթնամէ գըլըգըլ պիր մէմ-
սէք պուլընմատըլընտան , իսա'ֆի մէսուլի պէնտէկեանէմ խուսուսընա
լուգֆէն իյճապ իտէնլէրէ էմրու իրատէ պույուրըլմաթը իթթիլհամընա
ճիւրաթ էյլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէնլէհիւլ
էմրին տիր :

Ֆի 24 Մարթ 97

Պէնտէ

Սէրէ

ՄԱԼԻՅԵՆ ՆԵԶԱՐԵԹԻ ՃԵԼԻՅԼԵՍԻՆԵ

Ղրուշ 48

Եալընը գըրգ սէքիզ ղրուշ տըր

Մալիյէն Նէզարէթի թահրէյրաթը էճնէպիյիէ գալէմի մուհարրէրաթ
վէ թէլէղրաֆի վէ միւպաեաա'թի ա'սքէրիյիէ իլանաթընը մահալլէրի-
նէ իյսալ էյլէմէք իւզէրէ , Խալրահիյմ գալիսըն սէնէի հալիյիէ շէ-
րի էյլուլընտա մէսարիֆի միւթէֆէրիգատը օլան պալատէ մուհարրէր
48 ղրուշըն ի'դատը պապընտա էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ
էմրին տիր :

Թահրէյրաթը էճնէպիյիէ գալէմի

Տէվէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Մալիյիէ խաղիյնէի ճէլիյլէսինտէ պա սուրէթ մաղլուպի ա'ճիլանէմ
օլան 200,000 ղրուշըն թէսպիեէսի գըմնընտա մէրպուգ հէվալէնամէ
իլէ մուգատտէմա Պաղտատ վիլաեէթի էմվալընա հալալէսի իճրա գը-
լընմը իսէ տէ մէպլաղը մէզքիուրըն իլէլան ախղընա տէսթրէս օլա-
մատըլըմտան , հալալէ գայտընըն թէրգիյիլէ մէզքիուր սուրէթըն
ի'ատէսի խուսուսընա էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 28 Թէշրիյնի սանի 97

Պէնտէ

Եալընը Նէրի

Տէվէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Բասգալեա օլմագ միւնասէպէթիլէ Նէզարէթի ճէլիյլէրի մէմուր
վէ քէթէպէսի պէնտէլէրինին հալալիճի գարուրիյիէլէրինի թէսպիյ-
եէեէ մէտար օլմագ իւզրէ մաա'շաթի միւթէրաքիմէի չաքէրանէմէ
մահսուպէն սապըգի միսիլու լուգֆէն վէ մէրհամէթէն պիր մաա'շ
ի'նայէթու իհսան պույուրըլմաթը խուսուսընա հիմնէթու միւրիւվիլթի
միւսէլլէմէի Խալիվանէլէրինին էրզան պույուրըլմաթընը իթթիլհամ էյ-
լէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 24 Մարթ 98

Թէլէղրաֆ օրատը

Տէվլէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Թապլըյէթի Տէվլէթի ա'լիյէ Իլէ միւֆթախի պու շաքէրլէրի Էլ Էնժիմ Երմէնի խաթախանէսի սէր մուհասպի օլտըղմ կիպի ագտէմ՝ ճէ տախի պա'ղը միւհասթաթը քէպլըրէտէ վէ ա'լէլ խուսուս թիւճնաւ րան նէզտինտէ՝ մուհասթապիք մէմուրիէթիին հիւանի սուրէթլէ կիֆա իտէրէք ճիւմլէնի խօշնուտիէթիին ֆիլէն իսթիհսալ Էյլէմիլ , վէ պան՝ գա վէ թիւճնարանճա Էլէնժիմ մէրի՝ վէ ճարի օլան ուսուլ ու տէֆաթիլի հիսապիյէնի միհվէրի լաեղզնտէ թէսարուֆու իսթիմալինտէ մին զայրը հատտին մէլէքէ բէյտա իթմիլ օլտըղմ վէ հաթթա ֆէնի մէզքիւտէ տախի Թիւրքիլիլ Ի'պարէ պիր զըղա՝ մուֆասալ Էսէրի ա'ճիլանէմ տախի պու քէրլէ տէրտէսթի դապ՝ ու թէմիլ պուլընմըլ օլտըղմ՝ մա'լիւմի ա'լիլ Խալիլանէլէրի պուլըրըլտա գուլարընն տախի պիլ իմթիհան պու տէֆա՝ Նէզարէթի ճէլիլէլէրինտէ թէլէք՝ քիւլի մուսամմէմ պուլընմըլ օլան մուհասթէլի մէրքէլիյէ գալէմինտէ լուգֆէն իսթիխտամ պուլըրըլմաղըղմ պապընտա Էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ Էմրին տիր :

Ֆի 18 Մարթ 99

Պէնտէ

Ա'լէյա

Մա'րուզը պէնտէլէրի տիր քի ,

Պու գուլարը Պէպէքտէքի Բօպէրթ գօլէթինտէն նէլէթ իթմիլ օլուպ Էլէնժիմ լիսանի Օսմանի Իլէ Ֆրանէլիէ վէ Խնկիլդճէ Իլէ Ի'լմի հիսապ վէ ֆիւնուհի սաիրէտէ մէհմա Էմքէն աշինա պուլընտըղմտան սաեթի ֆէյլվանէի հազրէթի Միւլքտարիտէ վէ զիյր հիմայէի մէրա՝ հիմվանէի Խըտիլանէլէրինտէ հէմ թէվսիլի մա'լիւմաթ վէ հէմ տէ թէմիյի իսթիգալ իտէպլըմէք իւզրէ շաքէրլէրինի Նէզարէթի ճէլիլէլէրի թէրճէմէ գալէմինտէ իսթիխտամ պուլըրըլմաղըղմ խուսուսընա հիմէմի ճէլիլէի հազրէթի Տալլէրիլէրինի սէզալար պուլըրըլմաըն խաքիբայի սամիլի Վէլին նիա'միլէրինտէն իսթիլհամ Էյլէրիմ . օլ պապտէ Էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ Էմրին տիր :

Ֆի 8 Թէմուզ 300

Պէնտէ

Տաֆուս

ՆԱՖԻԱ՝ ՆԷԶԱՐԷԹԻ ՃԷԼԻՖԼԵՍԻՆԷ

Տէվլէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Տէրի սէա'տէթ վէ հապալիսինտէ Էյու սուլըն նէտէթինէ վէ ա'վամի նապըն Էքսէրլիյէ պու նի'մէթի Բապպանլիյէտէն մահրում օլաւադ կէօլ վէ սէյլլէրտէն հասըլ օլան միեհաճի ֆասիտէ Իլէ տէֆի իհթիեհաճ իթիլքէրինէ պինտէն՝ պու պապտէ պիր մէտար օլմադ իւզրէ Խզմիտ Միւթէսարըլքըղմ տախիլինտէ Պաղչէճիք գարեհսինտէ նէպէա'ն վէ ճէրէհան իտէն՝ վէ ճէեստէթ ու խասըյէթի տէրքէար օլան սուլարը ֆուլըլարա Տէրիսէա'տէթ ճէլլ , վէ զանէթլէլ զայէ Էհվէն ֆիաթլա ֆիւրուլթ իտէրէք , պու վէճլէ սաեթի մէյմէնէթվանէի Հազրէթի Բատիլահիտէ Տէրիսէա'տէթ Իլէ ճիլարտա մէսքիւն Էհալիեթ պիր խըտմէթի ճիւղլիյէտէ պուլընմաղ՝ վէ պու իլ Էիւզինտէն ֆուգարայի բիա'հատէն զըրդ Էլի ֆամիլէա կէլինէրէք պիր դաթ տա՝ հա ճանիլի Տէվլէթու Սալգանաթը սէնիյէեթ տա'վաթը խալիյէլի իսթիլնապ Էյլէմէք՝ արզուտալթէի քէմթէրանէմիլ օլմաղլա , աթիլ զիքը շէրաիլ իւզլէրէ դարաֆը պէնտէկեանէմիլ ճէլիլ հասըրէն իմթիլէադ ի'դա պուլըրըլմաըն մին զայրը հատտին իսթիլհամ Էյլէրիլ . շէյլլէ քի .

Ելլէլա . Գարեթի մէզքիւրէտէ մէվճուտ չէլմէ վէ բընարլարն թա'վիյր ու թէրմիլմի՝ վէ պուլըլարըն վիւմէքտէ օլտըղը սուլըն թէքսիյր ու ըսլահի Էսպապի դարաֆը ա'ճիլանէմիլտէն իթիլիսաղ ու իճրա իտիլէճէք տիր :

Սանիէն . Ա'հաի ա'թիլգտէն գալուպ Էլէնժիմ Էսէրլէրի միւնտէրիս օլան չէլմէլէր վէ բընարլար պիթ թահարրի մէյտանա չըգարըլուպ , իհեա վէ չէնտ զըղա՝ չէլմէլէր տախի զամմ ու ի'լալէ իտիլէճէք տիր :

Սալիսէն . Գարեթի մէզքիւրէտէ պիր մէրքէլ խաղիյնէսի իհտաս Իլէ տախմա սու իլէ մալամալ դուլթըլաճադ , վէ պուլըն իտէ լէտէլ հաճէ հարիլդ վէ սաիրէ իլուս իմտատը օլապիլէճէք տիր :

Բապիա'ն . Գարեթի մէզքիւրէ գուրպինտէ վազը՝ մէսիլրէլէր իլէ գապիլիսինտէլարտա չէլմէլէր իհտաս իտիլէճէք , վէ մէվճուտ սուլար մէմէլքէթճէ իսթիֆատէ օլընապիլէճէք պիր հալէ վաղ՝ օլընաճադ արր :

Խամիսէն . Ուսթիք օլլու վէ Բէօլէմէն նաման տախիլիլ ճէրէհան չէլմէլէր սուլարը՝ քիւլիեթվի կիճէլէրի սաա'թ իւլէ գատար եա'նի Էհալիինի խապի լահաթէ վարտըղլարը զէմանէ գատար ը'պատուլլահէ ալըդ դուլթըլուպ , պա'տէհու Էլէնժիմ սապահլարա գատար ագուպ զանի՝ օլտըղը կէօրիւլմէքտէ պուլընան մաի լէզիլդ վէ նէֆիյս պօլա

կիթմէմէք իւզերէ սահիլէ գատար՝ վազ՝ու թէմտիյտ իտիլէճէք թիւ մուր պօրըլար վասըղասըլա իսկէլէյէ ինտիլիլէճէք տիր :

Սատիսէն . Մէմէքէթիմիդին մուճիպի իսթիֆատէսի օլաճաղ անիւ ֆիւլ պէեան ինչաթըն էօհտէսինտէն կէլմէք , վէ իլէրուտէ խաղիյնէի տէվլէթէ պիր մէնպաի վարիտաթ օլապիլմէք իւզեր իքի պին լիւրա գատար սարֆու խարճընա մէճպուր պուլընտըլմըդտան , պուճա պէտէլ գարաֆի ա՛ճիդանէմիդէ ճէեատէթի տէրքեար օլան Պաղչէճիք սուլարընը խղմիտէ վէ Տէրիտէա՛տէթէ ֆուլըլարլա նազլ իտուպ պիլա ըէամի կէօմրիւք ֆիրուլթ իթմէքլիլիմիդ խուսուսընա 30 սէնէ վա՛տէ լլէ իմթիւնազ իհսան պույուրըլմասը :

Սապիսան . Ինչա իտիլէճէք սու եօլլարը վաթղի մէրհունէտէք թահթի իմթիւնազըլմըդտա պուլընաճաղ , վէ Պաղչէճիք լլէ ճիվարտա մէվճուտ սուլարըն մահալլի ախէրէ նազլու ֆիւրուլթինէ քիմէսնէնին հազգու սալահիլէթի օլամանաճաղ տըր :

Սամինէն . Ախէրէք Պաղչէճիք հուտուտը տաիլիլնաէ՛ վէ կէրէք ճիվարտէ մէվճուտ չէլմէլէր իլէ սուլարըն իլլէտիլմէսի հազգը գարաֆը ա՛ճիդանէմիդէ ա՛խտ օլաճաղ տըր :

Թասիսան . Միւտտէթի իմթիւնազ ինզըղասընտա օլ անէ գատար ինչա օլընմըլ օլան պիլ ճիւմէլ եօլլար լլէ հալուղլար ալաթ ու էտէվաթ վէ էպնիլէսիլլէ մէա՛ն Պաղչէճիք իտարէի պէլլէտիլէսիլլէ մէքեաթիպի սըպեանէ պէր վէճհի միւնասաֆիտ վէ եախօտ Տէվլէթէ թէնտիյպ պույուրըլաճաղ սաիր մահալլէ թէրք իտիլէճէք տիր :

Ա՛շիւրէն . Սու եօլլար իլէ հալուղլարըն վէ չէլմէլէրին ինչասը պյ՝նը վազըթտա իճրա օլընմայուպ էվվէլի էմրտէ սու եօլլարը վէ պա՛տէհու հալուղլար լլէ չէլմէլէր ինչա իտիլէճէք տիր :

Շէրաիդի մահրուղէ միւվաֆըդի ըէեի ա՛լլի հազրէթի Նէզարէթըէնահիլլէրի պույուրըլաղտա թէրվիյճի միւսթէտաի ա՛ճիդանէմիդ խուսուսընա իյճապը հալըն իճրա պույուրըլմասընը՝ ճիւմէլէլ րայկեան վէ սէզավար պույուրլան հիմէմու ի՛նանէթի ա՛լլիլէի Ասաֆանէլլէրինէ իսթիլնատէն իսթիլհամէ ճիւրաթ էլլէրիդ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ձի 8 Բեանունի սանի 300

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Սաբաֆէյ	Միհրան	Էֆէյրէլեան
		Ճէհալ

ՄԱԳԱՄԻ ՃԷԼԻՅԷԼԻ ՀԱԶՐԵԹԻ ՍԷՐԱՍԲԵՐԻՅԷԼԻ

Տէվլէթլու Ա՛ղուֆէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Ձաքէրլէրի իքինճի օրտույի Հիւմայունի տէօրտինճի ալայը իւլլինճի դապուրընըն դապիյպի էվվէլի օլուպ , պու քէրրէ գապուրը մէզքիւրլէ մէա՛ն Նէմէն ճանիպիլնէ ա՛ղիյմէթիմիդ մուզթէզայի իրատէի սէնիլլէտէն պուլընտըղընտան թախսիյա պույուրըլան շէհրի 3000 դրուլ մասա՛լլի՝ աճիդանէմին նըսֆը պու գարաֆտա մուզիյմ էպէվլէյնիմ՝ գուլլաւընա ի՛դա օլընմաղ իւզրէ մուա՛մէլաթը գալէմիլլէսիլլին իճրասընը իսթիլհամ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ձի 1 Րէճէպ 99

Պէնտէ
Դապիյպ Միհրէլէլա Նաւիֆ

Աէլէնտէ էլլի նէֆէր դապըդ վէ էֆրատը ա՛սքէրիլլէեի համիլլէն Նէմէնէ նազլ իտէն Այտ գումրանէասընտան ախղ օլընուպ , մէրպուլէդէն թաղաիյմ գըլընտան իքի դըդա՛ մազպուզ իլ՛մու խապէրինին գալէմինճէ թէրճէմէ իտիլմէսի պապընտա էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ձի 9 Նիյսան 98

Լէվաղիմաթ Դաիլէսի սէվէլլէաթ Էլլաի

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Գուլլարը էլլէվմ Ըղօտըա ճանիպիլնտէ արամասաղ օլան խասսա սէքիլլինճի ալայը պիրինճի դապուրընտա 95 վէ 96 սէնէլլէրինտէ խրատ մէթի դապապէթլէ մէմուրիլլէթի ա՛ճիդանէմ սէպգաթ իթմիլ օլմաղլա պուճտան տօլայը իսթիհզազը քէմթէրանէմ պուլընան մա՛լիւմլ մըդտար մէպլաղըն պուրաճա թէսվիլլէսի զըմընտա լաղըմ՝ կէլան պիր գըդա՛ սէնէտի մախսուս իլլէ իլ՛մու խապէրինին դապուրճա պիթ թէրթիլպ իրսալի հազգընտա Ըղօտըա ֆըրգաի ա՛սքէրիլլէսի գօմանտանլըղընա խիդապէն պիր գըդա՛ էմրնամէի ա՛լլի հազրէթի Նէզարէթըէնահիլլէրինն շէրէֆթասաղիյր պույուրըլմասընը իսթիլհամ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ձի 24 Թէմուզ 98

Պէնտէ
Միլլէթաթ Դաիլէսի ա՛սքէրիլլէսի Դապիյպ
Պէնպաշը Ալիֆ

Մէզիկյտ մէրհամէթլու էֆէնտիմ Ղաղի Օ'սման Բաշա հազրէթ-
լէրինին խաքիրայի միւսպարէքլէրինէ երեզլեմ վէ կէօղլեմ
սիւրէրէք իշպու ա'րզուհալի թագալյոյմ իտէրիմ

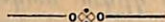
Միւրիւվիթլու Բաշամ,

Բապալիմ թէա'լա վիճուտի ա'լինիդէ քէտէր վիրմէտուն . գուլընդ
իքի մահտան պէրու տըր քի իսմի ճիսմի մէճհուլ պիր ըլլէթի վախիյ-
մէ իլէ սըրթ իւթիւ էսիյրի ֆէրաշ օլարագ խապու բահաթ երեզինի
կէօրմէմիշ , վէ պէրայի թէտալլի նէֆա պիր ազճէ երեզինէ հաս-
րէթտէ գալմըշ օլտըղըմտան , ա'ման էֆէնտիմ ա'ղիյզ մախտումլարը
պաշը սատագասը օլտուն միւթէգատտիմի ա'րզուհալի շաքէրի վալիտէմ
հարիեթլէրի վասըդասըլա պիր մաս'շ իրսալ պուլուրըմասընը իսթիր-
համ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման միւրիւվիթլու էֆէնտիմին
տիր .

Ֆի 8 Թէմնուզ 67

Պէնտէ

Տաիրէի ա'սքէրիյեէ գալասանընտան
Զուլֆէթար

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի Գօնեա վիլանէթի ճէլլիյէսի Գէքպուզէ գաղասը Սու-
լագ գարեհէսի էհալիսինտէն օլուպ , կէչէն 98 սէնէսինտէ իսմի պէն-
տէկեանէմէ գուրա' խապէթ էլլէտիյի , վէ ա'նիղլէրի իսէ մէրպուզէն
թագալյոյմ գըլընան մաղպադա միւդալա'սսընտան միւսթէպան օլաճաղը
վէճհլէ մէմլէքէթճէ ասհապը սէրվէթ ու իգթիտարտան պուլընտըղըմ
հասէպիլէ նիզամէն մուգարրէր օլան պէտէլի նագալիյի ի'դա պիրլէ սըն-
ֆի ըէտիյֆէ նագլ օլընմագլըղըմ խուսուսընա միւսաա'տէի ա'լիյեէի
հազրէթի Սիվէհասալարիլէրինին սէղավար պուլուրըմասընը իսթիրհամ
իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 19 Մուհարրէմ 300

Պէնտէ

Ճէհալ պէն Էյէնապ

Մէրպուդ մաղպադա

Գարեհէմիզ սաքինլէրինտէն վէ 98 սէնէսի գուրա' էֆրատընտան
Ճէմալ պին Էյէնուպըն գարեհէմիզճէ ասհապը սէրվէթ ու իգթիտար-
տան օլուպ , չիֆթ ու չըպուղընը սաթմագսըղըն պէտէլի նագալիյի ա'ս-
քէրիյի ի'դաեէ էզհէր ճիհէթ մուգթէտիր պուլընտըղընը շէհատէթէն
իշպու մաղպադա գիյրինէ վազ'ի մէօհր էլլէրիզ :

Ֆի 20 Զիլհիճէ 301

Տէվլէթլու ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի թէպաա'ի հազրէթի Շահանէտէն օլուպ հէնկեամի սա-
պալլէթի ա'նիղիտէ Բուսիա մէմալիքինտէ պուլընարագ թիֆիյս տար
իւլ ֆիւնուընտա Բուսնայի պիլ էդրաֆ թահսիլ խուսպ էլէէվմ միւ-
վաֆըդի մաղլուպ սուրէթտէ թէտրիյսէ մուգթէտիր պուլընտըղըմտան
մէքթէպի դըպպիյեէի Շահանէտէ թա'լիյմու թէտրիյսի մուգթէգայի
իրատէի սէնիյեէտէն պուլընան Բուսնա լիսանը մուա'լլիմիլինէ նասպ
ու թա'նիյն պուլուրըմագլըղըմ խուսուսընա միւսաա'տէի ա'լիյեէի հազ-
րէթի Սէրա'սքէրիլէրինին սէղավար պուլուրըմասընը իսթիրհամ իտէ-
րիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 9 Բէճէպ 97

Պէնտէ

Գամանտո խանընտա սաքին
Մաքս

Մա'րուզի պէնտէլէրի տիր քի ,

Չաքէրլէրի' էօթէտէն պէրու տաիրէի ա'սքէրիյեէ էմէքսարլարընտան
օլուպ , հէր պար հուզուրը Տէվլէթլէրինէ կէլմէքտէ պուլընան էքեա-
պիրի Տէվլէթ վէ էհանիպէ խըմմէթ իթմէքտէ իսէմտէ քիսվէ վէ մէլ-
պուսաթը պէնտէկեանէմ էօլընտա օլմատըղընտան , պու տէֆա' տաի-
րէի ա'սքէրիյեէ խատէմէսիյուս տէրտէսթի ի'մալ պուլընան էլպիսէտէն
շաքէրլէրինէ տախի պիր գաթ ի'մալ ու իհսանը խուսուսընա միւսա-
'ատէի ա'լիյեէի հազրէթի Սէրա'սքէրիլէրինին սէղավար պուլուրըմա-
սընը մին դայրի հատտին իսթիրհամէ ճիւրաթ էլլէրիմ . օլ պապտէ էմր-
ու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 8 Նիյասն 300

Պէնտէ

Տաիրէի ա'սքէրիյեէ քիլարճըսը
Սէհալ

Հուզուրի մէրահիմ մէվֆուրը հազրէթի Սիւրէհասալարիէ
ա'րզուհալի շաքէրանէմ տիր

Տէվլէթլու ա'դուֆէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի ալթը սէնէտէն պէրու Եէմէն ճանիպլինտէ ա'սաքիրի
Շահանէ Էճգաճիլիլիլէ միւսթալստէմ պուլընմագտա իսէմտէ , մաղ-
վիյեէն հուզուրը վալայի խտիյվանէլէրինէ թագալյոյմ գըլընան բարօր-

դօ միւղալաւա՛սընտան միւսթէպան օլաճաղը վէճէլէ պիր վազըթտան պերու քլէթի րիւզլիյեհէ տիւշար օլուպ , քիւլլի եհվմ խասթէ հալ կէշիրմէքտէ , վէ արթըգ պու դարաֆ ա՛պ ու հէվաւընա թէհամիւլ խոհմէմէքտէ օլտըղըմտան , ըղղըրապը հալի շաքէրանէմէ՝ վէ Տէրիւ սէա՛տէթտէ պիքէս ու սէֆիլլ գալմը օլան տէօրթ նէֆէր էվլատըահ գարանէմէ թէրահհոմէն շաքէրլէրիին մէմուրիեթի հալիեհմտէն րէֆ՝ իլէ Տէրիսէա՛տէթէ ա՛վտէթի պէնտէկեանէմ խոսսուընա եհ տինճի օրտու միւշիյրիեթի ճէլլէսինէ պիր գըղա՛ էմընամէի ա՛լիի Սիքէհսալարլէրիին շէրէֆթասղիյր պույուրըմաւընը խթիրհամէ ճիւրաթ էլլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղըթի մէնլէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 9 էյլու 99

Պէնտէ

Օրտույի 7 ալայ 52 դապուր 3

Էճըահ Տահէ

Մէրպուգ Բաքըդօ

Եհտինճի օրտու , էլլի իքինճի ալայը իւշինճի դապուրը էճըահընը Տահիլ էֆէնտի մա՛րիֆէթիմիլլէ մուա՛հէնէ օլընտըղտա քէնտուսինտէ Դէլլէն բէլլէնէ Գալլէն քլէթի մէվճուտ իտուկի աշլալըլմը , վէ պուրահա օլընան թէտալի տախի սէմէրէսիլ գալմը օլմաղլա , պէրայի թէպտիլի հէվա ալթը մահ միւստէթլէ Տէրի ա՛լիյեհէէ ի՛գամի ֆէննէն լաղըմ կէլալի մա՛լիւմ օլմագ իւղէրէ իշպու րարօրդօ պիթ թանգլիմ ի՛գա գըլընտը :

Ֆի 14 Աղուսթօս 300

Դապիյո էէալալը Դապիյո քու ալալը Դապիյո էվլէ Պէն ալալը
Լէթր Ա՛լէ Էշրէֆ

Տէվլէթլու ա՛գուֆէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի ,

Չաքէրլէրի Իսկիլտարտա Նուհ գույուընտա մուզլիմ ճապի Ավագ աղանըն քէրլիյէսի օլուպ իքի սէնէտէն պէրու նամղէտի պուլընտըղըմ Բէրուզ խանըմլա պի իլիլ լահի թէա՛լա թէգէվիլլէ իթմէք իլիյէթիստէ պուլընտըղըմտան , վէ բէտէրի մումաիլէյի խտէ մէրպուղէն թաղտիյմ գըլընան թէա՛հհիւտնամէ միւղալաւա՛սընտան միւսթէպան օլաճաղը վէճէլէ եիւզ պալըըղա թէրֆիլի՛մ թարիլիսինէ գատար քեաֆ-

ֆէի իհթիւեհաթի ա՛հիզանէմիլի թէսլիեէ իտէճէկիւտէն , օլ պապտէ միւսաա՛տէի ալիյեհէի Սիքէհսալարլէրիին սէգալար պույուրըմաւընը խթիրհամ իլլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղըթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 14 Մարթ 98

Ա՛սաքիրի Շահանէ էճըահըլարընտան
միւլաղլիմի էվլէլ
Ճահիլ

Մէրպուգ Թէահհիւտ

Պատի թէա՛հհիւտնամէմ օլ աղը քի ,

Ա՛սաքիրի Շահանէ էճըահըլարընտան օլուպ քէրլիյէմ պաքիրէ Բէրուզ խանըմըն ա՛գտու իգալիւսինէ դալիպ օլան միւլաղլիմի էվլէլ Ճահիլ էֆէնտիսին պա՛տէթ թէէհհիւլ եիւզ պալը րիւթպէսինէ նալ օլընտահա գատար քէնտու խանէմտէ իսքեան իթմէսինէ րաղի պուլընտըղըմը վէ մէսարիֆի պէլթիլիյէսի տախի դարաֆը ա՛հիզանէմտէն թէսլիեէ օլընուպ , պու խոսսուըլարտան տօլայը պա՛տէհու ապլա պիր տա՛վա վէ միւղալէպէտէ պուլընմայահաղըմը միւպէյիին իշպու թէա՛հհիւտնամէմ գիլրինէ վաղի իմզա էլլէրիմ :

Ֆի 8 Մարթ 99

Պէնտէ
Ճապի Ա՛լալ

Մումաիլէյի ճապի Ա՛վագ աղանըն՝ էհիլ սէրվէթ ու իղթիտարտան օլտըղը թաստիյգ օլընուր :

Ֆի 9 Մարթ 300

Մէլլէթի Էրֆէնէա Մալիւրը Սէլահը

Տէվլէթլու ա՛գուֆէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի

Չաքէրլէրի մուհարէպէի միւնտէֆիա՛ էսնաընտա ա՛սաքիրի Օ՛սմա իլիյեհէնին մէշուա օլան շէհաա՛թու պէսալէթլէրիին մէֆթուռ ու մէհզուպի օլմը օլտըղըմտան , էլէէվմ Տէվլէթի մէթպուա՛մլա ա՛գալի րապըղաի միւլաղլիմ վէ միւսաաֆաթ պույուրմը օլան Սալդանաթը սէնիլիյէ ուղուրընտա միւսաաֆաա՛ իթմէք իւղէրէ ա՛սաքիրի շէհիյա՛ի Օսմանիեէ սիլքի ճէլիլինէ տուխուլ իթմէք արղուսընտա պուլընտըղըմը սէրֆիրաղի Օ՛սմանիեան օլան Չաթը ա՛լիի Խալիլանէլէրինէ ա՛րղ իլէ քէսալի ֆախր էլլէրիմ :

Պէնտէլէրի էլէէվմ 24 եալընտա՝ վէ դամէթու գուզվէթի պէտէ-
նիյէէմ եէրինտէ օլմաղլա , ագտէմճէ իլմի Հէնտէսէյի մէթէպտէ
թահսիլ իթմիլ , վէ պա՛տէհու պիր սէնէ իշուն կէօնիւլլի սըֆաթըլա
Բրուսիա օրտուսընտա իսթիլստամ օլընմըլ , վէ պու սըրատա զապիդ-
լիք խըտմէթիլի տախի իյֆա էյլէմիլ օլտըղըմտան , էլէէվմ պու սընը-
ֆա մախսուս մա՛լիւմաթ ու մէհարէթի քէմա եէնպաղի հաիզ օլտը-
ղըմա՝ վէ նաիլի մագսուս օլմագ իւզէրէ Տէրիսէա՛տէթէ գատար կէլտի-
յիմէ ա՛ղֆի նազարը թէրահհիւմէ զապիդլիքլէ սիլքի ճէլիլի ա՛տա-
քիլի Շահանէյէ գայտ ու գապուլ պույուրըլմագլըղըմ խուսուսընա
էմալի քէմթէրանէմէ պիտրիյղ պույուրըլան միւսաա՛տէի ա՛լիյէէի Նէ-
զարէթրէնահիլէրինի սէզալար պույուրըլմասընը իսթիլհամ իտէր . վէ
էտէլ գապուլ իպրաղը մէտաիլի սատաղաթլէ իսթիլհասըլ ըրզանի
ա՛լի Սաֆտէրիլէրինէ սա՛յ ու դայրէթ իտէճէկիմի ա՛րղ ու պէեանը-
նա միւճասէրէթ էյլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն
էհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 8 Շուպաղ 98

Պէնտէ

Չուգանը խանընտա մուզլյմ Ալմանեալու

Հօփ

ԷՎԳԱՅԸ ՀԻԻՄԱՅՈՒՆ ՆԷՋԱՐԷԹԻ ՃԵԼԻՅԼԵՍԻՆԵ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Լալէլի ճամի՛ի շէրէյֆի գուրպինտէ Ագսէրսյ ճատտէսինտէ 24 նօ-
մէրօլը տիւքքեանտէ իգամէթ իտէր իքէն կէշէնտէ պիլա վէլէտ վէ
նէսէպ Նէտի գուլլէ խարիճինտէ քեաին Էրմէնի խասթախանէսինտէ
մէնզուլէն վէֆաթ իտէն Էրմէնի միլլէթի էֆրատընտան վէ ֆէսճի էս-
նաֆընտան Վանը Արթին աղանըն պա՛տէլ վէֆաթ թէպաա՛ի Օսմանիյ-
էէ վէ Խյրանիէէտէն պուլընտըղը պիր միւտտէթ քէշֆ օլընամտըլ-
ղընտան , միւթէվէֆֆայի մէրգուլըն ագտէմճէ վաղը՝ օլան իֆատէ
վէ թագրիլի վէճհլէ 3000 զրուշտան միւթէճալիզ գըլմէթլէ տիւք-
քեանի մէզքիուրտէ թէրք էյլէտիլի նուզուտ վէ էմվալ ու էշեատան
ի՛պարէթ մուխալլէֆաթընըն գուլի միւտտէթ Հիւքիուլմէթի սէնիյէէ
իլէ Խյրան սէֆարէթի դարաֆըլարընտան մէմհուրէն հապս ու թէվլէյֆ
օլընմըլ , հալ պու քի մուսիլսէրէն միւթէվէֆֆայի մումաիլէյհին էլ-
րազը միեանընտա մէճիտիյէսի գուհուր էյլէտիլի միւլապէսէսիլէ ար-

թըզ Սալաանաթը սէնիյէէ թէպա՛իյէէթինտէ պուլընտըղընա շիւպհէ
իտիլմէյէրէք վէրէսէսի գուհուր իթմէեան թէպաա՛ի Օսմանիյէէ մի-
սիլլու մուխալլէֆաթը մէպհուսէ Հիւքիուլմէթի սէնիյէէ մա՛րիֆէթիլէ
ֆիւրուլթ վէ էսմանըն Էվզաֆը Հիւմայուն խաղիյնէի ճէլիլէսինէ
թէպիլմ իտիլմիլ օլտըղը՝ պու տէֆա՛ դարաֆը ա՛ճիզանէմիզտէն իս-
թիլսպար օլընմըլ օլմաղլա , խուսուսըն աթիլ պէեանըն ա՛րղու իշարի-
նէ իճթիսար օլընուր :

Շէօյլէ քի , մէրպուզէն թագտիլմ գըլընան տէֆթէր միւզալաա՛-
սընտան մա՛լիւմ ու միւսթէպան օլաճաղը վէճհլէ , մէրգուլմ Արթին
աղա պէրայի թէտալի խասթախանէի մէզքիուրտէ նազլ օլընարազ 17
կիւն մըզտարի մուալէճաթի կէօնա կէօն վէ քէմալը տըզգաթ ու ի-
թինա իլէ պաղըլմըլ , հալ պու քի հուլուլի էճէլիլէ վէֆաթ իթ-
տիկինտէ մարազը մէվթինտէ սէպգաթ իտէն վասընէթի մուճէպինճէ
վէ մալինէ ըրա՛եթէն ճէնաղէսի ֆուգարայի դուրէպա միսիլլու գալ-
տըրըլմայուպ էսնաֆտան օլանլարա ճէսպան սուրէթտէ գալտըրըլարագ
պու ճիհէթլէ խասթախանէի մէզքիւր սանտըղը մա՛րիֆէթիլէ 48 ա՛-
պէտ սիլմ մէճիտիյէէ մէսարիֆաթ վուզու՝ պուլմըլ , վէ էմվալի պու-
լընտըղը թէպէյիւն իտէն խասթէկեան ու զուա՛ֆանըն խասթախա-
նէմիզէ տուխուլի թարիլսինտէն իթիպարէն վաղը՝ օլան մէսարի-
ֆին էմվալի մէթրուքէսինտէն թէսպիլէ օլընմասը՝ մէվզու՝ օլան նի-
զամնամէի տախիլի ահքեամընտան պուլընմըլ , վէ պա խուսուս խաս-
թախանէմիզին լահմ ու նանի ա՛ղիյղ թա՛նիյնաթը միւնզաղը՝ օլտը-
ղընտան արթըզ միւզանէգա վէ զարուրէթ հատտի քէմալէ վար-
մըլ օլմաղլա , քէյֆիլէթ մա՛լիւմի ա՛լի խտիլվանէլէրի պույուրըլ-
տըզտա մէրպուզ տէֆթէրտէ միւնտէրիճ մէսարիֆին միւթէվէֆֆայի
մէրգուլմըն մէթրուքեաթի էսմանընտան պիլ իֆրազ թէսպիլէսի՝ վէ
պու վէճհլէ պէշ էիւզտէն միւթէճալիզ խասթէկեան վէ էյլթամի սա-
ղիյրէ վէ սաիլէնիւն մէսքէնլէրի օլան շիֆախանէի մէզքիուր սանտը-
ղընըն դատրտան վիզանէսի խուսուսընա իյճապ իտէնլէրէ էմրու իրատէի
ա՛լիյէէի Ասաֆանէլէրինի ի՛գա պույուրըլմասը իսթիլհամընա ճիւրաթ
էյլէրիզ . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն
էհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 18 Թէշրիյինի սանի 96

Իրաբէի խախախանէի

Միլլէրի էրֆէնէան

Թէպաւա՛ի Տէվլէթի ա՛լիյէտէն վէ Երմէնի միլլէթինէտէն օլուպ
 1880 սէնէյի միլատիյէտի չէհրի Աղուսթօսընըն իւշիւնճի կիւնի պէ-
 րայի թէտավի Նէտի դուլլէ խարիճինտէ քեաին Երմէնի խասթախա-
 նէսինէ նազլ օլընուպ եիկիրմինճի կիւնի վէֆաթ իտէն Վաւըլ ֆէս-
 ճի Արթին իշուս խասթախանէի մէզքիուր սանտըղը ճանիպինտէն վա-
 գը՝ օլան մէսարիֆաթըն միւֆրէտաթը պէր վէճհի աթի պէյան օլընուր :

Սկյմ մէճիյտի

ա՛տէտ

- 7 Մէրգոււմըն տիւքքեանընտան խասթախանէյէ նագ-
 լիշուս համմալ իւճրէթիլէ խասթախանէյէ տուխուլլիյէ .
 20 Օն եէտի կիւն միւտտէթի իգամէթի գարֆընտա թէտավի
 վէ մուա՛լէճաթ էսմանիլէ քէնտուսինէ վիրիլան խարճըղ .
 1, 5 Քէֆն վէ սաիրէ էսմանի վէ դուսլիւէ իւճրէթի .
 6, 5 Պաշ բահիպ իլէ ճէնաղէեէ ըիֆադաթ իտէն պէշ նէ-
 նէֆէր բարասա վիրիլան .
 3 Ճէնաղէյի դաշըմագ իւզէրէ մէճուր 6 քիշիյէ վիրիլան .
 3, 5 Կէրէք քիլխատէ վէ կէրէք խարիճտէ ճէնաղէ իշիւս
 տուա՛ օգուեան 12 նէֆէր սըպեանէ վիրիլան .
 4 Քիլիտա վէ էլպիսէ խարճը մօմ՝ վէ լէվազիմաթը սաիրէ
 էսմանի .
 1, 5 Իւշ նէֆէր մէզարճիյէ վիրիլան ,
 1 Ֆուգարայէ թէվղիյ՝ իտիլան ազչէ վէ կէվրէք վէ ա՛-
 րազ էսմանի .
 48 , 0

Խաթիթախանէի մէզքիուր մէմուրլիյինտէն
 Նազըր Սէր դապիյպ Դապիյպ
 Զէտէլլէ Գօֆրաս Օբմանէան Գաքրէլ

Պալատէ մէզքիուր էլ մըգտար մէսարիֆի միւթէֆէրրիգանըն խաս-
 թախանէմիզ սանտըղընտան ի՛գա վէ թէսվիւէ օլընտըղը՝ մէմուրլիյի
 մուամալէյհիմ իֆատէսինտէն աշլաշլտըղը կիպի գայտէն տախի թէպէյ-
 եիւն իթմիշ օլմաղլա պէրայի թաստիյգ իշպու տէֆթէր թէմհիլր օլընուր :

Ֆի 17 Թէշրիյի էվլէ 96

Իպարէի Խասթախանէի
 Միւլլէթի Երմէնի

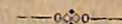
ԽԱՐԻՃԻՑԵՆ ՆԵՉԱՐԷԹԻ ՃԵԼԻՅՈՒՆԵՆ

Տէվլէթու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Դրապզօն վիլայէթի տախիլինտէ Լաղիսթան սանճաղընըն մէրքէզի
 Րիզէ էհալիսինտէն Չօլագ Ահմէտղատէ ա՛մուճամիզ հաճի Իսմա՛իլլ
 էֆէնտի զըմմէթինտէ օլան մա՛լիւմէլ մըգտար մաղլուպաթըմըզա մու-
 գապիլ էֆէնտի մուամալէյհի՝ Քէսթէնճէտէ աշաղը չարշուտէ վագը՝
 թահթը թէմէլլիւք վէ թէսարրուֆընտա պուլընան 39 նօմէրօ իլէ
 մուրագգամ պիր պապ գասսապ տիւքքեանընըն հէվասը իլէ իթթի-
 սալինտէրի իքի պապ տիւքքեանը Ֆի 1 Քեանաւնի սանի սէնէ 95
 Թարիլիսինտէ պիր գըզա՛ սէնէտի մուսատտագի ըէսմի իլէ վէֆաէն
 չաքէրլէրինէ սաթմըշ վէ օլ վէճիլէ էմլաքի մէզքիուրէ իլէլան էօ՛հ-
 տէմիզտէ՝ վէֆաէն միւլքիմիզ պուլընմըշ իքէն պու տէֆա՛ քէսապէ
 թիւճճարանընտան հաճի Մուա՛վիւէ նամընտա պիր դաթ կէօյա մու-
 մալլէյհի հաճի Իսմա՛իլլ էֆէնտիտէ օլան ալաճաղը իշիւս էմլաքի մէզ-
 քիուրէյի թահթի հաճղէ ալարագ ֆիւրուսթինէ գըեամ իթմիշ օլտը-
 ղը՝ վասըլի սամիսի չաքէրանէմիզ օլմըշ տըր . հալ պու քի էմլաքի
 մէզքիուրէ պէր վէճհի մա՛րուզ զիյրտէ ասհապը իմզա իքի պիրատէ-
 րան ա՛ճէղէլէրինի միւլթէրէքէն վէ վէֆաէն միւլքի պուլընմաղլա ,
 վէ հաճիզի մուամալէյհին իշպու հաճղի իսէ պիր նէվ՝ մուամալէլի գահ-
 րու ճէպը օլմաղլա քէյֆիյէթի ֆիւրուսթինին մէն՝ վէ հաճղի մէպ-
 հուսըն ֆէքքի խուսուսընա տաիր Բուսանիա հիւքիուսթինէ իշա՛րաթ
 ու թէպիլղաթի լազըմէնին իճրասի խուսուսլարընա հիմէմի սէնիյիէի
 Խտիլվանէլէրինի պիտրիլղ պուլուրըլմասը իսթիրհամընա ճիւրաթ օլը-
 նուր . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէ-
 հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 11 Թէմմուզ 98

Պէնտէ Պէնտէ
 Մաճիպիյի Խապրէվ

Տէվլէթու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չաքէրլէրի կէչէն 95 սէնէսի էլլուլինտէ պա Իրատէի սէնիյիէ Ին-
 կիթէրատէ Մանչէսթը շէհպէնտէրլիկինէ մէմուր պուլուրըլմը , վէ
 պու լուգքը ճէլլիլին թէչէքքիւրինտէն ա՛ճիզ պուլընմըշ իսէմտէ պու-
 րանըն ապ ու հէվասըլա պիր տիւրլիւ իմթիզաճ իտէմէմիշ , վէ պուլն-
 ճա թէտավի ու մուա՛լէճաթ իսիլաֆընա օլարագ կէլտիկիմ կիւնտէն
 պէրու խասթէ հալ վէ նամիզաճ պուլընմըշ օլտըղըմ՝ ըէհիյնի իլմի

ա'լիի ճէնապը Աստֆանէլէրի պուլուրըլտըգտա Հինտիսթան ճանիպինտէ
էլէէվմ միւնհալ պուլընան Պոմպայ շէհրի շէհպէնտէրլիյինէ նազլի
մէմուրիէթի չաքէրանէմ խուսուսընա լուգֆէն վէ մէրհամէթէն հի-
մէմի սէնիյէ վէ մէսաի'ի ա'լիյէթի հազրէթի Նէզարէթէնահիլէրինին
սէզապար պուլուրըլմասընը նիյազ էյլէրիմ . ու պապտէ էմրու ֆէրմ-
ման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 25 Շուպադ 95

Պէնտէ
Զըւէտիյէն

ՏԱԽԻԼԻՅԵՆ ՆԵԶԱՐԵԹԻ ՃԵԼԻՅԵՆՆԵ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Միւլիյէթլու տիւանէթի թէֆրիյգ իթմէնէրէք , մահզա նէվ'ի պէնի
ա'տէմի պէրու պահրտէ տէվահիլի տէհրտէն ա'լա գատէրիլ իմքեան
թախիյա , վէ հիշ օլմազ իսէ ասարը էլէմ ու քէտէրլէրինի թախֆիյֆ
ու թէնդիյա իթմէք նիյէթի ինսանիէթէրվէրանէսիլէ Բարիստէ թէ-
շէքիւլ վէ իլէլ ան մէրպուդան թազաիյմ գըլընան ճէտվէլտէ հիւ-
քիւմտարան վէ էվլիէսիյի ումուրտան էսամիսի մուհարրէր զէվաթը
նամտարանըն հիմանէթ ու մուս'վէնէթինի գազանմազլա թէշէրիւֆ
վէ թէճէսիլմ իտէն ճէմիյէթի մախսուսա պիր գաթ տահա քէսպի
իլթիհար իթմէք իւզրէ , էիսարը ա'մալլարը օլան Հիմանէթի պա քէ-
րամէթի հազրէթի Շէհրիէարիէն նախիյէթլէրինի վասիդաի տաի'եա-
նէմլէ իսթիրհամ իթմէքտէ , վէ պու վէսիյլէ իլէ ասիթանի մէա-
լիտասթանի հազրէթի Միւլիւքեանէյէ նշանէի ու պուտիէթ օլմազ
իւզրէ ճէմիյէթէ մախսուս նիշանըն խաքիւրայի հազրէթի թա'նտարիյէ
վազ' ու թազաիյմինէ խահիլիէր պուլընմազտա օլտըղընտան , պինան
ա'լէյհ դարաֆի տաի'յեանէմէ մէրսուլ միւսթէտիլ'եաթ իլէ նիշան վէ
թահսիյննամէլէրին մէնզուրի Տէվլէթլէրի պուլուրըլմազ իւզրէ հու-
զուրը ա'լիի Աստֆանէլէրինէ թազաիյմիյլէ քէսպի ֆաթր իտէր , վէ
միւսթէտայի մէպհուս հազգընտա շէրէֆուսուր իտէճէք իրատէի
քէրամէթա'տէի Շէհիւնշահիին ճէմիյ'էթի մէզքիւրէնէ իշա'ր օլըն-
մազ իւզրէ լուգֆէն վէ թէնէզլիւլէն դարաֆի ա'նիլանէմէ թէպլիյը
պուլուրըլմասընը իսթիրհամէ ճիւրաթ էյլէրիմ . ու պապտէ վէ հէր
հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 20 Թէշրիյի սանի 98

Էտտաի'
Սերէֆէթու խաքէն Նաբ Պէյ

ՄԱԳԱՍԸ ՃԵԼԻՅԵՆ ՄԵՇԵՅԻՅԵԹԻ ԻՍԼԱՄԻՅԵՅԵՅԵ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Պու ճարիէթի քէմիյնէլէրի' միւթէվէֆֆա խաֆֆաֆ Օ'աման աղանըն
հալիյլէսի օլուպ , պա հէօճէթի շէրիյէ վասըյէթի մէնսուպէսի պու-
լընտըղըմ օղլըմ Ապաիւրահման պէնտէլէրինին իրսէն մալիք օլտը-
ղը 4500 զրուլը ագտէմճէ հիյնի պիւլուղինտէ օլմատըղը հասէպիլէ
էյթամ սանտըղընա տէվր ու հավալէ պուլուրըլմը իսէ տէ , մէրգում
էլէէվմ 21 էաշընա տախիլ վէ հալէն վէ գալլէն տէրէճէի ըիւշու-
պիւլուղէ վասըլ օլմըլ օլտըղը , վէ պուստան մա'տա իքի մահտան
պէրու ըլլէթի շէտիյտէնէ կիրիֆթար օլտըղընտան , արթըք ճէլպի աղըպ-
պա վէ թէտարիւքի էգի'մէ վէ էտվիէէ խուսուսաթը զարուրիլէլէրին-
տէ պի իգթիտար' վէ միւսթաղըրազի տիւեուհի պի չիւմար պուլընտը-
ղըմ' գարիյնի իլմի ա'լիի Ռահիյմանէլէրի պուլուրըլտըգտա , ճիկէրա-
րէմ գուլարընըն միւսթէլա օլտըղը չու տէրտու մուսիյպէթտէն իսթիւս-
լասընա մէտար վէ չարէի ա'նիլ օլմազ իւզրէ մէպլաղը մէզքիւրըն
պի թէմամիհի սէրիյան ըէտտ ու իս'տէսի խուսուսընա միւսա'տալի
ա'լիյէթի Ֆէթվաթէնահիլէրինին լուգֆէն վէ մէրհամէթէն սէզապար
պուլուրըլմասընը իսթիրհամ էյլէրիմ . ու պապտէ էմրու ֆէրման հազ-
րէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի 15 Րէճէպ իւլ միւրէճճէպ 99

Ֆըրէի

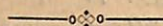
Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Իւսկիւտարտա Սէլամըղ ճիւլարընտա սաքին իքէն շէնտ կիւն ագ-
տէմ վէֆաթ իտէն ըէտէրիմիլ տիւպէնտճի Արշակ աղանըն վէրասէթի
շիյրտէ ասհապը իմզա չաքէրլէրիլէ Օրթա գարիէսինտէ Տէրէ պօյըն-
տա սաքինէ քէպիյրէ հէմիլըէմիլ խուսըէվիտուիթ ճարիէթլէրինէ միւն-
հասիւրէ պուլընմը , վէ միւթէվէֆֆայի մէրգուլըն չարսուի քէպիյրտէ
խաֆֆաֆլար ճիհէթինտէ Բէրտաիթճըլար խանընտա քէպին օտասը
գըսմէթի ա'սքէրիյէ մահքէմէսի մա'րիֆէթիլէ թահրիյը գըլընմըլ իսէ
տէ մէզպուրէ խուսըէվիտուիթըն մուսթէլլէթիւլ չու'ուր օլուպ լէտէշ
Շէր' թէսարուֆի հուգուդտան մահճուր դութըլտըղընա մէպնի , օտա-
նըն քիւշատըլա թազաիյմի թէրէքէ օլընմասը' պիր վասինին նասպ ու
թա'նիյնին միւթէվազգըլ կէօրիւմիլ օլտըղընտան , մէրգուլմէ խուս-
ընէվիտուիթ խաթուրն էվվէլի էմրտէ մէքթէպի դըպպիյէթի Շահանէտէ

պիւլ մուս'եհէնէ պա'տէհու մա'րիֆէթի Շէր'լէ վասի նասպ ու թա'նիյն պուլուրըլարագ թագսիյմի մուխալլէֆաթէ իպթիտար օլընմագ իւզրէ ինրայի կընապընա միւսասա'տէի ա'լիյէէի Մէշէյիսէթէնահիլէրիին էր- զան ու շահան պուլուրըլմասը իսթիրհամ օլընուր . օլ պապատէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 8 Շէվալ 96

Իւսկիւտարտա Տաղ համամընտա սաքին
քիպարի վէրէսէտէն
Նշան վէ Շահին

ՄԱԳԱՍԻ ՖԵԽԱՄԵԹ ԻԹԹԻՍԱՍԻ ՎԷԲԵԱԼԵԹԻ ՈՒԶՄԱՅԷ

Մա'րուզի ա'պիտանէմիզ օլ տըր քի ,

Էրմէնի քիթապճը էսնաֆը պուլընան զկըրտէ վաղը՝ կընի իմզա գուլ- լարը՝ էօթէտէն պէրու պէյու՝ ֆիւրուսթ իթիկիմիզ քիթապլար՝ Էրմէնի հուրուֆաթըլա մադպուլ՝ օլուպ ըրզայի ա'լիի Տէվլէթէ մու- ղայիր օլմահան , վէ պիւլ ա'քս ըխմանի վնդանըն թա'լիյմու թէրպիյէ վէ թէհզիյպի ախլազընա մէտար օլուր , վէ զըմի ա'զամի քիլիսա վէ մէքեաթիպի միւլիյէմիզտէ շալիլիտանէ օգուլթուրըլուր մէզահիպ իլէ ֆիւնուս ու ատապէ միւթէտար պիր դազըմ քիւթիւպի ա'լիյէ վէ ըէսալ ու թէվարէյիսի միլէլ վէ հիքեաեաթտէն ի'պարէթ պուլըն- մըլ իքէն՝ պուլըլարըն պիր զըմը կէշէն 1876 սէնէի միլատիյէսիյնտէն սօնրա եա'նի միւլէլլաֆաթէն պիւլա բուխսաթը ա'լիյէ գապ'ու նէշրի թահթը մէմնուիյէթէ ալընտըղընը մու'լին իսդարի մախսուսըն թա- ըիյիսի նէշրու ի'լանընտան սօնրա մահզա միւլէլլիֆիյն ու դապիիյ'նին թէզաֆիւլու ա'տէմի միւպալաթընտան վէ պէլքի իսդարը մէպհուսըն պա'տէհու սիւքիուլու մէթրուքիյէթիւտէն նաչի Մէա'րիֆ նէզարէ- թի ձէլիլլէսիյնտէն բուխսաթ իսթիհսալ իթմէքսիզին դապ' ու նէշր օլընմըլ իտուկի հասէպիլէ , վիլաեաթի Շահանէ Էրմէնի էհալիսիին դալիպ վէ քիլիյսա վէ մէքթէպլէրի իշուս մուհթաճուս իլէյհի օլտըզ- լարը քիւթիւպի միւլթէլիֆէտէն օլ զըմի մէպհուսըն հէման 6 մահ- տան պէրու տըր քի Տէրիսէա'տէթտէն տաշրայա միւրուրինէ կէօմրիւք- ձէ միւմանաա'թ օլընմագտա օլտըղընտան , պու վէճէլէ մէնպա'ի թի- ճարէթիմիզ օլան տաշրա իլէ միւնէլ գատիյմ ձէրէեան իտէն ախլու իգամըզ սէքթէտար օլտըղը կիպի , զաթէն սէրմաեէի նազտիմիզի ադ- տէմձէ էվրադի միւրէթթէպէի մադպուս'եէ սարֆ ու հասը իտէկէլ-

միւլ , վէ պու ճիւմլէտէն օլարագ էսմանընը քեալիլէն թէտիեէ պիրլէ էլէէվմ էեաթիի ա'հիզանէմիզտէ մէվճուտ պուլընան քիթապլար միւս- նընտա զըմի մէքքիւրտէն տախի քիւլիյէթ իւզրէ պուլընմըլ օլ- մաղլա , պու հալտէ միւսթաղնիի ա'րզ ու ի'շար օլտըղը իւզրէ ար- թըզ վասըզալի թէայ'եիւշ օլան նուզուտի բաիճէտէն մահուրմ՝ վէ էվ- լատ ու ը'եալի չաքէրանէմիլլէ քեալիլէն սէֆիլու մաղտուր գալտը- ղըմըլ՝ վէ էկէրչի էվգաթի ա'ղիյգէի Տէվլէթլէրիին էմալի նամէս- պուզ հալիեէն թէլազուլմ իտէն խուզուպի ձէսիյմէի Տէվլէթի ա'լիյ- եէյի մուզթէզայի տիրաեէթի ա'լէմրէսէնտիյտէլէրիլէ հալլ ու ֆասըլ իթմէյէ մահսուր օլտըղընը պիլուր իտէք տէ չի շարէ զարուրէթու մէ- շագգաթ պէր քէմալ իտուկիյնտէն , շու հալլ եէսու դազաթֆէրսատէ ա'ֆիլի ա'լիի Վէլիւնիա'միլէրիինէ իսթիյնտէն իսաքիբայի սամիի Տալէ- ըլլէրիինէ միւրաճաա'թ իտէրէք նազարը տիզգաթի Ֆախիյմանէլէրիինէ եէք տազիյզա օլսուսն լուգֆէն հագգի ֆաղիյրանէմիլլէ իմալէ պու- յուրըլմասը զըմնընտա ար'զի նիեազ վէ թատիյա՝ հասպէզ զարուր ճիւրաթ էյլէր , վէ միւնտէրիճաթընտա մէնաֆի'ի Տէվլէթի ա'լիյէ վէ վաղանի Ս'սմանիեէ ճիհէթի մազարբաթի վէ տօգանուր մահալլի օլ- մայուպ , մահզա պիլտ բուխսաթի ա'լիյէ մադպուլ՝ օլտըզլարը իշուս Տէրիսէա'տէթ կէօմրիւկիյնտէն իմարըլէրի թահթը մէմնուիյէթէ ալըն- մըլ օլան քիւթուպ ու ըէսալիլին՝ վէլէվ սէնէի հալիյէ նիհաեէթիինէ գատար օլսուսն , լուգֆէն իմրարընա միւսաա'տէի սէնիյէի հազրէթի Վէքեալէթրէնահիլէրիինէ էրզան ու շահան պուլուրըլմասընը իսթիր- համ էյլէրիզ . օլ պապատէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 8 ձէմազիլ ուլա վէ Ֆի 16 Մարթ 98

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Վահրամ Մարգարէան	Աշէան	Ասարուրէան	Զէնճիւրճէան

Վէքիլի ա'զամի հազրէթի Շէհրիեարի Տէվլէթու Ֆէխամէթու
Բաշա հազրէթլէրիին իսաքիբայի ա'ղքիթ մէվալարընա
իսթիրհամմալէի չաքէրանէմ տիր

ձէնապի Բապիլի մէննան՝ Զաթի մէրահիմսիմաթի հազրէթի Վէքեա- լէթրէնահիլէրիին սիւնիյնի քէսիյրէ քէմալի թէնտիւրիւսթի վէ ա'ֆի- եէթլէ մէսնէտ զըրազի ի'զղու շան պուլուրսուսն .

Միւթէգատտիմի ա՛րդուհաւ շաքերի ֆէլաքէթգէտէլէրի՝ սէվապըզի հալիմտէ մազհարի ընթապու խիդապ վէ միւսթէվճիպի ընթապու ա՛ղապ օլաճագ հիյշ պիր խաղիյէ վէ սէյեիէմ սէպգաթ իթմէմիշ, վէ զաթէն հասէպու նէսէպճէ մին դայրի լիւսագաթին ասըղատէկեանտէն պուլընմը իքէն , մահգա ախիյրէն դու՛մէի սէյֆի խուճխար օլան պա՛ղը ասհապը աղրազ ու մէֆստէթըն իլգասաթընա զաֆիլ՝ վէ էֆքեարի միւֆրէ-դայէ մաիլ՝ օլարագ , պիր դարաֆտան խպրամաթի վազը՝ ալէրինի բէտտ իթմէքտէն աշուրի խէվֆի իլէ թախիյսի կէրիյալանտէն ա՛նիզ գալըւպ , վէ տիյկէր դարաֆտան իճպարաթի նէֆսիյէմ իզթիլգասիլէ քէնտումի բամ վէ միւնգատ իտէմէյուպ , քէմալի դաա՛ֆ ու թէղէլիւլիւմտէն թէսիյմի ի՛նանի իթթիեարլէ թէրվիյճի հէվալէրինէ հատտէն էֆդուռն թէսատտի իթմիշ օլտըղըմտան , պիւ ախիյրէ եագաեը էլէ վիրուպ տէսթու բա տէր պէնտի զէնճիյր օլտըղըմ հալտէ Սիւլէյմանիյէտէ Տիլվանը հարպ հուզուրընտա պա՛տէլ մուհաքէմէ գաթլու ի՛տամ ճէ-զասը ա՛լէյճիմէ բէվա կէօրիւլիւ տըր :

Հաւ պու քի էլէէվմ գուլարընա ա՛րըզ օլան շիտտէթի նէտամէթ մուճիպի հէլաքիմ օլան աղվարու էֆքեարի մէսպուգամի տիւ չէյմի միւճրիմանէմէ բէք քէրիյհ ու մէխուֆ իրաէ իթմէքտէ , վէ էչիսաի մուզիրրէի մէպհուսէտէն ախզ ու թէլագզը էյլէտիկիմ վէսաեայի չէյ-դանէթ — ասանըն մահգա հըրսու դամա՛լէրինի ըզմա՛ վէ դասպ ու եաղմայի իճրա իտէպիլէք իւզէրէ պիր դագըմ սատէտիլան վասըղա-սըլա իյգա՛ի շուրիշու ֆիթնէ տաիյեի վահիյէսինէ միւսպիթէնի իտու-կինի տէրքու ֆէհմ իթտիրմէքտէ օլտըղընտան արթըզ պա՛տէզիյն հէր նէվի՛ իրթիքեապաթի բօլիթիզըյետէն տէսթքէչի ֆէրաղ օլմագ , վէ մուխիլի ասայիշ օլան հէր կէօնէ հարէքեաթ ու թէճավուգաթտան տուրատուր պուլընմագ իւզրէ թէվպէի նասուհ օլարագ թէվպէ էյլէ-տիկիմի՛ հուզուրի մէրահիմ — մէվֆուրի Հագաիզչի՛նասիլէրինէ արզ՝ իլէ թաստիյա՛ ճիւրաթ էյլէր , վէ հէման պիր ա՛նի մէնհուսի զաֆլէթ ու վահէթտէ սէրգէտէի զուհուր օլան սէհվու խաղայի միւճրիմանէմ պահրի էչֆագի մէրահիմ սէնիյետէ մահվու զաիլ օլմագ , վէ ա՛ն-ճագ պա՛տէզիյն ճէֆայի սուրիտէն էպթէր օլան էլէմի նէտամէթլէ սիյ-նէզէնի թէլէհհիւֆ օլարագ , պէօյլէլիքլէ էֆնայի էօ՛մր իթմէք իւզրէ պարի շու ճէգայի սուրիտէն խէլաս օլմագըլըմ խուսուսընա հագզը մէմուքեանէմտէ մէրահիմ սէնիյեի հագրէթի ճիհանպանիին իս-թիճլապընա հիմէմու ինայէթի Տէսթուրիլէրինին պիտրիյզ պույուրըմա-սընը՝ խաքիբայի Բահիյմանէլէրինէ գաբանարագ թէգարու՛ վէ իթիւր-համէ մին դայրը հատտին միւճասէրէթ իտէրիմ. օլ պապտէ վէ քեաֆ-

ֆէի ահվալտէ իրատէ վէ ֆէրման վէ բէֆէթու իհսան Տէվէթլու Ֆէ-խամէթլու Վէլիյեի — նի՛մէթ պի միւնէթիմիզ էֆէնտիմիզ հագրէթլէ-րինին տիր :

Ֆի 8 Աղուսթօս 68

Պէնտէ

Քիւրճ

ԲԻՔԵԱՊԻ ԳԱՄԵՐԹԱՊԻ ՀԱԶՐԷԹԻ ՇԵՀԲԵԱՐԻԵԻ ԱՐԶՈՒՀԱԼԼԱՐ

Ճէնապը Գայեու՛մ ու Բահման հագրէթլէրի՛ մէնպա՛ի ճուտու իհ-սան , վէ Մէրճի՛ի ճիւմէի պիշարէկեան օլան Զաթը Շէվէթիմաթի հագրէթի Զըլուլահիլէրինէ՛ պէնի ա՛տէմէ մէրհամէթէն թիւքէնէզ էօմր ու ա՛ֆիեէթ իհսանիլէ իլա ախըրիտ տէվրան քեամբան էյլէյէ ա՛միյն .

Միւթէգատտիմի ա՛րդուհաւ ա՛պտի մէմուքլէրի՛ խաստա ա՛սաքիրի Շահանէ թէրզիլիկի խըտմէթիլէ սաեէի ի՛նանէթվայէի Վէլին — նիա՛ միլէրինտէ լէհիւլ համտու վէլ միւնէ թէա՛յիլէ իթմէքտէ , վէ պու վէճհլէ էտըյեէի մէֆրուզէի հագրէթի Բատիլահիլէ էյլու նէհար սա՛-յու քիուշիւ էյլէմէքտէ իտէմտէ , շաքէրլէրինէ մահիլէ թախիյս պու-յուրըլան 800 դրուշ էվլատու ըյալի ահգարանէմին իհթիեաճաթի դա-րուրիեէլէրինի քեամիլէն տէֆ՝ իտէմէտիլիինտէն , Վէլիյեի նի՛մէթի ա՛լէմ Բատիլահիլէ էֆէնտիմին խաքիբայի հիւմայուլարընա մին դայրի հատտին բուխսուտէ օլարագ մէզքիուր էլ մըգտար մասա՛շի ահգարա-նէմին ի՛նանէթէն զամըլա հատտի քիֆաեէեէ իպլաղ պույուրըմասը խուսուսընա միւսասա՛տէի մէքեարիմ — ա՛տէի հագրէթի Սուսրէվանէլէ-րինին սէգալար պույուրըմասընը՝ թէգարու՛ վէ իսթիւրհամէ ճիւրաթ էյլէրիմ . օլ պապտէ վէ քեաֆֆէի ահվալտէ էմրու ֆէրման՝ վէ իհ-սանի պի բաեան՝ Շէվէթլու Գուսրէթլու ճէմիյի ա՛լէմէ Մէրհամէթ-լու Վէլիյեի — նի՛մէթի պի միւնէթիմիզ Բատիլահիլէ էֆէնտիմիզ հագրէթլէրինին տիր :

Ֆի 5 Բէմէզան 99 վէ Ֆի 16 Թէմուզ 98

Պէնտէ

Դադէօս

Ճէնապի Բապպի Մէննան՝ մահադա Էստրի բահմէթի Բահման օլան Զաթի Գէրուպիյէիւս սըֆաթի հազրէթի Վէլիյէիւս—նիամիլէրին քէմալի ի՛ղզու չէվքէթ վէ սըհհաթու ա՛ֆիեթթէթ Թախթի ա՛լիւպախթի Հիւմայունլէրինտէ տախմու էպէտնիչան պույուրսուռն ա՛մին :

Զուլի զալիյի Հիւմայունլէրինտէ բէրվէրտէ վէ ասուտէ հալ օլան ճէմիյի բէա՛հա վէ պէրաեա դուլլարը միեանընտան պու ա՛պտի մէմլուքէրի՝ պիր վազըթտան պէրու զըյգի սատր ը՛լլէթիլէ խայլի միւթէհզի օլուպ , պուռնա թէսալի վէ մուա՛լէճաթ խիլաֆընա օլարազ հէնուզ պիր շիֆայի թամ պուլամամըլ օլտըղմտան , վէ պու մազ դուլէ խաթալըզլարըն ի՛նտիֆայի իսէ Բորանեա հուտուտինտէ վազը՝ Օպօն դաբըճալարըլա հասըլ օլաճազը դըպպէն միւճէրրէպ օլտըղմտան էստըզայի պէնտէկեանի Սալդանաթի սէնիյէլէրինտէն պուլընտըղմա՝ վէ օն տէօրթ սէնէտէն պէրու միւթէմաախէն մահքէմէի Թիճարէթ ա՛ղալըզլա Տէվլէթ ու վադանի Օսմանիյէ իյֆայի իըտմէթլէ էմէքտաբանտէն օլտըղմա թէա՛դդուֆէն էօթէտէն պէրու տուա՝ վէ սէնայի հազրէթի ճիհհապանիլէրիլէ միւթէլէզիզ օլան պու ա՛պտի մէմլուքէրինէ չէնտ սէնէլիք պիր էօ՛մր տահա պախլ իթմէք իւզէրէ իւշ մահ միւտտէթ մէզուռնիեթլէ օլ ճանիպէ ա՛ղիյմէթ իթմէքլիկիմ խուսուսուսընա միւսաա՛տէի ճէլիլէի հազրէթի Միւլքտարիլէրինն սէզազ վար պույուրըլմասըն իսթիրհամ էյլէր . վէ իհսան ա՛լէլ իհսան օլմազ իւզրէ չէնտ սէնէլէրտէն պէրու միւթէտախիլ օլան մաա՛շաթի չաքէրանէմին մահազ օլ պապտէ վազը՝ օլաճազ մէսարիֆի դարուրիյէ էյլէ պիր մէտար օլմազ իւզրէ ի՛դասը խուսուսընա իրատէի մէրահիմ իֆատէի հազրէթի Միւլիւքեանէլէրինն շէրէֆմիւթէալիզ պույուրըլմասըն՝ մին դայրի հատտին նիեազ իլէ խաքի ա՛թէպէի Հիւմայունլէրինէ եիւզլէր սիւրէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման վէ ի՛նտէթի պի բահան Շէվքէթլու Մէհապէթլու ա՛լէմէ Մէրհամէթլու Բատիլահըմըզ Վէլիյի—նիմէթի պի իմթինան Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինն տիր :

Ֆի 21 Բէպիյիլալ ախըր 302 վէ Ֆի 2 Շուպազ 300

Պէնտէ
Տաժիյ

Խաքիբայի մէրահիմ-իթիվայի հազրէթի Միւլքտարիյէ ա՛րզուհալի սուզիլմէալի ճարիեէի ահգարանէմտիր .

Մէրհամէթլու Բատիլահըմ . Բապպիմ զիւլ ճէլալ թէա՛լա շանուհու հազրէթլէրի՝ պէնի Ատէմէ մէրհամէթէն Զաթը մէլաիքսիմաթը Զըլ-

լուլահիլէրինի էքտարու աֆաթտէն աղատ՝ վէ թիւքէնմէզ էօ՛մրլէր վէ նիհանէթսիզ սիւրուր ու սէֆալէր իհսանիլէ , իւա ախըր իտ տէվրան թախթի ա՛լիպախթի Հիւմայունլէրինտէ պէր միւրատ էյլէյէ :

Էստըզայի բէա՛հայի Սալդանաթի սէնիյէլէրինտէն օլուպ , զէվճի ճարիեանէմ օլան դույումճը Տաքէս գուլլարը զահիրտէ պիր կէօնա սէպէպի մա՛լիւմի օլմայարազ , պիր սէնէյի միւթէճապիզ միւտտէթտէն պէրու թահթը թէվզիյիլէ ալընմըլ , վէ հաեաթ ու մէմաթընտան պիխապէր գալընմըլ օլտըղմտան , տէօրթ նէֆէր էվլատի սըղար վէ մուսինու մուսիննէ բէտէր ու մատէրի ճարիեանէմլէ մէա՛ն կիճէ կիւնտիւզ դանլը եալլար տէօքմէքտէ պուլուճմըլ , վէ զաթէն մէրգուտէն մաա՛տա տիյիլէր պիր մուիյն ու մէտարի թէա՛յիլէի ահգարանէմիզ օլմատըղլէ կիպի , պա՛ղը մէրթէպէ մուալէնէթիինի կէօքմէքտէ օլտըղմըզ պէօյիւք պիրատէրիմ գուլլարընն տախի ախիյրէն կէնճ եալընտա վէ չէնտ կիւն դարֆընտա վէֆաթ իթալիյի հասէպիլէ արթըզ պիր լօգմա նանէ մուհթաճ՝ վէ էզ հէր ճիհէթ եիւզ իւթիւնէ գալմըլ օլտըղմըզտան , ամա՛ն էֆէնտիմ , բիզաուլահ իշուս՝ վէ հարէմի ը՛սմէթ-թէվամ վէ միխատիյիլի քիրամլէրի եիւզլէրի հիւրմէթիւն օլուսն զէվճի ճարիեանէմ օլան մէրգուճըն հալի մէվդուֆիեթիինտէն իսթիլաաը խուսուսընա էմրու ֆէրմանի ի՛նտէթ-պէեանի Շէհինշահիլէրինն մէրհամէթէն սէզէվար պույուրըլմասըն՝ խաքի ա՛թէպէի ֆէլէքմէթէպէի Շէհրիեարիլէրինէ եիւզիւմ վէ կէօղիւմ սիւրէրէք քէմալի սուզիլլէթէզարբու՝ վէ իսթիրհամէ ճիւրաթ էյլէրիմ . օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրմանի լաեհալ՝ վէ չէֆէգաթի ալմիսալ Շէվքէթլու Մէհապէթլու ճէմիյի ա՛լէմէ Մէրհամէթլու Բատիլահըմըզ Սալդանուս Մէլազիյն Վէլիյի նիա՛մ Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինն տիր :

Ֆի 28 Բէճէպ 99 վէ ֆի 3 Հազիյրան 99

Պէնտէ

Գօճա Մուսդաֆա բալատէ սաքիւնէ
գույումճը Տաքէսին զէվճէսի
Էֆէլէ + ճարիեթի

Ճէնապի Բապպի Վէտուա՝ Վիւճուտի մէսուաի հազրէթի զըլլուլլահիլէրին՝ Թախթի ա՛լիպախթի Օսմանիտէ տախիմ ու պազի , վէ չէվքէթու իճլալի Միւլիւքեանէլէրին հէմիյլէ միւթէրազի էյլէսուսն ա՛մին .

Պիրատէրի ա՛պիտանէմ Սեպուհ մէմլուքէրինին՝ Ասիթանի մէա՛լիւտաթանի հազրէթի Միւլքտարիլէրինն նիշանէի ու՛պուտիեթ օլ-

մագ իւզրէ մուսխիւնէն խաքիբայի մէրահիւմ-վիյմայի ճիհանպանիւ-
լէրինէ մին զայրը հաստին ա'րդու թագաւյմ էյլէտիկի միւսլէ-ֆաթը-
նըն թէնէզզիւլէն վէ թէա'դգուֆէն մագհարի դապուլի Շահանէլէրի
պույուրըլմասը՝ վէ պուսնըն նէթիյնէի պէհիյնէսի օլմագ իւզրէ նիշան
վէ բութպէի հալիսէսինն թէրֆիյիլէ թալիյֆի խուսուսընա վա'տու
թէպլիյրի Հիւմայուլէրի մէրահիւմ էֆգայի սուտուր պույուրըլմասը՝
մէրգում քէօլէլէրինի ֆախուու սիւրուրի նամահուուրէ միւսթաղրագ
էյլէմիշ օլմաղլէ, պիւնաէն ա'լէյհ օլ պապտէ խաքի ա'թէպէի Հիւմա-
յուլէրինէ եիւզ սիւրմէք, վէ պու վէճհլէ ա'րդի շիւքրանիսէթի պէն-
տէկեանէ էյլէմէք իւզրէ պու ա'պտի հաղիւրէրինն թէվքիյլ իթմիշ
օլտըղընը մին զայրը հաստին խաքիբայի էմէլ-պախշայի Հիւմայուլէ-
րինէ ա'րդու պէհանէ ճիւրաթ օլընուր :

Պիրատէրիւմ մէմուլէլէրի՝ էստըգայի պէնտէկեանի Սալդանաթի սէ-
նիյէլէրինտէն օլուպ, զաթէն օթուզ սէնէտէն պէրու Տէվլէթ ու
վադանի Օսմանիյէ խըտէմաթի մէզքիուրէտէ պուլընտըղընա՝ վէ էվլէլի
էմրաէ Վալիտի մահիտի քէսիյուլ մէհամիտի հաղրէթի Շէհրիեարի-
լէրի ճէննէթմէքեան հաղրէթլէրինն ուլուվիլ շէֆագաթիլէ բիւթպէ
վէ նիշանլա թալիյֆ պույուրըլտըղը կիպի, էօթէտէն պէրու տախի
պիւ ճիւմլէ էվրօթա Հիւքիւմտարանը նէզալնտէ մէվգըի իհթիրամտէ
գութըլտըղընա, վէ էպէն ա'ն ճէտտ հաիզ օլտըղը շէրէֆի թապիւրյ-
եթի Օսմանիյի պիր տիւրլիւ սայիրինէ ֆէտա իթմէյէրէք, հաթթա
էյեամի մախուսա հուլուլընտա Բարիստէ գօնաղը պալատընտէ Օսմանլը
պանտէրասընը քէշիյտէ պիւրլէ, զիյրի մէյմէնէթիւնտէ տուա'յի պէգայի
Զաթ ու Սալդանաթի Հիւմայուլէրինի միւֆթախիւրէն եատ էյլէմէքտէ
պուլընտըղընա հուրմէթէն վէ թէադգուֆէն՝ ա'լէմէ մէպուլ վէ պիտ-
րիյղ պույուրըլան ա'վադըֆի պի զանէի հաղրէթի Վէլիյիւն նիա'միլէ-
րինտէն քէնտուսինէ պիրիննի բիւթպէտէն Մէճիյտի նիշանի զիյշանը-
նըն ի'նայէթու իհսան պույուրըլմասընը խաքիբայի էրհամիլէրինտէն
մին զայրի հաստին իսթիրհամէ ճիւրաթ օլընուր . օլ պապտէ ի'նաեթ
ու իհսանի պի բայան Շէվքէթլու Մէհապէթլու Վէլիյիւն-նիմէթի ա'-
լէմ՝ Միւֆէխիարի իւմէմ՝ Բատիշահըմըզ Սուլդան իւլ պէրէյն՝ վէ
խագանիւլ պահրէյն էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինն տիր :

Յի 8 ճիւմատէլ ուլա 300 վէ ֆի 9 էյլուլ 300

Ա'պտի մէմուլէլէրի

Սուրէն

Ճէնապը Բապալիւլ ա'լէմիյն՝ Համիի ճէմիյի միւհթանիյն օլան Զաթի
ա'տալէթսիմաթի հաղրէթի շէհրիեարիլէրին պէնի Ատէմէ մէրհամէ-
թէն, ֆիւզուսիի էօմրու իզպալլէ իլա ախըրիտ տէվրան թախթի ա'լի
պախթի Հիւմայուլէրինտէ պէր միւրատ էյլէյն ա'միյն .

Պուստան պիր սէնէ ագտէմ վէֆաթ իտէն բէտէրի ահգարանէմ
Ուսէպ չաքէրլէրի՝ միւթթասըֆ օլտուղը սըտգ ու իսթիգամէթ հասէ-
պիլէ 18 սէնէ միւթէմատիէնն ա'սաքիթի Շահանէ իքիննի միւվէզղի-
լիկինի իթմիշ իքէն, պուստան իքի սէնէ ագտէմ հաղընտա վազը՝
օլան սիա'եթէ մէպնի սէր միւվէզղիլիք դարաֆընտան զատրէն մէ-
մուրիսէթիւնտէն չըգարըլարագ պու ճիհէթլէ սէֆալէթի ա'ղիյմէյէ
կիրիֆթար, վէ խանմանը թարմար օլմաղլա միւթէսսիթէն վէֆաթ
իթմիշ տիր :

Իմսի միւթէգատտիմի ա'րդուհալ չաքէրի խաք պէրապէրլէրի՝ բէ-
տէրիւմ մէրգուլըն Սալթանաթը սէնիյէն ուղուրընտա սէպգաթ իտէն
պուսնա էմէք վէ խըտմէթիւնն նաղարէն էօհտէսինտէն միւնհալլ օլան
մէմուրիսէթի մէպհուսէյէ կէրէք զուրրիսէթէն վէ կէրէք մին զայրի
հաստին էհիյիսէթէն իսթիհգագի ա'պիյտանէմ տէրքեար՝ վէ շիմտի-
քի հալ փիւր մէլալի հաղիւրանէմ իսէ ա'տէթա աճըլգտան իպարէթ
օլուպ, պիւթիւն պիւթիւն մէրահիւմ մալա նիհանէի Միւլիւքանէլէ-
րինէ սէզալար իտուկիմէ պինտէն, արթըգ պու հալի սէֆալէթ իշ-
թիմալտէ խաքիբայի էմէլ-պախշայի Հիւմայուլէրինէ եիւզիւմ վէ կէ-
զիւմ սիւրէրէք, մահգա ճիհաթ տէն մա'տուտ օլան մէմուրիսէթի
մէպհուսէյէ նասպու թա'եիյն պույուրըլմագըլըլմ խուսուսընա իրատէի
մէրահիւմ իֆատէի հաղրէթի Շէհնշահիլէրինն պիտրիյղ պույուրըլ-
մասընը թէգարրու՝ վէ իսթիրհամէ ճիւրաթ էյլէրիւ . օլ պապտէ վէ
քեաֆֆէի ահվալտէ իրատէ վէ ֆէրման Շէվքէթլու Մէհապէթլու
ճէմիյի ա'լէմէ Մէրհամէթլու Բատիշահըմըզ Սուլդանիւս Սէլաղիյն Վէ-
լիյիւն նիա'մ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինն տիր :

Յի 28 Ռէպիլիւլ ախըր 302 վէ ֆի 1 Շուպադ 300

Պէնտէ

Սահաք

— օօօ —

Բապալիւմ թէա'լա վէ թէգատտէս հաղրէթլէրի՝ մահգա ա'լէմէ բահ-
մէթ վէ մանէի մէսա'տէթ օլան Վիւհուտի մէքեարիւմ—նիւմուտի հաղ-
րէթի Շէհրիեարիլէրին իլա ախըրիտ տէվրան սէրիյրի շէվքէթմասիյրի
Հիւմայուլէրինտէ տաիւմ ու պագը էյլէսուսն ա'միյն :

Շէրէֆի Թապիւնիէթի Սալդանաթի սէնիյեէլէրիւ միւֆթաթիւր իշ-
պու ա'պտի մէմուրէլէրի՝ մահգա ա'թէպէի սէնիյեէյէ վէսիյլէի ու'պու-
տիէէթ՝ վէ վադանի Օ'մմանիյեէ պէր խըտմէթի նաչիյզ օլմագ իւզէրէ
սաեէի մէա'րիֆիլանէի հազրէթի Շէհրիեարիլէրինտէ պա բուսսաթը
ա'լիյեէ պուռնտան սէքիզ սէնէ ազատէմինտէն խաքէօյտէ էվլատի զիւ-
քիուրէ մախսուս պիր պապ էյլի մէքթէպ քիւշատ խուսպ շիմտիէէ
գատար Անատօլը իլէ Բուսէլիին հէր դարաֆընտան կէլմէքտէ պու-
լընան էպնայի վադանէ պիր դազըմ էհլու էրպապ խաճէկեան վապը-
դատիլէ էյլու նէհար հէման մէճճանէն նէշրի ու'լում իտէրէք , պու-
անէ գատար Տէվլէթ ու վադանէ էիւզլէրճէ պէնտէկեանի սըտոգ—նի-
շան էէթիշտիւմիլ , վէ պուռնտան պէօյլէ տախի սաեէի իհսանվանէի
հազրէթի Վէլիյեիւն—նիա'միտէ էէթիշտիւմէյէ արզուքէշ պուլընմըշ
խէմտէ , հայֆա քի մէքթէպիւն միւթէմատիէէն սէքսան տօգսան մըզ-
տարը սաղիյր ու քէպիյր շախիրտանը պուլընտըզընա նիսպէթէն՝ էօթէ-
տէն պէրու հասըլաթը մէքիւլաթ վէ խանէ իւճրէթի կիպի մէսարի-
ֆի զարուրիյեէէէ անճադ վէֆա խուսպ խաճէկեանըն մասա'շաթը աշըգ-
տա գալմագտա , վէ պուռնտըն թէպիլիէսիշուս արթըզ իզթիտարի
ա'հիզի թէհամիլի իթմէմէքտէ օլտըզընտան մէպտէի սէա'տէթի միլք
ու Տէվլէթ օլան ճիւլուսի Հիւմայուրէլէրինի միւթէա'ղիպ թէէէմիլիւնէն
քիւշատ իտիլան մէքթէպի ահգարանէմին զէվալտէն վիզայէսի , վէ
պուռնա թէսիյսաթի խաղիյեէէէ մէպզուլ պուլուրըլան էլգաֆ ու ի'նա-
եաթի պի հատտու զանաթի Միւլիւքեանէլէրինտէն մէքթէպի ա'պիյ-
տանէմին տախի հըստէտար օլմատը զըմնընտա էէվիլ Լազըմ կէլան մըզ-
տարի ճիւզի Լահմըն թէրահհումէն՝ վէ էմէքտարանի վադանտէն պու-
լընտըզըմա հիւրմէթէն ի'նայէթու իհսան պուլուրըլմատըն՝ խաքի ա'-
թէպէի կէրտուրմէրթէպէի Միւլքտարիլէրինէ էիւզ սիւրէրէք իաթիր-
համէ մին դայրի հատտին ճիւրաթ էյլէրիմ . օլ պապտէ վէ քեաֆֆէի
ահվալտէ էմրու ֆէրման՝ վէ ի'նաեէթի պի բանան Շէվքէթլու Գուտ-
րէթլու ճէմիյի ա'լէմէ Մէրհամէթլու խազանի գատէրտան Բատիշահը-
մըզ Վէլիյեիլիմէթ պի միննէթիմիլ էֆէնտիմիլ հազրէթլէրինի տիր :

Յի 15 Ճէմազիլ ախըր 300

Պէնտէ

Տանէշ

Ա'թէՊէի ԿէրՏՈՒՆ — ՄէրթէՊէի ՀԱԶՐԷԹԻ ՄԻՒԼՔՏԱՐԻԵԷ
ԻՍԹԻՏԱՅԻ ԱՀԳԱՐԱՆԷՄԻՁ ՏԻՐ

Ճէնապի Խիւտալէնտի Միւթէա'ն՝ Կէնճիյեի ֆաղլու իհսան՝ Հա-
եաթպախի ու'գուլի ճիհանիեան օլան Զաթը մէլաիքաիմաթի Շէհին-
շահիլէրինի՝ հէմէան թաթի ա'լի պաթիի հազրէթի խլաֆէթէնա-
հիլէրինտէ քէմալի սըհհաթ ու շան իլէ քեամրան ու գաիմ՝ վէ Զըլ-
լի զալիլի ֆէյզ—տէլիլի Վէլիլիւն—նիա'միլէրին մէֆարըզի քեաֆ-
ֆէի պէնտէկեանի սըտոգ—նիշան իւզէրինտէ սաեէպան ու տաիմ՝ պու-
լուրսուսն ա'միյն .

Գալէմրէվի հուքիւլմէթի մուհիպիւլ—մէֆիւրէթի Շէհինշահիլէրի
պուլընան մէմալիքի վէսիյա՝ թիւլ—մէսալիքի Օսմանիյեէնին էլէէվմ
միւթէհամիլլ օլտըզը քեաֆֆէի էշեանըն՝ վէ խուսուսիլէ զիյրի թիւ-
րապի պէրէքէթ—մէպիլիտէ մէտֆուսն վէ մէսթուր պուլընան խազա-
ին ու սաարի ա'թիյգանըն՝ էվլէլ վէ ախըր մէրի՝ օլան ուսուլու նի-
զամընա թէվֆիյգան էմիլի մէշուա'ի Շէհրիեարիլէրինտէն օլուպ
խազիյնէի խասաթի Հիմայուրէլէրինէ ա'իտ օլակէլտիկի մէրվի վէ դայրը
խաֆի պուլընտըզընա , վէ պու քէյֆիլէթիլի խէ Ճէտտի միւքէրէմլէ-
րի խազանի էսպազ Ճէննէթմէքեան Սահիպիլ մէղազի Յաթիհ Սուլ-
գան Մէհմէտ Խան ա'լէյհի բահմէթիւր Բահման հազրէթլէրինի՝ չէհ-
րի չէհիլի Գօսդանգիլիյեէի ֆէթհու թէսիլյր պուլուրըզլարը էս-
նատէ սահաի զէմիյնի իւզէրինտէ պուլընմըշ օլան էշեա վէ զանալիմ
ա'սաքիլի մէսուրէլէրինէ պախշու թէմիլյք պիլլէ , անճադ տէֆաին
ու էպնիլիլի՝ Սալդանաթի սէնիյեէլէրինէ հասրու թախսիյապուլուրմըշ
օլտըզլարը մատտէի մուհիգագաըլա տախի մուսատտազ վէ միւսպէթ
օլտըզընա , վէ ֆէրման ֆէրմայի չէվքէթու սադվէթ՝ վէ բանիհատէի
ի'զզէթու հալմէթ պուլուրտըզլարը չու արազի Օսմանիյեէնին զիյրի
զէմիյնիտէ էլէէվմ նիճէ նիճէ խազանի միւլուք վէ տէֆաինի սաիլի
միւթէվաթի խուսկիլնէ՝ վէ հաթթա թէվալիլիտ էպաֆի գատիյմէյէ
ճիհէթի թէա'լիլիլի պուլընան սաարի ա'թիյգայէ բազպէթու թէլէզզիւ-
ղի Շահանէլէրի տէրքեար , վէ օլ պապտէ իհրայի թէհարրիյաթ ի-
տէնլէրէ միւսաա'տաթի ճէլիլէլ Միւլիւքեանէլէրի սէզալար պուլու-
րըլմագտա օլտըզընա իթիմատէն՝ զիյրտէ վազըլիյնի խիզա շաքէրանի
սատագաթնիշալարը ճանիպիլիտէն սուվէրի ա'թիլէ վէ Իգալէ Շաբէ
նամիլլէ ա'գտու թէշքիլ օլընան Շիրքէթ՝ պա'իսի նիմէթու մէյմէնէթ
օլան Հիմայէթի ճէլիլլէի Ճիհանպանիլէրի թահթընտա պուլընմագ իւզ-

ընէ ա'րդի իսթիրհամէ՝ վէ մուսարէք Աշրի մէա'լի—էֆսէրի Թաճտա-
րիւէրիսի Թաստիյա ճիւրաթ գըլընուր :

Անճազ Շիրքէթի չաքէրանէմիզ սաեէի թէրազգըյաթվայէի հազ-
ընթի Բատիլահիւրինտէ նիճէ միւէրրիսիսին՝ վէ խուսուսիլէ սասարի
գաստիյմէ տանիլմէնտան վէ մուհազգըգինին մազմահի էնզարի օլան
Անատօլը գը'գասընտա զանն ու թախմիյն իթտիքէրն՝ վէ իլէլան տէսթ-
ընսի թէֆահհուս օլամատըզլարը տէֆաինի միւլիւքի գաստիյմէյի մազ-
լուպ ա'լի վէճհ իւզէրէ քէշֆ էյլէմէք, վէ հաթթա ա'յնի մազսատ
վէ մահալ իլուս Բուսիատէ թէշէքքիւլ իտէն վէ Իմքէրազօր ճէնապ-
լէրինին թահթի հիմայէթինտէ պուլընտըգտան ֆազլա դարաֆի հիքիու-
մէթտէն տաթի մըգտարը քիւլիտէ իա'նէի նազտիյնէ ալմըլ օլան ասա-
րը ա'թիյգա քէպիլը շիրքէթինէ ըիգասլէթ իտէպիլմէք իւզրէ շիրքէ-
թի ա'ճիզանէմիզ մէշրու'լիյնէթինին թաստիյգի՝ վէ քէշֆու տէրտէսթ
իտիլան ասարը ա'թիյգա վէ տէֆաին Տէրիսէա'տէթէ նազլ օլընտըգ-
տա՝ կէօմրիւք ընամինտէն մուա'ֆ դութըլմասը՝ վէ էսմանընտան էիւզ-
տէ պէշի Միւզէխանէի Հիւմայուսէ բահի՝ օլմագ իւզրէ պուսլարըն
ֆիրուսթինէ միւմանաա'թ կէօթէրիլմէմէսի՝ վէ Շիրքէթ դարաֆըն-
տան քէշֆէ մէմուր օլանլարըն ումուրու խուսուսաթընա հիւքիւմէթի
մահալիլէ դարաֆընտան միւտախէլէ օլընմամասը՝ վէլ հասըլ մուճ-
թէմիա'ն Հուզուրի լամի'ուսնուրի հազրէթի Խուսրէվանէլէրինէ թագ-
տիյմինէ միւթէճասիլ օլտըղմըղ նիզամնամէ շէրաիզինին թէմամիի իճ-
րասընտա հուրը վէ մուսթար պուլընմագըլըմըղ սիյազընտա ահքեամ
ու էվամրի միւնիյֆէյի միւթէզամմին օլարագ միւսթէտի վէ միւհթա-
ճուն իլէյհի օլտըղմըղ պիլը գըղա՝ ֆէրմանի ա'լիլանի Հիւմայուսէլ-
րինին՝ սանհիս ըլիյայի սուտուր վէ իհսան պուլըրըլմասը խուսուսը-
նա միւսաա'տէի ի'նայէթա'տէի հազրէթի Միւլքտարիլէրինին էրզան ու
շահան պուլըրըլմասը նիւազ ու իսթիրհամընա ճիւրաթ օլընուր՝ օլ
պապտէ վէ քէաֆֆէի ահվալտէ էմրու ֆէրման՝ վէ ի'նայէթի պի բա-
նան Շէվքէթլու Մէհապէթլու Գուտրէթլու ճէմիյի ա'լէմէ Մէրհա-
մէթլու Վէլիյի—նիմէթի պի միւնէթ՝ Մուհէիի միւք ու միլէթ Բա-
տիլահըմըղ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիր :

Յի 13 Շա'պան 95 վէ Յի 8 Շուապ 94

Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ	Պէնտէ
Ուսէպ	Մըքիման	Ա'լէ	Մաքսապ	Ա'պրի

Ճէնապի Բապալի մէննան թէգատտէսէ Չաթուհու ա'նիւ շէպիյհի վէն
նօզան հազրէթլէրն՝ Ալէնճիյնէի լուգֆու իհսան, վէ Վէլիյի նիմէթի
պի իսթիլան, Շէվքէթլու Մէհապէթլու Գուտրէթլու Ա'զամէթլու
Բատիլահի թէպաա'րէրվէր վէ Շէհրիւարի ա'տալէթ—կիւսթէր Խիւն-
քեարըմըղ Վէլիյի նիմէթի Ա'լէմ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի իլա
ա'խըր իլ զէման արաիլի էրիքէի շէվքէթու շան պուլըրսուսն ա'միյն :

Նիճէ ա'սարտէն պէրու քէմալի սատագաթլէ զիլրի թապիլըյէթի
մուճիպիւլ մէֆիւրէթի Սալգանաթի սէնիյէի Ս'ամանիյէտէ պուլըն-
մաղլա միւպահի՝ վէ էնվա'ի միւսաա'տաթ ու ի'նաեաթի ճէլիլէյէ
մազհարիյնէթլէ զարիյգի լիւճճէի սիւրուրի նա միւթէնահի օլան էր-
մէնի Միլէթինին ադֆալի ինասընը՝ սայէի մէա'րիֆվայէի Միւլիւ-
քեանէլէրինտէ մէճճանէն թա'լիյմու թէրպիւնէ զըմնընտա, միլէթի
մէզքիւրէ էֆրատի ինասընտան միւրէքքէպ օլարագ թէշէքքիւլ իտէն
Ազգանուէր նամ ճէմիյնէթի ճարիւսանէմիզ տաթի հէր սուսուֆ ու
ճէմիյնէթ հազլարընտա ա'լէթ—թէվալի նիհանի վէ ա'լէնի բայիւան
պուլըրըլան Հիմայէթ ու իհսանի պի հատտու բաեանի ճէնապի՝ Թաճ-
տարիլէրինտէն հրասէտարի ֆախրու մէսարը օլմագ, վէ հասըլաթը
Անատօլը գահազէտէկեանիլէ ճէմիյնէթի մէզքիւրէնին մէնաֆիլիյէ
հասրու թախիյս օլընմագ իւզէրէ ի'գասընը ա'ճիզանէ թէսալվուր էյ-
լէտիկիմիզ պիլը պալօնըն պիւթիւն միլէթլէ հասրէթքէշի պուլընտըղ-
մըղ Չըլլի հիմայէթի մէա'լի մէնգասլէթի հազրէթի Միւլքտարիլէրի
թահթընտա օլարագ իճրասը զըմնընտա, մուսախէրէն ա'թէպէի ֆէ-
լէքմէրթէպէի Հիւմայուսէլէրինէ մին զայրի հատտին վագը՝ օլան թէ-
զարու՝ վէ իսթիրհամի ճարիւսանէմիզ մէրհամէթէն՝ վէ ադֆալի
ֆուգարա իլէ ֆէլաքէթլէտէկեանի գահզ ու զալայէ թէրահհումէն
շէրէֆրալի զուհուր օլան Միւսաա'տէի մէքեարիմա'տէի ճէնապի Շա-
հանէլէրի՝ շիմտիյէ տէյին նալիլիյնէթիլէ միւֆթախիլ վէ միւթէշէք-
քիլը օլտըղմըղ պուսնա միւսաա'տաթ վէ էնվա'ի իհսան ու ի'նայա-
թի պի հատտու զաեաթի ճէնապի ճիհանալանիլէրինէ պիլը զամիյմէի
պատիլ մէսարը՝ վէ նիլանի իֆթիլարի պի չիւմար օլարագ, պու նի-
մէթի ճիհանըլմէթ ճիւմիլէ պէնտէկեանի սատագաթընշանըն գուլու-
պի մէճուպէլէրինտէ մահվու զալլ օլամայաճագ տէրէճէտէ ճայիլի-
րի իսթիլարը օլմասըլա, քիւլիլի էէվմ վիւրաի զէպանի ահգարանէ-
միզ օլան Բաթիլահըն շէք էաշա տուա'սընը թէքրարէն թէզքեար, վէ
ճէմիյնէթ ու միլէթի մէզքիւրէ նամընա օլարագ ու պուսալիէթի գա-
տիյմէ՝ վէ չիւքրանիէթի սամիյմէի ճարիւսանէմիզի՝ զիլրի բայի ագտէ-
սի Խուսրէվանէլէրինէ ա'րդ իլէ պէրապէր խաքի ա'թէպէի կէրուսն

մէրթէպէի Հիմայունլէրինէ պիւ վէքեալէ իճրայի վաղկֆէի բուխսու-
տէկի իշուն թագտիյմի ա'րղուհալի զըրաա'թ — մէալի ճարիեանէմիզէ
մին զայրը հատտին իճթիսար գըլընաղը՝ մուհաղը ի'լմի ա'լէմարայի
ճէնապը թաճտարիւէրի պույուրըլտոա ու պապտէ վէքեաֆֆէի ահ-
վալտէ էմրու ֆէրման՝ վէլուգֆի պի իմթինան՝ Շէվքէթլու Բէրա-
մէթլու Ա'ղամէթլու Վէլլիէի նի'մէթի պիմինէթիմիզ Շէհրեարի թէ-
պաա'բէրվէր Խիւնքեարըմըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինն տիր :

Յի 1 Ռէմէզան 99 վէ Յի 8 Թէմուզ 98

Աղգաւուրէ Զէպէնէի

— 000 —

Մէթպու'ի միւֆէիսամըմըզ Շէվքէթլու Ա'պտիւլ Համիյտ Խանի սանի
էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինն թագտիյտի սէյֆ բէսմի վալալէրի եէվմի
միւպարէքինտէ Էրմէնի խաթախանէսի սէնախանի ա'լի Օ'սմանի շա-
կիրտանի էյթամի դարաֆը հաղիյրլէրինտէն ըրքեապի գամէրթապի
Հիմայունլէրինէ թագտիյմ ոլընան Արեշուշ սուրէթի տիր :

Հիւվէլ ՄՈՒԻՅՆ

Համտի լա եուհսա վէ սէնայի պի բաեան ոլսուն եա խա-
լիզի պիշուն :

Գի լէն Էլ-Է Ղաթին Էա՝ հիւքմինճէ էյլէրսին ը'պատընը
մէմնուն :

Էյլէտին Գեալինաթէ մէրհամէթէն պախշ պիր Բատիշահի
իլհամ մէշուն :

Եինէ ոլտը պէհճէթու սիւրուր գուլուպի միւսթէմէնտա-
նէմիզտէ մէսքիուն :

Օլա շէվքէթ ու տատ՝ սըհհաթու ա'ֆիեէթ՝ Զաթի բաքինէ
միւլաղիմուն :

Սալլէթու քէրը վէ սէյֆի սիեասէթիլէ մագհուր ոլա
տիւշմէնի մէլուն :

Էյլէ եա Ռապպի ոլ ՀԱՄԻՅՏԻ համիյտիւլ խըսալի էպէտլէ
մէրհուն :

Սաեէի ա'տալէթմայէսինտէ ճէմիյի բէա'եա ա'սուտէ վէ
մէմուն :

Վազըա՝ մանէնտի մուրշէ հատտիմիզ տէյիլ բէֆի բուգա՝
Տէրկեահինէ :

Գուլլարընըզ հարիյս տըր իթմէք ա'րղի բուխսուտէկի խա-
քիրայինէ :

Միլլէթի Էրմէնիեան խաթախանէսի էյթամի տուա՝ կիու-
եան ա'լինէ :

Զուն նան ու նիա՝մի խանէտանիլէր իլէ ոլմըշըզ իլէլան բէր-
վէրտէ :

Պու տըր մէսուլիմիզ իսթիմա՝ գըլ եա Մէվլանա Հապիյպի
էքրէմ ա'շքընա :

Պէզլ իտուպ եէք նաղարի իլթիֆաթըն ոլալըմ՝ իլահի խան
էօմրինէ :

— 000 —

ՄէՀԱՔԻՄԷ Ա'ԻՏ ՍՈՒՎԷՐԻ ՄԻԻՍԹԷՏԸՅԱԹ ԻԼԷ ԻԼԱՄԱԹ
ՎԷ ԼԷՎԱՀԻԳԻ ՍԱԻԲԷ

Տէրիսէա'տէթ Պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի հուգուգ տաիրէսի
րիեասէթի ճանիպի ա'լիսինէ

Ի'ղգէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի :

Սուլզան Մէլիյմ իմարէթինտէ ֆօսուլա մուվէզզի'ի արնէպուտ Սիւ-
լէյման աղա զըմմէթինտէ պա թահվիլ զայր էզ թէսլիյմ օն իքի
պուշուգ ա'տէտ լիւայի Օ'սմանի մաղլուպի ա'հիզանէմ ոլուպ , վա-
տէսինտէն իքի այ միւրուր էյլէտիյի հալտէ հէնուզ իյֆայի տէյն իթ-
մէմիլ ոլտըզընտան մէպլաղը մէղքիուրըն մա՝ ֆաիզ վէ մէսարիֆի մու-

հաքէմէ թահթը հէօքմէ ալընմասը զըմնընտա իյճապը հալըն իճրա պուլուրըմասը իսթիրհամ օլընուր . օլ պապտէ իրատէ հազընթի վէ- լիյիւլ էմրին տիր :

Յի 18 Հազիյրան 99

Պէնտէ

Տէպպաղէանէի ա'մրէտէ սա'ն

Կէպպաղ Վէլէ

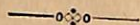

ՃԵԼՊ ԲՈՒՍՈՒԼԱՍԸ ՍՈՒՐԵԹԻ

Սուլդան Սէլիյմ իմարէթինտէ ֆօտօլա միւվէզզի'ի Արնէպուս Սիւլէյման աղա դարաֆընա

Տէպպաղիսանէի ա'մրէտէ սաքին տէպպաղ Վէլի աղանըն ա'լէյհի- նիզտէ իգամէ էյլէտիյի պա սէնէտ դայը էզ թէսլիյմ ալաճագ տալիա- սը շէհրի Զիլհիճճէնին օն տօգուզընճը ճուճա' իրթէսի կիւնի սաա'թ 7 բատտէլէրինտէ պիրինճի հուզուզ տաիրէսինտէ լուսէթ օլընսճաղըն- տան , եէվի մէզպուրտէ եա պիրզաթ կէլմէնիզ վէ եալօտ ուսուլընա թէվիյգան մուսատագ պիր սէնէտլէ պիր վէքիլ կէօնտէրմէնիզ իշուս իշպու ճէլլ բուսուլար լի էճիթ թէպլիյղ մահքէմէ խատէ- մէլէրինտէն Ա'լի աղա մա'րիֆէթիլէ դարաֆընըզա կէօնտէրիլաի :

Յի 16 Սէֆէր 1300

ՄՈՒԳԱՎԵԼԱԹ ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԼԻԿԻ ՄԱՐԻՖԵԹԻԼԷ ԹԵՊԼԻՅՂ ԻՏԻԼԱՆ ԲՐՈԹԵՍԹՕԼԱՐ

Տէրխէա'տէթտէ Սիյմքէշիսանէի ա'մրէթ թահթընտա 18 նօմէրօլը տիւքքեանտա սաքին դաստապ Լուզանըն միեանէմիզտէ միւնա'գիտ գօնդրաթօ մուճէպինճէ պիր սէնէ դարաֆընտա մէքթէպիմիզճէ լիւզու- մի օլաճագ լաճմըն դըյէտիսինի ալթը զրուշա օլարագ ի'դասընա միւ- թէա'հհիտ պուլընմըլ իքէն պիւ տէֆա' լաճմըն ֆիաթը նաիէհան թէ- բագդը իթմէսինտէն իւրքէրէք , օլ ֆիաթտա ի'դասընտան իմթիւնա' էյլէմէքտէ , վէ պինայէն ա'լէյհ տէֆի' իհթիեաճ զըմնընտա մահալի ախէրտէն թէտարիւք իտիլմէքտէ օլաղընտան , շայէտ իշպու բրօթէս- թօնըն թարիյսի թէպլիյղիստէն իթիպարէն մէրգուճ պէր մուճէպի գօնդրաթօ իյֆայի թէա'հհիտէ միւսարաա'թ էյլէմէզ իսէ , օլ հալ-

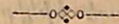
տէ քէյֆիյէթին մահքէմէյէ դալաըրըլարագ ա'լէյհինտէ դարսըր վէ զիեան տա'վասընա գըյամ իտիլէճէյի մա'լիւմի օլմագ իւզէրէ իշպու Բրօթէսթօնամէմ նուսիթէլէրինին պիթ թատիյգ իյճապընըն իճրասընա Տէրխէա'տէթ Մուզապլէլաթ մուհարրիյիյինտէն հիմմէթ պուլուրըմա- սը բէճա օլընուր :

Յի 8 Շուպագ 300

Պէնտէ

Նշան դաշընտա վագը՝ Սուրէնեան մէքթէպի միւտիյր վէ միւէսսիաի

Ա'լէպի

Ղալադատա Միլլէթ խանը դարուսը տախիլինտէ 8 նօմէրօլը տիւք- քեանտա սաքին տամատըմ վէ տիլլընէն շէրիյքիմ պուլընտան պաղլա- վաճը թադեօս աղայա՝ Գուտսի Շէրիյֆ վագֆընտան Սամաթիատա Մէրհուպա քէօլէսինտէ քեալին պիր ճիհէթի պէրպէր Գալուստ սօղա- զընա նաղիր թէրպլիյան 500 դըրա՝ արսանըն 4 հըստէ իթիպարիլէ իքի հըստէի միւթէֆէրրիա'սընը 100 լիւրա , վէ Սուլդան Սէլիյմտէ Հաճի Էվէստ մահապլէսինտէ քեալին 8 նօմէրօլը պիր պապ վագֆ միւսքի- բաթ մագադասընըն էսլաա իթիպարըլա սիւլիւստան հըստէի շաեի'ատընը 87 լիւրա պէտէլաթը միւէճճէլէսիլէ ֆէրաղ իթմիլ օլաղըմտան , պուռ- լարըն ճէմա'ն եէքիուրի օլան 187 լիւրա վէ Գուտսի Շէրիյֆ ճանի- պինէ վագը՝ օլան զիեարէթիշուս քէնտուսինէ իգրաղ իթմիլ օլաղըմ՝ 20 ա'տէտ՝ վէ պիրտէ էսնայի թէէհհիլիլինտէ վէլիյմէ ճէմիյէթի մէ- սարիֆի օլարագ քէզալիք դարզէն վիրաիլիմ 50 ա'տէտ վէ պուռ- լարտան մաա'տա իքի սէնէ միւտտէթլէ միւթէմատիեէն պէնտէխանէ- տէ օղուրուպ քէնտու ճէյալինտէն հապպէի վահիտէ սարֆ իթմէք- սիզին ա'յլ ու նուշ էյլէտիյիշուս տախի հըստէի մուսիյպէսի օլան 35 ա'տէտ՝ վէ պուռըրա իլալիէթէն պա սէնէտ դարաֆընտան իսթիգ- բագ էյլէտիյի 45 ա'տէտ քի մին հայսիւլ մէճմու՝ 337 ա'տէտ լիւրայի Օսմանի իտէր՝ պու մըգտար մէպլաղ հալա մէրգուճըն զըմմէթինտէ օլուպ , պուռլարա մահապէն պիր աղէթ թէտիեէ իթմէմիլ իքէն՝ պու տէֆա՝ նէզտիմտէն միւֆարագաթ , վէ անիֆիւլ պէյան հըստէլէրինի իֆրաղ իլէ միւշթէրի թէհարրիսինէ գըյամ էյլէտիլի , վէ պու իսէ մէ- մուլըն դայըր ա'լէնի՝ վէ դահիրի թէա'տաթի հուզուզ տիմէք օլաղըր հասէպիլէ պիրզապ՝ էմիլիյէթի ա'ճիզի միւնաէլիպ օլմաղլա պու հալ- տէ եա հըստէի մէպհուսէյի պէտէլաթը մուզարրէրէյի մէպսուդապը վէճհլէ վէ մէսարիֆի ֆէրաղիյիէ վէ սաիրէ քէնտուսինէ բաճի՝ օլմագ

շարդըւա դարափը ա՛նիդիյէ ի՛ստէ վէ տուեռնաթի սախրէսինի թէս-
վիեէ էյլէմէսինի վէ եախօտ պէտէլաթի մուգարրէրէսինի տուեռնաթի
մէպհուսէսլէ մէա՛ն պիր մահ զարփընտա թէսվիեէ վէ էտա խտէճէ-
կինէ տաիր քէֆալէթ վէ թէմլյնաթի գալիյեէ իրաէ էյլէմէսինի դա-
լէպ խտէրիմ:

Վէ շայէտ պու սուրէթի թէսվիեէյէ իհալէի սէմ՝ ու ի՛թիպար
իթմէզ իսէ օլ թազաթիյրտէ ա՛լէյհինտէ իգամէի տա՛վա օլընարագ
պու սըրատա պալատէ մէզքիւր էլ մըգտար մէգալիպի ա՛նիզանէմին
մա՛ կիւզէշթէ թահսլյ՝ վէ մէսարըֆի մուհաքէմէ վէ սախրէի րէսվի-
եէնին քէնտուսինէ թահսլյ օլընմասը , վէ լէտէլ հասէ թա՛նին օլը-
նահագ տա՛վա վէքիլինէ եիւզտէ եիկիրմի հիսապիլէ վիւրլէճէք իւճ-
րէթի վէքեալէթին քեաֆֆէի դարար վէ ղիեանլարըմ իլէ մէա՛ն իս-
թիհասլի խտա՛ա գըլընահագը քեամիլէն մա՛լիւմի օլմագ , վէ անա
կէօրէ թէվիլիյզի հարաքէթ իթմէք իւզէրէ իշպու Բրօթէսթօյի պէն-
տէկեանէմ սալընըն գալէմինտէ հըֆզիլէ մուսատտագ նուսիւլէրինտէն
պիրինին մէրգու՛մ թադէօս աղայա՛ վէ տիլիէրինին դարաֆի չաքէրա-
նէմէ ի՛գասը խուսուսլարընա Տէրիսէա՛տէթ Մուգալէլաթ մուհարրի-
լիլի ճանիպինտէն հիմմէթ պույուրըլմասը րէճա օլընուր :

Յի 8 Ձիւգա՛տէ 97 վէ Յի 30 էյլու՛ 96

Լանկա գուրպինտէ Հուսամուտտիյն մահալլէսինտէ
11 նօմէրօլը խանէտէ սաքին
Կիւլէ Ակոպ

Իշպու Բրօթէսթօ իսթիտա՛սը սուրէթի սալընա մուգապըզ օլմաղլա
թաստիյզ օլընարագ պազլալաճը թադէօս նամ քիմէսնէյէ թէպլիյզ
օլընուր :

Յի 9 Ձիւգա՛տէ 97 վէ Վի 1 Թէշրիյնի էվլէ՛ 96

Մուգալէլաթ Մուհարրէլէ

Բրօթէսթօ ճէվԱղը

Լանկա գուրպինտէ Հուսամուտտիյն մահալլէսինտէ 11 նօմէրօլը
խանէտէ սաքին օլան գաիմ րէտէրիմ Գայմագճը Կիւլիւ Ակոպ աղա-
նըն Պէյ օլը Մուգալէլաթ մուհարրիլիկի ճանիպի ա՛լիսինէ թագ-
տիյմ խուսպ անտէն դարաֆի չաքէրանէմէ թէպլիյզ պույուրըլան Յի 9
Ձիւգա՛տէ 97 թարիյսլու Բրօթէսթօնամէսի միւնտէրիճաթը միւգալա՛ա

միւգալի ա՛նիզի օլմաղլա պէր վէճհի աթի ի՛գայի ճէվապէ իպթիտար
օլընուր . շէօյլէ քի ,

Տէրու՛նի Բրօթէսթօնամէսինտէ նօմէրօ վէ մահալլէրի մուսարրահ
էմալքըն պէտէլաթի միւսէմմաթընը տէյիլ միւլէճէլէն իլլա մուա՛ճէ-
լէն նուգուտի զաթիեէմ իլէ թէսվիեէ իթմիլ , վէ պու վէճհէ հագգի
թէմէլլիւք վէ թէսարրուֆի գաղանմը օլտըղմտան , պուճարա տաիր
խտտա՛ա էյլէտիլի 187 լիրա՛ վէ քէզալիք Բրօթէսթօնամէի մէզքիու-
րընտէ կէօեա կէօնակէօն իհթիեաճաթի ա՛նիզանէմ իշուճ դարդէն
խտանէ վէ սարֆ իթմիլ օլտըղընը պիլա իսթիհէա նագլու հիքեայէ էյլէ-
տիլի ճէմա՛ն 105 լիրա միւգալէպաթընըն վէճհէն մինէլ վիւճուհ սալու
էսասը օլմայուպ , մահգա էքեաղիպ ու միւֆթէրիեատտան իպարէթ օլ-
տըղընը , անճագ մէգալիպի վագը՛ա սըրատընտա տօղընը պիր շէյ վար
խտէ՛ օլ տաիսի պիր դըզա՛ սէնէտ մուճիպինճէ ա՛նիզլէրինտէն մըզ-
տարի մա՛լիւմ մաղլուպի օլուպ , հալ պու քի պուճը տաիսի սէնէտի
իպարզ էյլէտիլինտէ տէր հալ թէսվիեէ իլէ իսթիրտատէ րաղիպ պու-
լընարըղմը պէյան իտէր , վէ դաիմ րէտէրիմ մումալլէյհին աղեարէ
տապթան օլմագտան իհթիրաղ իթմէյէրէք , պիլա թէպասուր մէյտա-
նի ա՛լանիլէթէ աթըլարագ պէյնիմիդտէ մէվճուտ հուգուզի գարապէ-
թի՛ վէ պիրտէ հասսէի ինսանիեէթի բայմալ խտէրէք միլլէթ ու նառ
ի՛նտինտէ մա՛նուպ վէ մագտուհ դութըլուր պիր դագըմ՝ մէգալիպի
վահիեէյէ պի դայրի հագգին գաղըլմասընա ըզհարի թէէսիւֆ իտէրիմ :

Մա՛ մաֆիյհ շայէտ մումալլէյհ մէգալիպի վագը՛ասընտա ըսար վէ
թէա՛նուտ իտէր իսէ պուճարը քեաֆֆէի մէհաքիմի Տէվլէթ հու-
ղուրընտա րէտտ ու ճէրհ իթմէյէ հագըր ու ամատէ օլտըղըմ՝ վէ
ա՛նիֆիւլ պէյան թահվիլլի տէյնիմտէն մա՛տտա իգամէ էյլէտիլի մէ-
գալիպի վահիեէտէն տօլայը հագսըղըղը հէօքմ օլընուր իսէ դարա-
ֆըմա թէրէթթիւպ իտէն դարար վէ ղիեան վէ մէսարիֆի մուհաքէմէ
վէ էլ ան նասպ էյլէտիլիմ վէքիլի մախսուսըն ուճուրաթիլի քէն-
տուսինտէն տա՛վա իտէճէկիմ մա՛լիւմի օլմագ իւզրէ իշպու իւշ դըզա
ճէվապնամէի ա՛նիզինին լուգֆէն թաստիյզիլէ պիր նուսիւլէսինին չգա-
լէմինտէ հըֆզ վէ նուսիէի սանիեէնին մումալլէյհէ թէսվիյզիլէ
նուսիէի սալխէնին դարաֆի ա՛նիզանէմէ ի՛գա պույուրըլմասը րէճա
օլընուր :

Յի 4 Թէշրիյնի էվլէ՛ 97

Պէնտէ

Ղալադատա Միլլէթ խանը գաբուսընտա
մուգիյմ՝ պազլալաճը
Թագէօ

ՍԻՒՔԵՍԹՐՈ ԻՍԹԻՏԱՄԸ

Պէյ օղլը Պիտայէթ մահքէմէսի Հուգուգ տաիրէսի
Րիեասէթի ա'լիյէսինէ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Ա'նիզլէրի Օրթա գարեհսինտէ Դաշ ներտիւպանտէ 36 նոմէրօլը
խանէտէ մուզլիմէ Արաքս գատըն զըմնէթինտէ մախտումի Պաղտիկ
էֆէնտիյէ օլան քէֆալէթինտէն տօլայը դայր էզ թէսլիյմ եալընը
83 ա'տէտ լիրայի Օսմանի մաղլուպըմ օլուպ , վա'տէսինտէն պիր պու-
շուգ մահ միւրուր էյլէտիկի հալտէ հէնուզ իյֆայի տէյն իտիլմէմիշ
օլտըղընտան , մէպլաղը մէզքիուրի մա' ֆաիզ վէ մէսարիֆի մուգան-
նէնէ քեամիլէն թէսլիկէ իտիլիննէյէ գատար մէրգումէ գատընըն քէ-
զաիք գարեհի մէզքիուրէտէ Փիշմիշ օղլը ճատտէսինտէ 64 նոմէրօլը
խանէ մա' պաղչէտէ միւթէսարըրէֆէ օլտըղը ըուպ' հըսսէսինն' վէ
պու հըսսէյէ իսապէթ իտէն մըգտարը իճարէսին թահթը հաճղէ ալըն-
մասը' վէ շայէտ մէրգումէ գատըն' հասպէլ իյճապ հըսսէի մէզքիու-
րէսինի ախէրէ ֆէրաղ իթմէք իսթէր իտէ , պէտէլինտէն մէզքիուր
էլ մըգտար մաղլուպի ա'նիզի կիւզէլթէ վէ մէսարիֆի մուգաննէնէի
ա'նիզաննէմէ մէա'ն թէսլիկէ օլըմմապ իւզը 90 ա'տէտ լիրայի Օս-
մանինն Ս'ալիյէ վէզնէսինն տէրօղլթօ իթտիլիլմէսի խուսուպարընա
միւսա'տէի ա'լիյէի հազրէթի Րիեասէթրէնահլիլէրինն սէզապար
պույուրըմալընը իսթիլհամ էյլէր , վէ իշպու Հաճղնամէի ա'նիզաննէմ
նուսիլէրինտէն պիրէր ա'տէտինն մէրգումէ գատընէ' վէ միւսթէ-
հիրի Ակօպ էֆէնտիյէ վէ տէօրտիւննի Տաիրէի պէլէտիյէյէ թէսլիյ-
զիլէ ասընըն դարաֆը ա'նիզիյէ ի'գատը խուսուպընա Պէյ օղլը Մու-
գապէլաթ մուհարրիլիկինն թափսիյէ պույուրըմալընը ըէճա իտէ-
րիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 25 Թէմնուզ 300

Պէնտէ

Պապը Սէրա'սքէրի թէրճէմէ
գալէմի խուլէֆաարընտան

Ռաւէպ

Տէրիսէա'տէթ Պիտայէթ մահքէմէսի Հուգուգ տաիրէսի
Րիեասէթի ճանիպի ա'լիսինէ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Սամաթիա սէմթինտէ Ա'պտի չէլէպի մահալլէսինտէ միւթէսարըրէֆան
օլտըղըմը պիր պապ խանէնին միւսթէհիրի պուլընտան Եունանը միւ-
ճէլլիա ուսթա Մարգոնըն' գօնդրաթօը միւստէթի չօգտան իսթամ
պուլընը իքէն հէնուզ չըգմամադտա վէ տիլիէր դարաֆտան իտէ զամմի
իւճրէթլէ ախէր պիր դալիպի պուլըմմադտա օլտըղընտան , մէրգումըն
ճէլլիլէ խանէի մէզքիուրըն սիւրաթի թաիլիկէսիննէ հէօքմ պու-
յուրըմալը իսթիլհամ օլընուր . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի
վէլիկիւլ էմրին տիր :

Ֆի 9 Մարթ 300

Պէնտէ

Նազիֆ

Պէնտէ

Նէրէֆ

ԹԱՍՏԻՅԳԻ ՀԱՃԶ ԻՍԹԻՏԱՄԸ

Պէյ օղլը Պիտայէթ մահքէմէսի Հուգուգ տաիրէսի
Րիեասէթի ճանիպի ա'լիսինէ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Օրթա գարեհսինտէ Դաշ ներտիւպանտէ 36 նոմէրօլը խանէտէ սա-
քինէ Արաքս գատընըն օղլը Պաղտիկ էֆէնտիյէ օլան քէֆալէթինտէն
տօլայը պա սէնէտ մաղլուպըմ օլան դայր էզ թէսլիյմ 83 ա'տէտ լի-
րայի Օսմանինն թէմիյի իսթիյֆասը զըմնընտա Ֆի 23 Թէմնուզ 300
թարիլիկնտէ պիլ իսթիտ'ա մահքէմէի ա'լիյէլէրի գարարը վէ 1072
նոմէրօլը հաճղնամէ մուճէպիննէ քէֆիլլէի մումալլէյհանըն քէզա գար-
եհի մէզքիուրէտէ Փիշմիշ ճատտէսինտէ վաղը' 36 նոմէրօլը պիր պապ
խանէ մա' պաղչէտէ միւթէսարըրէֆէ օլտըղը ըուպ' հըսսէի շտեհ'ասը'
վէ պուշա իսապէթ իտէն մըգտարը իճարէսի թահթը հաճղէ ալընմը
օլտըղընտան , պէր մուզթէզայի նիզամ քէյֆիլլէթի հաճղըն թա-
տիյի վէ հէր գանդըսընտան տիլէրսէմ իսթիյֆայի տէյն իտէպիլմէք
իւզրէ կէրէք աիլլ վէ կէրէք քէֆիլլըն մա' ֆաիզ վէ մէսարիֆի մու-
հաքէմէ մահքիւմ իտիլմէսի զըմնընտա իյճապընըն իճարընա միւսա-
ա'տէի ա'լիյէի հազրէթի Րիեասէթրէնահլիլէրինն տէրքեար պույու-
րըմալը իսթիլհամ օլընուր . օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի վէ-
լիկիւլ էմրին տիր :

Ֆի 30 Թէմնուզ 300

Պէնտէ

Պապը Սէրա'սքէրի թահրիյաթը էճնէպիյէ
գալէմի խուլէֆաարընտան

Ռաւէպ

Տէրութեան տէր մահաբէմէի թիճարէթ իքինճի մէճլիսի
Րիեսաթէթ ա'լիյէսինէ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Չարսուլի քէպլըրտէ Գաշըգճը զօգաղընտա 14 նոմէրօլը մաղաղա-
տա մուզլիմ պէզզաղ Սէֆլիյա էֆէնտի զըմմէթինտէ՝ միւպաեա'ա էյ-
լէտիլի մալ էամանընտան տօլայը պա պօնօ էլլի պին քիւսուր զրուշ
մաղլուպըմ օլուպ , վա'տէսի հուլուլինտէ պէտէլինի թէսվիյէէ իթմէ-
տիլի կիպի նիզամը տաիրէսինտէ քէշիյտէ էյլէտիլիմ բրօթէսթօ ճէ-
վապընտա տախի իշի լէյթէ վէ լա'լլէյէ պըրագմըլ օլտըղընտան , մու-
մալլէյճին ճէլլէլէ իֆլաաիյէթինէ հէօքմ իտիլմէսինէ՝ վէ մաղաղա-
սընըն թէմհիլըրիլէ լաղըմ կէլան Սինտիյղլէրին թա'եիյնինէ հիմէմի ա'լիյ-
էէի Րիեսաթէթրէնահիլլէրին տէրքեար պուլուրըմասը իսթիրհամ օլը-
նուր . օլ պապտէ էմրու իրատէի հազրէթի վէլիյէիւլ էմրին տիր :

Յի 12 Աէմմուզ 98

Պէնտէ

Գտմանտօ խանընտա մուզլիմ

Ա'բա'էլ

Պէյ օղլը Պիտայէթ մահաբէմէսի իճրա մէմուրիէթի
ճանիպի ա'լիսինէ

Սէա'տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի ,

Օրթա գարեթինտէ Գաշ նէրտիւպանտէ սաքինէ Արաքս պինթի
Մուրատ գատըն ա'լէյճինտէ Պէյ օղլու Հուգուգ մահաբէմէսինտէն սա-
տիր օլուպ Յի 29 Աղուսթօս սէնէ 1300 թարիյիսինտէ թէսվիյղ գըլը-
նան Յի 28 Աղուսթօս սէնէ 300 թարիյիսլու վէ 62 նոմէրօլը ի'լամը
ղըյապլինին Իթիրաղ վէ Խաթիյնաֆ վէ Թէմէլիյ միւտտէթլէրի միւրուր
իթմիլ իքէն հէնուղ մահաբիւմուն ա'լէյհա գարաֆընտան իյֆայի տէյն
իտիլմէմիլ օլտըղընտան , գատընի մուամիլէյհանըն ճէլլիլէ հիւքմի
ի'լամըն իճրա պուլուրըմասը վէ օլ պապտէ թէմէրրուտ վէ իսթինա'ի
կէօրիւլտիքտէ պէր մէնդուգի ի'լամի մէղքիուր մահճուզ օլտն միւլ-
քինին ֆիւրուիթիլէ պէտէլինտէն թէսվիյէի մաղլուպի ա'ճիլիյէ հի-
մէմի ա'լիյէլէրին տէրքեար պուլուրըմասը՝ իսթիրհամ օլընուր . օլ
պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր .

Յի 14 Մարթ 301

Պէնտէ

Ա'բա'էլ

Ի'ԼԱՄԻ ՄԱՀՔԷՄԷԻ ՊԵՏԱՅԷԹ

Պէյիւք Եէնի խանտէ 68 նոմէրօլը օտատա մուզլիմ ճըգնաոր
էֆէնտիլին Յի 28 Մարթ 99 թարիլիլէ մահաբէմէի թիճարէթ իքին-
ճի մէճլիսինէ ի'դա էյլէտիլի ա'րգուհալը գըլրաթ օլընտըգտա Չար-
սուի քէպլըրտէ Գալըրագճըլար պալընտա 6 նոմէրօլը տիւքքեանտա սա-
քին թօհաֆըն էսնաֆընտան Մագսուտ աղա զըմմէթինտէ վա'տէսի
հուլուլ իթմիլ էմրէ մուհարրէր պիր գըդա՝ սէնէտ մուճէպլինճէ Կա-
լընըլ 60 ա'տէտ լիրայի Օսմանի մաղլուպի իտուկի՝ վէ պուսըն մա՝
կիւզէլթէ վէ մէսարիֆի մուհաքէմէ թահսիլլի՝ վէ լահիգ օլաճագ
հիւքմըն մուվագգաթէն իճրասը խուսուսլարընըն թահթը հիւքմէ օլըն-
մասընը իսթիրտա՝ էյլէտիլի անլալըմըլ տըր :

Միւտտա'ի ճըգնաոր էֆէնտի մահաբէմէյէ կէլմիլ խաթէ միւտտա'ի
ա'լէյճ Մագսուտ աղա՝ կէօնտէրիլան տա'վէթ բուսուլասընըն զիլըրինի
իմզալամըլ օլտըղը հալտէ Եէվմի մուա'յէհտէ կէլմէմիլ վէ վէքիլ
տախի կէօնտէրմէմիլ վէ միւտտա'ի մուամիլէյհա մուա'մէլէի նիզամիյ-
էէնին իճրասընը գալէպ իթմիլ օլմաղլա ուսուլի մուհաքէմէի թիճա-
րէթ նիզամիւմէսինին ալթմըլ Եէտինճի մատտէսի ահքեամընճա ա'նիլ
ղըյապ իսթիրտա'ի տա'վայէ չուրու՝ օլընտըգտա , միւտտա'ի մուամիլէյհա
իսթիրտա'նամէ մէլլինի շիֆահէն տախի թագրիլը իլէ Յի 23 Քեանուռնի
էվլէլ սէնէ 1882 թարիլիլու՝ վէ Մագսուտ իմզասընը շամիլ պիր գը-
դա՝ սէնէտ իրաթ իթմէքլէ , լէտէլ միւգալա'ա թարիլիստէն 1351 կիւռն
իսթամընտա ճըգնաոր էֆէնտիլին էմրու հալալէսինէ թէտիլէ իթ-
մէք իւզէրէ ճիհէթի հալալէտէն զըմմէթինտէ 60 ա'տէտ լիրայի Օս-
մանի տէյնի իտուկի մէսթէպան օլմըլ , վէ զահրի սէնէտտէ թէվա-
րիլի մուսթէլիֆէ իլէ իւշ գալէմ ճէմա'ն 28 ա'տէտ լիրայի Օսմա-
նի թէսլիյմաթ մուգայէտ պուլընտըղը միւհաճէտէ օլընմըլ տըր :

Պու սըրատէ միւտտա'ի թէքիյտի տա'վայէ չուրու՝ իլէ միւտտա'ի
ա'լէյհըն զահրի սէնէտտէ մուգայէտ օլտըղը իւզրէ 28 լիրա թէսլիյ-
մաթը պուլընմասը մէճմու'ի տէյնինի իթիրաֆ տիմէք օլտըղընը սէրա
ու պէյան էյլէտի :

Քէյֆիյէթ մահաբէմէճէ լէտէթ թէմմիլ՝ միւտտա'ինին իտտա'ասը
պէր մինվալը մուհարրէր օլուպ , միւտտա'ի ա'լէյճ օլընան տա'վէթէ
իճապէթ իթմէմէսիլլէ միւտտա'ի հէօքմի զըյապի գալէպլինտէ պուլըն-
տըղընտան , վէ պու գալէպի խաթ միւվաֆըղի Գանուն օլտըղընա պի-
նաէն , պու հալտէ դայը Էղ թէսլիյմ 32 լիրանըն իւզէրինէ ա'րգու-
հալըն թարիլիլ հալալէսի օլան Թէշրիյնի էվլէլինին Եիլիլիմի սէքի-

դինտէն հէօքմ Թարկիսի պուլընան 98 սէնէսի Նիյսանընըն երկիրմի ալ-
թըրնա գատար պէշ այ 28 կիւնլիք շէհրի երեզտէ պիրտէն պիր ա-
տէտ վէ իւշ չարեէք լիրա օն տէօրթ պուշուգ զըուշ կիւղէշթէսինի
պիւղ դամմ ճէմա'ն 33 ա'տէտ վէ իւշ չարեէք լիրայի Ս'ամանի օն
տէօրթ պուշուգ զըուշըն' մա' մէսարիֆի մուհաքէմէ միւտտա'ի ա'լէյհ
Մագսուտ աղատէն պիթ Թահսիլլ մումաիլէյհ ճըգնաոր էֆէշտիյէ
ի'գասը' վէ հիյնի Թէտիեէյէ տէյին բէսիւլ մալէ պաշգաճա կիւղէշթէ
երկրտիլմէսի վէ միւտտա'ինին իճրայի մուվաղգաթ հազգընտա օլան
գալէպի միւվաֆըզի Գանօն օլմատըղընտան, բէտտի խուսուպըրնա
Ֆի 16 Նիյսան 99 Թարկիսիտէ գապիլի իթիրաղ օլմագ իւղէրէ զը-
յապէն վէ միւթթէֆիգան վերիլան գարար միւտտա'ի մումաիլէյհ
Թէֆհիյմ զըլընտը տէյու Ֆի 4 Բէճէպ սէնէ 300 վէ Ֆի 20 Թէշըլիյի
սանի սէնէ 99 Թարկիսի վէ 127 ա'տէտ իլէ վերիլան իլամըն սուրէթի տիր :

Մագսուլէ շէ-
Մէհմա

Տէրէ-տէ-տէ-
Թէհմէ

— 000 —

ԻԹԻՐԱՅ ԱՂԵԼ ՀԵՕԷՄ ԻՍԹԻՍԱՄԱԸ

Տէրիսէա'տէթ մահքէմէի Թիճարէթ իքինճի մէճիսի
Րիեսաթի ա'լիյեէսինէ

Ատ'տէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի,

Ֆի 4 Բէճէպ սէնէ 300 վէ Ֆի 20 Թէշըլիյի սանի սէնէ 99 Թարկիսի
վէ 127 նօմբօլը իլէ մահքէմէի ա'լիյեէլէրիստէն պիթ Թանղիյմ ա'լէյ-
հիմէ սատըր օլան պիր գըղա' իլամըն սուրէթի մուստտաղասը միւղա-
լա'ա կիւղարի ա'ճիղի օլտըգտա պէօյիւք Նէնի խանտա 68 նօմբօլը
օտատէ մուղիյմ ճըգնաոր էֆէնտիսին պիր գըղա' էմրէ մուհարրէր սէ-
նէտ մուճէպինճէ զայր էղ Թէսիլիյմ 32 լիրա մաղլուպի օլտըղընտան,
մէպլաղի մէղքիուրըն' պէնտէնիգաէն լիւղումի Թահսիլլինէ տաիր Ֆի
26 Նիյսան սէնէ 98 Թարկիսիտէն զըյապէն գարար վերիլմիլ օլտըղը
անլալըմըլ տըր :

Հալ պու քի նէֆս իւլ էմր մահքէմէի ա'լիյեէլէրինճէ մաղպուգ վէ
միւնֆէհիմ օլան դարգ վէ սուրէթտէ օլմայուպ բէք միւթէղայիլի վէ
միւնա'քիս սուրէթտէ կէօթէրիլմիլ, վէ պինտէն ա'լէյհ հիւքմի մէղ-
քիուրի միւնթիճ օլան էսպապի մէսրուտէ' էկէրշի գահիրտէ սուրէթի
հազտան կէօրիլիյօր իսէ տէ զըմնընտա նիճէ իլէլու ա'վարիղի մէրտու-
տէ մէվճուտ պուլընմըլ օլտըղընտան, մարրիւղ զիքը գարարի զըյապի
ա'լէյհինէ նիգամէն մէղուս օլտըղըմ Իթիրաղ ա'լէլ հէօքմ տա'վա-

սընա գըյամ իլէ սըհհաթի մասլահաթ պէր վէճհի զիյր ա'րզու իշա-
րէ միւսպատէրէթ օլընուր . շէօյլէ քի ,

Ա'ճիլէրի էսիլի քէօսալէ խուրտալարը ախղ ու ի'գասընը իթմէք
իւղրէ մումաիլէյհ ճըգնաոր էֆէնտիսին ապտէմճէ լի էճիլ իսթիգ-
րաղ պիրի 40 վէ տիյիլէրի 60 լիրայը նաղըգ' վէ զիյրլէրի գարաֆըմ-
տան միւմալ իքի գըղա' սէնէտ նէգտինէ Թէրք իտէրէք մուգապի-
լինտէ ճէմա'ն 30 լիրա ախղ էյլէմիլ, վէ պագիտէ պէր մուճիպի սէ-
նէտ 31 լիրա տախի հազգըմ գալըլ իքէն կէօյա մումաիլէյհ ճըգ-
նաոր էֆէնտի' գարաֆի ա'ճիլանէմէ սըմսարլըգ իթիկիլին խտա'ա
վէ սըմսարիյեէ նամըլա մէպլաղը մէղքիուրի պի զայրի հազգին Թէվ-
գիյի պիրլէ խտանէտէն իսթիսն իթմիլ օլտըղընտան' պէնտէնիլ տա-
խի մաղտուրիյեէթի վաղը'այի հազմ իտէմէյէրէք պիր արալըգ էալը-
նըղ ալտըղըմ էլլի լիրայը Թէտիեէ իտէրէք հիւքմի սէնէտին Թէմա-
միի իճրատընտան ֆէրաղէթ իթմիլ իսէմտէ, մումաիլէյհին պատէհու
եէտինտէքի սէնէտէ իսթինտէն տա'վայա գըյամ էյլէտիլի' վէ հաթ-
թա պիր գաղըմ մէղալիպի վահիեէ իլէ խարիճտէ Թէգաղատէ պու-
լընաղը ճիհէթլէ տէֆի պէլա իթմէք վէ մին զայրի հատտին նամուս
ու իթիպարըլա կէչինուր Թիւճճարանտան օլտըղըմտան, պէյնէլ ազ-
րան նամուսի պէնտէկեանէմի վիգայէ էյլէմէք իւղրէ 19 լիրա գա-
տար տախի սուլճ օլարագ տա'վատէն նիւքիուլ իթմէք' վէ սէնէտի
մէպլուսի գարաֆի ա'ճիլանէմէ բէտտու իա'տէ էյլէմէք չարգըլա վիր-
միլ իսէմտէ մումաիլէյհ հէր նասըլտա պիր վէսիլէ իլէ սէնէտի իա'-
տէ իթմէյուպ նաղըգի ա'հտ իթմիլ, վէ քէյֆիեէթի պի Թէքրար պապը
մահքէմէյէ կէթիւրմիլ օլտըղընտան, իմտի տէյիլ 32 լիրա քէնտուսի-
նէ պէր վէճհի հազգ տէյնիմ վար, իլլա ա'ճիլէրիին քէնտուսինտէ
սուլճ գարիյգիլէ ֆաղլա օլարագ վիրմիլ օլտըղըմ 18 լիրայը տախի
իսթիրտատէ հազգըմ օլտըղը տէրքէար պուլընաղը ճիհէթլէ, իթի-
րաղաթի մէսրուտէի ա'ճիլանէմ մահքէմէի ա'տիլանէլէրինճէ գարիյի
գապուլ պուլուրըլտըգտա' իլամը մէղքիուր հիւքմընըն ֆէսիլէ մէղ-
քիւր էլ մըգտար հազգըմըն մա' սէնէտ իսթիրտատը, վէ մէսարիֆի
մուհաքէմէ վէ սաիրէնին մումաիլէյհ Թահսիլլ գըլընմաղը զըմնընտա
միւստա'տէի ա'լիյեէի Րիեսաթըննահիլէրինին սէգալար պուլուրըլմա-
սընը իսթիրհամ իտէրիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հազ-
րէթլէրինին տիր :

Ֆի 30 Թէշըլիյի սանի 99

Պէնտէ
Պէյիլք Նէնի խանտա 68
նօմբօլը օտատա մուղիյմ
Մագսուտ

ԻԹԻՐԱԶԻԻԼ ՂԱՅՐ ԻՍԹԻՏԱՄԸ

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Թահթէլ գալա՛տէ Մա՛մսենճըլար ճատտէսինտէ 13 նօմբօլը տիւ-
քեանտա մուգիլմ ա՛ղղար Նէճիյա աղանըն՝ մահքէմէի ա՛լլիյէլէրի
մա՛րիֆէթիլէ ա՛լէյհինտէ իսթիհսալ էյլէտիկիմ պիր դըղա՛ ի՛լլամի դը-
յապի մուճէպիւնճէ դարաֆի ա՛ճիգիյէ մահքիուճուն պիհ տէյնի օլան
200 ա՛տէտ լիրայի Օ՛ամանիյի իպղալ իթմէք իւղրէ Թէքֆուր տաղը
էհալիսինտէն հաճի Մարգար իլէ եէքճիհէթ օլարադ պէյնլէրինտէ
կէօնա միւտտաեէնէ վազը՝ օլմը կիպի մէրգում Մարգարա օն կիւն
վա՛տէլու պիր գըղա՛ պօնօ իլէ օլ մըգտար մէտեուն օլմուշ վէ պու-
տախի վա՛տէսի կէմիշ կիպի էլէեվմ մահքէմէի ա՛լլիյէլէրի հուզըրըն-
տէ տա՛վաեէ գըյամ խոււպ դարաֆէյնճէ իպրադ իտիլան զայրէթ վէ
խսթի՛ճալէ նաղարէն միւտտէթի գասիյրէ դարֆընտա իսթիհսալի ի՛լլամէ
մուվէֆիադ օլաճաղը տէրքեսար պուլընմըշ օլտըղի՛ հալ պու քի մէր-
գուման պէյնինտէ էօյլէ ճիտտէն միւտտաեէնէ վէ սաիրէ վազը՝ օլմա-
յուպ թէշէպպիւսաթը վաղըա՛լէրի մահզա մուճաիլէյհ Նէճիյա աղա-
նըն մալի օլուպ մաղլուպը ա՛ճիգիյէ մուգապիլ օլարադ մուգատտէ-
մա թահթը հաճղէ ալտըրմըշ օլտըղմ հիւզ էլլի լիրա գըյմէթինտէ
պիր պաղի իլէ քէօկիւնտէ պէնտէիլղլէ զալիմ՝ օլմադ վէ ճէսամէթի
մաղլուպիլէ ա՛ճիգլէրինտէ անճադ բէք ճիւղի պիր մէպլաղ տիւշիւր-
մէք իւղրէ գուրուլմուշ պիր նէվ խըտա՛ վէ մուվաղաա՛տէն ի՛պարէթ
խոււկի վէ սըտղի միւտտաա՛ի պէնտէկեանէմի իսպաթ իթմէք իւղրէ տէ-
լայիլ մուգնի՛ա վէ շուհուտը միւթէպէրէ իրայիէ իտէպիլէճէկիմ ֆի-
հէթլէ ի՛լլամը մէղքիւր ա՛լէյհինտէ նիղամէն իթիրազ էլ զայիւլ տա՛-
վաօրնա գըյեամ իտէր վէ իյճապը հալըն լութֆէն իճրատիլէ ի՛լլամը
մէղքիւրըն ֆէսի պույուրըլմասըն իսթիրհամ էյլէրիմ՝ օլ պապտէ
էմր ու իրատէ հաղրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 4 Շուպադ 301

ՄԱՀԲԵՄԷԻ ՊԵՏԱՅԷԹ ՃԷԶԱ ՏԱԻՐԷՍԻ ԳԱՐԱՐՆԱՄԷՍԻ

Մուլղան Մէհմէտ ճիվարընտէ սաքինէ գըրմը Ս՛յիշէ խաթունըն
Մահմուտ բաշատա կէվրէքճի հաճի Մէմիշին օլլու շապի էմրէտ Մէսու՛տ
իլէ Ագսէրայտէ մուգիլմ սարաֆ Վանկէլ ալէյհէրինտէ իգամէ իլլէ-
տիկի սիրգաթ տա՛վասընա տաի՛ր Ագսէրայ դապըղա մէրքէղինտէն
թանղիլմ օլընան Ֆի 23 Գեանուէնի էվիլէ աէնէ 97 թարիխլու ժուրնալ

իլէ էվրագի միւթէֆէրրիա՛սը միւտտա՛իի ու՛մուճի մուա՛վինլիկինտէն Ֆի
24 մուհարրէմ սէնէ 97 թարիխինտէ Տէրիսէա՛տէթ մէրքէզ Պիտայէթ
մահքէմէսի իքինճի ճէղա տաիրէսինտէ թէվալի՛ օլընմաղլէ էվրագի մէպ-
հուսէ մահզարի դարաֆէյնտէ գըրա՛էթլէ մուհաքէմէի լաղըմէյէ իպթիւ-
տար իտիլտիքտէ միւտտա՛լիյէ Ս՛յիշէ խաթուն մարրիւզ զիքր ժուր-
նալտէ Թա՛րիյի օլընտըղը վէճէլէ Թաիսիյէն 9 եաշընտա օլուպ նէղ-
տինտէ մուվաղգաթէն իգամէթ իտէն Մէսու՛տըն մահի ճարիի Արէպիին
եիկիրմի իւշինտէ միւսատըֆ օլան Սալը ախշամը խանէսինտէ միւսաֆիր
կէլան կէօրիւմճէսի Ֆըգնէթ խանըմըն գուճաղընտա պուլընան գըֆուի
շիյրխարէնին պաշընտա սաըլան պիր ա՛տէտ Մահմուտիկէ վէ պիր ա՛տէտ
Խօգանտ ալթունընը ինճու տիղիլի դագեէսիլէ մէա՛ն ախզ իտէրէք
սապուշմըշ վէ պա՛տէթ Թահարրի տէրաէսթ իտիլտիքտէ զիքր օլընան
ալթուշլարտան Մահմուտիկէ ալթունը ճէյալինտէ գուհուրլէ տիյկէ-
րինի մէրգում սարաֆ Վանկէլիյէ եիկիրմի իքի պուշուգ դըուշ մէթա-
լիք ագշէ պէտէլինտէ սաթմըշ վէ դագեէյի տաիի խանէսինտէ կիւ-
լէմիշ օլտըղընը խապէր վիրմէսի իւզէրինտէ , դապըղա մարիֆէթիլէ
ճիւպլէսի պիլա նօգտան պուլընարադ ա՛յնէն էլէ կէշիւրիլմիշ օլտըղընը
իֆատէ պիրլէ մէրգումանըն պիլ մուհաքէմէ թէպէյիւն իտէճէք ճիւրմ-
լէրինտէ կէօրէ հաղլարընտա մուա՛մլէլի գանունիյէնին իճրատըն , վէ
մէղքիւր ալթունընը իլէ ինճունըն դարաֆընա թէսիլմիին դալէպու-
իսթիտա՛ իթմիշ տիր . պինայէն ա՛լէյհ մազնուն ա՛լէյհիմա լէտէլ իս-
թիճվապ պուշլարտան շապի էմրէտ Մէսու՛տ մէղքիւր դագեէյի գըֆ-
լի մէպհուսըն պաշընտան տիւշէրէք քէնտուսի պուլմըշ վէ պա՛տէհու
իւզէրինտէքի ալթունընտան Խօգանտ ալթունընը մէրգում Վան-
կէլիյէ պօղտըրմադ իւզէրէ իրաէ էյլէտիկինտէ մէթալիք ագշէ եի-
կիրմի իքի պուշուգ դըուշ բէվաճի օլտըղընը վէ ֆաղլա վիրէմէյէճէկինի
սէօյլէտիլինտէն , քէնտուսի տաիի միւվաֆադաթ կէօսթէրէրէք , մէղ-
քիւր ալթունի օլ մըգտար ագշէ մուգապիլինտէ վիրմիշ օլտըղընը՝ վէ
տիյկէրին տաիի նէղտինտէ վէ դագեէյի տաիի ինճուլէրլէ պէրապէր
խանէսինտէ մահֆուդ պուլընտըղընը պէյան ու իգըր իթմիշ տիր :

Պա՛տէհու Վանկէլի իսթիճվապ օլընընճա մէրգում Մէսու՛տըն մար-
րիւզ զիքր ալթունը քէնտուսինտէ կէթիւրիւպ եիկիրմի իքի պուշուգ
դըուշ ալմըշ , վէ գուսուրընտա մէքթէպտէն ա՛վտէթինտէ ախզ իթմէք
իւղրէ նէղտիյնէ պրադմը իտուկիին պէյան իթալիինտէն , օլընան իս-
թիյզահ վէ թէֆադգուտ իւզէրինտէ սապիի մէրգումի դաթէն դանըմա-
տըղընը՝ վէ ալթունըն տաիի գըյմէթի հէր նէ գատար 63 եէթմիշ բատա-
տէսինտէ իսէ տէ գուսուրընը մուտաիսէրէն ալմադ իւզէրէ նէղտիյնէ

պրագմըն օլտըղընը իֆատէ իթմիլ, հալ պու քի լէտէս սիւալ քէյֆիկէ-
թին պու վէճհլէ ճէրէյան իթտիկինի իսպաթ խտմէյէճէկինի ճէվապէն
թէզքեար էյլէմիլ օլտըղընա՝ վէ շապի էմրէտի մէրգում վանկէլինին
պու սէօղինի թէքղիյալ իթտիկինէ մէպնի թա՛միյգի թէտղըգաթէ հա-
ճէթ գալմայարագ մուհաքէմէլէրինէ խիթամ վիբիլմիլ տիր :

Իյճապի մասլահաթ լէտէլ միւղաքէրէ, նէթէքիմ մաղնուն ա՛լէյհի-
մասէն շապի էմրէտ Մէսու՛տ Ֆըղնէթ խանըմըն չօճըղընըն պաշընտաքի
ալթունլարը դաղըմըլա պէրապէր ախու սիրգաթ իտուպ, պուսլար-
տան 70 զրուշ գըյմէթի օլտըղըն ալալըլան Խօզգանտ ալթունընը երկիր-
մի իքի պուսլուգ զրուշ պէտէլինէ սարրաֆ վանկէլէ պօզտըրարագ մէպ-
լաղը մէզքիուրի սարֆու իսթիհալաք էյլէտիկի ի՛նտէլ մուհաքէմէ իզրա-
րիլէ սապիթ օլմը, վէ պուսլըն հարէքէթի հասպէգ դուֆուլիյէ ա՛տի
ախգ տէրէճէսինտէ օլմաղլա իքի եիւզ օթուղընըն մաստէի Գանունիյէ-
նէ թէվիյգան թահաթիյտի ճէգասը լաղըմէտէն պուլընմըլ իսէ տէ,
քէնտուսինին սապի օլմասը ճիհէթլէ գըրգընըն մաստէի Գանունիյէ
մուճէպինճէ ճէգաստէն ա՛ֆիլիլէ պէր մուճէպի հիւքիմ Գանուն վէլիսի-
նէ, վէ մէվճուտ պուլընան դագեէ իլէ ալթունլարըն ա՛լէլ ուսուլ սա-
հիպինէ թէսիյալ խուսուլարընա գարար վիբիլմիլ տիր :

Սարրաֆ վանկէլէ կէլիճէ՛ նէթէ քիմ մէրգում մէպհուսուն ա՛նհ
օլան ալթունըն ալթմըլ պէլ եէթմիլ զրուշ գըյմէթի օլտըղընը իթիքաֆ
իլէ, ֆագագ պագըյէսինի պա՛տէհու վիբմէք իւզէրէ երկիրմի իքի
պուսլուգ զրուշ մէթալիք ազէլ վիբէրէք ալթունի պօզմուշ օլտըղընը
մարէզի միւտաֆա՛տէ պէյան իյլէմէքտէ վէ շապի մէրգում Մէսու՛տ իլին
պու ճիհէթի եանի մէրգում վանկէլին գուսուր ազլէի պա՛տէհու վիբէ-
ճէկի հագընտա օլան իֆատէսինի թէքղիյալ, վէ սարրաֆը մէրգում
տախի պու պապտէ իսպաթը միւտա՛տէն ըզհարըն ա՛նգ իթմէքտէ
վէ թէտղիյալթը վագա՛այէ նէղարէն մէրգում վանկէլին էվիլէտէն դա-
նըմաղըն սէքիլ տօզուղ եաշընտա պիր սապիի դայըն միւմէյիկ դարա-
ֆընտան կէթիւրիլէն վէ եէթմիլ զրուշ գըյմէթի օլտըղըն թահթը իթի-
րաֆընտէ օլան պիր էճնէպի ալթունընի պու վէճհլէ երկիրմի իքի պու-
սլուգ զրուշա պօզմուշ վէ քէֆիլ տախի իսթէմէմիլ օլտըղընտան, հէր
հալտէ պուսուն մալը մէսրուգ օլտըղընը պիլէրէք ալտըղընէ տէլիլիքեա-
ֆի պուլընագտա տըր, պինայէն ա՛լէյհ Գանունըն ճէղանըն իքի եիւզ
օթուղընըն մաստէսինին գէյլինտէ մալը մէսրուգի պիլէրէք ալանլէր
ֆիլ ու հարէքէթլէրինին տէրէճէսինէ կէօրէ երկիրմի տէօրթ սաաթ-
տան պիր սէնէնէ գատար հապս ճէգասիլէ միւճաղաթ օլունուր վէ սրը-
գաթ օլընան լէյ մէվճուտ իսէ սահիպինէ ըլտտ ու ի՛տտէ, տէկիլ իսէ

Թագմիյն իթտիլիլուր տէյու մուհարրէր օլտըղընտան գէյլի մէզքիուր
հիւքմինէ թէվիիդան թարիյի թէվիլիյինտէն իթիպարէն մէրգում
վանկէլին 15 կիւն հապսըլա խիթամի միւտտէթտէ 30 զրուշ իլամ
խարճընըն խուսինի գալմէ օլարագ քէնտուսինտէն ալէլ ուսուլ թահ-
օլիլիլէ Ատիյէն վէգնէսինէ թէսիլիյինէ՝ վէ վիբմիլ օլտըղըն երկիրմի
իքի պուսլուգ զրուշըն շապի մէրգումտէն պիթ թահսիլ քէնտուսինէ
ի՛դա օլընմասը խուսուլարընա գապիլի իսթիյնաֆ օլարագ վիբիլան
գարար դարաֆէյնէ թէպիլիլ օլընտըգտա մէրգում վանկէլ իսթիյ-
նաֆի տա՛վա իտէճէկինի սէօյլէմէքլէ, միւտտէթի իսթիյնաֆ սյրուճա
պիթ թէֆհիյմ լէրաիդինին իճրասը զըմընտա, դարաֆէյն միւտտա՛իի
ու՛մուսի մուա՛վիլիլիլինէ թէվտիյ տէյու մուհարրէր օլան վէ ֆի 24
Մուհարրէմ սէնէ 97 վէ ֆի 29 Քեանունի էվիլէլ սէնէ 93 թարիյ-
խինտէ վիբիլան գարարըն սուրէթի տիր :

Ֆի 2 Սէֆէր 97 վէ 2 Քեանունի սանի 93

Մահքէմէի Պիտայէթ տաիրէի
ճէղա Րէիսի
Հէննէ

Ի Ս Թ Ի Յ Ն Ա Ֆ Ի Ս Թ Ի Տ Ա ՝ Ս Ը

Տէրիսէա՛տէթ մահքէմէի իսթիյնաֆ ճէղա տաիրէսի
Րիեասէթի ա՛լիյէսինէ

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հաղըթլէրի,

Մահմուտ բաշատէ կէվրէքճի հաճի Մէմիլ օղլու շապի էմրէտ Մէ-
սու՛տըն պէրայի թէպտիլ շաքէրլէրինէ կէթիւրմիլ օլտըղըն պիր ա՛տէտ
Խօզանտ ալթունընը՝ կէօյա սիրգաթ մալի օլտըղընը պիլէրէք ալտը-
ղըմա տաիր Տէրիսէա՛տէթ Պիտայէթ մահքէմէսի ճէղա տաիրէսինտէն
Ֆի 24 Մուհարրէմ 97 թարիլիլէ ա՛լէյհիմէ սատըր օլան գարարնա-
մէ ահքեամը մուխալիֆի Գանուն վէ նիզամ պուլընմըլ, վէ հուգու-
գի սարիյհաի ա՛ճիղանէմի տախի քեամիլէն պաղդալէ չըգարմըլ օլտը-
ղընտան, ահքեամի մէպհուսէ ա՛լէյհինէ մէրպուդէն թագտիյմ օլը-
նան լաիհաի Խթիրաղիյէի ա՛ճիղանէմտէ մուֆասալէն վէ գիյրտէ
միւճմէլէն մուհարրէր պա՛ղ էսպապի նաղըղտէ իսթիյնատէն իսթիյ-
նաֆի տա՛վայէ իպթիտար էյլէրիմ՝ լէօյլէ քի :

Էվիլէլա . Զօճըղըն կէթիւրտիյի ալթուն սիրգաթ մալի իմիլ, վէ
պուսլըն ախու գապուլի զըմընտա քէֆալէթ իսթէնիլմէք լաղըմ կէ-

լուրմը . հալ պու քի պու մագուլէ մուս'մէլաթ մէսքիուքեաթըն մաս'տաթը օլան էշէայէ շամիլ օլմաղլէ , սարրաֆանճէ քիւլի եէվմ միւսպատէլէ օլընակէլան վէ եախօտ էեատիի նաստէ թէտալիւլ իտէն մէսքիուքեաթ' վէլէվ սուլլիմէ մալի մէսրուգ օլսա պիլէ ախիլէ հիշ պիրէյ թէրէթթիւպ իթմէյէճէկի տէրքեար տըր :

Սանիյէն . Ալթմըլ եէթմիշ զրուշ ըէվմաճը օլան մէզքիուր ալթուշ մէրգում Մէսու'տըն զըպգի իֆատէսի վէճէլէ եիկիրմի իքի պուշուգ զրուշ մէթալիք ագչէ պէտէլինէ թազալիյէն միւսպատէլէ օլընմըլ օլմայուպ , իլլա վագը' օլան դալէպի իւզէրինէ գուսուրը պա'տէհու մէք թէպտէն ա'վտէթիւնտէ ալմագ իւզրէ ա'լէլ հիսապ վիլիլմիշ տիր :

Պինանն ա'լէյհ գարարնամէի մէպհուս ահքեամընըն նագղի զըմնըն տա մուհաքէմէի լաղըմէնըն իճրա վէ մէսարիֆի մուհաքէմէ վէ սա իրէնին էօ'հտէի ա'ճիլիտէն ըէֆ'ու իլլա պուշուրըմաթ իսթիրհամ օլընուր . օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հաղըթէլէրինին տիր :

Ֆի 1 Սէֆէր 97

Պէնտէ

Ագաէրայտա սաքին սարրաֆ

վաւէլ

— օօ —

ՄԵՐՊՈՒԴ ԼԱԻՀԱԻ ԻԹԻՐԱԶԻՑՆԵ

Անտէթլու էֆէնտիմ հաղըթէլէրի ,

Կէօյա սիրգաթ մալի ախղ էյլէտիկիմ իթհամիլէ Տէրիտէա'տէթ մէրքէզ Պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի ճէղա տաիրէսինտէն Ֆի 24 Մուհարրէմ սէնէ 97 թարիյիսինտէ պիթ թանղէյմ տիւնքի թարիիլէ դարաֆի ա'ճիլանէմէ թէպլիյ օլընան գարարնամէ սուրէթի միւզալա'ակիւզարի ա'ճիլանէմ օլմըլ վէ միւստէրիճաթընտա իլլաֆի վագը' պիր գագըմ գուշուտաթ վէ ֆարղիյեաթ պուլընտըղընտան գապիլի պուշըլարա իսթինատէն ա'լէյհիմէ վիլիլան հէօքմի տախի նագըս վէ մուխալիֆի դանուն վէ ա'տալէթ օլտըլը հասէպիլէ գապուլ իտէմէյէրէք աթիլ գիքը էպպապի իթիրաղիյէյէ մէպին իսթիյնաֆի տա'վայէ իսթիտար էյլէրիմ . չէօլէ քի ,

Էվլէլա . Տէրուշի գարարնամէտէ մէզքիւր իւլ իամ Մէսու'տ չօճըլըն կէօյա Ֆըղնէթ խանըմըն գուճաղընտաքի զըֆիլ չիլրիտարէնիւ պաշընտան գալտըրմըլ օլտըլը պիր ա'տէտ խօզանտ ալթուշընը պէրայի թէպտիլ պէնտէնիլէ կէթիւրտիկինտէ պիլա քէֆալէթ ալմըլ օլմագլըլմ մալի մէսրուգ օլտըլը պիլինէրէք ալընմըլ տըր տէյու մէտարը

հիւքմ գուլթըլմըլ իսէտէ պու հիւքմին նէ տէրէճէ մուղայիլի գանուն օլտըլը քէշ Շէմսի ա'յան ու աշիքեար տըր : Չիւնքի մէսքիուքեաթ վէ սարրաֆանն իլլամմամէսի ահքեամընճա հէր գանղը պիր մա'տէն վէ եախօտ էվրագ իւզէրինտէ պիր Տէվլէթ վէ Հիւքիւմէթին մա'հուտ վէ մէշհուրի էնամ օլան սիքքէսի պուլընտըլը վէ գալպ վէ մուսաննա օլտըլընա շիւպհէ գալմատըլը թագալիյատէ վէ լէվ սիւլլիմէ մալի մէսրուգ օլտուշ էեատիի նաստէ թէտալիւլի ճախղ' վէ սարրաֆանճա քէֆիլլ ախղի միսիլլու թէքէլիլիֆէ հաճէթ գալմայարագ միւշթէրինին ալիլսահի վէճէլէ գապղ վէ եախօտ թէպտիլի մէշու' վէ մուգաննէն օլտըլը միւսթաղնի թա'րիյիպ պէյան տըր :

Սանիեյն . Պէնտէնիլ մարրուգ զիքը խօնգատ ալթուշընըն ալթմըլ պէշ եէթմիշ զրուշ ըէվմաճը օլտըլընը էվլէլ էմրոնէ չօճըլա տըլըմըլ վէ պու տախի մէքթէպտէն ա'վտէթիւնտէ գուսուրընը ալմագ իւզէրէ ա'լէլ հիսապ օլարագ եիկիրմի իքի պուշուգ զրուշ ախղ իթմիշ օլտըլընը հուգուրի մահքէմէտէ իֆատէ իթմիշ իքէն , մահքէմէլի էյիի հիւքմէթին քեան' սապի վէ միւհթաճի վէլի սըֆէթլէրիլէ թաժսիյի էյլէտիկի մէզքիուր չօճըլըն թէքղիյա էօլլը վագը' օլան պագըլ' կիւֆթիւկիւլէրինի սըհհաթէ համլ իտէրէք , վէ գուլընըլըն չու սիննի քէմալ վէ պէյնէլ էսնաֆ մա'րուֆ վէ մուսատտագ օլան իսթիգամէթի հալիմէ աալա էհէմիլէթ վիլմէէրէք , վէ կէօյա չօճըլը եիկիրմի իքի պուշուգ զրուշլա թաղըլիյու իղֆալ իթմիշիմ տէէրէք իֆատէի վագըլ'ամէ իհալէի սամի'աի իթիպար օլընմամաթըլ վէ պու վէճէլէ գուլընըլըն նաղարի ա'մմէտէ հիլլէքեար վէ խօր կէսթէրիլմէսի' ըրղու նամուսի զիլրտէպթանըն խալէլտէն վիզայէսի' նէղտի Հիմայուլէրինտէ միւլթէզիմի ա'լի օլան Շէվքէթմէապ էֆէնտիլիլին ա'սրի մա'տալէթ — հաղըլարընտա էմալի կէօրիլմէտիք պիր հագսըլըգ տինտէ սէղա տըր :

Սալիսէն . Մէրքում Մէսու'տըն սէքիլ տօգուգ եաշընտա պուլընտըլը տէրուշի գարարնամէտէ մէսգուր իսէտէ պուլըն սիննի օն տէօրթ' օն պէշ ըատտէլէրինտէ պուլընտըլը մահքէմէի ա'լիլէլէրիլնէ լէտէլ իհղար թէհագգուգ իտէճէք իսէտէ պուլնատա հաճէթ էօգտըր , նէթէ քիմ գարարնամէնին էքսէր ճիհաթընտա ա'յնի հագիլաթ լարագ , մէրգում Մէսու'տ իշուն չապի էմրէտ տէնիլմիշ , վէ պուլաֆը միւսթաղնի թա'րիյի օլտըլը վէճէլէ չհրէսինտէ հէնուգ թիւյ կէլմէլիլ կէնճ տիլէք օլմաղլա , պու տախի 9 եաշընտա չօճըլ լաֆղըլա գապիլի թէվֆիյ օլմաղլ , վէ պու գայտ մահքէմէ քիթապէթինին սէհվիլնէ վէ եախօտ ճէհալէթինէ քէլլէն համլ օլընմայուպ անճագ մա'նայի լուղէվիլիլէ ալընուր :

Բապիտան. Պէր վէճհի մարուղ տախիլ օլտըղըմ էսնաֆըն նիզա-
մաթընա՝ վէ էօրֆի պէլտէյէ զէրրէճէ մուխալիֆ հարաքէթիմ ապլա
սէպգաթ իթմէմիշ օլտըղընտան, ես մէգքիուր ալթունըն 70 զրուշ
հիսապըլա պագըյէի պէտէլի օլան զըրգ եէտի պուշուգ զրուշը ի՛դա
իթմէք իւզըէ դարաֆի ա՛նիղիյէ իա՛տէսի վէ եախօտ վիւրիւնն ագ-
չէնին իսթիրատախի զալէպ իտէրիմ :

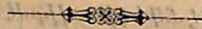
Խալիֆէ

Պալատէ մէպսուգ ի՛թիրադաթ՝ վէ իլէրուտէ շիֆահէն ա՛րզ ու պէ-
յան իտէճէկիմ իյղահաթ՝ վէ էսպապու ի՛լէի գանունիյէ վէ սաիրէ
գարարնամէի մէպհուսըն մուխալիֆի նիզամ վէ նա պէ մահալլ օլան
ահքեամընն նագդիին իյնապ իտէճէկիւնտէն, մուհաքէմէի լազըմէնին
պի թէքրար իճրա՝ վէ մէսարիֆի մուհաքէմէնին էօ՛հտէի ա՛նիղիտէն
րէֆու իլղասըլա իհգադը հագգ պույուրըլմագըլըղըմ իսթիրհամ իտէ-
րիմ. օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հագրէթլէրինին տիր :

Ֆի 1 Սէֆէր 97

Պէնտէ

Սարաֆ վաշէլ

ՄԱՀՔԷՄԷԻ ԹԵՄԵԻՅՁԻ ՀՈՒԳՈՒԳ ՐԻԵԱՍԷԹԻ Ա՛ԼԻՅԵՆՍԻՆԷ

Ֆաղիյէթլու էֆէնտիմ հագրէթլէրի,

Ղալադատա պուլընան թէրզի ճիրօ վէ գումբանեասը լէհինտէ վէ
ճարիեէլէրինին ալէյհինտէ օլարագ Տէրիսէա՛տէթ Պիտայէթ մահքէ-
մէսի իքինճի հուգուգ տաիրէսինտէն 27 ա՛տէտիլէ պիթ թանդիյմ ֆի
28 Թէշըլյնի էվիլէ 98 Թարիյիսինտէ դարաֆը ճարիեանէմէ թէպլիյը
գըլընան ի՛լամտէ կէօյա գումբանեանըն՝ պիրատէրիմ մէրհում Շէֆիյգ
պէյտէ էլպիսէ էամանընտան տօլայի էլիլ ա՛տէտ լիրայի Օսմանի
մաղլուպի պուլընտըղընա, վէ պուլըն երիլըմի պէշ ա՛տէտի հըսսէմէ
խասպէթ էյլէտիկիւնտէն պուլըն ճարիեէլէրինտէն իսթիյֆասը լազըմ
կէլտիկիւնէ գարար վիւրիւտիկի մուհարրէր իտէտէ պու գարար նէֆա
իւլ էմրտէ մուգապըգ վէ ա՛տլու հագգանիյէթէ մուվաֆըգ օլմատը-
ղընտան ատէմի գապուլլլէ էսպապը աթիյեէյէ մէպնի հիւքմի մէգ-
քիուր ալէյհինէ թէմիյըլի տա՛վա օլընուր. շէօյլէ քի,

Միյըր մումալէյհին մուխալլէֆաթը գըմէթի ապէրիյէ մահքէմէ-
սինտէն տէրտէսթի բուեէթ պուլընմագտա իքէն գումբանեա օրայա

միւրաճաթ իթմիշ, հալ պու քի լէսէշ Շէրիշ շէրիֆ ուսուլլէ
խապաթի միւտտա՛ա իտէմէյէրէք ճէվապը բէտա ալմըշ օլտըղընտան
էլէէվմ մէհաքիմի Նիլամիյէտէ սիւրինմէսի պուղլանի տա՛վայի կէօս-
թէրէն էմարաթտէն՝ վէ պիթ տէ վէրէսէ իւշ նէֆէր իքէն իքի նէֆէր
վէրէսէյէ տէյու հիւքմ օլընմասը՝ իլամը մէգքիուրըն էսասէն նագգը-
նը մուճիպ էսպապտէն պուլընտըղընա պիւնտէն շու հալտէ թէմիյը
շէրայիլի ճիւմէսինտէն օլան թէմիյնաթ սէնէտլլէ լաիհաի ի՛թիրա-
ղիյէ մէրպուգէն թագալիյմ գըլընմըշ օլտըղընտան դարաֆէյըն ալէ
էլ ուսուլ ճէլպիլէ մուհաքէմէի լազըմէնին իճրասը վէ իլամը մէպ-
հուսըն նագգի իլէ մէսարիֆը մուհաքէմէնին գումբանեայի մէգ-
քիուրէ թահմիլի իսթիտա օլընուր. օլ պապտէ իրատէ հագրէթի մէն
լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 24 Թէշըլյնի սանի 97

Անատօլը հիսարընտա սաքինէ մէրհում

հաճի Մօնլա բաշա քէրիյմէսի

Հաշիֆէ

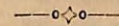
Մէրպուգ քէֆալէթնամէ սուրէթի

Մէրհում հաճի Մօնլա բաշա քէրիյմէսի Հաշիֆէ հանըմըն թէր-
զի ճիրօ վէ գումբանեասիլէ պէյնիտէ թէքէվիլին իտէն ալանագ
տա՛վասընտան տօլայի ագտէմճէ Տէրիսէա՛տէթ Պիտայէթ մահքէմէսի
իքինճի հուգուգ տաիրէսինտէն 27 ա՛տէտի վէ Ֆի 6 Զիլզատէ 98
Թարիյիսիլէ ալէյհինտէ լահիգ օլան հիւքմի զըյապիին մուղայիրի հա-
գիյգաթ օլտըղընտան պահսլէ պու տէֆա՛ թէմիյըլի տա՛վայէ գըյամ
իթմիշ օլտըղընտան, էնճամի միւրաֆտա՛տէ հագսըղըղը թէպէյիւն
իտէր իտէ՝ ալիյէր դարաֆա ի՛դասը լազըմ կէլան մէսարիֆի մուհաքէ-
մէ վէ գարար ու զիեանըն թէտիեէսինէ միւթէահհիտ օլտըղըմ մա՛-
լիւմ օլմագ իւզըրէ իլպու քէֆալէթնամէմ թէմհիյը գըլընտը :

Ֆի 14 Թէշըլյնի սանի 97

Վարադճը խանընտա մուգիյմ սարրաֆանտէն

Պօղա

ՄԵՐՊՈՒԳ ԼԱԻՀԱԻ Ի՛ԹԻՐԱԶԻՅԵ

Ֆաղիյէթլու էֆէնտիմ հագրէթլէրի,

Թէրզի ճիրօ գումբանեասիլէ միեանէմիլտէ միւթէքէվիլին ալանագ
տա՛վասընա տաիր Տէրիսէա՛տէթ Պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի հու-

գուգ տարեթիւնէն 17 Թէշըլիյի էվկէլ 97 Թարիյիսնտէ պիթ Թան-
զիյմ շէհրի մէզքիուրըն երկիրմի սէքիզինճի կիւնի դարաֆը ճարի-
եանէմէ Թէպլիյիզ գըլընան իլամ հիւքմի մուղայիլի հազըզաթ օլտը-
ղընտան Թէմեիյի տա՛վա պույուրըլմագ իւզըէ իլամի մէզքիուր ա՛լէյ-
հինտէ օլան իթիւրաղաթի մէշրու՛աի ճարիեանէմի պէր վէճհի աթի ա՛րզ
ու պէյանէ խպթիտար օլընուր . շէօյլէ քի ,

Էվմէլա . Իլամը մէպհուսանհտէ մուհարրէր օլտըղի վէճհէ մէր-
հում պիւրատէրիմին Թէրէքէսի գըսմէթի ա՛սքէրիյէ մահքէմէսինտէ
տէրտէսթի ըույէթ պուլընտըղընտան գումբանեանըն օրաճա տա՛վասը-
նը գութտըրամայուպ մէհաքիմի նիզամիյէյէ միւրաճաաթ իթտիկին-
տէ էօյլէ մուխթէրիաթ գապիլինտէն օլան տա՛վասընըն մուվաճէհէ
վէ սուվէրի սաիրէի հուգուգիյէ էլէ Թահգիյի իտիլմէքսիզին հիւքմ
դարաֆընա կիտիլմէսի նազըս տըր :

Սանիեէն . Խսամիմին քիմ օլտըղընա վէ գումբանեա դարաֆըն-
տան նէ սըֆաթլա կէլտիկինէ տաիր պիր կէօնա սարահաթ պուլըն-
մատըղը մուղաիրի գանուրն տըր :

Սալիսէն . Պիրատէրիմ մումաիլէյհին ճարիեէլէրինտէն մա՛տա իքի
ճէֆէր վարիսի օլտըղը հալտէ մէթնի իլամտէ վէրէսէնին մըգտարի
իքիյէ հասր իտիլմէսի էսասէն նազըղըն մուճիպ էսպապտէն օլտըղը
միւթաղնի թա՛րիյի վէ Թէզքիար տըր :

Խաբէֆէ

Պաղատէ պառգ ու պէեան օլընան՝ վէլէտէլ մուրաֆաա՛ տահա
սաիր ա՛րզ իտէճէկիմ էսպապ վէ իլէլի գանուրիյէի սաիրէեէ մէպ-
նի իլամը մէզքիուր հիւքմի գանուրնէն վէ էսասէն նապէմահալ վէ դայ-
ըն մուհիգ պուլընտըղընտան պինտէն ա՛լէյհ նազըղի հիւքմիլէ մէսա-
րիֆը մուհաքէմէ վէ դարար ու զիեանի ճարիեանէմին ճանիպի գում-
բանեայէ Թահմիլի խուսուլարընա հիմէմի ա՛լիյէի ըիեասէթրէնահի-
լէրինին մէպղուլ պույուրըլմատըն իտիլհամ իտէրիմ . օլ պապտէ
իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Յի Թէշըլիյի սանի 97

Հաիյի

ՄԷՀԱՔԻՄԻ ՇԵՐԻՅԵՒՅԷ Ա՛ԻՏ ՍՈՒՔԻՈՒՔՈՒ

ՎԷՍԱԻԳ

ԻՏԱՆԷ ՀԷՕՃՃԷԹԻ

Սէպէպի Թահրիյի հուրուֆ օլ տըր քի ,

Մէտիյնէի Բուսնուգ մահալլաթընտան Թահթէլ Գալա
մահալլէսի միւթէմէքքիւլէրինտէն հաճի Օհանէս վէլէտի
Սահակ մէճլիսի Շէրի շէրիյի էնվէրտէ եինէ մահալլէի
մէզպուրէ միւթէմէքքիւլէրինտէն իքէն պուրնտան ազաթմ
ֆէվթ օլան Հորոք տուտու պինթի Գիրգորըն սաարի սա-
ղիյը օղլը Խաչօնըն լի էճիլ իտանէ վասիի մէնսուպի պայ-
դար օղլու Գարապէթ միւվաճէհէսինտէ իգըրարի Թամմ վէ
Թաղըրիյի քէլամ իտուպ « սաղիյի մէրսուլըն անասը միւ-
թէվէֆիիեէի մէրսուլէտէն միւնթագըլ հըսաէի իրսիյէ-
տէն օլարագ վասիի մէրսուլմ եէտինտէն ախզու գապղ էյ-
լէտիկիմ 1317 զրուշ 4 բարա՛ վէ սէմէնի Թարիյի վէսիյ-
դատէն պիր սէնէ Թէմամընա տէյին մէվսւտ վէ միւէճճէլ
օլմագ իւզէրէ քէզալիք սաղիյի մէսֆուրըն մալինտէն օլա-
րագ վասիի մէզպուր եէտինտէն իշթիրա էյլէտիկիմ պիր
ա՛տէտ հալալի սաաթ մէհասընտան տալի 196 զրուշ 37
բարա քի ճիհէթէյնտէն ճէմ՛ան 1514 զրուշ եէթիյմի մէր-
սում իշուն զիմմէթիմտէ էտասը վաճիպ վէ լազիմ իւլ
գաղա տէյիմ տիր » տիտիքտէն սօնրա հազըր պիլ մէճ-
լիա ուզըն Արթին օղլու Ակօպ՝ վէ Բաբաս օղլը հաճի Պար-
գեւ՝ վէ Տէպպաղ օղլը ճըգնատր նամ զըմիլէր տալի
մէպլաղը մէճմուի մէզքիուրըն էտասընա պիլ էմրի վէլ
գապուլ քէֆիյլուն պիլ մալ վէ զամին օլմալարըլա զըպ-
պէթ Թաստիյիլ Շէրի՛ մա վազաա՛ պիդ դալէպ քէթպ
օլընտը :

Յիւ եււմիս սանի վէլ ըշրիյն մին չհրի Շա'պան էլ մուա'զզամ լի սէնէթին սէմանիյն վէ խամսիյն վէ միէթէյն վէ էլֆ :

Շուհուտ իւլ հալ

Եււէշ Բեւիւ	Մուհլէր Իպրահիմ	Յուշիւլէլու	Մեֆրէ Զաւա
Էֆէնի	Էֆէնի	Էֆէնի	
Վէ	Դարիւհիւ		

— 000 —

ԿէՏիֆ Յիւրոյնի ՆիՕՃՃիթի

Էլհաճճ Էպու Պէքր՝ զափէրէ լէհիւլ Մէվլա խիլաֆէ պի Մահրէմէի Տափուտ Բաշա պի տարիլ խիլաֆէթիլ ա'լիյնէ նէմմէգահուլ Փագիլլու իլէյհի ա'զզէ Շանուհու

Սէպէպի թահրիյրի քիթապի Շեր'ի օլ տըր քի ,
Մահմեյէի իսթանպօլտա սէյեհի Մօնլա Հասան մահալլէսինտէ սաքին իքէն պունտան ագտէմ վէֆաթ իտէն պէրպէր Իպրահիմ աղա իպնի Ալինին վէրասէթի զէվճէի մէթրուքէսի Խատիյճէ պինթի Հասան նամ խաթուն իլէ զէվճէի ուխրասընտան միւթէվէլլիտէ Սուլայիէ քէպիյրէ դըզ Շերիյֆէ նէսիյպէյէ վէ լի էպէվէյն էր դարընտաշը էս սէյեհի իսմայիլ աղայա խապէթի լէտէշ շեր'իլ էնվէր զահիր վէ նիւմանն օլտըգտան սօնրա էիսի մէզպուր էս սէյեհի իսմայիլ աղա էսալէթէն վէ մէզպուրէթան Խատիյճէ վէ Շերիյֆէ նէսիյպէ խաթունլար դարաֆլարընտան ապիսի մէզպուրէ Շերիյֆէնին մին գըպէլլի իւմմ ճէտտի սիյմքէշ Ահմէտ աղա պին տէտէ Մուսղաֆա՝ վէքեալէթէն մէճլիսի Շեր'ի Շերիյֆի էնվէրտէ հազըր պուլընուպ իշպու պա'իսի վէսիյգա եէքէշմ Հիւտհիւտ աղա իպնէս սէյեհի Պէքիր միւվաճէհէսինտէ հէր պիրի իգըրի թամ վէ թագ

րիյրի քէլամ իտուպ « Մահմեյէի մէզպուրէտէ Տափուտ Բաշա մահալլէսինտէ պագգալ տիւքքեանը իթիսալընտա քեաին պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը տէրունինտէ մէվ ճուտ պէյնէլ էսնաֆ Կէրէթա'պիյր օլընուր 16 իսթիւրէ 4 բէշիլլը 3 ա'եիյնէ վէ պիր պիլէյու դաշը պիր գայըշ պիր մանկալ վէ 8 դըզա՝ քէհրիւպա չըպուգ վէ պիր բէշ թախթա վէ սաիր ալաթի լազըմէի մա'լիւմէնին նըսֆի շա եի'ի՝ միւլթէրիի մէզպուր էստէյեհի Հիւտհիւտ աղանըն միւլթէվէֆալի մէսֆուրտէն միւլթէրա պա հէօճճէթի Շերիյ- եէ եէտինտէ միւլք վէ հագգը , վէ նըսֆը շաեի'ի ախէրէի մուրիսիմիլ միւթէվէֆալի մէզպուր Իպրահիմ աղանըն իլէլ վէֆաթ եէտինտէ մալի վէ միւլքի վէ պատէ վէֆա թիհի պիլէ մէվրուտ օլմաղլա , պիլ Կէրէթա'պիյր օլընան էշեայի մուհարրէրէ վէ սաիր ալաթի լազըմէի մա'լիւմէտէն պէր վէճհի մուհարրէր մալիք օլտըզըմը նըսֆ հըսսէի շա եի'ալէրիմիլ դարաֆէյնտէն իյճապ ու գապուլի հալի շուրուգի մուֆսիտէտէն ա'րի պէյի պաթի սահիյհի շեր'ի՝ վէ սաֆգաի վահիտէ իլէ մէրգու՝ Հիւտհիւտ աղայէ սէ մէնի միսլի իտուկի զահիր օլան 200 դուշա հէր պիրիմիլ պիլ էսալէ վէ պիլ վէքեալէ պէյու թէմիլլը՝ վէ վէճհի լանըգի իւզէրէ թէսլլիյմ էյլէտիկիմիլտէ , օլ տախի իշթի- րա վէ գապուլ վէ թէմէլլիւք վէ թէսէլլիւ՝ վէ գապը էյլէտիքտէն սօնրա էսմանընը մէզպուր Հիւտհիւտ աղա եէ տինտէն պի գատէրիլ հըսէս թէմամէն ախը ու գապը իտուպ մէպիյի մէզքիուրըն թաղրիյրու դապնինէ միւթէ- ա'լլիգա ա'մմէի տա'ալի վէ քեաֆիէի միւգալէպաթտէն հէր պիրիմիլ պիլ էսալէ վէ պիլ վէքեալէ վէ պիլ վէրա- սէ ախէրըն զըմմէթինի իպրաի ա'մմի գաղը'իւն նիլլէ իպրա վէ իսգադ վէ ախէրըն իպրասընը գապուլ էյլէտիք , ֆի մապա'տ Կէրէթա'պիյր օլընան մէպիլլաթի մէշրուհա վէ սաիրէտէ զէրրէթէն մա պիլիմ ապլա վէ գաղ'ան ա'լա- գա վէ մէտիսալիմիլ գալմայուպ , միւլթէրիի մէզպուր Հիւտ

հիւտ աղանքն միւսթագըլէն միւսքի մահգը՝ վէ հագգը սարկի՛ն տիր » տիտիքլէրինտէն զըպպէթ թաստիյգիշ Շէ-րի՛ մա վագաա՝ պիդ դալէպ քէթպ օլընտը :

Ֆիլ եհվմիթ թասի՝ ա՛շէր մին Զիհիճճէթիշ շէրկիֆէ լի սէնէթին սիթթէ վէ թըսիյն մէ միէթէյն վէ էլֆ :

Աւր լաւալ Զէյնէ Խահէյր Խաւէյ Զաֆըշ Շափի
Բէօշէ Խաւէյ Միհէյր Էշաբի-հէ-հ :

ՖԵՐԱՂԻ ՏԱՅԻՐ ՎԵՔԵԱԼԵԹ ՀԷՕՃՃԷԹԻ

Սէպէպի թասդիյրի քիթապի Շէրի՛ օլ տըր քի ,

Խաւաա րէֆիյա Գաղասընա միւզաֆէ Զէքմէճէի քէպիյր Նահիեհսի մահալլաթընտան Էպուլ ֆէթի մահալլէսինտէ սաքինէ վէ զաթը թա՛րիյֆի Շէրի՛ իլէ մուա՛րրէֆէ Իւմմի Բիւլսում խաթուն պինթի Ատէմ պին Նուհ մէճլիսի Շէ-րի՛ Շէրիյֆի լաղըմիւթ թէվգիյրտէ , եինէ մահալլէի մէդ-քիուրէտէ սաքին էշրաֆի դուտաթտէն պա՛խիւս սիֆր Արըֆ Էֆէնտի Խպնի Ի՛րֆան մահգարընտա թագրիյրի քէ-լամ վէ թա՛պիյր ա՛նիլ մէրամ իտուպ « ճէննէթ մէքեան ֆիրաէվս աշեան Սուլդան Ահմէտ Խան դապէ սէրահ հագ-րէթլէրինին Էվգաֆը շէրկիֆէլէրի տիյլան օտաարնտա բու-յէթ օլընան Էվգաֆտէն մէրհում վէ մաղֆուրուն լէհ Զա-վուշդատէ վագֆը մուսագգաֆաթընտան Ասիթանէի Սէա՛տէթտէ Մա՛ճուհի գուրպինտէ Սիրաճուղան մահալլէսին-տէ վագը՝ մա՛լիւմէլ հուտուտ վէլ միւշթէմիլաթ պիր պապ մէնդիլին և հըսսէի շաեի՛տը պա թէմէսսիւքի միւթէվէլ-լի պիլ իճարէթէյն թահթի թէսարրուֆըմոտ օլուպ , էլ հալէթու հագըհի բուպ՝ հըսսէի մէնդիլի մէդքիուրըն թէ-մէսսիւքի պուհտան ագտէմ զաեի՛ օլմըշ օլմաղլէ գույու-տի տէֆթէրի վագֆտան պիլ իխրահ , զաեի՛տէն վէ միւ-

ճէտտէտէն թէմէսսիւք ախի իլէ միւթէսարրըֆէ օլտըղըմըզ բուպ՝ հըսսէի մէնդիլի մէդքիուրի պէտէլի միսլիլէ պա րէ-յի միւթէվէլլի ախէրէ ֆէրաղէ՝ վէ պէտէլինի ախղու գապզ վէ պանա իրսալ ու իյսալէ՝ վէ խուսուտի մէդքիուրըն միւթէ-վագգըֆ օլտըղը ումուրըն քիւլլիսինտէ մէսֆուր Արըֆ Է-ֆէնտիյի դարաֆըմոտան վէքեալէթի ա՛մմէի մուղլագայի սահիյհաի Շէրիյիէ իլէ վէքիլլ վէ նախիլի մէնապ նասպու թա՛եիյն էյլէտիկիմտէ՝ օլ տախի վէքեալէթի մէպհուսէյի գապուլ՝ վէ խըտմէթի լաղըմէսինի քէմաեէնպաղի էտայի թէա՛հհիւտ վէ իլթիզամ էյլէտի » տիտիքտէ զըպպէթ թաս-տիյգիշ Շէրի՛ մա վագաա՝ պիդ դալէպ քէթպ օլընտը :

Ֆի դուրըհի Բէճէպիւլ Միւրէճճէպ լի սէնէթին խամսէ վէ խամսիյն մէ միէթէյն վէ էլֆ :

Շուհուտիւլ հալ

Ֆէյշէ պէ Ա՛րա Նաւա Ի՛յա պէ Բաւէյ Էշաբի-հէ-հ :

ՀԷՕՃՃԷԹ ԵԱԽՕՏ ԹԷՄԷՍՍԻԻՔ

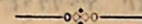
Պաի՛սի թասդիյրի հուրուֆ օլ տըր քի ,

Հարէմէյնի մուհթէրէմէյն խաղիյնէի պէհիյեհսինտէն մադ-պուդ Էվգաֆտան ճէննէթմէքեան Սուլդան Մէհմէա Խան՝ դապէ սէրահ հագըրէթլէրինին վագֆը շէրկիֆի միւսթաղիլ-լաթընտան Գարթալ գաղասընա թապի՛ Մալթէրէ տաղը իւսթիինտէ քեաին պիր դարաֆտան Խպրահիյմ գաւաա պաղը՝ վէ պիր դարաֆտան Եաղմուր օղլը Մէմիշ՝ վէ դա-րաֆը տիյիէրտէն Ահոնի Սէրգիս թարլալարը՝ վէ դարաֆի բապի՛ իսէ դարիյի ա՛մմ իլէ մահտուտ թախմիյնէն 3 քէյլ թօխում իսթիյա՛պ իտէր պիր գըդ՝ա թարլա 10 սէնէյի միւ-

Թէճառվիզ դադարի մէջքիւր միւթէմէքքինլէրինտէն վէ Էր-
մէնի միլլէթինտէն Խիւտաւլէրտի վէլէտի Անտրէասըն պա-
Դաբօ միւթադըլլէն զապդու թէսարրուֆընտա օլուպ, ան-
ճագ ետինտէ պուլընան Դաբօսը դադարէն դաեի' օլտըղըն-
տան, մահալլինճէ վագը' օլան իսթիրհամը իւզէրինէ հա-
գիյգաթի հալ' էրպապի վուգուֆտէն պիթ թահգիյգ, ֆիլ
հագիյգա թարլայի մահտուտի մէջքիւր մէսֆուր Խիւտա-
վէրտինին զապդու թէսարրուֆընտէ օլտըղը, վէ քէնտու-
սի էլէէվմ' պէր հայաթ օլուպ Դաբօսընը դադարէն դաեի'
էյլէտիկի ինտէ Շէր' զահիր վէ միւթէհագգըղ օլմը Օլ-
տըղընտան, պէր միւթալի մահարրէր թարլայի մէջքիւրըն
զապդընը հալի դարաֆի վագֆտէն միւճէտտէտէն թէ-
մէսսիւք ի'դասը' Դարթալ Նաիպի մէքրումէթլու Սիւլէյ-
ման Շէֆիյգ էֆէնտի դարաֆընտան ֆի Դէ ճէմաղիլ էվ-
վէլ սէնէ 93 թարիխիլէ ի'լամ գըլընմըլ, վէ մէրգում
Խիւտաւլէրտի պէր միւճէպի ի'լամ թահթի ֆէրաղընտա
օլտըղը զահիր օլան թախմիյնէն 3 քէյլ իսթիյապ իտէր
թարլայի մէջքիւրի պիզլաթ ըրզասըլա' վէ եալընըզ
4000 զրուշ պէտէլի մագպուզ մուգապիլինտէ թէպա'աի
Տէվլէթի ա'լիէէտէն Մադօս վէլէտի Նուրիճան զըմիլիէ
դադ'իյէնէն ֆէրաղ' վէ օլ տախի իշթիրա վէ դապզ էյլէ-
տիկինտէն, ի'լամը մէջքիւրըն դարաֆի վագֆտա հըֆզ
իլէ միւճէտտէտէն թէմէսսիւք ի'դասը խուտուսը դադարի
մէջքիւր էվգաֆ միւտիլի ֆիւթիւվլէթլու Հիւսէյն
ճաւիյա էֆէնտի դարաֆընտան պա տէֆթէր ինհա իտիլ-
միշ, վէ պինաէն ա'լէյհ զաեի' օլան Դաբօյի մէջքիւր եէ-
տի ախէրտէ զուհուր իտէր իսէ ա'մէլու ի'թիպար օլընմա-
մագ շարդըլա թարլայի մէպհուս մէրգում Խիւտաւլէրտի-
նին ֆէրաղու գասրի ետինտէն մէզպուր թիմնըճի Մադօս
վէլէտի Նուրիճան էօհտէսինէ գայա օլընմըլ օլտըղընտան
պին Նէզարէ Դայմագամ միւթէվէլիսի օլտըղըմ հասէպիլէ
զապդու թէսարրուֆընտա իզն վիլիլէրէք զաեի'տէն վէ միւ-

ճէտտէտէն իշպու թէմէսսիւք թահրիյու իմլա վէ մէրգում
Մադօս ետինէ ի'դա գըլընտը. կէրէք տըր քի իյճապը
Շէրիսըն սալ պէ սալ մէմուրընա էտա վէ թէսիյմ իթ-
տիքճէ զապդու թէսարրուֆընտա տախլու թէա'րըուզ օլըն-
մայա :

Ֆի 29 ճէմաղիլ ուլա սէնէ 1279

ԱՄԵԼԷԻ ԷՐՄԵՆԻՑԵՆ ՇԻՐՔԵԹԻ ՆԻՋԱՄՆԱՄԵՆԻ

Էվլէլա . Շիրքէթիմիզին իւն'վանի Ագէլէ Էրֆէլէ Շէրէլէ օլուպ,
Իշպու դաիֆէ էֆրատընըն մէտարի թէա'յիւլ վէ թէֆէյիւզլէրի օլ-
մագ իւզէրէ տէսթիկահլար թէսիյս ու քիւլաաըլա վագթու հալէ կէ-
րէ էլէայի ըաիճէ իմալ իթտիլլէրէք պազարը ինթիլարէ վաղ' վէ
պու վէճհլէ հասըլ օլաճագ թէմէթթու' հըսսէտարան պէյնինտէ ըէս
իւլ մալլէրի մըդտարընճա թագսիյմ օլընաճագ տըր :

Սանիյէն . Ը'րզ ու Նամուս ասհապընտան օլան հէր պիր Էրմէնի
կէրէք զիւքիւրտէն վէ կէրէք ինաստէն օլտուն օն ետի եալընը իք-
մալ իթմիլ օլտըղը հալտէ էվլէլ էմրտէ ըէսմի իպթիտայի օլարագ
պիր ա'տէտ սիյմ մէճիտիյէ թէտիէէսիլէ շէրիյք օլապիլուր :

Սալիսէն . Շիրքէթին եէք հըսսէսի մահիյէ պիր ա'տէտ չարեէք
մէճիտիէ իսէ տէ շախսի վահիտտէ թէա'տտիւտի հըսսէ ճաիզ օլա-
պիլէճէք տիր . շու շարդըլա քի թիճարէթ մատտէսինտէն զայրի հու-
գուզի մուս'մէլաթճա պիր ըէյ վէ գուրա'եա մալիք ա'տու ի'թի-
պար օլընաճագ տըր :

Բապիա'ն . Թամ իւլ ալըզ մէտուսն օլան շէրիյք գայտընըն թէր-
զիլիլէ շիրքէթտէն իրարճ օլընաճագ, վէ պու սըրատա թէտիէաթի
վագընաընտան տօլսըլ հապպէի վահիտէ դալէպիլէ հագըլ օլմայա-
ճագ տըր :

Խամիսէն . Քէզալիք սէպէպի մէշրու' վէ մուգաննէն իւզէրէ շիր-
քէթտէն իրարճ օլընան վէ եախօտ խօտ պէ խօտ ինֆիտալ իտէն շէ-
րիյք պիր շէյ դալէպու իտտա'ա իտէմէյէճէք . եալընըլ Խիւտա Նէքէր-
տէ վէֆիէաթ զուհուրընտա միւթէվէֆֆանըն հըսսէի միւթէրաքիմէսի
քեամլլէն կիւզէլթէի Նիզամիսիլէ մէա'ն վէրէսէսի ճանիպինէ ըէտու
ու ի'ատէ օլընաճագ վէ իլալ շիրքէթ թէմէլիւք իտէճէք տիր :

Սատիսֆէյն . Մուգատտեմա ինֆիսալ իտէնէր՝ պա՛տէհու տախիլէ շիրքէթ օլմաղա խահիշկէր օլտըզլարընտա հըսէսի մէթրուքլէրինտէն գաղ՛ի նաղարլա թէսլոյմաթի ախիյրէլէրինէ իթիպար օլընաճագ տըր :

Սապիա՛ն . Իշպու շիրքէթին Մէճլիսի Ու՛մուսի վէ Մէճլիսի Խտարէ իսիմլէրիլէ իքի մէճլիսի օլաճագ տըր :

Սամինէն . Մէճլիսի ու՛մուսի հէյէթի մէվճուտէի շիրքէթտէն եա՛նի թէքմիլ շիրքէթեատէն իպարէթ օլուպ իւշ այտա պիր տէֆա՛ իճթիւմա իտէճէք իտէ տէ , ահվալի ֆէվզէլա՛տէ զուհուրընտա մէճլիսի Խտարէնին ըէյու իֆատէսի վէ բուէսայի Մէճլիսի Ու՛մուսինին թէնսիյաու թէճվիյդի իւզէրինէ քէյֆիյէթ ճէմիյի շիրքէթեայէ ի՛լան իտիլէրէք ճէմիյէթի ու՛մուսիյէէ ա՛գտ օլընապիլէճէք տիր :

Թաաիա՛ն . Մէճլիսի Ու՛մուսինին տէրէճէի ուլատէ պիր ըէիսի իլէ պիրտէ սէր քեաթիպլի՛ վէ տէրէճէի սանիկէտէ օլտրագ պուշլարըն պիրէր նախիլէրի լա մէհալէ թա՛եիյն օլընարագ զիմամի խտարէի շիրքէթ աշլէրէ թէֆվիյդ ու իհալէ գըլընաճագ տըր :

Ա՛շիւրէն . Մէճլիսի Ու՛մուսինին էքսէրիյէթի՛ լա էգալլ ա՛գայի շիրքէթին սիւլանընըն ի՛նտէլ իճթիմա՛ իսպաթի վիւճուտ իթմէսինէ միւթէվագգըֆ տըր :

Հատի ա՛շէր . Իշպու մէճլիս մէմուրիյնի լազըմիյնի ինթիխապ ու թա՛եիյն վէ զայրը լազըմիյնի տախի ա՛ղլ իլէ մէսաիլի հատիսէ վէ եախօտ մուա՛լլաղայի պիլա թէրաթի ֆասլու հէօքմ իթմէսիլէ միւքէլէֆ տիր :

Սանի ա՛շէր . Մէճլիսի խտարէ՛ Մէճլիսի ու՛մուսի դարաֆընտան ինթիխապ օլընուր էէտի ա՛ղատէն իպարէթ օլուպ՝ միւստէթի մէմուրիկէթի իտէ պիր սէնէ օլաճագ , վէ շիրքէթին մէպնիյեուսն ա՛լէյհի օլան մագսատի թէրվիյճու իճրա գըմընտա միւքէլէֆ օլտըզլ քեաֆֆէի ումուրու մէսալիհի միւտէպպիրանէ վէ իհթիեաղքեարանէ հիւսնի բույէթ իտէճէք տիր :

Սալիս ա՛շէր . Մէճլիսի խտարէ ա՛ղասը պէյնլէրինտէ պիր ըէիա իլէ պիրտէ սէր քեաթիպլի ինթիխապ իտէճէքլէր տիր :

Բապլի՛ ա՛շէր . Մէճլիսի մէղքիուր 3 մահտա պիր տէֆա՛ կէրէք իճրա օլընակէլան՝ վէ կէրէք դուվլէտէ օլուպ հէնուզ ֆիլէ չըգարըլմայան քեաֆֆէի մուա՛մլաթընը մաղպաղա սուրէթինտէ գալէմէ ալարագ Մէճլիսի ու՛մուսիյէ տէրմիյան իտէճէք տիր :

Խամիս ա՛շէր . Նէֆսի Մէճլիսի խտարէնին վէ եախօտ պա՛ղ ա՛ղասընըն ա՛տէմի միւպալաթ վէ պիր նէվ՛ սուի իսթիմալաթ վէ խը-

յանէթի թէպէյեիւն վէ թէհագգուգ իթտիքտէ , շիրքէթեանըն գըսմի ա՛ղամի արատի իճթիմա՛իլէ մէճլիսի մէղքիուր ֆէսի իտիլէրէք ինթիխապաթի ճէտիյտէյէ թէշէպպիւս օլընաճագ տըր :

Սատիս ա՛շէր . Իշպու շիրքէթ՝ շիրքէթեանըն գըսմի ասղարինին պիլէ իպգա խուսուսընտա թէա՛լլիւք իտէճէք միւրատինէ մէպնի զայրը մէֆսուիս իտէտէ , ա՛քսի թաղտիյրինտէ շիրքէթին քեաֆֆէի մէվճուտաթու էմլաքի միլլէթիմիզին զիմամի խտարէ վէ թէսարուֆինէ թէվտիյ՝ գըլընաճագ տըր :

Սապի ա՛շէր . Հէր սէնէ իպթիտասընտա վարիտաթը շիրքէթին խուսանին ըէս իւլ մալ օլտրագ նաղատէն հըֆղ օլընաճագ վէ պուշլարըն միեանընտա էվրագի նաղտիյէէ պուլընմայաճագ տըր :

Սամին ա՛շէր . Շիրքէթին քեաֆֆէի վարիտաթընը թահսիյուր իճթիպա էյլէմէք իւզրէ միւվէզղաֆ թահսիյտար նասպու թա՛եիյն օլընաճագը կիպի մէպալիլը միւթէրաքիմէյի հըֆղ վէ սուեուսն ու մէսաւրիֆաթի շիրքէթի թէսիկէէ իշուսն տախի աղնիյատէն պիրի ֆախրի օլտրագ գապիլ իւլ մալ ինթիխապ օլընաճագ տըր :

Թաաի՛ ա՛շէր . Պի ի՛նայէթիլ Մէվլէլ միւթէա՛լ Շիրքէթին իլէրուտէ թէտրիյճէն իքթիխապ իտէճէյի ասարի թէֆէյեիւզ վէ իզթիտար խարիճտէ պուլուսնալարա թաղիեանէի զայրէթ օլմագ իւզրէ էվրագը հապատիս վատըգաթլէ ճիւմէյէ իլանու իշաա՛ գըլընաճագ տըր :

Ը՛շիրին . Իշպու Շիրքէթ նիզամսամէսինին ճա՛մի օլտըզլ ահքեաւմի պու թարիյստէն իթիպարէն պիր սէնէ միւստէթի ինզըզատընտ տէյին մու պէ մու մէրիյիւլ իճրա օլուպ , սինիյնի աթիկէ զարֆընտա պի թէքրար մուա՛եէնէ վէ թէղիլդտէն կէշիւրիլէրէք իյճապ իտէն մահալլէրի իթթիհատի արա իլէ թա՛սիլ ու թէպտիլ օլընապիլէճէք տիր :

Պալատէ մէպսուգ վէ մէշրուհ շէրաիդու ահքեամի թէմամէն գապուլ իթմիշ օլուպ , մուճէպիինճէ ա՛մէլ ու հարաքէթ իտէճէկիմտէն իշպու մահալլէ վաղի իմզա իտէրիմ :

Ռուբէն Աբէթէա

Օհանէս Բէրբէա

Աբէթ Բէրբէա

Պարբէս Փոգոլէա

ՊԵՐԱԹԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Ուղուրի մէհամին — մէվֆուրի Տէվլէթի Ալիյեյէտէ իպրա-
զի զայրէթ վէ համիյեթ վէ սատազաթ խտէյլերին՝ թէ-
ա՛դդուֆաթի սէնիյեթի Շահանէմէ նախիյեթլէրի շանի
մէքեարիմ — նիշանի Բատիշահանէմ իգթիզասընտան օլտը-
ղընա , վէ էրզրում ա՛սաքիւր մուա՛վլինէ իւմէրասընտան
Մուրատ պէյ՝ զիյաէ մէճուհուհըն Նիշ գօլ օրտույի Հիւ-
մայունինտէ վուգու՛պուլան մուհարէպաթտա հիւսնի խըտ-
մէթ՝ վէ իպրազի ասարի մէրտանէկի վէ պէսալէթ իթմիշ,
վէ պու ճիհէթլէ ա՛դդֆէթի սէնիյեթի Շահանէմէ քէսպի
իթիհգադ էյլէմիշ օլտըղընա պինաէն , մումաիլէյին խըտ-
մէթի նաֆի՛ապընա միւքեաֆաթէն՝ քէնտուսինէ Մէճիյտի
նիշանի զիշանընըն պէշինճի բութպէսինտէն պիւր դըդ՛ասը
ի՛նայէթ ու իհասն գըլընմըշ օլտըղընը միւթէզամմին իշպու
ՊԵՐԱԹԻ ալիշան թաստիյը ու ի՛դա օլընտը :

Հուրերէ ֆի էվասիդի շէհրի Բէճէպ իւլ միւրէճճէպ լի
սէնէթին թիս՛ա վէ սէմանիյն վէ միէթէյն վէ էլֆ :

ՖԵՐՄԱՆԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Ալէմիւլ ուլէմաիլ միւթէպահհըրիյն՝ էֆտալիւլ ֆուտէ-
լաիլ միւթէվէրըրէյն՝ Մա՛տէնիւլ ֆազլի վէլ եագիյն՝ վա-
րիսի ուլումիլ էնպիւեա վէլ մուրսէլիյն՝ մինէլ Հագգի ա-
լէլ խալգի էճմա՛իյն՝ էլ մուխթասս պի մէզիյտի ի՛նայէթիլ
Մէլիքիլ մու՛իյն՝ Մէվլանա էլ Հաքիմ պի մահրուսէթի իս-
թանպօլ՝ զիյաէթ ֆէզաիլուհու . Թէվգիյի բէֆիյի Հիւմա-
յունըմ վասըլ օլաճագ մա՛լիւմ օլա քի իշպու տարէնտէի
Ֆէրմանի շէրիյֆ Սէֆէր նամ էրմէնի սիւտտէի սէա՛տէթի-
մէ կէլուպ ա՛րզուհալ խտուպ մահրուսէի մէզպուրէտէ Լան-
կա գուրպինտէ էրմէնի դաիֆէսի սաքին օլտըղը մահալ-

լէտէ Պրուսալը քիլիսասը տիմէքլէ մա՛րուֆ օլան քիլիսա-
լարը խարապէ միւշրիֆ օլուպ , վազի ապիսի իւզէրէ մէ-
րէմմէթ էյլէմէք իսթէտիքլէրինտէ՝ միւմանաաթ օլընմա-
մասը զըմննտա էմրի Հիւմայունըմ բէճա էյլէմէկին պու-
յուրտըմ քի հիւքմի շէրիյֆի վաճիպիւլ իթթիպա՛իմէ
վարտըդտա կէօրէսին զիքր օլընան քիլիսա դատիյմտէն
քիլիսալէրի օլուպ , հալա խարապէ միւշրիֆ՝ վէ մէրէմմէ-
թէ շիտտէթի իհթիյաճի մուգարրէր իսէ , վազի ապիսի
իւզէրէ մէրէմմէթ էյլէմէլէրինէ քիմէսնէ մանի՛ օլմայա :
Ամմա պու պէհանէ իլէ վազի ապիսինտէն զիւտտէ պինա
իհտաս օլընմագտան պի զայէթ հաղէր խտուպ , էլինտէ օ-
լան Ֆէրմանի շէրիյֆի վէ հիւքմի Հիւմայունէ մուխալիֆ իշ
իթտիլմէյուպ միւհթաճի ա՛րզ օլանը եաղուպ պիլտիլէ-
սին՝ շէօյլէ պիլէսին՝ վէ պա՛տէթ թէսդիյը պու հիւքմի
Հիւմայունըմը ալասըն իթթիպա՛ խտուպ ալամէթի շէրիյ-
ֆէմէ իթիմատ գըլասըն : Թահրիյրէն ֆի էվասիդի Մու-
հարրէմ սէնէ թիսա՛ վէ սէմանիյն վէ էլֆ :

ԹԵՇԵՔԻԻԲԻ ԹԵՇԵՔԻԻ ԲԵՐԱՎԱՅԵՆ ԲԵՐԱՎԱՅԵՆ
ՏԱԻՐ ՄԱՐՈՒԶԱԹ

Մէա՛րիֆ Նէզարէթի ճէլէլէսի լիշիկեահի վալասինէ .

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Մէթպու՛ի միւֆէիլիսամըմը՝ Շէհրեհարի մէա՛րիֆրէրվէր՝ Շէվքէթ-
լու , Գուարէթլու , Սուլդանի Ղազի Ապաիւլ Համիյտ Խանի տանի
էֆէնտիմը հաղրէթլէրիլէ՝ միւթէճմա՛յի քէմալաթ օլան Զաթի ալիլի
Խալիլանէլէրինի պու Միւք ու Միւլէթէ պաղըլլամագ իւզէրէ հու-
զուրը Հագգ թէա՛լատէ թէմէնիյաթը մախսուսաի խալիսանէմիլ պէր
քէմալ խտուկի պէյա՛րիլէ քէսպի ֆախր խտէրիլ :

Մահգա նանու նիսմի Սալդանաթի սէնիյէի իլէ բէրվէրտէ վէ միւ-
թէնա՛թ օլան Նէտի գուլլէ էրմէնի խասթախանէսի շաիիրտանի էյ-

Թամընըն սէնէ վի իմթիհանլարը ճէմիյեթինի թէնէղղիւլէն թէնընթ պուլուրմագ իւղըէ չէնտ կիւն ագտէմ թագտիյմ օլընան իսթիտայի ա՛հիզանէմիզ մուֆատընը թէրվիյճէն Նէղարէթի ճէլիլէլէրի միւթէ-հայեիղանի մէմուրիյնիտէն Իղզէթլու Սըթին էֆէնտիին դարաֆի Խտիյվանէլէրինտէն պիղ վէքեալէ ի՛զամընա ի՛նայէթ պուլուրմալարը թէնէքքիւրաթ վէ իֆթիխարի չաքէրանէմիզի միւսթէլզիմ օլտըղընըն՝ վէ հաթթա էֆէնտի մուսաիլէյհ միւթէգատտիմիյնի շակիրտանի էզ հէր ճիհէթ վէ խուսուսիլէ լիսանի ա՛ղէպ իւլ պէյանի Օ՛սմանիտէն իմթիհան իտէրէք, մա՛լիւմաթի միւթթէսէպէլէրինի թագտիյրէն շա-կիրտանըն չէվիլինի թէգեիյտ իթմէք իւղըէ պէգայի թէվէճճիւհաթի Տէվլէթլէրի միւթտէսիլէ պա՛ղը վէսաեայի մէրղուպէ թէպիլիյղու թէֆ-հիյմ էյլէմիլ օլմաղլա, շակիրտան գուլլարը տախի ճուշու խրուշա կէլէրէք տա՛վաթի մէֆրուզայի հազրէթի Շէհրիեարի իլէ՝ միւտալէ-մէթի էօ՛մրու իգպալի Սոսաֆանէլէրի տոււա՛սընը ա՛լէնէն թէքրար իթ-միլ օլտըղլարընըն մա՛ալ մէսրուրիյեէ իշա՛րըլա ա՛րզի ու՛պուտիյեէթ ու թաստիյա միւպատէրէթ օլընտը. օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր:

Ֆի 8 Թէմուզ 98

Իրարէի Խաւսիւնէի
Մէլէթի Էրգէնէան

Մուշ Միւթէսարըրըղընա սաեէ էնտաղի իղղու մէյմէնէթ օլան
Սէա՛տէթլու Շէֆիյզ բաշա հազրէթլէրինի հուզուրը վալալարընա.

Սէա՛տէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Էվլատի վագանէ մէճճանէն թա՛լիյմի քէթպու գըրաէթ իթմէք մագսատի խայր մէրսատիլէ տախիլի Նիվայի ա՛լիլէրինտէքիւշատ իթ-միլ օլտըղըմըզ մէքթէպլէրին էմրի թէրադգըսը խուսուսընտա էվլա-տի ֆուգարայա մէրհամէթէն, մա՛նէն վէ մատտէթէն խպրազ պու-լուրաղլարը հէր նէվ թէսհիլաթ վէ հիմէմաթի միւշֆիգանէյէ իլա-վէթէն պու տէֆա տախի Սըղէրտտէքի մէքթէպիլմիզին ինչաղը խու-սուսընտա ֆէվգէլ մէմուլ պէղլի հիմէմաթ պուլուրաղլարը քէյ-ֆիյեթի մէսէրրէթ էսէրի արթըզ Շիրքէթիմիզ պիլ հիւմէ էֆրատի-նի տէրուսի տիլտէն մէմուսն վէ միննէթտար էյլէմիլ օլտըղընտան, պիւթիւն հէյէթի Շիրքէթճէ հիսս էյլէտիկիմիզ շիւքրու մահմէտէթի

հուզուրը ա՛լիլի Վէլին նիա՛միլէրինէ ա՛րզ էյլէմէք, վէ պուստան պէօյ-լէ տախի միւհթաճ վէ իւմիյտվար օլտըղըմըզ հիւսնի թէվէճճիւհ վէ ի՛նաեաթի ճէլիլէի քէրիյմանէլէրինի պէր տէվամ պուլուրըմալարը իսթիւրհամ էյլէմէք իւղըէ իշպու թէնէքքիւրնամէնին դարաֆի վալայի Մէա՛րիֆրէրվէրիլէրինէ ա՛րզու թագտիյմիլէ քէսպի ֆախը էյլէրիզ. օլ պապտէ լուգֆու իրատէ վէլիյիլ էմրի վէլհիմէմ էֆէնտիմիզ հազ-րէթլէրինի տիր:

Ֆի 20 Շուպադ 300

Շիրքէթի միւթթահիտէի իլմիյեէ
հէյէթի իտարէ Ռէիսի Սէր քեաթիպի
Մէհրան Մէհրիտար Նորադուլէան

— 0:0 —

Մէա՛րիֆի ու՛մուսիյեէ Նազըրի պինաղիյրի տէվլէթլու բաշա էֆէն-տիմիզ հազրէթլէրինէ Խսթիւրհամամէի ա՛պլիյտանէմ տիր:

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Մէթպու՛ի միւֆէիսամըմըզ Սալդանաթի սէնիյեէի Օ՛սմանիյեէնին լիսանի զիշանինի Լըմէնի միլլէթի մէքթէպ զալէպէսինէ հէման թա՛լ-լիյմու թա՛միյմ իլէ հէնկեամի չէպապէթինի կէշիւրմէքտէ պուլընմըշ, վէ սէքիզ սէնէլիք պիր միւտտէթ զարֆընտա քեաֆֆէի էվսմիր ու նէվահի Տէվլէթի ա՛լիյեէյի հարֆիյեէն անլար՝ վէ անա կէօրէ թէվ-ֆիյզի հարաքէթ իտէր ալթը եիւզտէն միւթէճալիզ Լըմէնի շիւպ-պանը եէթիշտիրմիլ՝ հալ պու քի պուշլարա մուգապիլ Նէղարէթի ճէլիլէլէրինտէն մահիյէ թախիյս պուլուրըմը օլան 400 զրուշ գա-տար ճիւղի պիր մաա՛շըն զամինտէն գաղի իւմիյտ իթմիլ օլան գու-լընըզա հէր քէսի զանի զանի մէսրուր իտէն պապի ա՛վաղըֆի շիւ-մայուս հէնուզ աշըլմայաճագ մը տըր? խայր, խայր, միւսթահըզղի-նի խատէմէի իլմիյեէնին հուսուլի մէսրուրիեթի՛ անճագ մագամի ճէլիլի մէա՛րիֆէ Էֆէնտիմիզ կիպի պիր Զաթը ա՛լի հիմմէթ վէ Նա-զըրի նիյք մահզարըն վիճուտինէ էզէլտէ մուգատտէր պուլընմըշ, վէ լէհիւլ համուս վէլ միննէ հիւքմի գատէր եէրինի պուլըն օլտըղըն-տան, էկէր գուլընըզըն պու գատարճըզ թաստիյ՝ վէ թէգալիլիմի-նէ թէա՛ղղուֆէն մա՛նէն վէ մատտէթէն պիր կէօնա լուգֆու ի՛նա-յէթլէ մէսրուր պուլուրըլուր իտէմ, իւս ալթըրիլ էօ՛մր էօ՛հտէի թէ-

չէք քիւրիւնտէն չըգամայաճաղըմը մաս'ը մահճուպիյեի խաքիրայի ա'լիի
Տափէրէլէրինէ ա'րդ իլէ պէյանի ու'պուտիեթէ միւսարաա'թ խտէրիմ.
օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէհիւլ էմ-
րին տիր :

Ֆի 1 Նիյասն 98

Նէտի դուլէ էրմէնի մէքթէպի վէ մէքեաթիպի սաիրէի
միւլիյեի լիսանի թիւրքի մուա'լլիմի

Մէհրէ

— 000 —

Ատանա վիլայէթի ճէլիլէսի Վալիլիկի հուզուրը ա'լիսինէ .

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Միւթէգատտիմի թահրիյրաթը ա'ճիզի խիւտալիրտի էֆէնտի պէն-
տէլէրինի Վիլայէթի ճէլիլէլէրի տախիլինտէ քիլիսաճա պա'ղը ու-
մուրու խուսուսաթըն թէսլիեթսի զըմնընտա պու տէֆ'ա Բաղրիյգ-
խանէմիզէ միւրաճաա'թ իթմիլ վէ Ջաթը վալայի խըտիլմանէլէրինի լի-
սանի չիւքրան իլէ եատ իտէրէք , պու վէճհլէ դարաֆը Տէվլէթլէրի-
նէ պիր դաթ տահա ու'պուտիեթի հալինի իսպաթ էլլէմիլ օլտըրըն-
տան , դաթէն սատաղաթ ու իսթիգամէթի հալիլէ մա'լիւմիմիզ օլան
էֆէնտի մուճալէյհին տէրէօ'հտէ էլլէտիկի խըտմէթի միւշքիլէսինտէ
մաղհարի թէսհիլլաթ օլմագ իւզրէ քէնտուսինի նաղարը սահապէթ
վէ հիւսնի թէվէճհիւհի սամիի Տէվլէթլէրինէ ա'րդու թագալիյմ իլէ
քէսպի ֆախր էլլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէ-
հիւլ էմրին տիր :

Ֆի 8 էլլու 300

Բաղրիյգի էրմէնիեան
Նէրէն

— 000 —

Շիրքէթի Խայրիյեի միւտիյրի Ֆուատ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ .

Ի'ղզէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Միւթէգատտիմի ա'րիյզաի ա'ճիզի Մուհարրէմ պէյ պէնտէլէրի
Նէվրէսիյաէկեանի վաղանտէն օլուպ , լիսանի Օսմանի իլէ Ֆրանսէվի
վէ ու'լումի իրեաղիյեիտէ եէտի դուլապը օլտըրը կիպի , սիյրէթու դա-
պիյա'թճէ տախի էմանէթու թագվա ասհապընտան պուլընտըրը ճի-
հէթլէ , շախսընը դարաֆը ա'լիինիզէ թագալիյմ իտէրէք խըտէմաթի
Շիրքէթտէն միւնասիպիւլ հալ պիր մէմուրիեթլէ իսթիստամ պու-
յուրըլմասընը լէճա իտէր , վէ օլ պապտէ հիւմէթի ա'լիյեիլէրի սէ-
ղավար պույուրըլտըգտա՝ մէսարի վաղը'ատէն պէնտէնիզին տախի
հըսէտար օլաճաղը պէյանիլէ թասղիյի սէրի ա'լիլէրինէ իպթիտար
էլլէտիմ . օլ պապտէ էմրու իրատէ էֆէնտիմ հաղրէթլէրինին տիր :

Ֆի 1 Ռէճէպ 94

Պէնտէ

Էստէյէն Բէն'ան

— 000 —

Մա'րուզի պէնտէի մախսուպլէրի տիր քի ,

Պու տէֆ'ա մէրքէզի վիլայէթի ճէլիլէլէրի պէնտէիյեի դապապլէթի
մէմուրիեթիինէ թա'իլիյ պույուրըլան շըտըր պէյ պէնտէլէրի՝ ասհա-
պի սատաղաթու իսթիգամէթտէն օլուպ էզ հէր ճիհէթ թէլաղդու-
ֆաթի ա'լիյեի խըտիլմանէլէրինէ շաեթսթէ օլտըրը կիպի դարաֆի
չաքէրանէմէ տախի միւնասէպլէթի քեամիլէսի պուլընտըրընտան ,
հաղըրտա էլզաֆու ի'նասեթի ճէլիլէի միւն'իմանէլէրինին սէղավար
պույուրըլուպ պէնտէլէրինի էզ սէրի նէվ մէմուրն պույուրմալարը Նի-
յաղինի թէքիյաի ու'պուտիեթի ահգարանէմէ զէրիյա'ի հասէնէ իթ-
թիխաղ էլլէրիմ . օլ պապտէ էմրու ֆէրման հաղրէթի մէն լէհիւլ
էմրին տիր :

Ֆի 5 Շուպաղ 98

Պէնտէ

Պէշէյր

— 000 —

ԹԱՂԵՆԻ ՈՒ ԹԵՆԵՆԻ ՎԵՒ ՄԵՎԱՏՏԻ ՍԱԽԻՆԻ ՀԱԳԳՐԵՏԱ
ՄԵՔՈՒՊԱԹ ՈՒ ՄՈՒՀԱՐԻՐԱԹ ՎԵՒ ԹԵՂԱՔԻՐԻ ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻՄ

Պրատէրիմիդ ա՛ղուֆէթլու ճօն էֆէնտի հաղրէթլէրինէ .

Էսալէթմէապ էֆէնտիմ,

Վալիտէի միւհթէրէմէլէրինին վուգու՛ի վէֆաթի խապէրի հիւզն էսէրն՝ տամի՛ա խըրաշի թէէսսիւֆիմիդ օլմըշ տըր . ֆիլվազը՝ պու Նէվ՝ զաեի՛աթ՝ թա՛մլըր ու թա՛ղիեէսի նա գապլլ մէվատտէն իսէ տէ , Զաթըր տսիլանէլէրի միսիլու մէսէտ ու էհիլյեթի հաիզ օլան զէվաթի ֆէզալ սիմաթըն՝ ճիւմէմիլին տախի եէվմէն մին էլ էյեամ պաւտէի մէվթի նուշ իտէճէկիմիլ՝ վէ պու տարը ֆէնայէ պիլինճի տէֆա գատէմ աթար աթմազ զաթէն մէվթէ գարիյն օլտըղմըղը թէֆէքքիւր ու միւլահազա պույուրտըզճա օ մագուլէ տէրտ ու քիւտուրաթըն շէտաիտին խօտ պէ խօտ թա՛տիլլ ու թախֆիյֆ պույուրմալարը լազըմ կէլէճէյի ճիհէթլէ , զաթըր վալալէրինէ ա՛րըզ օլան էլէմու քէտէրտէն մուսիլիսլէրինին տախի հըսէտար օլտըղմըր սապիլ շէրիյֆիլէրինէ ա՛րը իլէ պէրապէր էվգաթի ա՛ղլիլէի մէհամբէրվէրիլէրինին պիլր գաթ տահա մէշաղլիլ մուհիմմէի մէմէքէթէ հասը ու իմալէ իլէ թախֆիյֆի քիւտուր պույուրմալարընը մահզա զաթըր սամիլէրինին՝ վէ խանէտանի ա՛լիլէրինին սըհհաթ ու սէլամէթի ուղըրընա թէմէնի վէ թէրէճճի էյլէրիմ . Հէման ճէնապըր Հազգ՝ իմտաաի մա՛նէվիլի բապալանիլիւս սապր ու շէքիյալ իհսան էյլէյէ ա՛մլին :

Ֆի Ծ Շուպադ 301

Պէնտէ
Օման

Վէլիյիլի նի՛մէթի պի միննէթիմ սէ՛ատէթլու պէյ էֆէնտի ճէնապլէրինէ հասրէթնամէի շաքէրանէմտիր .

Միլըրի մէ՛ալի սէմլըրիմ էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Էթթէտէն պէրու խանէտանի Տէվլէթլէրինտէն կէօրտիլիմ լուգֆ ու իթիֆաթ՝ վէ խուսուսիլէ Զաթըր ա՛լի նիթատլէրինտէն մազհար օլտըղմ հիւսնի թէվէճճիւհ վէ միւվալաթ հէր կիւն հէր սա՛աթ խաղըրմա կէլտիքճէ խիւտա ա՛լլիմ մէլուֆի օլտըղմ վաղլիյֆէի ու՛պուտիեթի

էտա իլէ մահզուգլիյէթի ֆէրիյմանէլէրինի պի թէքրար ճէլալ իթմէք իւզրէ միւպարէք վիւճուտի վէլիննիա՛միլէրիլի արամագտա , վէ ֆիքր ու խայալըմ վէ պէտէն ու ճանըմա տէօնիւպ տօլաշուպ պուլամատըղըմա տիլխուռն ու սէրիլէրտան՝ վէ շու տէհրի ա՛նուգէնին գուլընըզա զատրէն շէքտիլի բէրտէի ֆիրազըն պէր դարաֆ օլմասը պէօլլէ սա՛աթտան սա՛աթա թէէիսուր իթտիլինտէն ճիլէրիմ բարէ բարէ օլարագ պիլր ա՛ն էվլէլ ա՛վտէթի ա՛լինիլ նի՛մէթիլի սուպհու մէսա պարկեահի Հազտէն ճույան օլմագտայըմ :

Պինաէն ա՛լլէյհ շու հալի բէրիյանէմ մա՛լիւմի սէնիյէնիլ պույուրըլտըգտա , հէման նալիլ ա՛ղըֆէթի հաղրէթի խիւտալէնտի օլմագլըղընը՝ վէ պու վէճճլէ արթըզ զաֆէրեապի հասրէթ օլմագլըղմ խուսուսընա հուզուրը Բապալանիտ սուզիլ ու խահիլլէ միւտալիմի պուլընտըղմ տու՛ա վէ նիյազտէ պու կիւնահքեար գուլընըզա հէմբա վէ մուլին օլմանըզը աշուրի թէմէնի վէ իսթիրհամ էյլէր , վէ ճէնապըր Էսալէթմէապլէրինէ մախսուս վէ շանէպթէ պիլտիլիմ թա՛ղիյմաթ ու թէքրիյմաթի ֆաիգաի պէնտէկեանէմի մահզա պէգալի թէվէճճիւհաթի ալիլիլէլէրիլի նիյազ մագսատըլա պու տէֆա տախի ա՛րը ու թազալիյմէ միւսարա՛աթ իտէրիմ :

Ֆի 20 Մայիս 98

Պէնտէ
Սէրէ

Մահքէմէի Հուգուգ իքինճի մէճիլի ա՛ղալըղըլա միւքէրրէմ սէա՛տէթլու Վահրամ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ .

Միլըրի մէա՛լիսէմլըրիմ էֆէնտիմ հաղրէթլէրի ,

Հալլի ու՛գատի խալը՝ վէ իհզագի հազ խուսուսլարընտա նասիեէի հալի Ասիլանէլէրինտէ էթթէտէն պէրու նիւմահան վէ տիրախան օլլան տատի Հազգ՝ վէ իսթի՛տատի մուզլոգ՝ վէ պուլըրա իլալէթէն ֆէնէն տախի իհրազ պույուրտըղըրը մէհարէթ վէ մէլէքէի մուհազագազ հասէպիլէ , պու տէֆա խազանի գատէրտան էֆէնտիմիլ հաղրէթլէրինին գարիյհաի Հիւմայուլլէրինտէն հաքիմիյէթ միսիլու պիլր մէմուրիյիլէթի զիլըյմէթ՝ եա՛նի մահքէմէի Հուգուգ իքինճի մէճիլի ա՛ղալըղը՝ էօ՛հտէի պահիլ իւլ իսթիյհալի Մէհամբէրվէրիլէրինէ թէվէլիյհու իհալէ պույուրըլարագ Եհլահա ֆէ հահալլէն մասատա

գընճա մէսնէստ զըրազի ի'զղու շան օլտըզլարը խապէրի մէսէրրէթ է-
սէրի մէսմու'ի աճիզանէմ օլուր օլմազ Խեւտա ա'լլյմ իշպու թէվճկյ-
հի վէճկյհտէն տօլայը հէղարան ա'ֆէրլյն տէեէրէք, վէ եարու աղ-
եարէ էօյլնէրէք, հասպէլ մէնսուպլիէէ խայլի մէսրուր վէ շատիւ-
ման օլտըմ. մա' մաֆիյհ պու սըրատա զըրէթիմ արթարագ պլրիհնճի
մըսարա'ի հալիմէ' վէ ալիկէրի Շահի ա'լիհիզէ ճէսպան օլարագ իշպու

Նա գապէլ է-ն ա'ն քէ պէրէվէն Նէ-ի բէ-էր,

Վէր Նէ զէհանէ րէր րաւէպէ Ջերաբէ գապէլ է-ն.

պէյթի սէօյլէնէրէք պաթիթի սթթէմքեարէ վէ տահա տօղըրսը զապա-
վէթի ֆըզրիյեմէ Նէֆրիյն խան օլտըմ. իշպու զէմզէմէտէն ա'նլաշը-
լաճաղը վէճհլէ գուլընըզա տէյլլ ֆէյլու ըրֆա'թ' իլլտ ա'ճղու Նիք-
պէթ' նաթիյպու գըսմէթ օլմաղլա, պու հալտէ պէնտէի խայրխաճլէ-
րիհն շու տարի ֆէնատէ նաիլի սահապէթ վէ մուս'վէնէթ օլմասը՝
անճագ վիւճուտի Նէճապէթնիւմուտլէրիլէ հուսուլ բէզլյր օլաճաղըն-
տան, պլրնաէն ա'լէյհ էֆքեարի սագըպէ' վէ արայի սալպէլէրի սաի-
գասըլա տահա Նիճէ Նիճէ ա'վաղըֆի սէնիյէէի Միւլըտարիէէ նաիլիյ-
էէթլէ մէսանիտի բէֆիյ'ա վէ մէրաթիպի պէտլի'անէ մաղհարիյէթ-
լէրիհն ա'ն խուլուսիլ գալպ թէմէննի իտէր, վէ տէվլէթու միլլէթճէ
պատիլի իֆթիխար օլան իշպու մէմուրիէէթի ճէտլիյոէլէրիհն հազգը
ա'լիլէրիհնաէ գարիյնի եուսրու թէվթիյգ օլմասը տուա'սըլա բէամի
թէպրիյքու թէհնիէթէ միւսարաաթ' վէ թէվէճհիւհաթի ա'լիյէէի
Նէճկյաանէլէրիհն պարէի ա'ճիլտէ քէմաքեան իպգա պույուրըլ-
մասը բէճասըլա թէքիյտի իհթիրամաթի ֆաիգայէ միւսպատէրէթ էյլէ-
տիմ էֆէնտիմ:

Ֆի 30 Աղուսթօս սէնէ 98

Պէնտէ

Ահօէր Վէսալա-ր րէյն

— օօօ —

Ի'զղէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Երզրում վիւայթի ճէլիլէսի Խոթիյնաֆ հուգուգ տալրէսի ա'ղա-
լըընըն' էօհտէի լիեագաթլէրիհէ թէվճկյհ պույուրըլաղը քէմալի
մահգուգլիէթլէ մէսմու'ի չաքէրանէմ օլմըշ տըր. թարիյֆու պէյան-
տէն միւսթաղնի օլաղը վէճհլէ Զաթի վալալէրիհէ օլան թէրէտուլա
վէ մէնսուպլիէթի ա'ճիլտէմիւն իյճապաթի գապիլիյէսիհնաէն օլա-
րագ իշպու թէվճկյհի վէճկյհտէն տօլայը գուլարընտա մահգուգլիէթ
վէ մաղըուրիյէթի ֆէվգէլա'տէ հասըլ օլմըշ օլմաղլա, պէեանի

սիւրուրու շատի սիեագընտա թէպրիյքի մէմուրիյէթի վալալէրիհէ
իպթիտար, վէ պու միւնասէպէթլէ միւվէֆֆագըլիէթի Վէլիյիւն
Նիա'միլէրի տա'վաթընը տալի ի'լալէթէն թէքրարու թէգըեար իտէ-
րիմ. օլ պապտէ էմրու իրատէ հազրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր:

Ֆի 8 Էյլուլ 98

Պէնտէ

Շէ-րէ

— օօօ —

Խքիհնճի Օրտույի հիւմայուն Լէվաղիմ տալրէսի միւթէհայիկանի
մէմուրիյնիտէն պլն պաշը բիֆա'թլու Մուհիտույն պէյ էֆէնտի
հազրէթլէրիհէ.

Րիֆա'թլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի,

Շու ա'լէմի շէպապլէրիհնաէ պիլ իսթիհգագ հաիլ օլտըզլարը մէս-
նէտի ա'լիտէ մէհամմի ումուրի Տէվլէթճէ հէմիյէ իպրագ պույուր-
տըզլարը քէմալի զայրէթ ու մէհարէթլէրի Նէթիյէի պէհիյէսի օլ-
մագ իւզրէ պու տէֆ'ա ա'վաղըֆի սէնիյէէի հազրէթի Շէհրիեարիտէն
իւշիհնճի բութպէտէն պիր գըր'ա Մէճկյտի Նիշանի զիշանլէ թալգիյֆ
պույուրըլաղըլարը խապէրի մէսէրրէթ էսէրի վասըլի սամիա'ի աճիլի
օլընճա, տօղըրսը հատտէն էֆղուսն մէմուսն վէ մէսրուր օլտըզլմ'
հաթթա պէյնէնատէ օլան մուգարէնէթ իզթիզատընճա թէլաղըուֆա-
թի սէնիյէտէն պէնտէիլ տալի հըստէտարի իֆթիխար պուլընտը-
ղըմ ա'րգու պէյանլէ, պի մէնիհի թէա'լա իլէրուտէ տալի տահա
սալր ա'վաղըֆի ճէլիլէի Խուսրէվանէյէ նաիլիյէթլէ սէրֆիլաղ' վէ
եար ու աղեարէ բէշի էնտաղ օլմաղարընը թէմէննի սիեագընտա թէր-
գիյմու թագալիմի թէհնիէթնամէյէ իպթիտար գըլընտը. օլ պապտէ
էմրու իրատէ էֆէնտիմ հազրէթլէրիհն տիր:

Ֆի 8 Շուապագ 300

Պէնտէ

Միւրէ

— օօօ —

Տարէնտէի թէղքէրէ՝ եւտինճի Օրտույի Հիւմայուն սէյ-
 Կար Գօրճը ալայը Գայիմմագամը ի՛ղզէթլու Սուպհի պէյ՝
 Թէսվիեէի մէսալիհի զըմննտա ալթը մահ միւտտէթլէ
 Տէրի սէս'տէթէ ա'ղկյմէթինէ ըուխսաթ ի՛ղասը՝ վաղը՝ օ-
 ւան իսթիս'ասը իւղէրինէ Էրքեանի հարալիյեէ տաիրէսին-
 տէ թէնսիյալ Գըլընմըշ օլմաղլա իպթիտայի մէզուռնիյեէթի
 Հուտէյտատէն վաբօրա ըաքիյալ օլաճաղը թարիյիտէն մու-
 թէպէր օլմագ, վէ թէղքէրէսինի ա'ղկյմէթու ա'վտէթինտէ
 Հուտէյտա ֆըրգասընա վէ Տէրի սէստէթտէ տաիրէի մախ-
 սուսընա Գայա իթտիրմէք իւղէրէ միւտտէթի մէզքիուրէ
 Էլէ ա'ղկյմէթէ ըուխսաթ վիւրիւտիկինի շամիլ Տիյվանի Միւ-
 շիլըստէն իշպու թէղքէրէ իմլա վէ ի՛ղա Գըլընտը :

Ֆի 11 թէմնուզ սէնէ 99

Մահքէմէի թիճարէթ ա'զասընտան ի՛ղզէթլու Իսքէնտէր էֆէնտիյէ :

Ի՛ղզէթլու էֆէնտիմ,

Զաթի պէհնիյեէլէրինի թէլիյֆինէ հիմմէթ պույուրտըղլարը Ռէշ-
 Պէրի թիճԱՄէթ նամ քիթապըն նուսիէի միւպէյեէզէսի մէնզուրի
 ա'լի՝ վէ միւնտէրիճաթը ըէհնիի թաղալիյի հաղրէթի Թաճաարի օ-
 ւարագ էօ՛հտէի պէհնիյեէլէրինէ ըիւթպէի սանիյէ սընըֆի միւթէմայի-
 զի թէվէլիհի հաղընտա շէրէֆաստըր օլան Իրատէի սէնիյեէի հաղ-
 րէթի Բատիլահի ձէնդուզի միւնիյֆի իւղէրէ լյճապը իճրա իտիւտիկի՝
 Թէշլիյֆաթիի Տիյվանի Հիւմայունտէն պա թէղքիւրէ պէյան օլընմըշ
 օլմաղլա մաս'թ թէպէլք պէեանի հալէ իպթիտար օլընտը էֆէնտիմ :

Ֆի 11 Էյլու 300

Հասն Ֆէհի

Իմտալէնտիկեար Վիլայէթի ճէլիլէսին :

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի :

Մէս'րիֆ մէմուրլարընըն 99 սէնէսի միւթէտաթլէ մաս'շարընա
 մահսուպէն Խաղիյնէի ճէլիլէճէ Վիլայէթի ճէլիլէլէրի էմիլալի իւ-
 զէրինէ միւրէթթէպ տէօրթ Էիւք զըուշտան Աէտի գուլլէ Էրմէնի
 մէքթէպի լիսանի Թիւրքի մուս'լիմի Միհրի էֆէնտիին մաս'շը օլուպ
 Էիւզտէ 5 թէգաուռ'տիյեէսի պիթ թէնդիլ պաղը Գալան 1800 զըուշ
 Մէս'րիֆ մուհասէպէսինճէ մուս'մէլէի լաղըմէսի պիլ իճրա թանդիյմ
 ու ի՛ղա Գըլընան մէլֆուֆ միւզաքքիւրէ մուճէպիճնէ պա սէնէտի
 մաղպուզ քէնտուսինէ վէ Էսիսօտ հալալէ իտէճէկի մահալլէ ի՛ղա-
 սընա հիմմի ա'լիյեէի Վիլայէթէնահիլէրի տէրքեար պույուրըլմագ
 պապընտա էմուռ ֆէրման հաղրէթի մէն լէհիւլ էմրին տիր :

Ֆի 12 Նիյսան 300

Ս Ի Ե Ա Գ Ա Թ

ԿԷՏԻՔ ԳԱՅՏԸ

Պերայէ Կիդիէ Ֆիդէնի Պէրէնճէ Էրըրուսլը Մէհմեդ աղա Էյնի Ահ-
 Մեդ ա'ն Էանֆէ Կոնստանտինոպոլիսի ֆէրուշն Կեր Էրբէթի Թահսիյա
 Կեր Իսթանպուլ Է Բէյշ Էշ Էնի Կիդիէ Ֆիդէնի Էլ Էնճ Իսթանպուլ
 Պէնսի Իսթի Բիւլուս պիլի Մէհմեդ շէվէ Վէ Իրբանիյս Գոսթիյ Վէ-
 լէրի Բիւլէլէֆֆայէ Էրբէն հաճի Իսթանպուլ Կիլ Էնի Բիւլէսարըլման Ֆի-
 շէն Վէ Էնի Էլ-Էն Էրբէ Վէ Էշէյ Բիւլէս Կա Աէնի Բիւլէս Կէ
 Էրբէն Պէրէնճէ Էրըրուսլը Մէհմեդ աղա Կէյոս Բէմլէյ Է Բիւլէյս
 շէրէ . Կիդիէ Էրբէն ա'ն Իսթի Բիւլէլէֆֆայէ Էրբէն Էրբէն Բիւլէյն
 Է Կեր Իսթի Բիւլէլէլի Էրբէն գայո Վէ Կոսթիլի Կիդիէ Էրբէն Էշ
 Կոս' Էրբէն Կոսթի . Ֆէրման Կեր Ֆիդէնի Բիւլէս Էրբէն Է-
 Էրբէն Մոսթաֆա Էրբէն Էրբէն Կոսթի Իսթանպուլ Է Կա Ֆէրման Էլ-
 Կէ գալէսի Ֆիդէնի Բիւլէն գայո Վէ Կոսթիլի Կոսթի Էլ Էրբէն ֆի 12
 Շապան Էնի 1226 Է Կա Ֆէրմանի շէրէֆ :

Կիդիէ Ֆիդէնի գայիյս :

ՆՈՒԴՈՒԳ ՎԷ ՄԷԳԱԼԱԹԻ ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԱ՝

ԹԵՎԱԶԻՅԻ ՄԻԻԳԵԱՖԱԹ ՐԵՍՄԻՉՈՒՆ

Րէամի զէմանէ տիր պիշէքք օլընմազ աղաղ
Հիյը պիր զիյնէթ օլմանընճա տուա՝ վէ նիեազ .

Էֆէնտիմիզէ քիմ պէյնէլ էմսալ տըր միւմթազ
Հիւքիւմտարի ճիհան տըր եօգ տըր անա էնպազ .

Ա՛տիլ գատիր տըր Հաթէմ կիպի պէնտէ նիւվազ
Զաթի տըր էա՛ղզ Զըլլի մազլոււմիյնէ մէլազ .

Չուն հիմմէթիլէ հէփ մէմալիք տէօնտի ըրեազ
Եումիլէ սէօնտի ա՛ֆէթ օլտը խուրըէմու շազ .

Պէօյիւք քիւշիւք հէփ զիյրտէսթ հէփ ը՛պատի Ֆէյեազ
Բէս իտէմ վիրտի զէպանի ա՛լէնէն աղաղ :

Համտէն սիւմմէ համտէն եա Բապալիլ համիյո
Օլազդ հէմ ա՛սրի Սուլդան Ա՛պտիւլ Համիյո .

Էյլէ էպէտլէ մէմուռն պէր թախթի մէճիյո
Պա ի՛ղլու շէվքէթ վէ սըհհաթի ճէյեիո .

Սաեէի Հիւմայունիտէ գըլ թէսիյո
Հէփ Խանէտանի հէմ ըէա՛եայի միւրիյո .

Տիւշմէնի Տէվլէթի օլա նապէտիյո
Ումուրի Սալդանաթի սէհլու սէտիյո .

Ա՛տլի տաիմ մէզիյո լի վէճհիշ Շէհիյո
Հէօքմիլէ մազհուր զալիմանի բէլիյո :

Հասըլաթը Պէշիքդաշ մէքթէպի մէնաֆիլինէ օլտրազ 1300 սէնէսի-
Թէշըլիյի էվլէլինին եէտինճի Բազար կիււի մէքթէպ տախիլինտէ
վիրիւան Գօնաէրտէ նիճէ ա՛եան վէ ըիճալի Տէվլէթ հազըր օլտըզը
հալտէ պէրայի թէշէքքիւր շալիրտանտէն պիրի դարաֆընտան գըրաէթ
օլընան նուզգըն սուրէթի տիր :

Հուզղարը զէվիլ վէգար հազարաթը .

Էկէրչի շու ճէմիյեթի իւլեա՝ թէշվիյգի ի՛լմու մէա՛րիֆ
մադսատի ճէլիլինէ միւպթէնի օլուպ անտէն պահս իթ-
մէք մադամէ միւնասիպ իսէ տէ , հէր հայէ ալեհահիյեթի
օլան էֆէնտիլէրիմ հուզղուրընտա օ եօլտա պասդի մէգալ
իթմէք մա՛րուֆը թա՛րիյֆ գապիլինտէն օլաճաղը կիպի ,
շու սիննու հալի աճիզանէմ տախի օլ պապտէ միւսաթիտ
օլմատըղընտան , մահզա շու սաա՛թտա պէօյիւք վէ քիւ-
շիւք պիլճիւմլէ ըիւֆէգայի ա՛ճիզանէմլէ պէրապէր հիսս
էյլէտիկիմիզ մէմուռնիյեթ ու շիւքրանիեթի պիլ վէ-
քեալէ ա՛րզ էյլէմէք իւզրէ հազգըմըզտա պիտրիյլ պու-
յուրտըզղարը համիյեթի ու միւրիւվլէթի վասֆու սէնա ի-
տէճէկիմ . շէօյլէ քի ,

Էօթէտէն պէրու մէսէլի մէշհուր օլտըզը վէճհիլէ « Էփ-
թիճէ պիշիլէ » եա՛նի ճահտու իգտամ օլմայընճա մադսու-
տէ վարըլամազ . բէս պու գա՛լտէյէ իթթիպա՛էն քէմալի
մէշազգ իլէ էքիւպ պա՛տէհու քէմալի սիւրուր իլէ պիշէն-
լէր՝ վէ ախէրէ պար օլմանանլար պէնի պէշէր միեանընտա
նէ գատար միւհթէրէմ իսէլէր , ա՛ճէպա քէնտու պէտէն-
լէրինտէն էքիւպ սիւրիւպտէ հասըլ օլան մահսուլտէն հէմ
քէնտիւլլէրի պիշէն վէ հէմ տէ ախէրլէրէ պիշտիրուպ ան-
լարը տօեուրմաղա վէսիլլէ օլանլար նէ՛ գատար ա՛ղիյլ վէ
գըյմաթիլը ինսանլար տըր քի , « Էփ էլ պիշիլ Էլ Էլ Էլ » մէ-
սէլի քէրիյիլնէ ապլա իլթիֆաթ իթմէյէրէք վէ գուլադ
ասմանարադ սէմէրէի սա՛յու զայրէթլէրինտէն քէնտուլլէ-
րինտէն մաա՛տա նիճէ միւհթաճիյնի՝ վէ պա՛ղէն թէքմիլլ
պէնի ատէմի միւսթէֆիյա իտէրլէր :

Մէսէլա էլ եէվմ վիւճուտի մերահիմնումուտի սանէ-
ախնտէ ասուտէ հալ օլտըղըմը ճէվքէթմէապ էֆէնտիմիդ
Հիւքիւմտարի տէվրան՝ վէ ճիհանէ ֆէրման ֆէրմա իքէն
կիճէ կիւնտիւղ ըհաթ ու հուզուրի ճէհրիւտարիւքրին պէր
դարաֆ պույուրարագ , վէ խաղիյնէի Հիւմայունլէրինի պիր
տիւղիյէ աչըգ դութարագ ա'գըլլարա հայրէթ վիրի տէ-
րէճէտէ նագտէն վէ պէտէնէն տախմա ա'գիյմու ճէսիյմ
ֆէտաքեարլըղլար իպրազ պույուրմագտա օլտըղլարնտան
անա պունլար քիմի իշուն տըր , մահզա բէրվէրտէի մէր-
համէթլէրի պուլլնան ու'մում ըհա'եայի ճահանէ վէ ասա-
յիշի Ալլէմ իշուն տէյիլ մի տիր . հայ , հայ , պունա քի-
մէանէ պիր ան իշթիպահ իտէմէզ :

Քէզալիք պու կիւնքի կիւն թահթի նազարըմըղտա օլուպ
պա'ղըլարը վիւճուտու պէգամըղը էնվա'ի մէհալիքտէն
գուրթարըճը՝ վէ պա'ղըլարը տախի էսպապի թէա'յիւշի-
միգի խալլիտէն խալլի թէսհիլ իտիճի՝ վէ պիր գըմը
տախի հասրէթ գաւուշտըրըճը պիր դագըմ մուխթէրիա՝
թի դըպպիյէ վէ սանալիյէ վէ նագլիյէ կէօրմէքտէ՝ վէ
հէր կիւնտէ սէֆալարընը սիւրմէքտէյիզ . աճէպա պունլար
չէօլտէ եապանտէ ըասթ կէլէ պուլլնմը շէյլէ՝ մի տիր ,
եօխա իլմու մէա'րիֆ ուղուրընտա քէմալի ի'նատու խա-
հիլլէ ալլարճա եըլլարճա հասրի վիւճուտ իտուպ , վէ թէտ-
գիյգաթու թէճարիպէ պաշ ուրուպ թէնլէրինի հիւլու
ֆէնար իտէն՝ վէ էքսէրիսի նիհայէթիւլ էմր օ՝ եօլտա թէ-
հարիւտաթլարընա գուրպան կիտէն գըլմէթլու զաթլարըն
էսէրի զայրէթու համիյէթլէրի մի տիր . իշթէ պուրասընը
էֆէնտիլէրիմին ըէյու թաստիյգի ա'լիլէրինէ հավալէ ի-
տէրիմ :

Այնի պունըն կիպի տէ պու ֆագիյր ու հագիյր գուլ-
լարընը՝ ճիւմէ ագրանլա պէրապէր իլմու մէա'րիֆէ սու-
ռամը՝ վէ հէր պիրիմիդ իլէրուտէ անա վէ պապա վէ ագ-
ըրպաու ահըպպա վէ սաիր էվլիեայի նիա'մէ գարշուրըղը

Իյֆայի վէղաիֆէ հազըրլանմագտա պուլլնմը օլտըղըմը
տան , պու կիւնքի հիմմէթիւիզ միսիլլու պունտան պէօլլէ
տախի էքսթիկիւիզ թարլատէն արալըղտա մէրհամէթէն
պիրէր մըղտար պիլլէրէ պիշտիրի իսէնիզ , սանէի ա'լի-
նիլտէ չօգ սիւրմէաէն իգթիտարի թամ քէսպ իտուպ ,
բէնչէի ճէհալէթտէն գուրթլուրըղ , վէ էօմրիմիզ օլտըգ-
ճա էմրի թէշէքքիւրինիզէ միւտալիմ՝ վէ ումում պէշէ-
րիյէթէ վէ խուսուսիլէ Չաթի ա'լիլէրի միսիլլու էֆէնտի-
լէրիմիզէ էզ ճանու տիլ խատիմ օլուրըղ :

Հէման ճէնապը վահիպիւլ ա'մալ՝ ճէհրիւտարի Ալլէմ
ճալլէրի մէա'րիֆբէրվէր էֆէնտիմիզէ էօմրի մէտիյա՝ վէ
շէվքէթի մէղիյա իհասնիլէ ճիւմէմիզի նալիլի աւալ՝ վէ
միւլէֆֆագ պիլ խայր էյլէյէ . ամիյն :

Մուհարրիի հագիյրին պիթ թանղլյմ Գուրգէն էֆէնտի մէքթէ-
պինին թէվլիլի միւքեաթաթ ըհամինտէ շալիրտանտէն Պուսէվի Ստե-
փան էֆէնտինին սալթի պիւլէնտ իլէ գրաթէ էյլէտիլի Գասիյտէնին
սուրէթի տիր :

Նէ՝ տիր պու քէշմէքէշ՝ նէ՝ տիր պու իլթիլաֆ՝ եա խիլլան
Այա տէյիլ մի պիր լօգմա նան՝ իհթիւեաճի ինսան .

Նէ՝ մուֆիյա պունճա թէշէպպիւս՝ թէսալվուր՝ պունճա իտման
Քիմ տիր տէեան՝ պագի տըր պու ճիհան՝ տէ նէվի ինսան .

Կէրէք օլմաղմի իթմէք՝ ինքեարի նէֆա՝ հէմու նատան
Ղամմի ֆէրտա՝ հէմմի հալա՝ իթմէմէք միսլի հայլան .

Պի կիւման Պէնի Ատէմտիր՝ մախըղգի եէտի Բահման
Բէս ըէվա տէյիլ մի օլմագ՝ միւֆթիսօր մանէնտի միւրղան .

Խայր պէյիմ խայր՝ պու պիր նիւթէ տիր՝ խարիճ էզա'գլ
ու իզ'ան

Պէյհուտէ տիր իթիլաղ՝ էսէրի սունի Միւսթէա'ն .

Եւ լիլ ա՛ճէս ինսան օլա՛ մէվտու՛ի նուրի ը՛րֆան
Մէվու՛տի ճինան՝ հէմ էշրէֆի մախլիւգաթի ճիհան .

Հալու շանինտէ՞ն մի տիր՝ դըտայի միւֆթ՝ չուս պաղուեան
Գատիր օլա քէշֆու իսրաճ՝ հէբ տէֆաինի ճիհան .

Սա՛յու ա՛մէլ տիր ըուհըմը՛ ա՛գալէթ՝ գուրաըմը՛ հէր ան
Կէլինճէ չէհվէթի նէֆա՛ եերլէ եէքսան ճիւմլէ խանման .

Տուրպիյնի պասուռ պասիյրէթ տիր՝ շու տիւ չէշմի ինսան
Օլմա հախմ՝ շու պէհախմ՝ սէյր իթ ա՛ճախպի եէզտան .

Կէօր սէնա՛թի իւթատի՛ անա կէօրէ օլ բէրէսթան
Գուրպի Հազգա վարամազ, վազըֆի էսրար օլմանան .

Էյ Մադուսազա՛ կերչի եաշատըն՝ տօղուզ եիւզ տօղսան
Լիյք պէն գատար տա օլմատըն՝ էսրարի Ա՛լէմէ բէսան .

Եաշըմ՝ օն տէօրթ՝ մէսքէնիմ իսթանպօլ՝ չըգմատըմ՝ պիյրուս
Ամմա կէզտիմ տիւնեա ու սէմա՛ կէօրտիւմ՝ Ատէմ Հալվա .

Օ նէ գըյամէթ տիր օ նէ զուլմէթ գաբլամը՛ ճիհան
Սանքի պիր քէօր գանտիլմիշ շու կէօքտէքի Շէմսի թապան .

Սայտըմ նիճէ շահան ու տուտման մահվ օլընճա Գուֆան
Կէօրիւզ հալլէրին ազլատըմ հէզարան պաղըմ սուզան .

Եօլտա խայլի պերզախլէր տիւշմիւշ նիճէ պիշարէկեան
(վահ վահ վահ)

Նէ՛ միւմքին կէշմէք օլմայընճա ֆէնարի ը՛րֆան .

Իշթէ պու ֆէնարի ի՛լմէ հասրէթքէշիզ սէքսան ըլալան
Փէտա խտերիզ լաղըմ կէլսէ թէքմիյլ հէնկեամի ճիւվան .

Սէլամէթ մէքթէպտէ սապիթգատէմիզ պու բէյտէ հէման
Պիր կիւն ա՛լիմ եաշամազ տէյեր նիճէ էօ՛մի ու էզման .

ԿէՅՈՆԻԻԼԻԻԼԷՐԷ ԽԻԹԱՊԷՆ ՕԳՈՒՆԱՆ ՆՈՒԿԳ

Սէվիլու գահրէման վաղանտաշլարըմ,

Պիր միւտտէթտէն պէրու ճանի ա՛ղիյզ իմիդտէն պալաթէր վէ հէր պիր
գըղ՝ սաը պիրէր Օսմանլը եիկիթլէրինին գանլարը պէհասընա ալընմը
օլան մէմալիքի Օսմանլիէնին պա՛ղը քէօլլէրի՛ պէյդաի Օսմանլի-
եէյի քէսր իթմէք զիւ՛մի ֆասիտինտէ բույան օլան տիւշմէնի տիյնու
տէվլէթ գարաֆընտան բայմալ օլընուպ միւլէվլէս օլաըղը՝ վէ պու
ֆըրսաթ իլէ պիր գաղըմ պիկիւնահ էհալիի գախիֆէնին իլէլ ան
նամէշհուտ էնպա՛ի մէզալիմու թա՛տիեաթէ տիւշար օլտուզլարը մէս-
մու՛ինիզ օլմըշ տըր :

Իմսի է՛յ պիրատէրլէր, պու պիշարէկեանի թախլիյա իլէ մէվազըի
մէզքիւրէնին լէվսի վիւհուտի ա՛տատէն թաղհիյրի վաղիյֆէի ա՛ղիյ-
մէնիզ օլուպ, հաթթա վալիտէլէրիմիզ շու էմրի մուգատտէս վէ եէվ-
մի մուա՛ղգէզ իչուս անճագ պիզլէրի թէվլիյա իթմիշ տիր տիսէք աս-
լա խադա իթմէյիզ : Իշթէ պու վաղիյֆէյի զըմմէթի հիմմէթինէ ա-
լան վէ պու կիւնտէ պու սաա՛թտէ տիւշմէն աթէշինէ գարու ճան-
սիբարանէ կէօյիւս կէրուպ նագտիյնէի ճանի աղիյզլէրինի սարֆ վէ
տիւշմէնի հայրանու սէրկէրտան պէրգարաֆ իտէն տիյկէր պիրատէր-
լէրինիզ գուտուսի ճանֆէզալլէրինէ շար չէշմէ մուսթազըր տըրլար :
Հա՛յտի պիրատէրլէր, հա՛յտի, սահէի զէմիյն իւզրէ եախտ թահիթէլ
արզ պուլընմագտա նէ՞ ֆարգ վար տըր . այա զաղա վէ չէհատէթէ
մուա՛տիլ մէսուպաթի ճէլիլլէ օլապիլլէր մի :

Հէման ճէնապը Հազգ իմտատի մա՛նէվիի գահհարանէսիլէ հէր պիր
խաղվէ վէ հարէքէնիդտէ գալպինիզի մէթիյն վէ գըլընճընըք քէս-
կին խտէրէք, ա՛տայի պիհանընըը միւզմահիլլ ու մըսքիյն էյլէ-
սուս : Իշթէ պու թէմէնիյաթը խալխանէմիզ վասըգասըլա ինշա Ալ-
լահու թէա՛լա ա՛նգարիյա ֆէթհու զաֆէրլէրի միւթտէի ճիհանգըյ-
մէթիլէ սամիա՛ զիյպի իֆթիսար էյլէրիզ :

Քանի որ մեր այս գործն առաջնորդ մը պիտի լինի թրքատառ Գ. տիպ կիւլտէսթէի, ուրեմն կը փութամք նորա մէջ պարունակեալ կրթներու ընթերցանութիւնն աստանոր ղեւեղել իրենց կարգովն :

1. Ապտիւլ Գէրիյմ : 2. Եռսուֆ Զըյա : 3. Մէհմէտ : 4. Մուհամմէտ Խալիտ : 5. Մուհամմէտ Սալիհ : 6. Րըֆաթ : 7. Էսսէյեկյա Մէհմէտ Ճէմալ : 8. Օսման Նուրի : 9. Էսսէյեկյա Մուհամմէտ : 10. Ճէլալէտտիյն : 11. Իսմա'իլ Նազզը : 12. Իսմա'իլ Նազզը : 13. Հիւսէյն Թահսիյն : 14. Մահմուտ : 15. Արիֆ : 16. Իպրահիմ Էտհէմ : 17. Ապտուլահ : 18. Եռսուֆ Զըյա : 19. Մուհամմէտ Շէվզի : 20. Ահմէտ Համտի : 21. Մուհամմէտ Ալի : 22. Հիւսէյն Հիւմի : 23. Մէհմէտ Նազիյֆ : 24. Մէհմէտ Ճէվտէթ : 25. Ապտիւլ Աղլիյ : 26. Սալիհ : 27. Մէհմէտ Խուլուսի : 28. Մէհմէտ Նուրի : 29. Մէհմէտ Խալիլ : 30. Ապտիւր Րահման : 31. Օսման Նուրի : 32. Մուսղաֆա : 33. Մուսղաֆա Նազմի : 34. Մուսղաֆա Ֆէհմի : 35. Մէհմէտ Ֆաիզ : 36. Օսման Նուրի : 37. Մէհմէտ Պէհմէտտիյն : 38. Իսմա'իլ : 39. Խալիտ : 40. Ապտիւլ Գատրըր : 41. Իպրահիմ Նազզը : 42. Խալիլ Րըֆաթ : 43. Էս'մէր Լուզֆի : 44. Հիւսէյն Հիւսնի : 45. Րիւշտի : 46. Ահմէտ Ֆաիզ : 47. Մէհմէտ Էմիյն : 48. Մուհամմէտ Սամի : 49. Իզզէթ : 50. Մուհամմէտ Մադար : 51. Մէհմէտ Մազհար : 52. Մուհամմէտ Ֆուատ : 53. Մէս'ուտ : 54. Մէհմէտ Շաքիր : 55. Իսմա'իլ Նազզը : 56. Մէհմէտ Ճէմալ : 57. Մէհմէտ Օսման : 58. Մուհամմէտ Արըֆ : 59. Խալիլ : 60. Մուսղաֆա : 61. Էսսէյեկյա Մէհմէտ : 62. Մահմուտ էլ Հիւսէյնի : 63. Պէֆր Սըտղը : 64. Մահմուտ էլ Հիւսէյնի : 65. Օսման : 66. Ալի : 67. Մուսղաֆա Նուրի : 68. Ես'գուլ : 69. Եռսուֆ : 70. Խալիլ Շէվզի : 71. Մէհմէտ Շաքիր : 72. Հիւսէյն Սապրի : 73. Պէֆր Սըտղը : 74. Էսսէյեկյա Մէհմէտ Ճէմալ : 75. Ալի Հայտար : 76. Հասան Թահսիյն : 77. Ալի Ղալիպ : 78. Մէհմէտ Ալի : 79. Մահմուտ : 80. Մէհմէտ Սալիմ :

ԲԱՌԳՐԳՈՅԿ

Ա

Ա'ազամ. ամենամեծ :
Ա'ալամ. գիտուններ :
Ա'ալէմ. ամենագիտուն :
Ա'գտ. կապել, կազմել, ամուսնութ.
Ագտամ. ոտքեր :
Ագտէմ. Ագտէմէ. առաջ :
Ագտէս. ամենաուրախան :
Ագրան. ընկերներ :
Ա'գալէթ. անգործութիւն :
Աղլապալ. բժիշկներ :
Ա'ղըֆէթ. գթութիւն :
Ա'ղուֆէթ. կարեկցութիւն :
Ա'ղուֆէթլու. կարեկց, վսեմափայլ :
Ա'ղուֆի. գթացողի վայել :
Աղվար. ընթացքներ :
Ա'ղֆ. դարձնել :
Աեա. թէ արդեօք :
Ա'եան. աւագանիք :
Ա'եար. յարգի :
Աեկյն. արարողութիւն, ծէս :
Ա'ղա. անդամ, անդամներ :
Ա'ղամէթլու. մեծափառ :
Աղատէ. ազատ :
Աղղէ շանուհու. Նորա կացութիւնը սուրբ ըլլայ :
Ա'ղէպ. անոյշ :
Ա'ղիյ. թանկագին, սուրբ :
Ա'ղիյմ. մեծ :
Ա'ղիյմէթ. երթալ, մեկնել :
Ա'ղլիեթ. չարախօսութիւնք :

Ա'թէպէ. սեամ :
Ա'թիեէ. յետագայ :
Ա'թիյ. հին :
Ա'իլէ. ընտանիք :
Ա'իտ. վերաբերեալ :
Ա'լ. զարմ :
Ա'լագա. սէր, կապ :
Ա'լա գատէրիլ իմքեան. կարելի եղածին չափ :
Ա'լա հակհի. իւր վիճակին մէջ :
Ա'լա մէլա իննատ. մարդկանց առաջ :
Ա'լայ. գունդ :
Ա'լանիեթ. յայտնութիւն :
Ա'լէթ. թէվալի. շարունակ :
Ա'լէլ խալիլ. ժողովրդեան :
Ա'լէլ խուսուս. նա մանաւանդ :
Ա'լէլ հիսապ. թերհաշիւ :
Ա'լէլ ուսուլ. ըստ օրինի :
Ա'լէմ. աշխարհ, վիճակ :
Ա'լէմարա. աշխարհ զարդարող :
Ա'լէմ բէսէնտիյտէ. աշխարհքին հաւնածը :
Ա'լէմիյն. արարածներ :
Ա'լէյհ. ընդդէմ :
Ա'լէյհի Րահմէթլու Րահման. գըթացողն Աստուծոյ գթութիւնն նորա վրայ ըլլայ :
Ա'լէնի. հրապարակաւ :
Ա'լի հիմէթ. մեծագործ :
Ա'լիմ. գիտուն :
Ա'լիզ. առնել :
Ա'լիէր. ուրիշ :

Ախրը . վերջ :
 Ախիզ . առնող :
 Ախլյութեն . վերջերս :
 Ախլազ . բնութիւնք :
 Ախլազ . փայտաշէն :
 Ակեահիւսեթ . ծանօթութիւն :
 Ահատի հիւսմ . երկուքէն մին :
 Ահգարանէմ . իմ նուաստութիւնս :
 Ահրապա . բարեկամներ :
 Ահմէր . կարմիր :
 Ահլալ . վիճակներ :
 Ահտ . խոտուած , ժամանակ :
 Ահքեամ . տրամադրութ . վճիռներ :
 Ահքեամի Ատլիյէ . տիյվանի . Ար-
 դարութեան գերադոյն ատեան :
 Ադազ . սկսել :
 Ադեար . այլք , օտարք :
 Ադնամ . ոչխարք :
 Ադնիւ . հարուստներ :
 Ադրազ . նպատակներ :
 Ա՛ծախ . զարմանալիք :
 Ա՛ծզ . անկարողութիւն :
 Ա՛ճէզ . անկարողներ :
 Ա՛ճիզ . անկարող :
 Ա՛ճիզանէմ . անկարողս , նուաստս :
 Ա՛ճիւ . տրտա , շուտ :
 Ա՛ճիւն . արագութեամբ , շուտով :
 Ա՛ճուզէ . պառաւ :
 Ա՛մա . կուրութիւն :
 Ա՛մալ . յոյսեր , իղձեր :
 Ա՛մատէ . պատրաստ :
 Ա՛մէլ . գործել :
 Ա՛մէլէ . գործաւորք :
 Ա՛մէլիյեթ . գործողութիւնք .
 Ա՛մէալիւտ . երթեւեկութիւն :
 Ա՛մրէ . արքունի :
 Ա՛մմ . ընդհանուր :

Ա՛մմէ . հասարակութիւն , ընդհա-
 նուր , բոլոր :
 Ա՛յեալիյն . արբեցողք :
 Ա՛յնէն . նմին նման :
 Ա՛յնի . միեւնոյն :
 Ա՛յլու նուշ . կերուխում :
 Ա՛ն . էն (մասնիկ բացառական) :
 Ա՛ն ասըլ . ի սկզբան :
 Ա՛ն գարիյալ . ի մօտոյ :
 Ա՛նիլղըյալ . ի բացակայութեան :
 Ա՛նիֆիւլպէյան . վերագրեալ :
 Ա՛ն խուլուսիլ գալալ . ի սրտէ :
 Ան քի . այն որ :
 Ա՛շար . տասանորդք :
 Ա՛շգ . սիրահարութիւն :
 Ա՛շէր . տասն (10) :
 Ա՛շիրէն . տասներորդ :
 Աշուրի . չափազանց :
 Ա՛պ . ջուր :
 Ա՛պիւրիյն . անցորդք :
 Ա՛պիյտանէ . ծառայական :
 Ա՛պտ . ծառայ :
 Ա՛պրիյլ ևօլը . ջուր թափելու տեղ :
 Ա՛սաիլ . խաղաղութիւն :
 Ա՛սար . դարեր :
 Ա՛սար . գործեր , նշաններ :
 Ա՛սաֆանէ . իշխանական :
 Ասըլգատէկեան . աղնուականք :
 Ասիթան . սեւամ :
 Ասիթանէ . Պօլիս :
 Ասիյլ . աղնուական :
 Ասհապ . տէրեր :
 Ասղար . ամենափոքր :
 Ասուտէ . հանգիստ :
 Ա՛սր . դար :
 Ա՛վազ . ձայն :
 Ա՛վադլիֆ . շնորհներ :

Ա՛վաիտ . հասոյթք , բերք :
 Ա՛վամմ . հասարակ մարդիկ :
 Ա՛վարըզ . ական :
 Ա՛վտէթ . ետ դառնալ :
 Ա՛տա . թշնամիք :
 Ա՛տապ . բարբեր :
 Ա՛տալէթ . արդարութիւն :
 Ա՛տալէթ նիւշուր . արդարութիւն
 տարածող :
 Ա՛տէմ . Աղամ :
 Ա՛տէմ . ոչ , չ , ան :
 Ա՛տի . պարզ , հասարակ :
 Ա՛տիլ . արդարասէր :
 Ա՛տիլանէ . արդարասիրական :
 Ա՛տլիյէնէնէլարէթի . Դատական
 նախարարութիւն :
 Ա՛տու . թշնամի :
 Ա՛րադ . օղի :
 Արադի . գետիններ :
 Արաիլ . զարդ :
 Ա՛րամազ . կեցող :
 Ա՛րզ . յայտնել , մատուցանել :
 Արզուտաշթէ . փափաքած :
 Արըզ . պատահած :
 Ա՛րի . մերկ , զերծ :
 Ա՛րիյզա . նամակ , գիր :
 Արպէտէ . կռիւ , աղմուկ :
 Ա՛րսա . պարապ դետին :
 Ա՛ֆաթ . փորձանքներ :
 Ա՛ֆէթ . փորձանք :
 Ա՛ֆիէթ . առողջութիւն :

Բ

Բաեան . վերջ , սահման :
 Բայ . ոտք :
 Բայմալ իթմէք . ոտնակոխ ընել :

Բանիհատէ օլմագ . ոտք դնել :
 Բէլիյտ . գունատեալ :
 Բէյմա . չափել :
 Բէյտա օլմագ . երեւան գալ :
 Բէնչէ . թաթ , ճիւղ :
 Բէշիյնէն . կանխիկ :
 Բէս . տրեմն :
 Բէրէսթան . պաշտող :
 Բէրվէրտէ . սնուցեալ :
 Բընար . աղբիւր :
 Բիեատէ . հետեւակ :
 Բիշէզ իյն . ասկէց առաջ :
 Բիշկեհազ . առաջ :
 Բիւր . լի :
 Բուեան . փերեւետող :
 Բօլիշա . փոխանակագիր :

Գ

Գարըլճա . ջերմուկ :
 Գադ . կտրել :
 Գադ՛ան . երբէք , ամենեւին :
 Գաղը՛ իւն նիզա՛ . վէճը փարատող .
 Գաղիյեէն . վերջնական կերպով :
 Գաղի՛ նազար . մէկդի թողուլ :
 Գաղա . վիճակ , դիպուած :
 Գաղաէն . դիպուածով :
 Գաթլ . սպաննել :
 Գաիլ օլմագ . հաւանիլ :
 Գաիմ . կեցող , կանգուն :
 Գաիմմագամ . տեղակալ :
 Գաիմէ . թղթադրամ ,
 Գաիմ վալիտէ . զոքանջ :
 Գալէմ . գրասենեակ :
 Գալէմիէվ . իշխանութեան սահման .
 Գահգու զալա . սով , աղութիւն :
 Գահգզտէկեան . սովեալք :

Գահհարանէ . պատուհասիչ :
 Գահր . պատուհաս :
 Գահրէման . կտրիճ :
 Գամէթ . դրակ :
 Գամէրթապ . լուսնափայլ :
 Գայեում . մշտակաց :
 Գայտ . արձանագրութիւն , հոգ :
 Գայրըմագ . հոգացուիլ :
 Գանդը . ո՞ր :
 Գանունիյէ . կանոնական :
 Գապղ . առնել :
 Գապիղիւ մալ . գանձապետ :
 Գապիլ . կարելի , ընդունակ :
 Գապիլէ . մանկաբարձ :
 Գապիլլ . տեսակ :
 Գապլ . առաջ :
 Գապրիսթան . գերեզմանատուն :
 Գապիյտէ . բանահիւս :
 Գաթիյրէ . կարճ :
 Գասսամ . բաժանող ժառանգու-
 թեանց :
 Գաստի . զիտմամբ :
 Գասրի եւտ . ձեռք քաշել , ծախել :
 Գափախի նագտիյէ . թղթադը-
 բամբեր :
 Գափանիյն . կանոններ :
 Գափաս . բարապան :
 Գափիեէն . հաստատապէս :
 Գափլ . խօսք , պայման :
 Գատէրտան . արժանիք ճանչող :
 Գարապէթ . ազգականութիւն :
 Գարարկեահ , նստատեղի .
 Գարարկիյր . որդուած :
 Գարարնամէ . որդման զիր :
 Գարեէ . գիւղ :
 Գարդ . փոխ :
 Գարիյահ . միտք , ինքնարեւումն :

Գարիյն . մօտ , ընկեր :
 Գըդ'ա . մաս , հատ :
 Գըլամ . ելնել :
 Գըլամ իւլ հիքմէթի պիլ գալէմ .
 իմաստութիւնը գրչի հետ կկենայ :
 Գըսմ . մաս :
 Գըսմէթի ա'սքէրիյէ մահքէմէսի .
 անհատից ժառանգութիւնը բա-
 ժանող դատարան :
 Գըրաէթ . կարգալ :
 Գուլ . ծառայ :
 Գուլուպ . սրտեր :
 Գուլմալ . կարմրադեղին :
 Գուլուտաթ . արձանագրութիւնք :
 Գուլվէտէ օլուպ հէնուգ ֆիլէ չը-
 գարըմանան . մտածուած բայց
 դեռ չգործադրուած :
 Գու'տաթ . դատաւորներ :
 Գուտում . գալուստ :
 Գուտրէթլու . հզօր , կարող :
 Գուտսը Շէրիյֆ . երուսաղէմ :
 Գուրա . քուէ :
 Գուրպ . մօտ :
 Գօլ աղասը . փոխ հազարապետ :
 Գօնդրաթօ . պայմանագիր :

Դ

Դարօ . կալուածագիր :
 Դագաթֆէրսա . ուժասպառ , մա-
 շեցուցիչ :
 Դաիֆէ . խումբ , ժողովուրդ :
 Դալէպ , պահանջել :
 Դալէպէ . ուսանողք :
 Դալի' . բաղդ :
 Դալիպ . ուղող :
 Դամա' . ագահութիւն :

Դայելիպ . լաւ , ընտիր :
 Դապ' . տպել :
 Դապագա . յարկ :
 Դապապէթ . բժշկութիւն :
 Դապէ սէրահ . գերեզմանը շու-
 տաւոր ըլլայ :
 Դապի' . տպագրիչ :
 Դապիյպ . բժիշկ :
 Դապիս . եփել :
 Դապուր . վաշտ :
 Դարաֆէյն . երկու կողմ :
 Դարդ . կերպ , եղանակ :
 Դարիյդ . ճամբայ :
 Դարիյդի ա'մմ . հասարակաց ճամբայ :
 Դարհ . ձգել :
 Դըրադ . զարգարող :
 Դըպալիյէ . բժշկական :
 Դըթլ . մանուկ , տղայ :
 Դուլ . երկարութիւն :
 Դուլի միւտտէթ . երկար ժամանակ :
 Դու'մէ . կեր :
 Դուրուգ . ճամբայներ :
 Դուֆան . ջրհեղեղ :
 Դօրխանէ . թնդանօթարան :

Ե

Եագիյն . ստոյգ տեղեկութիւն :
 Եա լլլ ա'ճէպ . ո'վ զարմանալիք :
 Եախօտ . կամ :
 Եա'նի . այսինքն :
 Եապէրի . օգնականութիւն :
 Եատ . անջատեալ :
 Եատիկեար . յիշատակ :
 Եարաչըդ . յարմար :
 Եէդտան . Ստեղծող :
 Եէկեան եէկեան . մէկիկ մէկիկ :

Եէկէն . եղբորորդի :
 Եէս . յուսահատութիւն :
 Եէվմ . օր :
 Եէվմի . օրական :
 Եէվմէն մինէլ էյեամ . օր մը չէ-
 նէ օր մը :
 Եէվմէն ֆէ եէվմէն . օրէ օր :
 Եէտ . ձեռք :
 Եէտի գուլա . երկար ձեռք որ է
 խորին հմտութիւն :
 Եէք . մէկ , մի :
 Եէքիւն . գումար :
 Եէք ճիհէթ . միարան :
 Եէք չէլմ . միականի :
 Եէքսան . հաւասար :
 Եէք տիյկէր . իրարու :
 Եիւզտէն . կողմանէ :
 Եիւք . հարկւր հազար զրուշ :
 Եումն . բարիք , օրհնութիւն :
 Եուսը . զիւրութիւն :

Զ

Զաա'ֆ . տկարութիւն :
 Զաեիյ' . կորուսեալ :
 Զաթ . անձ , էութիւն :
 Զաթուհու . նորա անձը :
 Զալլէ . անցեալ :
 Զալիման . բռնաւորք :
 Զալիլ . առատ :
 Զալիյրէ . արմտիք :
 Զահր . ետեւ , կռնակ :
 Զահիր . յայտնի :
 Զահիրտէ . արտաբուստ :
 Զամմ . աւելցնել :
 Զամիյմէ . յաւելուած :
 Զամին . երաշխաւոր , տուժող :

Զապդ . ըմբռնել , տիրապետել :
 Զապրդա . ոստիկանութիւն :
 Զապրդան . սպայք :
 Զատէ . որդի , ծնեալ :
 Զարաթմէա՛լ . թշուառիմաստ :
 Զարուբէթ . նեղութ . չքաւորութ .
 Զարուբիյէ . ստիպողական :
 Զաֆէր . յաղթութիւն :
 Զաֆէրեապ . յաղթող , յաջող :
 Զարֆընտա . միջոցին :
 Զէմդէմէ . միմունջ :
 Զէմիյն . դետին :
 Զէյլ . յաւելուած :
 Զէվաթ . անձինք :
 Զէվալ . կորուստ :
 Զէվիլ վէգար . պատկառելի :
 Զէվճ . այր :
 Զէվճէ . կին :
 Զէրիյա . առիթ :
 Զէրրէթէն մա . հիւլէ մը անգամ :
 Զէրրէճէ . հիւլէ մը :
 Զըեա . լոյս :
 Զըլլ . ստուեր :
 Զըլլուլահի . կայսերական (Աստուածաշուք) :
 Զըմմէթ . պարաք , խոստում :
 Զըմմէթինտէ . վրան , իւր խոստումամբը :
 Զըմմէթի հիմմէթինէ սլմագ . ջանախաբ իւր վրան առնել :
 Զըմմի . հպատակ (քրիստոնէսաց) .
 Զըմնտա . համար , մասին , մէջ :
 Զըյդի սատր . շնորհաբերութիւն ,
 Զըրա՛ . կանգուն :
 Զիզըյմէթ . թանկագին :
 Զիեարէթ . այցելել :
 Զիմամ . սանձ :

Զիյնէթ . հանդէս , զարդ :
 Զիյտէ մէճուհու . նորա փառքն աւելի ըլլայ :
 Զիյտէթ ֆէղաիլուհու . նորա առաքիւնութիւններն առաւել ըլլան :
 Զիյր . ներքեւ :
 Զիյրտէսթան . հպատակներ :
 Զիշան . պատուաբեր :
 Զիւլալ . յստակ ջուր :
 Զիւլ ճէլալ . վսեմ :
 Զիւլֆիւնուն . գիտուն :
 Զիւմ . կարծիք :
 Զիւմրէ . խումբ :
 Զիւքիուր . արուներ :
 Զուա՛ֆա . անկարներ :
 Զուլմէթ . խաւար :
 Զուհր . կէս օր :
 Զուհուր . պատահիլ , երեան ելնել :
 Զուրրիեթէն . սերնդեամբ :

Է

Է՛ազդ . ամենաթանկագին :
 Էզդի՛մէ . կերակուրներ :
 Էեատի . ձեռքեր :
 Էզէլ . սկիզբն աշխարհի :
 Էզիզգա . փողոցներ :
 Էզ հէր ճիհէթ . ամէն կողմանէ :
 Էշման . ժամանակներ :
 Էլա . կապոյտ :
 Էլան . տակաւին , այժմ :
 Էլեէվմ . սյսօր , արդիւս :
 Էլզէմ . կարեւորագոյն :
 Էլիսանու մէլուֆուն պիլխագաի վէն իրսեան . մարդս սխալման և մոռացման ենթակայ է :
 Էլ հազգ . ճամբարիւ :

Էլ հալէթու հաղիհի . այժմ :
 Էլ հաճճ . մահտեսի :
 Էլ մէտեուն . սլարտական :
 Էլ մուխթաս . եղականացեալ :
 Էլպիսէ . զգեստներ :
 Էլսինէ . լեզուներ :
 Էլվիեէ . դաւառներ :
 Էլտէ իթմէք . ձեռք բերել :
 Էլֆ . հաղար :
 Էխ . եղբայր :
 Էխասս . մէկ հատիկ :
 Էկէրչի . յիբաի :
 Էհալի . բնակիչք , ժողովուրդ :
 Էհէմմ . կարեւորագոյն :
 Էհլ . տէր , արժանաւոր :
 Էհլիյեթէն . արժանեօք :
 Էհլու էրպասլ . բանիբուն :
 Էհլուհու ֆի մահալիհի . արժանաւորը իւր տեղը կը վայլէ :
 Էհանիլ . օտարականք :
 Էհմա՛իյն . համայն :
 Էհնէպիյեէ . օտար :
 Էհվիպէ . պատասխաններ :
 Էմանէթ . տեսչութիւն , վստահելիութիւն :
 Էմանէթէն . իբր աւանդ :
 Էմանէթրէնահի . տեսչութիւն :
 Էմարաթ . նշաններ :
 Էմէլ պախլա . յոյս պարգեւող :
 Էմէքտար . աշխատաւոր :
 Էմլաք . կալուածներ :
 Էմնիյեթ . վստահութիւն :
 Էմլալ . ինչքեր , հասոյթներ :
 Էմր . հրաման , խնդիր :
 Էմրինտէ . մասին :
 Էմրնամէ . հրամանագիր :
 Էյեամ . օրեր :

Էյեամի մախսուսա . տօն օրեր :
 Էյթամ . որբեր :
 Էյլուլ . Սեպտեմբեր :
 Էնամ . ժողովուրդ :
 Էնզար . տեսութիւնք , աչքեր :
 Էնիյն . հեծութիւն :
 Էնճամ . վստահան :
 Էնպաղ . ընկեր , նման :
 Էնպիեա . մարգարէք :
 Էնվա՛ . պէս պէս , տեսական :
 Էնվէր . ամենալուսաւոր :
 Էնտիյշնաք . մտատանջ :
 Էշխաս . անձինք :
 Էշղալ . գործեր , զբաղումներ :
 Էշնար . ծառեր :
 Էշրաֆ . մեծամեծք :
 Էշրէֆ . ամենապատուական :
 Էշքեալ . ձեւեր :
 Էշֆադ . կարեկցութիւնք :
 Էպէն ա՛ն ճէտտ . հաւէ առ հայր :
 Էպէվէյն . ծնողք :
 Էպէտիշան . յաւիտենական :
 Էպթէր . վատթարագոյն :
 Էպնա . որդիք :
 Էպնիեէ . շէնքեր :
 Էսալէթէն . անձամբ :
 Էսալէթմէապ . աղնուստեռ :
 Էսամի . անուններ :
 Էսաս . հիմն , էութիւն :
 Էսաֆլլ . ստորնագոյնք .
 Էսէր . նշան , գործ :
 Էսթ . է :
 Էսթէր . ջորի :
 Էսիլէ . հարցումներ :
 Էսլաս . մէկ երրորդք :
 Էսլաֆ . նախնիք :
 Էսման . գին , արժէք :

Էսնա . միջոց :
 Էսպագ . նախորդին նախորդը :
 Էսպապ . պատճառք , միջոցներ :
 Էսսէյ'իյտ . մահմետասերունդ :
 Էսվագ . շուկայներ :
 Էստրգա . հաւատարմիքներ :
 Էսրար . գաղտնիք :
 Էվամիր . հրամաններ :
 Էվասիդ . միջինք :
 Էվգաֆ . կտակեալ կալուածք :
 Էվլիեայի ումուր . պետական ան-
 ծինք :
 Էվվէլի Էմրտէ . նախ և առաջ :
 Էվվէլ վէ Եսրըր . ինչպէս առաջ
 նոյնպէս ալ հիմայ :
 Էվրագ . գրութիւնք , թղթեր :
 Էվրադի հավատիս . լրագրիւններ :
 Էվրադ օտապը . զիւանաստուն :
 Էտա . վճարել , կատարել :
 Էտէվաթ . գործիք :
 Էտըյե . աղօթքներ :
 Էտվիե . դեղեր :
 Էրգագ . ուտեստ , պաշար :
 Էրէ վարմագ . ամուսնանալ :
 Էրիյքէ . գահ :
 Էրհամ . ամենազթած :
 Էրպապ . տէրեր :
 Էրքեան . նախարարք , գլխաւորք :
 Էքեպիր . մեծամեծք :
 Էքեպլիպ . ստութիւնք :
 Էքսէրիեա . ընդհանրապէս :
 Էքսէրիյեթ . մեծամասնութիւն :
 Էքսէրիւ վուգու . յաճախ պա-
 տահող :
 Էքտար . փորձանքներ :
 Էքրէմ . ամենաաղնիւ :
 Էօթէտէն պէրու . առաջուց ի վեր :

Էօ'հտէ . վրայ :
 Էօհտէսինտէն կէլմէք . ի զլուխ
 հանել :
 Էօ'մր . կեանք :
 Էօրֆի պէլտէ . քաղաքին սովո-
 լութիւնը :
 Էֆգա . աւելցնող :
 Էֆգուէն . առաւել :
 Էֆսէր . թագ :
 Էֆտալ . ամենաառաքինի :
 Էֆրատ . անհատներ :
 Էֆրէնճի . գաղղիական :
 Էֆքեար . գաղափար :

Ը

Ը'գապ . պատիւ :
 Ը'դմա' . յագեցնել :
 Ըզդըրապ . վիշտ , տառապանք :
 Ըզհար . ցուցնել :
 Ըթապ . յանդիմանել :
 Ըլլէթ . Եստ , պատճառ :
 Ըխվան . եղբարք :
 Ըհրազ . ստանալ :
 Ը'եալ . ընտանիք :
 Ըլլէթ . արեւոյդութիւն :
 Ըլլիյն . քսան (20) :
 Ըպատ . ծառայներ :
 Ըսեան . անդգամութիւն :
 Ըսլահ . բարեկարգել :
 Ըամէթթէվամ . համեստափայլ :
 Ը'րֆան . զիտութիւն :
 Ը'ֆֆէթ . համեստութիւն :

Թ

Թագլիյտ . կապել :

Թագալիյդ . բաժնեվճար :
 Թագալիյմ . բաժնեւ :
 Թագվա . երկիւղածութիւն :
 Թագտիյմ . մատուցանել , ներկա-
 յացնել :
 Թագտիյր . գնահատել :
 Թագքիյր . զրուցել , խոստովանել :
 Թաղհիյր . մաքրել :
 Թաղպիյգան . համեմատ :
 Թանիյն . որոշել , յատկացնել :
 Թաղեիյդ . նեղել :
 Թաղիեանէ . խարաղան :
 Թա'ղիե . միմիկարել :
 Թա'ղիյմաթ . յարգանքներ :
 Թաղմիյն . առեւել :
 Թալղիյֆ . մեծարել :
 Թա'լիյդ . յետաձգել :
 Թա'լիյմ . սովորեցնել :
 Թախլիե . պարպել :
 Թախլիեի սէպիյլ . բանտէն ար-
 ձակել :
 Թախլիյս . ազատել :
 Թախմիյն . հաշուել :
 Թախսիյս . յատկացնել :
 Թախրիյպ . աւերել :
 Թախիյֆ . թեթեւցնել :
 Թահգիյդ . ստուգել :
 Թահգըգաթ . քննութիւնք :
 Թահթ . ներքեւ :
 Թահթը հէօքմէ սլմագ . դատա-
 պարտել :
 Թահթ էլ արդ . ել կրիս տակ :
 Թահիլիյֆ . երգում ընել :
 Թահսիյլ . ուսանիլ , գանձել :
 Թահսիյն . հաւանիլ :
 Թահսիյնամէ . քաջալերական զիր :
 Թահտիյտ . տահմանել :

Թահրիյր . գրել :
 Թահրիյրաթ . նամակ :
 Թահրիյրէն . գրուելով :
 Թաղրիյր . խափել :
 Թահտարի . թագաւորական :
 Թա'միյդ . խորը թափանցել :
 Թա'միյմ . ընդհանրացնել :
 Թա'միյր . նորոգել :
 Թանգիյմ . շինել , խմբագրել :
 Թապան . փայլուն :
 Թապի' . հպատակ :
 Թապի'ըյեթ . հպատակութիւն :
 Թա'պիյր . կոչել , մեկնել :
 Թա'պիյր ա'ն իլ մէրամ . իւր նպա-
 տակը բացատրել :
 Թասի' . ինը :
 Թասի'ան . իններորդ :
 Թասհիյհ . ուղղել , ճշդել :
 Թաստիյ' . գլխացաւութիւն :
 Թաստիյդ . հաստատել , վաւերա-
 ցնել :
 Թաստիյր . հանել :
 Թավսըյե . յանձնարարել :
 Թավսիյֆ . նկարագրել :
 Թա'տիեաթ . հարստահարութիւնք :
 Թա'տիյլ . չափաւորել , փոխել :
 Թարիյս . թուական :
 Թարմար . ցիրուցան :
 Թէա'դդուֆաթ . չնորհ , զթութիւն :
 Թէա'դդուֆէն . զթաղով :
 Թէա'լա շանուհու . նորա կացու-
 թիւնը բարձր ըլլայ :
 Թէա'լիւգ . վերաբերել :
 Թէա'լիւլ . պատճառաբանել :
 Թէա'հհիւտ . խոստանալ :
 Թէա'հհիւտամէ . խոստանազիր :
 Թէա'յիւլ . տարիլ :

Թէա'նուտ . յամառիւ :
 Թէա'տտի . զրկանք :
 Թէա'տտիւտ . բազմանալ :
 Թէա'րրուզ . յարձակել :
 Թէա'ֆիւնաթ . դարչահոտութիւնք
 Թէգազա . քրթմնել :
 Թէգայեիւտաթ . հոգատարութիւն :
 Թէգատտէսէ . սուրբ ըլլայ :
 Թէգարրուպ . մօտենալ :
 Թէգաւիւլ . հարստահարութիւն :
 Թէէմմիւնէն . բարի համարելով :
 Թէզալիւմ . մրմունջ , տրտունջ :
 Թէզարրու . աղերսել :
 Թէզաքիր . նամակներ :
 Թէզեիյնաթ . զարգարանք :
 Թէզեիյտ . աւելցնել :
 Թէզէլիւլ . վտարանդի ըլլալ :
 Թէզէվիւն . ամուսնանալ :
 Թէզքեար . յիշել :
 Թէէխսուր . յապաղել :
 Թէէմմիւ . յուսալ :
 Թէէհհիւլ . աժուսնանալ :
 Թէէտտիւպ . կրթութիւն :
 Թէէլագզը . ընդունել :
 Թէէլագում . ծփալ :
 Թէէզզիւզ . հաշակ :
 Թէէհհիւֆ . հառաչել :
 Թէ'լիյֆ . հեղինակել :
 Թէհալիւֆ . երդնուլ :
 Թէհարրի . խուզարկել :
 Թէհզիյպ . մաքրել :
 Թէհնիէ . շնորհաւորել :
 Թէհտիյտաթ . սպառնալիք :
 Թէզաֆիւլ . անդիտանալ :
 Թէհասիւր . համարձակել :
 Թէհալուզաթ . յարձակմունք :
 Թէհէմմու' . հաւաքուիլ :

Թէհէսիւմ . մեծնալ :
 Թէհիլիյ . յարմար դատել :
 Թէհտիյտ . նորոգել :
 Թէհէյեիւզ . տարբերիլ :
 Թէմէթթու' . օգուտ , շահ :
 Թէմէլիւք . տիրանալ :
 Թէմիլիք . տէր ընել , ծախել :
 Թէմէննի . խնդրել , մաղթել :
 Թէմէննիւթ . մաղթանք :
 Թէմէսիւք . ստացադիր :
 Թէմէրրուտ . յամառութիւն :
 Թէմիյն . ապահովել :
 Թէմնուզ . Յուլիս :
 Թէմիլ . տպագրել :
 Թէմտիյտ . երկարածգել :
 Թէնագուս . պակսիլ :
 Թէնզիյս . պակսեցնել :
 Թէնզիլ . զեղչել :
 Թէնէզզիւլ . պակսիլ , զիջանել :
 Թէնիյպ . յարմար դատել :
 Թէնտիրիւթի . առողջութիւն :
 Թէնէթթիւթ . ցիրուցան ըլլալ :
 Թէնէպիւս . ձեռնարկել :
 Թէնէքքի . դանգատիլ :
 Թէնէքքիւլ . կազմուիլ :
 Թէնէքքիւր . շնորհակալութիւն :
 Թէնիլիյ . քաջութիւն :
 Թէնիլիյի էվիլ . չօկոտմբեր :
 Թէնիլիյի սանի . Նոյեմբեր :
 Թէնիլիյիթի . տրարողապետ :
 Թէնիլիլ . կազմել :
 Թէպա'ա . հպատակներ :
 Թէպա'ա բէրիլէր . հպատակաւոր :
 Թէպասուր . հեռատեսութիւն :
 Թէպարէքէ . օրհնալ ըլլայ :
 Թէպէյիւն . յայտնուիլ :
 Թէպիյտ . հեռացնել :

Թէպլիյղ . հաղորդել :
 Թէպլիյր . աւետել :
 Թէպլիյք . շնորհաւորել :
 Թէսամուհքեարանէ . ներողաբար :
 Թէսավիւր . մտադրութիւն :
 Թէսատտի . համարձակել :
 Թէսատիւֆէն . պատահմամբ :
 Թէսէլիւմ . առնել :
 Թէս'իյտ . երջանկացնել :
 Թէսիյսաթ . հաստատութիւնք :
 Թէսլիյմաթ . վճարմունք :
 Թէսիլիյ . տիրել :
 Թէսհիլիլ . զիւրացնել :
 Թէսհիլիլաթ . զիւրութիւն :
 Թէսպիլէ . վճարել , շինել :
 Թէվաղուլ . դադարել :
 Թէվարիյս . ժամանակադրութիւնք :
 Թէվարուս . ժառանգել :
 Թէվիլիյ . յարգել :
 Թէվիլիյֆ . վար դնել , բանտարկել :
 Թէվիլիյ' . բաշխել :
 Թէվէլիւտ . ծնիլ :
 Թէվէհիւհաթ . սէր , համակրութ .
 Թէվիլիյտ . յառաջ բերել :
 Թէվիլիյ . շնորհել , աստիճան չը-
 նորհել :
 Թէվիլիյի նասուհ . վերջին զղջում :
 Թէվիլիյ' . ընդարձակել :
 Թէվիլիյ' . յանձնել :
 Թէվիլիլ . փոխանորդ կարգել :
 Թէվիլիլ . յարմարցնել :
 Թէվիլիլ . համաձայն :
 Թէտապիլի . միջոցներ :
 Թէտարիւք . պատրաստել :
 Թէտալի . դարմանել :
 Թէտղիլի . քննել , զննել :
 Թէտղիլիլ . զննութիւնք :

Թէտէրրիւս . սովորիլ :
 Թէտիէ . վճարել :
 Թէտրիյնէն . աստիճանաբար :
 Թէտրիյս . սովորեցնել :
 Թէրագզըյաթ վայէ . յառաջդի-
 մական :
 Թէրագզը . յառաջդիմել :
 Թէրախի . թուութիւն :
 Թէրահհուլէն . զթալով :
 Թէրգիյն . ջնջել :
 Թէրէթիւպ . տնօրինուիլ , ծագել :
 Թէրէտտիւտ . երկմտութիւն , եր-
 թեւեկութիւն :
 Թէրթիյպ . տնօրինել , յօրինել :
 Թէրհիյն . աւանդ դնել :
 Թէրհէմէ . թարգմանել :
 Թէրմիյմ . նորոգել :
 Թէրպիլիյան . քառակուսի :
 Թէրսանէ . նաւարան :
 Թէրվիլիյ . յառաջ տանել , պաշտ-
 պանել :
 Թէրք . թողուլ :
 Թէրֆիլիյ' . բարձրացնել :
 Թէքեասիւլ . զանցառութիւն :
 Թէքիլիյպ . ստել :
 Թէքէսիւր . բազմանալ :
 Թէքէրրիւր . կրկնուիլ :
 Թէքէլիւֆ . դժուարութիւն :
 Թէքէվիլիւն . գոյանալ , դառնալ :
 Թէքիլիյ . շատցնել :
 Թէքիլիյ . տաղը . Ռոտոսդոյ :
 Թէքիլիյ . խուզարկութիւն :
 Թէքիլիյ . խուզարկութիւն :
 Թէքիլիյ . խմացնել :
 Թէքիլիյ . յանձնել :
 Թէքիլիյ . զատել :

Թիճարէթ . շահ , առուտուր :
Թիւճարան . վաճառականներ :
Թիւմար . խնամել :
Թիւրապ . հոգ :
Թուհի . նուէր :

Ի

Ի'անէ . օգնել .
Ի'աշէ . սնուցանել :
Ի'ատէ . ետ դարձնել :
Իգամէթ . բնակիլ :
Իգամէի տա'վա . դատ բանալ :
Իգամէթ կեհա . բնակարան :
Իգթիպաս . քաղել :
Իգթիտար . կարողութիւն :
Իգպալ . յաջող բաղդ :
Իգրադ . փոխ տալ :
Ի'դա . տալ :
Ի'դա էշ . անոր տալ :
Իգմիւնան . անդորրութիւն :
Իզ'աճ . նեղել :
Ի'զամ . խրկել :
Իզ'ան . հասկացողութիւն :
Ի'զգէթլու . մեծապատիւ :
Իզարվաճ . ամուսնանալ :
Իթթիխազ . ընել , համարել :
Իթթիհատ . միութիւն :
Իթթիպա'էն . հեռուելով :
Իթթիխալ . կից :
Իթթիխամ . նշան կրել :
Իթ'համ . ամբաստանել :
Իթիմատ . վստահիլ :
Իթիւնու . ուշադրութիւն :
Իթիպար . յարգել , նկատի առ . ել :
Իթիպարէն . հաշուելով :
Իթիրազ . հակառակիլ :

Իթիրազ ալէլ հէօքմ . 'ի բացա-
կայութեան տրուած վճռոյն դէմ
բողոքել :
Իթիրազ իւլ գայր . երկու հակա-
ռակորդներէն զուրս Գ . անձ մը՝
տրուած վճռոյն դէմ բողոք
բառնալ :
Իթիրաֆ . խորտովանիլ :
Իլա . մինչ , ց' :
Իլահի խան . Տէր ողորմեա կար-
գացող :
Իլամ . դատաւճիռ :
Իլանաթ . աղբեր :
Իլավէլի . յաւելուածով :
Իլավէթէն . յաւելում :
Իլգաւթ . թեւադրութիւն :
Իլէլ . ախտեր , պատճառներ :
Իլէլ էպէտ . մինչեւ յաւիտեան :
Իլէլ ան . մինչեւ ցարդ :
Իլէրուտէ . ապագային :
Իլթիլամ . ստանձնել , ընտրել :
Իլթիմաս . խնդրել , միջնորդել :
Իլթիֆաթ . պատուել , յարգումն :
Իլիլիք . արգելք :
Իլլա . հապա :
Իլհա . պնդել :
Իլհամ . ներշնչութիւն :
Իլլա . ջնջել :
Իլմ . զիտութիւն , ուսումն :
Իլմբէրվէր . ուսումնասէր :
Իլմու խապէր . իմացազիր :
Իխդար . ծանուցանել :
Իխթիլաս . կորդել :
Իխթիլաֆ . խորութիւն :
Իխթիլար . ընտրել , կամք :
Իխրաճ . զուրս հանել :
Իհալէ . յանձնել :

Իհեա . կենդանացնել , կառուցանել :
Իհզար . ներկայացնել :
Իհզազը հազգ . իրաւունքը տալ :
Իհթիեաճաթ . պէտքեր :
Իհթիեադքեարանէ . զգուշաւոր :
Իհթիրազ . զգուշանալ :
Իհթիրամ . պատուել :
Իհսան . շնորհ :
Իհսան վայէ . շնորհատու :
Իհտաս . հաստատել , հնարել :
Իզֆալ . խարել :
Իճապէթ . պատասխանել , հնա-
զանգիլ :
Իճարէ . վարձ :
Իճթիմա . հաւաքուիլ :
Իճթիտար . համարձակիլ :
Իճլալ . փառք , պատիւ :
Իճրա . կատարել :
Իմալ . շինել :
Իմալէ . դարձնել :
Իմթիեազ . առանձնաշնորհութիւն :
Իմթիլաճ . յարմարիլ :
Իմթիհան . քննել :
Իմթիհա' . ետ քաշուիլ , մերժել :
Իմթիհան . երեսին տալ :
Իմլա . լեցնել , գրել :
Իմրար . անցնել :
Իյգա' . յարուցանել :
Իյգահ . բացատրել :
Իյճապ . պէտք :
Իյճապ ու գապուլ . առաջարկ եւ
ընդունելութիւն :
Իյճար . վարձու տալ :
Իյտալ . հասցնել :
Իյրա'ի . Պարսկաստանցի :
Իյֆա . կատարել , հատուցանել :
Ինայէթ . շնորհ , ողորմութիւն :
Ինայէթ վայէ . ողորմած :
Ինան . սանձ :
Ինաս . էգեր :
Ինգըզա . վերջնալ :
Ինդըպադիյէ . կարգապահութեան
վերաբերեալ :
Ինթիլալ . փոխադրել , դառնալ :
Ինթիլար . տարածուիլ :
Ինթիլիսապ . ընտրել :
Ինհա . տեղեկացնել , նամակ :
Ինլա . շինել , նամակագրութիւն :
Ինլալլահու թէ'ալա . եթէ կամի
բարձեալն Աստուած :
Ինսանիէթթիլլալ . մարդասի-
բական :
Ինտ . քով , ժամանակ :
Ինտէն նիզամ . ըստ օրինի :
Ինտիֆա' . անհետանալ :
Ինֆազ . պահել , ապրեցնել :
Ինֆիսալ . հրաժարել :
Իչաա . տարածայնել :
Իչ'ար . տեղեկագրել :
Իչթիեազ . ցանկալ :
Իչթիհար . անուանիլ ըլլալ :
Իչթիմալ . պարունակել :
Իչթիպահ . կասկած :
Իչթիրա . գնել :
Իչթիրաք . ընկերանալ :
Իչթիքեա . գանգատիլ :
Իպարէ . պարբերութիւն :
Իպարէթ . բաղկանալ :
Իպգա . թողուլ , յարատեւել :
Իպգալ . ոչնչացնել :
Իպթիտա . սկիզբ :
Իպթիտար . ձեռնարկել , համար-
ձակիլ :
Իպլազ . հասցնել , լեցնել :

Խապ . քուն :
 Խասար . փաս :
 Խասմ . թշնամի :
 Խաստա . անձնապահ :
 Խաստըյեթ . յատկութիւն :
 Խատեմէ . սպասաւոր :
 Խաւրիճ . դուրս :
 Խարիճիյեթ . արտաքին :
 Խարճրահ . ճամբու ծախք :
 Խաքիբայ . ոտքի հող :
 Խաք պէրապէր . հողի հետ հա-
 ւասար :
 Խաֆի . գաղտնի , ծածուկ :
 Խաֆֆաֆ . կոչկալաճառ :
 Խէլաս . ազատել :
 Խըսալ . բնութիւնք :
 Խըտմէթ . պաշտօն , ծառայութիւն :
 Խըրաշ . ճանկել :
 Խիզապ . խօսել :
 Խիզապէն . ուղղեալ :
 Խիթամ . վերջնապէս :
 Խիլան . բարեկամք :
 Խիլաֆ . սուտ :
 Խիլաֆէթրէնահի . Մարգարէի յա-
 ջորդականութիւն :
 Խիւնքեար . արքայ :
 Խիւշք ու թէր . չոր ու թաց :
 Խիւտա . Աստուած :
 Խիւտա նէքէրտէ . Աստուած մի՛
 արասցէ :
 Խիւտապէնտ . Տէր :
 Խուդուպ . մեծ գործեր :
 Խուլէֆա . գրագիրներ :
 Խուլմա . ¹/₅ մէկ հինգերորդ :
 Խուլխար . արիւնարբու :
 Խուսուս . գործ :
 Խուսուսիլէ . նա մանտանդ :

Խուսրէվանէ . արքայական :
 Խուրճ . խուրճ :
 Խուրտա . մանրուկ :
 Խուրրէմ . ուրախ :
 Խտիլմանէ . իշխանական :
 Խտշուտիեթ . գոհունակութիւն :
 Խօտ պէ խօտ . ինքնիրեն :

Կ

Կէնճիյնէ . գանձ :
 Կէշթիլիլուդար . պարտիլ :
 Կէտիք . առանձնաշնորհութիւն :
 Կէրէք . արժան , պէտք :
 Կէրիյպան . օձիք :
 Կէրէք տըր քի . պէտք է որ :
 Կէրտուն մէրթէպէ . երկնաստիճան
 Կէօնա . կերպ :
 Կէօրիւմճէ . տալ (ամուսնոյ քոյր)
 Կիուշթ . միս :
 Կիրանպէհա . թանկագին :
 Կիրիֆթար . բռնուած :
 Կիրուհ . խումբ :
 Կիւղէշթէ . տոկոս :
 Կիւղէրկեահ . ճամբայ :
 Կիւլտէսթէ . վարդեփունջ :
 Կիւսթէր . տարածող :
 Կիւֆթիլիլու . ասուլիս :

Հ

Հագաիղչիհաս . ճշմարտագէտ :
 Հագըգաթ . ճշմարտութիւն :
 Հագըգաթէն . իրօք :
 Հագըղի . ճշմարիտ :
 Հագըլը . նուաստ :
 Հահաթ . կեանք :

Հահաթպտիշ . կենսատու :
 Հագարաթ . յարգութիւնք :
 Հաղէր . զգուշութիւն :
 Հաղըղա . ճարտար :
 Հաղիյրան . Յունիս :
 Հաղմ . մարտել :
 Հաղրէթ . յարգութիւն :
 Հաթէմ . է մի ոք առատաճեռն :
 Հաթթա . մինչեւ անգամ :
 Հաիդ . տէր , ստացող :
 Հալա . տակաւին :
 Հալալի . արծաթանման մետաղ ինչ :
 Հալէն . ներկայիւս :
 Հալէպի . Բերիայի :
 Հալիեթ . ներկայ :
 Հալիեթն . ներկայիւս :
 Հալլ . լուծել :
 Հալլիլ . կին :
 Հալ պու քի , այլ սակայն :
 Հաճղ . բռնել , արգելանքի տակ
 առնել :
 Հաճիղ . արգիլող , բռնող :
 Համի . պաշտպան :
 Համիլ . կրող :
 Համիյտ . դովեալ :
 Համլ . կրել :
 Համո . գոհութիւն :
 Համտէն սիւմէ համտէն . գոհու-
 թիւն դարձեալ գոհութիւն :
 Հայ . կենդանի :
 Հայլաղ . ծղլլ :
 Հայ հայ . անտարակոյս :
 Հայսիյեթ . կացութիւն , արժանիք :
 Հայվանաթ . անբան կենդանիք :
 Հայրան . հիացած :
 Հայրէթ . հիացում :
 Հայրէթ էնտաղ . հիացնող :

Հայֆա . աւաղ :
 Հապիյալ . սիրելի (Մուհամմէտ) :
 Հապպէի վահիտէ . մէկ կուտ :
 Հաշէրաթ . չարածնի :
 Հաշմէթ . վեհափառութիւն :
 Հասէնաթ . բարեգործութիւնք :
 Հասէպ . սեռ , ցեղ :
 Հասըլաթ . հասցիլթք :
 Հասպ . պատճառ :
 Հասպէղ զարուր . յակամայս :
 Հասսէ . զգացում :
 Հասր . սեպհականել :
 Հասրէթնամէ . կարօտագիր :
 Հավաիճ . պէտքեր :
 Հէվալէ . յանձնարարել :
 Հէվալէնամէ . յանձնարարագիր :
 Հավալի . շրջակայք :
 Հավի . պարունակող :
 Հավվա . Եւա :
 Հատի աշէր . տասն և մէկ (11) :
 Հատիսէ . դէպք :
 Հաքիմ . դատաւոր :
 Հարարէթ . ջերմութիւն :
 Հարամ . սուրբ , արգիլեալ :
 Հարէմ . կին :
 Հարէմէյնի մուհթէրէմէյն . Մէք-
 քէ և Մէտիյնէ :
 Հարիյս . ցանկացող :
 Հարիյգ . հրդեհ :
 Հարպ . պատերազմ :
 Հարպիյեթ . պատերազմական :
 Հարֆղէնիլիք . չարախօսութիւն :
 Հարֆիյեթն . բառ առ բառ :
 Հաֆիյտ . թոռ :
 Հէզար . հազար (1000) :
 Հէզարան . հազարներով :
 Հէլաք . կորսուիլ :

Հէման. ուստի :
 Հէմ ա'սր. ժամանակակից :
 Հէմբա. համընթաց :
 Հէմիյէ. միշտ :
 Հէմմ. հոգալ, մտածել :
 Հէմշու. պէս :
 Հէմայէ. դրացի :
 Հէյէթ. կերպարանք, մարմին,
 ժողով :
 Հէնկեամ. ժամանակ :
 Հէնուզ. տակաւին :
 Հէնտէսէ. երկրաչափութիւն :
 Հէվա. օդ, ցանկութիւն :
 Հէտմ. փլցնել :
 Հէր դանդը. ուէ :
 Հէօճճէթ. մուրհակ :
 Հէօքմ. վճիռ, զօրութիւն :
 Հընդա. ցորեն :
 Հըստէ. մաս, բաժին :
 Հիլալ. մահիկ :
 Հիճապ. ամէնալ :
 Հիմայէթ. պաշտպանել :
 Հիմմէթ. ջանք, խնամք :
 Հիմէմ. խնամքներ, ջանքեր :
 Հիսս. զգալ :
 Հիւմ. հեղութիւն :
 Հիւճում. յարձակիլ :
 Հիւմայուն. կայսերական :
 Հիւսնի. լաւ :
 Հիւվէլմու'կյն. Աստուած օգնական :
 Հիւրմէթէն. ի պատիւ :
 Հիւրմէթլու. յարգոյ :
 Հիւքիւմտարան. վեհապետք :
 Հիւքիւմէթ. կառավարութիւն :
 Հիւքմիճէ. ըստ տրամադրութեան :
 Հիքմէթ. իմաստութիւն, բնագի-
 տութիւն :

Հուգուզ. իրաւունքներ, իրաւա-
 զիտութիւն :
 Հուգուզ տարիէսի. Առեւտրական
 ճիւղ :
 Հուզղար. ներկայք, հանդիսականք :
 Հուլուլ. հասնիլ :
 Հուսուլ. յառաջ գալ :
 Հուտուտ. սահման :
 Հուրրիրէ. գրուեցաւ :
 Հուրր. ազատ :
 Հուրուֆ. գրեր :

Ղ

Ղազի. Մահմետական կրօնի հա-
 մար մարտնչող :
 Ղազա. կրօնի պատերազմ :
 Ղալիլ. փորձանք, աղէտք :
 Ղալադաթ. սխալներ :
 Ղամմ. հոգ, ցաւ :
 Ղայէ. վերջ :
 Ղայէթէլ զայէ. վերջին աստիճան :
 Ղայըլ. ոչ, ի զատ :
 Ղէ զայրիւ հիւմ. եւայլք :
 Ղայր եղ թէսլիւմ. վճարուածէն
 ի զատ :
 Ղայըլ միւնքէր. անուրանալի :
 Ղանախմ. կողոպուտք :
 Ղանի. առատ :
 Ղապն. խարել :
 Ղապալէթ. տխմարութիւն :
 Ղասպ. յափշտակել :
 Ղատր. փնտս :
 Ղարիյգ. ընկղմեալ :
 Ղարիյմ. պահանջատէր :
 Ղաֆիլ. անտեղեակ :
 Ղաֆիլէ. անգիտութիւն :

Ղաֆէրէլէհիւլ Մէվլա. Աստուած
 ներէ անոր :
 Ղըյապի. ի բացակայութեան :
 Ղըյրէթ. նախանձ :
 Ղըպպէթ թաստիյգ. հաստատուե-
 լէ յետոյ :
 Ղըտա. սնունդ :
 Ղուսլիյէ. լուացքի վերաբերեալ :
 Ղուրէպա. պանդուխտք :
 Ղուրէ. սկիզբ, առաջին օր Արա-
 բական ամսոյ :

Ճ

Ճալկիյր. գետեղեալ :
 Ճանիպ. կողմ :
 Ճանիքարանէ. հոգեւորական կերպով :
 Ճանֆէզա. հոգի աւելցնող :
 Ճատտէ. լայն ճանապարհ :
 Ճարի. ներկայ, կատարուած :
 Ճարիե. աղտիւն, գործածական :
 Ճէհատէթ. ազնուութիւն :
 Ճէլիլ. փառաւոր, բարձր :
 Ճէլլապ. խաշնավաճառ :
 Ճէլպ. բերել, կոչել, գրաւել :
 Ճէլպ բուսուլասը. կոչնագիր :
 Ճէհէլէ. տգէտք :
 Ճէհէլ. տգիտութիւն :
 Ճէմ'. հաւաքել :
 Ճէմ'ան. ընդ ամենը :
 Ճէմ'իյէթ. ժողով, ընկերութիւն :
 Ճէյիլիյա. լաւ, ընտիր :
 Ճէնապ. արժանապատուութիւն :
 Ճէնազէ. դադաղ :
 Ճէնէթմէքեան. դրախտաբնակ :
 Ճէպը. ստիպել :
 Ճէսամէթ. մեծութիւն :

Ճէսթէ. մաս :
 Ճէսիյմէ. մեծ :
 Ճէսպան. յարմար :
 Ճէտիյտէ. նոր :
 Ճէտտ. հաւ, պապ :
 Ճէտվէլ. ցուցակ :
 Ճէրէեան. հոսել, անցնիլ :
 Ճէրհ. վերաւորել, ջրել :
 Ճէֆա. ներդրութիւն :
 Ճիլե. հարկ :
 Ճիկէր. թոք :
 Ճիհաթ. ժողովական պաշտօն :
 Ճիհանգըյմէթ. աշխարհարժէք :
 Ճիհանիեան. աշխարհայիւք :
 Ճիհանպան. աշխարհապահապան :
 Ճիհէթ. կողմ, պատճառ :
 Ճիհէթէյնտէն. երկու կողմանէ :
 Ճինան. դրախտներ :
 Ճիտտէն. իրօք :
 Ճիտտի. լուրջ :
 Ճիւզի. քիչ :
 Ճիւզիյէ. քիչ մը :
 Ճիւլուս. դահակալութիւն :
 Ճիւմլէ. բոլոր, խումբ :
 Ճիւրաթ. համարձակիլ :
 Ճիւրմ. յանցանք :
 Ճուեան. խնդրող, ուղղող :
 Ճուշու խրուշ. յորդել :
 Ճուտ. առատաձեռնութիւն :

Մ

Մա'. ով, մասնիկ գործիականի :
 Մա'աթ թէէսսիւֆ. դժբաղդաբար,
 ցաւելով :
 Մա'աթ թէէտսիւպ. ակնածանօք :
 Մա'ալ. ամսական :

Մագամ. տեղ, պաշտօնէութիւն :
 Մագհուր. պատժուած :
 Մագուլէ. տեսակ :
 Մա'գուտ. կաղմուած, որոշեալ :
 Մագսուղ. ընդունած :
 Մագսուղ սէնէտի. ընկալագիր, ստացագիր :
 Մագսատ. նպատակ :
 Մագտէրէթ. կարողութիւն :
 Մագտուհ. պարսաւելի :
 Մագրունի սըհհաթ. ճշմարիտ :
 Մագլէպ. պահանջ, նպատակ :
 Մագլուպ. պահանջ, կամք :
 Մագմահ. աչքի յառած տեղ :
 Մագպաւ. տպարան :
 Մագպուա'թ. տալգրութիւնք :
 Մագվիէն. ներփակեալ :
 Մանէ. դրամագլուխ, առարկայ :
 Մա'նուպ. այլանելի :
 Մաղարթ. վրաս :
 Մաղիէ. անցեալ :
 Մաղլումիյն. հարստահարեալք :
 Մաղհար. արժանի :
 Մաղնուն ա'լէյհիմա. երկու կասկածելիք :
 Մաղպաղա. տեղեկագիր :
 Մաղպուդ. ամիտի, ըմբռնուած :
 Մաթա'. վաճառք :
 Մախ. միտող :
 Մալ. ապրանք, դրամ :
 Մալամալ. լիուլի :
 Մալանիհայէ. անվերջ :
 Մալիյիէ. դրամական, ելեւմտաւիան :
 Մա'լուլիյիէթ. հիւանդութիւն :
 Մալիւմ. յայտնի :
 Մալիւմաթ. տեղեկութիւն :

Մալիւմէլ հուտուտ վէլ միւշթէմէլաթ. սահմանները և պարունակութիւնը յայտնի :
 Մալիք. տէր :
 Մալիքիյիէթ. տիրութիւն :
 Մախլուգ. ստեղծուած :
 Մախսուտ. յատուկ :
 Մախֆիյիէն. գաղտնի :
 Մահ. ամիս :
 Մահալլ. տեղ :
 Մահալլէ. թաղ :
 Մահալլի. տեղական :
 Մահասալ. գոյացած :
 Մահզ. զուտ :
 Մահզա. մի միայն :
 Մահզար. ներկայութիւն :
 Մահզարի ու'մումի. հանրագրութ :
 Մահզուդիյիէթ. գոհունակութիւն :
 Մահզուր. պակասութիւն :
 Մահիէթ, էութիւն :
 Մահճուդ. արգելանքի տակ առնուած :
 Մահճուր. արգիլուած :
 Մահմէտէթ. գովութիւն :
 Մահմիյիէ. պահպանեալ քաղաք :
 Մա'հուտ. ծանօթ :
 Մահպէս. բանտ :
 Մահսուլաթ. բերք :
 Մահսուպէն. ի հաշիւ :
 Մահսուր. սեպհական :
 Մահվ. ջնջել :
 Մահտուտէ. սահմանափակ, որոշեալ :
 Մահրուսէ. քաղաք :
 Մահքէմէ. դատարան :
 Մահքիուլ. դատապարտեալ :
 Մահքիուլուն պիհ. վճռուած :

Մահֆուդ. պահուած :
 Մաղտուրէն. անիրաւի :
 Մաղտուրիյիէթ. զրկանք :
 Մաղրուրէն. հպարտանալով :
 Մաղֆուրուն լէհ. ներեալ :
 Մահիտ. փառաւոր :
 Մա' մահիյհ. այսու ամենայնիւ :
 Մա'մուլ. շինուած :
 Մա'մուր. շէն :
 Մա'մուրէթիւ Ա'ղիյը. խարբերք :
 Մա'նա. իմաստ :
 Մա'նէն. } բարոյապէս :
 Մա'նէվի. }
 Մանէնտ. նման :
 Մանիա'. արդեւք :
 Մա սատաղընճա. հաստատիչ (խօսքին) համեմատ :
 Մասրուֆ. ծախսուած :
 Մա վագաա'. ինչ որ տեղի ունեցաւ :
 Մատա'լէթ. արդարութիւն :
 Մա'տէն. հանք :
 Մա'տուտ. համարուած :
 Մատտէ. խնդիր, յօդուած :
 Մատտէթէն. նիւթապէս :
 Մարազ. ախտ :
 Մա'րազ. յայտնել :
 Մարրէզ զիքը. վերոյիշեալ :
 Մա'րիֆէթ. ուսումն :
 Մա'րուդ. խնդիրք, յայտնուած :
 Մա'րուզաթ. յայտնութիւնք :
 Մա'րուֆ. ծանօթ :
 Մէալ. իմաստներ :
 Մէա'լի մէնդապէթ. բարձրածիր :
 Մէա'լի սէմիլը. } բարձրահամբաւ :
 Մէա'լի տաթան. }
 Մէ'ան. միատեղ :

Մէասիր. նշաններ :
 Մէա'րիֆ. ուսումներ :
 Մէա'րիֆի ու'մուլիյիէ. Հանրային կրթութիւն :
 Մէա'րիֆիյէ. ուսումնալիք :
 Մէգալ. խօսք, ճառ :
 Մէգալաթ. ճառեր :
 Մէգապիր. գերեզմանք :
 Մէգասըտ. նպատակներ :
 Մէգալիպ. պահանջմունք :
 Մէեամիւն. բարիք, օրհնութիւնք :
 Մէգալիմ. հարստահարութիւնք :
 Մէգահիպ. կրօնքներ :
 Մէգիյտ. առաւել :
 Մէգուն. արտօնացեալ :
 Մէգունիյիէթ. արտօնութիւն :
 Մէգպուր. } վերոյիշեալ :
 Մէգքիուր. }
 Մէէլ. իմաստ :
 Մէթիյն. հաստատուն :
 Մէթն. բնագիր :
 Մէթպու'. վեհապետ, հպատակեալ :
 Մէթրուք. լքեալ :
 Մէթրուքիյիէթ. լքումն :
 Մէլազ. ապաստան :
 Մէլաիքսիմաթ. հրեշտակադէմ :
 Մէլախ. մարախ :
 Մէլալ. ճանձրոյթ :
 Մէլէքէ. ընդունակութիւն, կարողութիւն :
 Մէլհուդ. հաւանական :
 Մէլուն. անիծեալ :
 Մէլուֆ. սովորեալ :
 Մէլուսաթ. հազուստներ :
 Մէլֆուֆէն. ներփակեալ :
 Մէխաալիմ. որդիներ :
 Մէխուֆէ. երկիւղալի :

Մէհալիք . վտանգներ :
 Մէհամիտ . գովեստներ :
 Մէհամմ . կարեւոր դործեր :
 Մէհամմբէրվէր . հմուտ, ձեռնհաս :
 Մէհապէթլու . ահաւոր :
 Մէհարէթ . յաջողակութիւն :
 Մէհմա էմբէն, ըստ կարեւրոյն :
 Մէհաղի . կրօնամարտք :
 Մէհաք . փոս :
 Մէհաղի փոխարեւակաւն :
 Մէհիյտ . փառաւոր :
 Մէհլուպ . դրաւեալ :
 Մէհնուլէթիւլ ահվալ . վիճակէն
 անծանօթ :
 Մէհնանէն . ճրիարար :
 Մէհմու' . ամբողջ :
 Մէհուր . վարձուած :
 Մէհուրաթ . վարձուած իրեր :
 Մէհպուր . ստիպեալ, պարտաւոր :
 Մէմաթ . մահ :
 Մէմալիք . երկիրներ :
 Մէմէր . անցնելու տեղ :
 Մէմէքէթ . երկիր :
 Մէմլուք . դերի :
 Մէմլուքեանէ . դերիական :
 Մէմհուր . կնքեալ .
 Մէմու' . արգիլեալ :
 Մէմուռնիյէթ . դոհունակութիւն :
 Մէմուռն . ապահով :
 Մէմուր . պաշտօնեայ :
 Մէմուրիյէթ . պաշտօն :
 Մէմսէք . մուրհակ :
 Մէյեալ . միտող :
 Մէյմէնէթ . օրհնութիւն :
 Մէյմէնէթվայէ . օրհնեալ :
 Մէյուս . յուսահատ :
 Մէյվէ ֆիրուշ . պողաւմահառ :

Մէնդուդ . իմաստ :
 Մէնդիլ . տուն, իջեալն :
 Մէնդուր . տեսած :
 Մէնլէհիւլէմր . որ կարող է հրա-
 մայելու :
 Մէնհուս . ձախող :
 Մէնշուրէ . հրատարակեալ :
 Մէնուս . սովորեալ :
 Մէնպա' . աղբիւր :
 Մէնսուպ . վերաբերեալ :
 Մէնսուպիյէթ . վերաբերութիւն :
 Մէնսուրէ . Աստուածօգնեալ :
 Մէնքիուհա . պսակեալ :
 Մէշաք . տանջանքներ :
 Մէշաքգաթ . տանջանք, նեղութիւն :
 Մէշաղիլ . զբաղումներ :
 Մէշէյիթի իսլամիյէ . Դեհպե-
 տութիւն :
 Մէշուռն . լի :
 Մէշուռ . տեսնուած :
 Մէշուր . անուանի :
 Մէշուրա' . օրինաւոր :
 Մէշուրապաթ . ըմպելիք :
 Մէշուրդ . պայմանադրեալ :
 Մէշուհա . վերոյիշեալ :
 Մէշքիուրէ . դոհունակելի :
 Մէպալիլ . գումարներ :
 Մէպղուլ իթմէք . սիւն, շնորհակ-
 Մէպլիյ' . ծախուած իր :
 Մէպլաղ . գումար :
 Մէպհուս . վերոյիշեալ :
 Մէպհուս ուն ա'նհ . խնդրոյ իր-
 եղած :
 Մէպնի . համար :
 Մէպնիյեռն ա'լէյ . վրան հիմ-
 նուած :
 Մէպտէ . սկիզբ :

Մէսալի . խնդիրներ :
 Մէսալիհ . դործեր :
 Մէսանիտ . կարգեր :
 Մէսավի . մոլութիւնք, չարիք :
 Մէսա'տէթ . երջանկութիւն :
 Մէսար . ցնծութիւնք :
 Մէսգուր . գրուած :
 Մէսէլա . զոր օրինակ :
 Մէսէլի մէշուր . նշանաւոր առած :
 Մէսէրէթ . ցնծութիւն :
 Մէսթուր . ծածկուած :
 Մէսիյէ . դրօսավայր :
 Մէսմու' . լուած :
 Մէսնէտ . կարգ, պաշտօնութիւն :
 Մէսուլ . պատասխանատու :
 Մէսուլիյէթ . պատասխանատութիւն :
 Մէսուպաթ . վարձքեր :
 Մէս'ուտ . երջանիկ :
 Մէսպուդ . անցած :
 Մէսուրաթ . վերոգրեալ :
 Մէսքէն . բնակարան :
 Մէսքիուռն . բնակեալ :
 Մէսքիուքեաթ . դրամներ :
 Մէսֆուր . յիշեալ :
 Մէվա . բնակարան :
 Մէվազը' . տեղեր :
 Մէվաշի . չորքոտանիք :
 Մէվզը' . տեղ, դիրք :
 Մէվզուֆ . տեղեակ :
 Մէվզու'ա . դրուած :
 Մէվթ . մահ :
 Մէվլա . Տէր :
 Մէվլանա . մեր տէրը :
 Մէվհուպէ . նուիրեալ :
 Մէվհուտ . դաժնուած :
 Մէվ'ուտ . խոստացեալ :
 Մէվսում . անուանեալ :

Մէվրուս . ժառանգուած :
 Մէվսիմ . եղանակ :
 Մէվտու' . աւանդ տրուած :
 Մէվթիուլէ . յանձնուած :
 Մէվֆուր . շատ :
 Մէտար . միջոց :
 Մէտեռն . պարտական :
 Մէտիյնէ . քաղաք :
 Մէտիյտէ . երկար :
 Մէտիալ . միջամտութիւն :
 Մէտրէսէ . ուսումնարան Սօֆթայից :
 Մէտֆուռն . թաղուած :
 Մէրաթիպ . աստիճաններ :
 Մէրահիմ . գթութիւնք :
 Մէրահիմվայէ . գթաբուդիս :
 Մէրէմէթ . նորոգել :
 Մէր'ի . յարգելի :
 Մէրխասա . առաջնորդ :
 Մէրհամէթէն . գթալով :
 Մէրհում . լուսահոգի :
 Մէրհուն . աւանդ դրուած :
 Մէրհի' . վերաբերեալ տեղ :
 Մէրղուպէ . հաճելի :
 Մէրպուդ . կցեալ :
 Մէրսուլ . զրկուած :
 Մէրսում . վերոգրեալ :
 Մէրտանէկի . քաջութիւն :
 Մէրտուտէ . անարգելի :
 Մէրքէզ . կեդրոն :
 Մէքեաթիպ . դպրոցներ :
 Մէքեարիմ ա'տէ . շնորհասովոր :
 Մէքեարիմ նիշան . շնորհանշան :
 Մէքս . դադրեցնել :
 Մէքուլմէթլու . շնորհալի :
 Մէֆարլգ . գազաթներ :
 Մէֆգուտ . կորուսեալ :
 Մէֆթուն . դիւթեալ :

Մէֆիսարէթ . պարծանք :
 Մէֆսէտէթ . ապականութիւն :
 Մէֆսուխ . ջնջում :
 Մէֆրուզա . պարտականաւ :
 Մէֆրուշաթ . կարասիք :
 Մըգտար . քանակութիւն :
 Մըդաւլան . արծնիչ :
 Մըսրա' . մէկ տող ոտանաւոր :
 Մըսքիյն . տկար :
 Միեհա . ջուրեր :
 Միեհան . մէջ :
 Միզահ . զաւեշտական :
 Միէթէյն . երկու հարիւր (200) :
 Միլատիյե . Գրիստոսի ծննդեան :
 Միլէ . ազգեր :
 Միհվէրի . լաւագործ . ըստ ար-
 ժանւոյն :
 Մին գըպէ . կողմանէ :
 Մին գըպէլիլ . իւմ . մօր կողմանէ :
 Մինէլ գատիյմ . ի վաղուց :
 Մինէլ Հադգ . Սատուծմէ :
 Մի հայսիւլ մէճմու' . ընդ ամէնը :
 Մինհ . միեւնոյն :
 Մին զայրը հատտին . առանց հա-
 մարձակութեան :
 Միննէթտար . երախտապարտ :
 Մինվալ . ձեւ , եղանակ :
 Միսալի . նման :
 Միրիյե . արքունական :
 Միւդալա' . կարգալ , խորհրդածել :
 Միւդալէպէ . պահանջել :
 Միւդանէզա . նեղութիւն :
 Միւդաքթրի . գիր :
 Միւդաֆէ . կցեալ :
 Միւզմինէ . հինաւորաց :
 Միւէլէֆաթ . հեղինակութիւնք :
 Միւէլիֆիյն . հեղինակներ :

Միւէսսէս . հիմնում :
 Միւէսսէսաթ . հաստատութիւնք :
 Միւէսսիս . հիմնադիր :
 Միւէրրիֆիյն . պատմադիրք :
 Միւէ'ադըպ . յետոյ :
 Միւէ'ալ . բարձրեալ :
 Միւէ'ալլիզ . վերաբերեալ , պատ-
 կանոյ :
 Միւէ'ա'հհիտ . խոստացող :
 Միւէ'զամիլն . պարունակող :
 Միւէ'էսսիրէյն . վշտանալով :
 Միւէ'զայեիյտ . հոգատար :
 Միւէ'զատտիմ . մատուցանող :
 Միւթէզդի . նեղուող :
 Միւթէլէզդի . հրճուող :
 Միւթէհադգըզ . ստուգեալ :
 Միւթէհամիլ . բեռցած :
 Միւթէզայեի . փոխում :
 Միւթէճալիզ . աւելի :
 Միւթէմատիէն . շարունակ :
 Միւթէմէննա . խնդրում :
 Միւթէմէքթին . բնակող :
 Միւթէնա'իմ . բարիք վայելող :
 Միւթէնէվիլա' . սլլեւայլ :
 Միւթէլէքթր . շնորհակալ :
 Միւթէպահհըրիյն . ծովացեալք :
 Միւթէպէրան . պատուաւոր :
 Միւթէսարրըֆ . տէր :
 Միւթէվադգըֆ . կախեալ :
 Միւթէվադըն . բնակող :
 Միւթէվարի . ծածկում :
 Միւթէվէլի . հոգաբարձու :
 Միւթէվէլիտ . ծնեալ , յառաջ
 եկած :
 Միւթէվէրրիյն . երկիւղածք :
 Միւթէվէֆա . վախճանեալ :
 Միւթէտաի . վերաբերեալ :

Միւթէրազի . բարձրացող :
 Միւթէրաքիմէ . հաւաքում :
 Միւթէրճիմիյն . թարգմանք :
 Միւթէքէֆիլ . երաշխաւորք :
 Միւթէֆէրիլ' . վերաբերեալ :
 Միւթէֆէրիզա . սլլեւայլ (ծախք) :
 Միւթթահիտէ . միացեալ :
 Միւթթատըֆ . հանդամանքեալ :
 Միւթթէֆիզան . համաձայն :
 Միւթթիմ . յիսնապետ :
 Միւթթիման . ծառայողք :
 Միւթթազա . մտածել :
 Միւթթալէսէ . առիթ , պատճառ :
 Միւթթէղէմ . կամեցեալ :
 Միւթիւք . թագաւորներ :
 Միւթիւքեանէ . թագաւորական :
 Միւթթարի . վեհապետական :
 Միւթիւք . մահացու :
 Միւթազ . արտօնացեալ :
 Միւթազաթ . պատիժ :
 Միւթասէրէթ . համարձակիլ :
 Միւթէլիտ . կազմարար :
 Միւթէրէպ . փորձեալ :
 Միւթէտալտէն . նորէն :
 Միւթթէմիա'ն . հաւաքարար :
 Միւթմէլէն . համառօտիւ :
 Միւթրիմանէ . յանցաւորական :
 Միւթմանա'թ . արդիւն :
 Միւթդա . ստորագրում :
 Միւթդի . ստորագրող :
 Միւթէզդիզ . պատուող :
 Միւթէյիզ . բարին ու չարը զա-
 նաղանոյ :
 Միւթթազ . գերընտիր :
 Միւթա'գիտ . կազմում :
 Միւթազա' . կոխ , վէճ :
 Միւթաթա . կէսուակէս :

Միւթա'քիտ . հակադարձ :
 Միւթադըլ' . խզեալ :
 Միւթաւ . հնազանդ :
 Միւթէհի . վերջացած :
 Միւթիւ . արտագրող :
 Միւթիմանէ . բարերարական :
 Միւթիյֆ . բարձր :
 Միւթիւ . թափուր մնացած :
 Միւթիւս . սեպհական :
 Միւթիւսըրէն . սեպհականապէս :
 Միւթիւրր . օլմագ . յանգիլ :
 Միւթիւրիւ . գրում :
 Միւթիւրիւ . գրագէտք :
 Միւթիւրիւ . ջնջում :
 Միւթիւֆի'ա . անհետացած , ան-
 յեալ :
 Միւթիւհիմ . իմացում :
 Միւթիւհիտէ . տեսնել :
 Միւթիւքթէթ . ընկերանալ :
 Միւթիւրիւրիլէյա . յիշեալուհի :
 Միւթիւրիւ . քաջաբող :
 Միւթիւհի . ցանկացող :
 Միւթիւթէլաթ . պարունակութիւնք :
 Միւթիւթէլէն . ընկերարար :
 Միւթիւթի . գնող :
 Միւթիւր . յայտնող :
 Միւթիւրիտէն . մարեջախտի կող-
 մանէ :
 Միւթիւֆ . մերձ :
 Միւթիւք . կարեկից :
 Միւթաւա'ա . ծախու առնել :
 Միւթալաթ . հոգ ընել :
 Միւթալհի . պարծենցող :
 Միւթալտէլէ . փոխանակել :
 Միւթալտէք . օրհնեալ :
 Միւթալէյեզէ . մաքուրի քաշում :
 Միւթալէյի . յայտնող :

Միւսպիւնէլա . երթարկեալ :
 Միւսպիւնի . հիմնուած :
 Միւսպիւն . ստիպողական :
 Միւսաստէ . հրաման , թոյլտուութիւն :
 Միւսագգաֆաթ . առաստաղաւոր շէնքեր :
 Միւսա'իտ օլմագ . յարմարիլ , թոյլատրել :
 Միւսապ . վարձատրեալ :
 Միւսատրֆ . հանդիպած :
 Միւսարա'աթ . փութալ :
 Միւսաֆաթ . անկեղծութիւն :
 Միւսէլէմէ . ծանօթ :
 Միւսէմմա . անուանեալ :
 Միւսէմմաթ . որոշուած :
 Միւսթագըլլէն . անկախ :
 Միւսթա'իտ . բնդունակ .
 Միւսթախտէմ օլմագ . ծառայել :
 Միւսթաղիլաթ . գետիններ :
 Միւսթաղի . անկարօտ :
 Միւսթաղրագ . ընկղմած :
 Միւսթէա'ն . ամենօգնական :
 Միւսթէա'ր . փոխարեւական :
 Միւսթէհագգ . արժանացած :
 Միւսթէհիրէն . իր վարձուոր :
 Միւսթէմէնտանէ . թշուառ :
 Միւսթէպան . յայտնի :
 Միւսթէսնա . բացառիկ :
 Միւսթէվիտ օլմագ . արտադրել :
 Միւսթէվհիպ օլ . պատճառ ըլլալ :
 Միւսթէտ'ի . խնդրող :
 Միւսթէտ'իեաթ . խնդրագրեր :
 Միւսթէֆիյտ օլմագ . օգուտ քաղել :
 Միւսմիրէ . պտղատու :
 Միւսպէթ . հաստատուած :
 Միւսվէտտէ . ձեռագիր :

Միւսքիրաթ . ոգելից ըմպելիք :
 Միւսվաղա'ա . շինծո :
 Միւսվալաթ . սէր , մտերմութիւն :
 Միւսվաճէհէ . դէմ առ դէմ գալ , ներկայութիւն :
 Միւսվաֆագա . հաւանիլ :
 Միւսվաֆըգ . համաձայն :
 Միւսվէղաղֆ . թռչակաւոր :
 Միւսվէղըլի . ցրուել :
 Միւսվէֆֆագ օլմագ . յաջողիլ :
 Միւստաէէնէ . փոխատուութիւն :
 Միւստախէլէ . միջամտել :
 Միւստավիմ օլմագ . շարունակել :
 Միւստաֆա'ա . մերժել , պաշտպանել :
 Միւստէհէլի . սարսափելի :
 Միւստէպիրանէ . հեռատեսութիւն .
 Միւստիյր . տնօրէն :
 Միւստա'ի . դատախազ :
 Միւստա'ի ալէյ . ամբաստանեալ :
 Միւստա'ի ու'մումի . ընդհանուր դատախազ :
 Միւստէ'ա . պահանջ , դատ :
 Միւստէթ . պայմանաժամ :
 Միւստէթ էլէօմր . մինչ ցկեանս :
 Միւստա'աթ . դիմել :
 Միւստա . կամք :
 Միւստաֆա'ա . դատաստան :
 Միւսէթթէպ . յօրինուած :
 Միւսէթթէպէ . կազմուած :
 Միւսէճէպ . յարգի :
 Միւսէքքէպ . բաղկացեալ .
 Միւսիյտ . ցանկացող :
 Միւսիւվէթ . մարդասիրութիւն :
 Միւսըան . թռչուններ :
 Միւսուր . անցնիլ :
 Միւսուր թէգքէրէսի . անցագիր :
 Միւսքեաֆաթէն . ի վարձատրութիւն :

Միւքէլլէֆ . պարտաւորեալ :
 Միւքէրրէմ . պատուական :
 Միւքթէսէպէ . ստացուած :
 Միւֆէխիսամ . մեծազօր :
 Միւֆէխիսար . պանծալի :
 Միւֆթ . ճրի :
 Միւֆթախիւր . պարծենցող :
 Միւֆթէրի'աթ . զբաղաւորութիւնք :
 Միւֆթիւօր . պնակալից :
 Միւֆիյտ . օգտակար :
 Միւֆրէտաթ . մանրամասնութիւնք :
 Միֆթիւհ . բանալի :
 Մու'աէէնէ . զննել :
 Մու'ազգամ . մեծ .
 Մուազգէզ . մեծացուցեալ :
 Մու'ալէճաթ . դեղեր :
 Մու'ալլագա . առկախ :
 Մու'ալլիմ . ուսուցիչ :
 Մուախիւրէն . վերջերս :
 Մու'աճճէլէն . կանխիկ :
 Մու'ամէլաթ . գործողութիւնք :
 Մու'ավիւն . օգնական :
 Մու'ավիւնէ . կամաւոր (ղինոր) :
 Մուատիլ . հաւասար :
 Մուարրէֆէ . ծանուցեալ :
 Մու'աֆիէթ . ազատ ըլլալ :
 Մուգանէն . կանոնաւոր :
 Մուգապէլէ շիւտ . բաղդատուեցալ :
 Մուգապէլէթէն . ի փոխարէն :
 Մուգասէմէ . իրարու հետ բաժնել :
 Մուգավէլաթ . մուհարրիւր . նստար :
 Մուգավէլէ . պայմանագրութիւն :
 Մուգատտէմա . նախապէս :
 Մուգատտէս . նուիրական :
 Մուգատտէր . նախասահմանեալ :
 Մուգատտիմէ . յառաջաբան :
 Մուգարրէր . որոշուած :

Մուգարէնէթ . ընկերանալ , մօտաւորութիւն :
 Մուգթաղիեաթ . պահանջմունք :
 Մուգթաղի . պիտանի :
 Մուգիյմ . բնակող :
 Մուգնի'ա . համոզիչ :
 Մուգապըգ . համաձայն :
 Մուգլագ . բացարձակ , ընդհանուր :
 Մութլագա . նոյն , անպատճառ :
 Մուզիւր . փաստակար :
 Մուզմահիլ . բնաջինջ :
 Մու'թէպէր . երեւելի :
 Մու'իյն . օգնական :
 Մու'լին . յատարարող :
 Մուխալլէֆաթ . ննջեցեալին թողած ինչքերը :
 Մուխասսա . յատկացուած :
 Մուխթար . թաղային պաշտօնեայ , բնորեալ , կամուր :
 Մուխթէլիֆ . տարրեր , դանաղան :
 Մուխթէլլէթիւլ շու'ուր . խելարած :
 Մուխթէրի'աթ . նոր գիւտեր :
 Մուխիլ . փնտրող , աւերող :
 Մուխիս . անկեղծ :
 Մուհագգագ . ստոյգ :
 Մուհագգըգիյն . խուզարկողներ :
 Մուհադ . շրջապատուած :
 Մուհալ . անկարելի :
 Մուհասէպաթ . հաշուակալութիւնք :
 Մուհասիպ . հաշուակալ :
 Մուհավիլէ . յանձնուած .
 Մուհարրէր . գրուած :
 Մուհարրէպէ . պատերարմ :
 Մուհարրէրաթ . նամակներ :
 Մուհարրիւր . գրող , խմբագիր :
 Մուհարրիք . գրգռող :
 Մուհաքէմէ . դատաստան :

Մուհաֆազա . պահպանել :
 Մուհեթի . կենդանացողիչ :
 Մուհդիր . բարապան :
 Մուհթանուն իլէյհ . կարօտացած :
 Մուհրիզա . իրաւացի :
 Մուհքէմ . հաստատուն :
 Մուղայիր . հակառակ :
 Մուճէպ }
 Մուճէպինճէ } համեմատ :
 Մուճիր . վարձու տուող :
 Մումաիլէյհ . յիշեալ :
 Մումաիլէյհիմ . յիշեալք :
 Մունթազամէն . կանոնաւորապէս :
 Մունթազըր . սպասող :
 Մու պէ մու . կէտ առ կէտ :
 Մուսամմէմ . մտադրեալ :
 Մուսաննա' . արուեստակեալ :
 Մուսապլին . փորձանաւորք :
 Մուսատտագ . վաւերացեալ :
 Մուսատտըգ . հաստատող :
 Մուսարրահ . բացորոշ , յստակ :
 Մուսիյպէ . վիճակած :
 Մուսիյպէթ . փորձանք , աղէտք :
 Մուսինն . տարիքոտ :
 Մուսուլի . Նինուէացի :
 Մուվազզաթ . առժամանակեայ :
 Մուվազզաթէն . առժամանակեայ
 կերպիւ :
 Մուրագգամ . թուագրեալ :
 Մուրախսա . լիազօր պաշտօնեայ :
 Մուրիս . ժառանգ ձգող :
 Մուրչէ . մըլին :
 Մուրսէլլին . Առաքեալք :
 Մուֆասսալ . մանրամասն :
 Մուֆատ . խմատ :
 Մուֆարագաթ . բաժնուիլ :
 Մուֆսիտէ . խանդարիչ :

Ն

Նա . ոչ , ան :
 Նագապիլ . անկարելի :
 Նագգալ . ներկարար :
 Նագգ . ջնջել , ջրել :
 Նագըղա . ջնջող :
 Նագըր . թերի :
 Նագտէն . դրամով :
 Նագտիյէ . } դրամական :
 Նագտի . }
 Նաղըգ . պարունակող :
 Նաղար . տեսք , հայեցուած :
 Նաղիյր . նման :
 Նաիլ . արժանի :
 Նաիպի մէնտպ . փոխանորդ :
 Նակէհան . յանկարծ :
 Նահիէ . կիսավիճակ :
 Նամ . անուն :
 Նամղէտ . նշանուած :
 Նամիւթէնահի . անկերջ :
 Նամտար . անունի :
 Նանդարէ . հացի ստակ :
 Նանի ա'ղիյղ . սուրբ հաց :
 Նաշիրէ . տարածող :
 Նաչար . անճար :
 Նապէմահալլ . անտեղի :
 Նապէտիյտ . անյայտ :
 Նաջիյղ . ոչինչ :
 Նաս . ժողովուրդ :
 Նասիէ . հակատ :
 Նասիյպ . բաժին :
 Նասպ . կարգել :
 Նաստան . տգէտ :
 Նատանի . տգիտութիւն :
 Նարին . նուրբ , անտոկուն :
 Նաֆագա . սպրուստ :

Նաֆի'ա . օգտակար , հանրօգուտ
 (չինութիւնք) :
 Նէգարէթ . տեսչութիւն :
 Նէզլէ . հարբուս :
 Նէզտ . քով :
 Նէթէքիմ . քանի որ :
 Նէթիյճէ . արդիւնք , վախճան :
 Նէհար . ցերեկ :
 Նէհապէթիւմուտ . աղնուանշան :
 Նէճիյպանէ . աղնուական :
 Նէմիյրէսէտ . չի հասնիր :
 Նէմմէգահուլ ֆագիյրու իլէյհի .
 Աստուծոյ (ողորմութեանը) կա-
 րօտ ծառայն գրեց զանի :
 Նէշէթ . յառաջ դալ :
 Նէշր . տարածել , հրատարակել :
 Նէպէան . բղխել :
 Նէսէպ . անգրական :
 Նէվ' . տեսակ :
 Նէվահի . արդեւանքներ :
 Նէվլ . նուազ վարձք :
 Նէվրէսիյտէկեան . նորահասք :
 Նէտամէթ . զղջում :
 Նէտէրէթ . նուազութիւն :
 Նէֆեի . աքսոր :
 Նէֆէր . հողի , անհատ :
 Նէֆիյս . ընտիր , գեղեցիկ :
 Նէֆրէթ . զգուանք :
 Նէֆս . անձ :
 Նէֆսի . նոյն ինքն :
 Նէֆսիւլէմր . խնդրոյն էութիւնը :
 Նէֆրիյն խան . անէծք կարգացող :
 Նըսֆ . կէս :
 Նըսֆիէթ իւզրէ . կէսուակէս :
 Նիզա' . կռիւ , վէճ :
 Նիզամաթ . օրէնքներ :
 Նիզամէն . ըստ օրինի :

Նիզամը տարիէսինտէ . օրինաց
 սահմանին մէջ :
 Նիզամիյնէ խաղիւնսի . զինուո-
 բական դանձ :
 Նիզամնամէ . կանոնագիր :
 Նիթատ . սեռ , զարմ :
 Նիհանէթ . առ առաւելն , վերջ ,
 վախճան :
 Նիհանէթ իւլէմր . վերջապէս :
 Նիհանի . ծածուկ :
 Նիճէ . բաղում :
 Նիմէթ . բարիք :
 Նիյսան . Ապրիլ ամիս :
 Նիյք մահգար . բարեկեցիկ :
 Նիսա . կանայք :
 Նիսեան . մոռնալ :
 Նիսպէթէն . համեմատութեամբ :
 Նիւզուլ . կաթուած :
 Նիւմեան . ակներեւ :
 Նիւմայիլ . ցոյց :
 Նիւմուտ . ցոյցնող :
 Նիւսաիս . օրինական :
 Նիւքթէ . նուրբ կէտ :
 Նիւքիուլ . ետ քաշուիլ :
 Նիքպէթ . ձախորդութիւն :
 Նուզուտ . դրամներ :
 Նուզգ . ճառ :
 Նուզուգ . ճառեր :
 Նուշ . խմել :
 Նուսիս . օրինակ , հատ :
 Նուր . լոյս :
 Նօգսան . պակաս :

Շ

Շահան . }
 Շահէսթէ . } արժանի :

Շաեի'ա . անբաժան :
 Շազ . ուրախ :
 Շակիրտան . աշակերտք :
 Շահանէ . կայսերական :
 Շահիտ . վկայ :
 Շամիլ . պարսենակող :
 Շայէտ . գուցէ , եթէ :
 Շապլի էմիէտ . անմօրուս պա-
 տանի :
 Շատիւման . ուրախ :
 Շարզի . արեւելեան :
 Շարզ . պայման :
 Շէթմ . հայհոյել :
 Շէհատէթ . վկայութիւն , նահա-
 տակութիւն :
 Շէհատէթէն . վկայելով :
 Շէհատէթնամէ . վկայագիր :
 Շէհկյր . նշանաւոր :
 Շէհնշահի . կայսերական :
 Շէհպէնտէր . հիւպատոս :
 Շէհվէթ . ցանկութիւն :
 Շէհր . ամիս , քաղաք :
 Շէհր Էմանէթի . Քաղաքապետ-
 տութիւն :
 Շէհրի . ամսական :
 Շէհրիւար . թագաւոր :
 Շէհա'աթ . քաջութիւն :
 Շէյսուէթ . ծերութիւն :
 Շէյտանէթ ասա . սատանայական :
 Շէպապէթ . պատանեկութիւն :
 Շէպլիյհ . նման :
 Շէվզ . փափաք , եռանդ :
 Շէվքէթլու . վեհափառ :
 Շէվքէթմասլը . վեհապանծ :
 Շէվքէթմէապ . վեհափառ :
 Շէտաիտ . խստութիւնք :
 Շէտիյտէ . խիստ , սաստիկ :

Շէրաիզ . պայմաններ :
 Շէրէմ . ամօթ :
 Շէրէֆրաշ . փառք սիրող :
 Շէրէֆ միւթէ'ալլիզ . փառօք ծա-
 դած :
 Շէրի . Աստուածային օրինաց վե-
 րաբերեալ :
 Շէրիյե . կրօնական :
 Շէրիյք . ընկեր :
 Շէրիյֆէ . փառաւոր :
 Շէքվա . գանգատ :
 Շէքլյա . համբերութիւն :
 Շէքք . տարակոյս :
 Շըդզ . ձեւ , ճիւղ , մաս :
 Շիթա . ձմեռ :
 Շիյրաղէ . կապ :
 Շիյրխարէ . կաթնկեր :
 Շիտտէթ . սաստկութիւն :
 Շիրքէթ . ընկերութիւն :
 Շինտէ . եղած :
 Շիւրէքեա . ընկերներ :
 Շիւքրանիէթ . գոհունակութիւն ,
 երախտագիտութիւն :
 Շիւքրկիւզար . շնորհակալ :
 Շիքէսթ . կոտրել :
 Շիքէսթէ . բեկեալ :
 Շիֆարէղլը . բժշկուած :
 Շիֆախանէ . հիւանդանոց :
 Շիֆահէն . բերանացի :
 Շուհուտ իւլ հալ . վկայք :
 Շուղլ . զբաղում :
 Շու'ուր . միտք , խելք :
 Շուպազ . փետրուար :
 Շու'պէ . մաս , ճիւղ :
 Շուրիշ . խռովութիւն :
 Շուրու' . սխալ :

Ո

Ու'գատ . կապեր :
 Ու'գուլ . խելքեր , մաքեր :
 Ուլա . առաջին :
 Ուլէմա . Աստուածաբան գիտնա-
 կանք :
 Ուլում . ուսմունք :
 Ուլուվի . բարձրութիւն :
 Ուղուր . սէր , ճամբայ :
 Ուճուրաթ . վարձքեր :
 Ումուսի . ընդհանուր :
 Ումուր . գործեր :
 Ուպուտիէթ . անձնուիրութիւն ,
 ծառայութիւն :
 Ուսուլ . դրութիւն , եղանակ , օրէնք :

Չ

Չար . չորս .
 Չարբարմագ . ենթարկել :
 Չար նա չար . կամայ ակամայ :
 Չարսու . չուկայ :
 Չաքէր . ծառայ :
 Չաքէրանէ . ծառայական :
 Չէհրէ . դէմք :
 Չէնտ . քանի մը :
 Չի չարէ . ինչ օգուտ :
 Չիրքետալ . աղտեղի ջուր :
 Չու . պէս :
 Չուն . քանի որ , վասն զի , երբոր :

Պ

Պա . ուլ (մասնիկ գործիականի) :
 Պա քէրամէթ . հրաշալի :
 Պազը . մնացած , յարատեւ :

Պազըյե . մնացորդ :
 Պազդալէ չըգարմագ . ոչնչացնել :
 Պազդալնամէ . ջնջման գիր :
 Պազար . վաճառանոց :
 Պազը . քանի մը :
 Պազը մէրթէպէ . մինչեւ մէկ աս-
 տիճան :
 Պազուեան . բազուկներ :
 Պաթ . վերջնական :
 Պաի'յտէ . հեռու :
 Պալ . սիրտ :
 Պալա . բարձր :
 Պալաթէր . աւելի բարձր :
 Պալիզ . հասած :
 Պալոջ . քենի :
 Պախշ . նուիրել :
 Պաչա . խօսել , ծանուցանել :
 Պահր . ծով :
 Պահրէյն . Ուլիլանոս և Միջերկրական :
 Պահրիյե . ծովային :
 Պահիր . ակներեւ :
 Պաղթէթէն . յանկարծ :
 Պաղր . թոք :
 Պանտէրա . զրօշակ :
 Պապ . գուռ , հատոր :
 Պապտէ . մասին :
 Պասլըյթ . խոհեմութիւն , հեռա-
 տեսութիւն :
 Պասր . աչք , հեռատեսութիւն :
 Պատէ . գինի :
 Պա'տէղլըն . ասիլից վերջը :
 Պա'տէհու . ոչնչու հեթեհ :
 Պա'տէ վեֆաթիհի , վախճանէլէն
 յետոյ :
 Պատի . պատճառ :
 Պար . բեռ , անդամ :
 Պարէ . նկատմամբ :

Պարի . գոնէ , բուժիչ :
 Պարկեահ . ատեն :
 Պարկէյր . ձի (բեռ կրող) :
 Պաքիւրէ . կոյս :
 Պէգա . յարատեւութիւն :
 Պէգաեա . մնացորդ :
 Պէզդազ . կերպասավաճառ :
 Պէզլ . սկուել , շնորհել :
 Պէլէտիլէ . քաղաքային :
 Պէլտէ . քաղաք :
 Պէհա . գին :
 Պէհաիմ . անասունք :
 Պէհանէ . պատրուակ :
 Պէհէր . ամէն մէկ :
 Պէհլյե . բարձր , ընտիր :
 Պէհլյճէ . զուարթ , ուրախ :
 Պէհէթ . զուարթութիւն :
 Պէյ' . ծախել :
 Պէյլա . հաւկիթ :
 Պէյթիլէ . տնական :
 Պէյհուտէ . անօգուտ :
 Պէյն . մէջ :
 Պէյնէհիւմա . երկուքին մէջ :
 Պէյնէնատէ . մեր մէջ :
 Պէնի . որդիք :
 Պէնի պէշէր . մարդկային սեռ :
 Պէնտ . կապ :
 Պէնտէ . ծառայ :
 Պէնտէկեանէ . ծառայական :
 Պէնտէնիւվազ . ծառայատէր :
 Պէշէրիլէ . մարդկային :
 Պէսալէթ . քաջութիւն :
 Պէտ' . սկսիլ :
 Պէտէլ . փոխարէն :
 Պէտէլաթ . փոխարէնք :
 Պէտէլի լյճար . վարձու գին :
 Պէտիյա . նորանոր :

Պէտիյտար . յայտնի :
 Պէրաեա . ժողովուրդք :
 Պէրաթ . հրովարտակ :
 Պէրայ . համար :
 Պէրզալս . անդունդ :
 Պէրէքէթմէալ . արգասաբեր :
 Պէրէքէթնիւմա . արգասաւոր :
 Պէրի . ազատ :
 Պէրի իւզգիւմի . անպարտ :
 Պէրկիւզիլտէ . ընտրեալ :
 Պէր հայաթ . կենդանի , ողջ :
 Պէր միւրատ . կամագիւտ :
 Պէր մուճիւլ . համեմատ :
 Պէր վէճհի պալա . ըստ վերոգրեւոյն :
 Պէր տէվամ . շարունակ :
 Պէրր . ցամաք :
 Պէրրէյն . Ասիա և Ափրիկէ :
 Պէր քէմալ . կատարեալ :
 Պէօլիւք . գումարտակ :
 Պի գատէրիլ հրէս . բաժիններու
 համեմատութեամբ :
 Պիդդապ' . բնականաբար :
 Պիդդալ' վէր ըրզա . կամօք և հա-
 ճութեամբ :
 Պիզգաթ . անձամբ :
 Պիթթէմամ . ամբողջովին :
 Պիթթէմհիլ . կնքելով :
 Պի իզնի շէր'ի . կրօնական ատենի
 արտօնութեամբ :
 Պիլա . առանց :
 Պիլաիլյրէ . վերջապէս :
 Պիլա'քա . ընդ հակառակն :
 Պիլէդրաֆ . մանրամասնօրէն :
 Պիլէսալէ . անձամբ :
 Պիլ իճարէթէյն . երկու վարձքով
 (վագըֆի եմթակսյ) :
 Պիլ իմզա . ստորագրելով :

Պիլ ձիւմէ . բոլոր :
 Պիլ վէքեալէ . փոխանորդարար :
 Պի կիւման . անտարակոյս :
 Պի հայա . անամօթ :
 Պի հուզուր . անհանգիստ :
 Պի մէնիհի թէա'լա . բարձրեալն
 Աստուծոյ շնորհիւ :
 Պի միննէթ . ըրած բարեքը չի յիշող :
 Պիյրուն . դուրս :
 Պինաղիլ . անման :
 Պինաէն ա'լէյհ . վասնորոյ :
 Պինաէն . համար :
 Պին . որդի :
 Պինթ . աղջիկ :
 Պիննէզարէ . տեսչութեամբ :
 Պիշէքք . անտարակոյս :
 Պիշիւմար . անթիւ :
 Պիշարէկեան . թշուառներ :
 Պիշուն . անխմանալի :
 Պիսուչ . անմեղ :
 Պիսուհուլէ . զիւրութեամբ :
 Պիվայէ . չբաւոր :
 Պիտաթ . սկիզբ , նախադատ :
 Պիտրիլ . չը խնայել :
 Պիրատէր . եղբայր :
 Պիրէ . ուր :
 Պիւլէնտ . բարձր :
 Պիւլուզ . չափահասութիւն :
 Պիւնէ . չէնք , կաղմ :
 Պիւնիւվիլ . որդիութիւն :
 Պի քէմալիհի . ամբողջապէս :
 Պիքէս . անոք անօգնական :
 Պուզլան . ունայնութիւն , տղիւտութիւն :
 Պուզզ . ատելութիւն :

Ս

Սագըպէ . փայլուն , բանիբուն :

Սագվէթ . քաջութիւն :
 Սաե . շնորհ , հովանի :
 Սաեէ . էնտազ . հովանի ձգող :
 Սաեէպան . հովանաւոր :
 Սաիգա . մղում :
 Սաիպէ . ուղիղ :
 Սաիր . ուրիշ :
 Սալահ . արդարութիւն :
 Սալահիլէթ . արտօնութիւն :
 Սալահանաթ . կայսրութիւն :
 Սալիսէն . երրորդ :
 Սալիֆ իւզ զիքք . վերոյիշեալ :
 Սալ պէ սալ . տարուէ տարի :
 Սահա . մակերեւոյթ :
 Սահալէթ . պաշտպանութիւն :
 Սահիլ . եղբք ծովու :
 Սահիլհ . ճշմարիտ :
 Սահհաֆ . զրաւաճառ :
 Սաղիլ . փոքր :
 Սամինէն . ութերորդ :
 Սամի . բարձր :
 Սամի'ա . սկանջ :
 Սամի'աղիլ . սկանջը զարդարող :
 Սամիլմէ . անկեղծ :
 Սա'յ . ջանալ :
 Սա'ի . } երկրորդ :
 Սանիէն . }
 Սանիհա ըիյրա օլ . փառօք ծագիլ :
 Սանճադ . գաւառակ :
 Սապալէթ . մանկութիւն :
 Սապըզ . նախորդ , անցեալ :
 Սապըզա . նախապէս , արատաւոր ,
 անցեալ :
 Սապի . մանուկ :
 Սապի'ան . եօթներորդ :
 Սապիթ . հաստատուն :
 Սապիթ գատէմ' . հաստատամիտ :

Պալթ . ձայն :
Սալլէթուքէր . յարձակում :
Սալլ . կողմ :
Սատազա . ողորմութիւն :
Սատազաթ . հաւատարմութիւն :
Սատէ . կարագ , պարզ :
Սատէտիլան . պարզամիտք :
Սատըր . ելած , ծագած :
Սատիսէն . վեցերորդ :
Սատրի . մօր կողմանէ հարազատ :
Սարահաթ . յստակութիւն :
Սարիէ . տարափոխիկ :
Սարիյ . յստակ , բացորոշ :
Սարֆի նազար . մէկդի թողուլ ,
զանց ընել :
Սաֆգաի վահիտէ իլէ . ձեռքի մէկ
թոթ վելով , երկուստէք միաձայն
հաւանութեամբ :
Սաֆհ . թողութիւն :
Սաֆտէր . կտրիւ , թշնամեղն բա-
նակը պատուող :
Սէատէթ . երջանկութիւն :
Սէա'տէթլու . վսեմափալ :
Սէզա . } արժանի :
Սէզաւար . }
Սէլամէթ . փրկութիւն :
Սէհ . զիւրին :
Սէհվ . սխալ :
Սէհվիեթ . սխալմունք :
Սէմ' . լսել :
Սէմահաթ . առատաձեռնութիւն :
Սէմահաթլու . առատաձեռն :
Սէմանիյն . ութսուն (80) :
Սէմէնի միւլի . ընթացիկ զին :
Սէմէրէ . արդիւնք , պտուղ :
Սէյեար . սյցելու , շարժուն :
Սէյիէ . շարիք , գէշութիւն :

Սէյֆ . թուր :
Սէնա . գովեստ :
Սէնախան . գովեստ կարգացող :
Սէնէտ . մուրհակ :
Սէնէտաթ . մուրհակներ :
Սէ'իյէ . բարձր :
Սէպգաթ . անցնիլ :
Սէվահիլ . եզերքներ :
Սէվապըգ . անցեալք :
Սէվգ . խրկել , մղում :
Սէվգըյաթ . փոխադրութիւնք :
Սէտտու պէնտ . գոցել :
Սէտիյտ . ուղիղ :
Սէր . գլուխ , գլխաւոր :
Սէր'ասքէր . սպարապետ :
Սէրզէտէի զուհուր օլմագ . յա-
ռաջ գալ :
Սէրթասէր . ծայրէ ի ծայր :
Սէրիյ'ան . շատով :
Սէրիյր . գահ :
Սէրիէրաան . ապուշ , թմրած :
Սէրիէրտէ . գլխաւոր :
Սէր միհհէնախ . Ա . երկրաչափ :
Սէրսէրի . թափառական :
Սէրվէթ . հարստութիւն :
Սէրտ . յայտնել :
Սէրրաճ . համեմատգործ :
Սէրի'երաղ . գերբնալք :
Սէքթէտար իթմէք . փնասել :
Սէքվէսթրօ . արգելումն :
Սէքրէթ . գիտութիւն :
Սէֆալէթ . թշուառութիւն :
Սէֆահէթ . շուտութիւն , յիմա-
րութիւն :
Սէֆարէթ . դեսպանութիւն :
Սէֆարէթի սէ'իյէ . Օսմանեան
դեսպանութիւն :

Սէֆէր . անգամ , ճամբորդութիւն :
Սէֆիլ . թշուառ :
Սըզլէթիւտէ . ծանրութեամբ :
Սըեանէթ . պաշտպանութիւն :
Սըթիյն . վաթսուն (60) :
Սըհհաթ . առողջութիւն :
Սըհհիյէ . առողջական :
Սըհրինճ . ջրամբար :
Սըղար . փոքրներ :
Սըմար . միջնորդ :
Սընըֆ . կարգ , դաս :
Սըպեան . մանկունք :
Սըտգ . ճշմարտութիւն , հաւատար-
մութիւն :
Սըֆաթ . հանգամանքներ :
Սի'անէթ . շարախօսութիւն :
Սիբարըշ . յանձնարարութիւն :
Սիբէհսալարի . սպարապետական :
Սիեազաթ . անկէտ և երկայնաձիգ
տեսակ մը դիր :
Սիեազընտա . մատին :
Սիեասէթ . պատեւել , կառավարել :
Սիթէմքեար . թշնամանող :
Սիթթէ . վեց (6) :
Սիւբ . շարք :
Սիյմ . արծաթ :
Սիյմքէշխանէ . արծաթ կամ ոս-
կեթելի գործարան :
Սիյնեզէն . կուրծք ծեծող :
Սիյրապ . ջրով զովացեալ :
Սիյէթ . վարք :
Սիյիյն . տարիքներ :
Սիյն . տարիք :
Սիյնտիգ . հաշուաքնիլ :
Սիրգաթ . գողութիւն :
Սիւալ . հարցումն :
Սիւլէյման . Սողոմոն :

Սիւլան . երկու երրորդ $\frac{2}{3}$:
Սիւտաթ . սեամ :
Սիւր'աթ . արագ :
Սիւրուր . ուրախութիւն :
Սիւքիութ . լռութիւն :
Սիքքէ . դրոշմ :
Սիքքէզէն . դրոշմահար :
Սիֆր . գրութիւն :
Սուզան . տոջորեալ :
Սուզիլ . տոջորումն :
Սուի զանն . գէշ կարծիք :
Սուլհ . հաշտութիւն :
Սուլլի . հօր կողմանէ հարազատ :
Սուհուլէթ . զիւրութիւն :
Սուն' . ստեղծումն :
Սուսհու մէսա . առտու իջիկուն :
Սուվէր . կերպեր , եղանակներ , օ-
րինակներ :
Սուտուր . ելնել :
Սուրէթ . կերպ , օրինակ :
Սուրի . նիւթական :
Սուքիուք . դատաւորի մուրհակներ :

Վ

Վազ'ա . եղելութիւն :
Վազը'ա . յիւսել :
Վազը' օլան . տեղի ունեցած :
Վազըֆ . տեղեակ :
Վազֆ . բարեպաշտական , հաստա-
տութիւն կտակեալ :
Վազան . հայրենիք :
Վազանտաշ . հայրենակից :
Վազ' . դնել :
Վազ'ի ապի . բուն հիմ :
Վալա . բարձր :
Վալանիհէմ . բարձրախանամ :

Վալիս . հայր :
 Վալիսէյն . ծնողք :
 Վալիսիմէ . քննաստակար :
 Վահիբէ . սնտոխ :
 Վահիպ . պարգեւող :
 Վահիս . մէկ :
 Վահշէթ . վայրենութիւն :
 Վահիպ . պիտանի , անհրաժեշտ :
 Վասըդա . միջնորդ , միջոց :
 Վասըեթ . կտակ :
 Վասըլ . հասած :
 Վասի . խնամատար :
 Վաստէ . պայմանաժամ .
 Վարազա . թուղթ :
 Վարիտաթ . հասցի , եկամուտ :
 Վէզաիֆ . պարտականութիւնք :
 Վէզնէ . գանձ :
 Վէլայէթ . խնամակալութիւն :
 Վէլէվ . և եթէ , և թէ իսկ :
 Վէլէվ սուլլիմէ . զիցուք թէ :
 Վէլէտ . որդի :
 Վէլի . խնամակալ :
 Վէլիյիւլէմ . հրամանի տէր :
 Վէլիյիւն նիւ'մ . բարերար :
 Վէլիյմէ . հարսանիք :
 Վէլիքիւլի զըյզին սի'ա . ամէն
 անձկութիւնիւր լայնութիւնն ունի :
 Վէլհասըլ . վերջապէս :
 Վէհն . թուլութիւն :
 Վէճիյզէ . համառօտ :
 Վէճիյհ . պատուարեր :
 Վէճհ . կերպ , պատճառ :
 Վէճհէն միշէլ վիւճուհ . և ոչ մէկ
 կերպով :
 Վէննասու մէվթա վէէհիւլ իլմի
 ահեաու . ռամիկք մեռեալ են
 իսկ զիտունք կենդանի :

Վէսաեա . հրահանգներ , պատ-
 ուէրներ :
 Վէսաիգ . հաստատագրեր :
 Վէսաիգ . միջոցներ :
 Վէսայէթ . խնամատարութիւն :
 Վէսիյլէ . առիթ :
 Վէսիյ'աթ իւլ մէսալիք . ընդարձա-
 կածաւալ :
 Վէսիյգա . հաստատագրեր :
 Վէտուտ . սիրելի :
 Վէրասէթ . ժառանգութիւն :
 Վէրէսէ . ժառանգորդք :
 Վէրնէ . եթէ ոչ :
 Վէքեալէթրէնահի . Եպարգոսու-
 թիւն :
 Վէքեալէթի ու'զմա . մեծ Եպար-
 գոսութիւն :
 Վէֆա . բաւել , հաւատարմու-
 թիւն :
 Վէֆա էն ֆէրադ . զրաւ լինելու
 պայմանաւ ծախել :
 Վէֆաթ . վախճանիլ :
 Վիգայէ . պահպանել :
 Վիլեաթ . դաւառներ :
 Վիլայէթ . դաւառ :
 Վիլահէթրէնահի . ընդհանուր կու-
 սակալութիւն :
 Վիճահէն . դէմ առ դէմ :
 Վիճտան . խիղճ :
 Վիւտի զէպան . ամենօրեայ ա-
 ղօթք :
 Վիւճուտ . մարմին , դոյութիւն :
 Վիւս'աթ . ընդարձակութիւն :
 Վիւսուլ . հասնիլ :
 Վուգու . պատահել :
 Վուգու'աթ . պատահմունք :
 Վուգուֆ . տեղեկանալ :

Տ

Տա'ալի , դատեր :
 Տազըզա . վայրկեան , նուրբ կէտ :
 Տա'ի . աղօթող , պատճառ :
 Տա'իեանէ . աղօթողական :
 Տա'իյե . շար զիտուն :
 Տաիր . նկատմամբ :
 Տաիրէ . շրջանակ , պաշտօնատուն ,
 ճիւղ :
 Տաիրէի պէլէտիյե . թաղապետա-
 կան շրջանակ :
 Տաիւլ . մէջ , մտնող :
 Տաիւլի . ներքին :
 Տաին . պահանջատէր :
 Տաիլ . միջամտել :
 Տամատ . փեսայ :
 Տաշրա . դուրս :
 Տանիլմէնտան . զիտունք :
 Տասթան . պատմութիւն :
 Տա'վա . դատ , պահանջում :
 Տա'վաթ . աղօթքներ :
 Տալէր . իշխան , արքայ :
 Տատ . արդարութիւն :
 Տատէ . տրուած :
 Տար . տուն , աշխարհ :
 Տարէնտէ . կրող :
 Տար իւլ ֆիւնուն . համալսարան :
 Տար իւլ իսիլաֆէթիլ ա'լիյե . մայ-
 րաքաղաք :
 Տարպ . զարնել , կոխել :
 Տէլալէթ . առաջնորդութիւն :
 Տէլիլ . ապացոյց :
 Տէլլալ . մուսնետիկ :
 Տէհր . դար , ժամանակ :
 Տէյն . պարտք :
 Տէպպադ . խաղախորդ :

Տէսթիկահ . դործարան :
 Տէսթ ու բա . ձեռք ու ոտք :
 Տէսթուրի . իշխանական :
 Տէսթրէս օլմադ . ձեռնհաս լինել :
 Տէսթքէլ օլմադ . ձեռք քաշել :
 Տէվաիր . պաշտօնատուններ :
 Տէվահի , փորձանքներ :
 Տէվլէթ . տէրութիւն , ճոխութիւն :
 Տէվլէթի Ալիյե . Օսմ . պետութիւն :
 Տէվլէթլէրի . ձեր վսեմութեան :
 Տէվլէթլու . վսեմաշուք :
 Տէվրան . ժամանակ , դառնալ :
 Տէր . դուռ :
 Տէրիսէ'ատէթ . Կ . Պօլիս :
 Տէրկեահ . դուռ , ատեան :
 Տէրհալ . անմիջապէս :
 Տէրճ . զրեւ :
 Տէրմիւսան իթմէք . մէջ բերել :
 Տէրուն . մէջ :
 Տէրտէսթ . ձեռնարկուած , սկսուած :
 Տէրտէսթ իթմէք . ձերբակալել :
 Տէրք . իմանալ , հասկնալ :
 Տէրքեար . յայտնի :
 Տէքեաքին . խանութներ :
 Տէֆ' . մերժել , վանել :
 Տէֆ'աթէն . անմիջապէս , մէկանց :
 Տէֆաին . թաղուած նիւթեր :
 Տէֆէա'թլէ . քանիցս :
 Տէֆթէր . տեարակ , ցուցակ :
 Տէֆթէրի խազանի . կայսերական
 մատենան կալուածոց :
 Տէֆի իճթիւեաճաթ . պէտքերը
 հոգալ :
 Տէֆն . թաղել :
 Տիեանէթ . կրօնք , երկիւղածութիւն :
 Տիեար . աշխարհ , երկիր :
 Տիլիահ . սրտի կամք , փափաք :

Տիւխուն . արտաճմիլի :
Տիւկէր . ուրիշ , միւս :
Տիւլան . ատենան , ժողով :
Տիւլանի , ատենական (դիր) :
Տիրէխան . փայլուն :
Տիրհէմֆիրուշան . արամով ծա-
խողներ :
Տիւշար օլմադ . երթակայ լինել :
Տիււթուր . օրինադիրք :
Տու'ակիրուեան . աղօթողներ :
Տուխան . ծխախոտ :
Տուխանիեան . ծխալաճառներ :
Տուխուլ . մանկ :
Տուտման . ցեղ :
Տուրատուր . հեռի հեռի :
Տուրպիյն . դիտակ :
Տօլայը . պատճառաւ :

Բ

Բադիյալ . հակառակորդ , դիտող :
Բաիճ . ընթացիկ :
Բախնէտար . ֆլանսուած :
Բահ . ճամբայ :
Բահիյմանէ . զթացողական :
Բահիւ . քահանայ :
Բահման . ամենազուր :
Բահմէթ . զթուրթիւն :
Բադիւ . փափաքող :
Բադպէթ . փափաք , սէր :
Բադպէթլու . սիրելի :
Բահի' . վերաբերեալ :
Բամ . հնազանդ :
Բայ . արածել :
Բայկեան . արժանի :
Բապ . կապել :
Բապըդա . կապ :

Բապի'ան . չորրորդ :
Բապպ . Տէր , Աստուած :
Բապպանի . } Աստուածային :
Բապպանիյնէ . }
Բաթիխ . հիմնական :
Բաքիւլէն . հեծեսլ :
Բէանեա . ժողովուրդք , հպատակք :
Բէգապէթ . մրցում :
Բէկյա . նախագահ :
Բէհիյնի լիմ . յայտնի :
Բէհպէր . առաջնորդ , ուղեցոյց :
Բէյ . կարծիք , խորհուրդ :
Բէնկիյն . փայլուն :
Բէշիկնտաղ . նախանձ զրգուող :
Բէս . զլուխ , հատ :
Բէսալ . տեսարաններ , հանդէսներ :
Բէսան . հասնող :
Բէս իւլ մալ . զրամազլուխ :
Բէսմ . տուրք , հանդէս , սովորութիւն :
Բէսմիյնէ . պաշտօնական :
Բէվա . արժան :
Բէվաճ . վաճառում , քշուիլ :
Բէտիյն . պահեստի զօրք :
Բէտա . մերժել , ետ առլ :
Բէքիյքէ . փափաք :
Բէֆ' . վերցնել , բարձրացնել :
Բէֆագաթ . ընկերանալ :
Բէֆահ . երջանկութիւն :
Բէֆէթ . զթութիւն :
Բէֆիյ' . բարձր :
Բըֆա'թ . բարձրութիւն :
Բիա'եթ . յարգել :
Բիա'եթլու . յարգող :
Բիեադ . պարտէզներ :
Բիեադիյնէ . մտթեմաթիգական :
Բիեասէթ . նախագահութիւն :
Բիեասէթիւնահի . նախագահական :

Բիդա . հաճութիւն :
Բիէվիյնէ . թոքային :
Բիճալ . մեծամեծք :
Բիւգ'ա . թղթի կտոր , նրբագիր :
Բիւթպէ . աստիճան :
Բիւշաիյնէ . երկրորդական :
Բիւֆէգա . ընկերներ :
Բիքեապ . ասպանդակ :
Բուեթթ . կարգադրել , տեսնել :
Բուզ . օր :
Բուզի մէրրէ . ամենօրեայ :
Բուէսա . դիտաւորք :
Բուխսաթ . արտօնութիւն :
Բուխսուաթ օլմադ . երես քսել :
Բուդէն . իւղ :
Բուպ . քառորդ 1/4 :
Բուսում . տուրքեր :

Ք

Քեաին . զանաւած :
Քեաինաթ . Տիւղերք :
Քեամիլէ . կատարեալ :
Քեամիլէն . ամբողջապէս :
Քեամրան . կամագիւտ :
Քեանուրի էվիլէ . Դեկտեմբեր :
Քեանուրի սանի . Յունուար :
Քեարիլիյր . քարուկիր :
Քեաֆիլէ . բաւական :
Քեաֆիլէ . բոլոր :
Քէզալիք . նմանապէս :
Քէթէպէ . զրագիրներ :
Քէթիլիստա . զործակատար :
Քէթպ . գրել :
Քէլամ . խօսք :
Քէլ էվիլէ . առջի պէս :
Քէլէն . երբեք :

Քէմաեէնպաղի . պէտք եղածին պէս :
Քէմալ . կատարեալ , կատարելութիւն :
Քէմահիւլէ եալիյգ . ըստ արժանաւոյն :
Քէմաքեան . առաջնան պէս :
Քէմաֆիս սապըգ . ըստ առաջնոյն :
Քէմթէրանէ . նուաստագոյն , պա-
կասաւորագոյն :
Քէմիյնէ . պակասաւոր :
Քէյֆիյնէթ . խնդիր , որպիսութիւն :
Քէշիյաթ իթմէք . քաշել :
Քէշմէքէշ . քաշքշուկ , նեղութիւն :
Քէշ շէմսի . Արեգակին պէս :
Քէշֆ . քննել , որոնել , բանալ :
Քէպիյր . մեծ :
Քէսան . մարդիկք :
Քէսիյր . շատ , առատ :
Քէպ . ստանալ :
Քէսր . կոտորել :
Քէտէր . փորձանք , վիշտ :
Քէրամէթ . հրաշք :
Քէրիյհ . զգուշիկ :
Քէրիյմէ . աղջիկ , աղնիւ :
Քէրուպի . Քերուլբէական :
Քէրտէ . ըրած :
Քէֆալէթնամէ . երաշխաւորագիր :
Քէֆիլիյն պիլ մալ . զրամի վճար-
ման երաշխաւոր :
Քէֆիլիյն պիլն էէֆա . անձին երաշ-
խաւոր :
Քէֆն . պատանք :
Քիթապէթ . զրագրութիւն :
Քիուշիշ . ջանք :
Քիսիլէթ . հագուստ :
Քիրամ . պատուաւոր , աղնիք :
Քիւթիւպ . զրքեր :

Քիւլլի . բազում , շատ :
 Քիւլլի եւ վմ . ամեն օր :
 Քիւլլիյեէթ . առատութիւն :
 Քիւնեէ . մականուն :
 Քիւշատ իթմէք . բանալ :
 Քիւսուր . կոտորակ :
 Քիֆանէ . բաւել :

Ֆ

Ֆաղիյէթ . }
 Ֆաղ . } առաքելութիւն :
 Ֆաղլա . աւելի , աւելորդ :
 Ֆաթիհ . յաղթող , տիրապետող :
 Ֆաիզա . զերազանց :
 Ֆա'լ . գործող :
 Ֆաիիյմէ . մեծախառն :
 Ֆախր . պարծանք :
 Ֆախրի . ճրիագար :
 Ֆասըլէ . դադար , միջոց :
 Ֆասիտ . խանգարիչ , ապականիչ :
 Ֆասլ . եղանակ , լուծել :
 Ֆարազա . զիցութիւն :
 Ֆարզլիեաթ . ենթադրութիւնք :
 Ֆարդ . տարբերութիւն , դանաղանել :
 Ֆէզաիհ . անդգամութիւնք :
 Ֆէթհ . տիրել , բանալ :
 Ֆէթվա . վճիռ :
 Ֆէթվաբէնահի . Գենպետական :
 Ֆէլահ . բարօրութիւն , երջանկութիւն :
 Ֆէլաքէթգէտէ . արկածեալ :
 Ֆէլէքմէրթէպէ . երկնաստիճան :
 Ֆէլ . փող :
 Ֆէխամէթ . մեծափառութիւն :
 Ֆէհմ . իմանալ , հասկնալ :
 Ֆէյեալ . դարգացնող :
 Ֆէյվայէ . դարգացուցիչ :

Ֆէնա . անցաւոր :
 Ֆէնն . զիտութիւն :
 Ֆէննէն . զիտօրէն :
 Ֆէսատ . ապականութիւն , խանգարութիւն :
 Ֆէսիս . աւերել , ջնջել :
 Ֆէվգ . վեր :
 Ֆէվգէլ ա'տէ . չափազանց , արտասովոր :
 Ֆէվգ . երջանկութիւն :
 Ֆէվթ . մեռել , կորսուիլ :
 Ֆէտաքեարլըգ . զոհողութիւն :
 Ֆէրադ . ծախել , անդորրութիւն :
 Ֆէրազաթ . ետ քաշուիլ :
 Ֆէրման ֆէրմա . հրաման արձակող :
 Ֆէրմուտէ . հրամայում :
 Ֆէրտա . վաղը , հետեւեալ օր :
 Ֆէքք . զատել , անջատել :
 Ֆըգտան . չգոյութիւն :
 Ֆըզըլիեէ . բնածին :
 Ֆըրգա . խումբ , զօրարածին :
 Ֆի . 'ի , գին :
 Ֆի էքսերլէ վգաթ . շատ անգամ :
 Ֆիթնէ . խռովութիւն :
 Ֆի'լ . գործողութիւն :
 Ֆիլհազիյգա . իրօք , ճշմարտիւ :
 Ֆիմապա'տ . այսուհետեւ :
 Ֆիրագ . բաժանում :
 Ֆիրարի . փախստական :
 Ֆէրտէվա աչեան . զբախտարոյն :
 Ֆիւզունի . աւելնալ :
 Ֆիւթուվլէթլու . առատածեռն :
 Ֆիւնուն . զիտութիւնք :
 Ֆիւրուիթ . ծախել :
 Ֆուտէլա . առաքելիք :
 Ֆրանըզքեարի . Գաղղիական սպանալք :

ԱՅԼԵԻԱՅԼ ԳԻՏԵԼԻՔ

— օօ —

ՊԱՏՈՒԱՆՈՒՄ

Օրոհարհաւ Կայսերաց (Օսմանաց)

Շէվքէթլու Մէհապէթլու Սուլդան . . . Խան Էֆէնտի-
տիմիզ Հազրէթլէրի :

Օրոհ Կայսերաց և Արտայէ

Հաշմէթլու . . . Իմրէրադօր Կահ Գրալ Հազրէթլէրի :

Պարսկաց Շահին

Շէհամէթլու . . . Խան Հազրէթլէրի :

Կայսերական Իշխանաց

Տէվլէթլու Նէհապէթլու Էֆէնտի Հազրէթլէրի :

Նէֆիստի Սոյիյլէն և այլ համապէճան Իշխանապետաց
— Սէթ Եպարհուիլէն

Տէվլէթլու Ֆէխամէթլու . . . Բաշա Հազրէթլէրի :

(Աղբրագրոյ Չէլ)

Մա'րուզի տա'իի քէմիյնէլէրի տիր քի (Էրծանաւաց Կոլմանէ)

Մա'րուզի չաքէրի քէմիյնէլէրի տիր քի (Աշխարհաւանաց Կոլմանէ)

Եպարհասալէնէ հրաժարեալներու

Իւպհէթլու Տէվլէթլու . . . Բաշա Հազրէթլէրի :

(Աղերսագրաց ԴԷՆ)

Մա'րուզի տա'իլէրի տիր քի (կրճաւանաց կողմանէ)

Մա'րուզի չաքէրէրի տիր քի (աշխարհականաց կողմանէ)

Արտանի կանանցին պարին (Տարեւս սեւ'դէլիշ շերէյֆէ աղաւը)

Տէվլէթլու Ի'նսահէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Աղարապէրին և Այսեր փեսայ եղողներուն

Տէվլէթլու Ա'դուֆէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Գործոն բանալի Աղարապէրին (Սերդարի ետրէ՛)

Տէվլէթլու Ռէֆէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Մարաշապէրներուն և Րդէշներուն (Միշիյներուն և Վէշիյներուն)

Տէվլէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Պալէ ասրիճանաւորներուն , Այսեր Մենեկապէրներուն և Պալարան
Ա. Քարաուզարին և Պերալան իորհրդոյ Ասիաֆանին

Ա'դուֆէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Ֆերէյդներուն և Ռիւպէի ուլաի աւալին կարգի ասրիճանաւորներուն
և Րոստէլի Պէլէր պէյի եղողներուն

Սէա'տէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

Մէրէլէշ և Մէրֆէրան եղողներուն և Ռիւպէի ուլաի Բ. կարգի
ասրիճանաւորներուն

Սէա'տէթլու Էֆէնտիմ :

Սիւրաւայներուն և Սիւրեհայիշներուն

Ի'զզէթլու Էֆէնտիմ հա' Պէյ Էֆէնտիմ :

Ռիւպէի սանիէի ասրիճանաւորներուն և Փոխ-Ղազարապէրներուն
(Գալիճաֆա՛) և Խոռապէրներուն

Ի'զզէթլու Էֆէնտիմ հա' Պէյ հա' Աղա :

Հաղարապէրներուն և Սալէի ասրիճանաւորներուն և Ալայ եփններուն
Րըֆա'թլու Պէյ հա' Էֆէնտիմ հա' Աղա :

Րապէա'ի ասրիճանաւորներուն և Փոխ-Հաղարապէրներուն (Գիւլ աղա՛ն)
և Հարիւրապէրներուն

Յիւթուվլէթլու Պէյ հա' Էֆէնտիմ հա' Աղա :

Վերդերէս ասրիճաններին սորին եղողներուն և այլոց

Համիյիթլու Պէյ հա' Էֆէնտիմ հա' Աղա :

ՊԱՏՈՒԱՆՈՒՆՔ ԿՐԾՆԱԿԱՆԱՅ

Շէյի Իւլ Իւլա՛

Տէվլէթլու Սէմահաթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

(Աղերսագրաց ԴԷՆ)

Մա'րուզի տա'իլի տիրիյնէրի տիր քի (կրճաւանաց կողմանէ)

Մա'րուզի պէնսէի տիրիյնէրի տիր քի (աշխարհականաց կողմանէ)

Հրաժարելոց

Տէվլէթլու Ֆաղիյէթլու . . . Էֆէնտի հաղրէթլէրի :

 Իսկ աղերասնացի զաւրիյնէ բաւը փորձածէլն չէ :

Անարուտի և Բոսնէի Գարններուն

Սէմահաթլու Էֆէնտի հաղրէթլէրի :

Իսլանպուլի Գարններուն

Ֆաղիյէթլու Էֆէնտի հաղրէթլէրի :

Հարեֆէյի տարեմաններուն

Ֆաղիյէթլու Էֆէնտի :

Միտրիքիներուն (Ասորոսածախանութեան դաստարոսաց)

Մէքրումէթլու Էֆէնտի :

Գարններուն (Շէրէի օրինաց դաստարոս)

Մէվլէտէթլու Էֆէնտի :

ՈՁ ՄԱՀՄԷՏԱԿԱՆ ԿՐՕՆԱԻՈՐԱՅ

Կաթողիկոսաց և Պատրիարքաց

Րիւթպէթլու Էֆէնտի հաղրէթլէրի :

Եպիսկոպոսաց

Մէնդիլէթլու Էֆէնտի հաղրէթլէրի :

Վարդապետաց և Փահանայից

Ֆաղիլէթլու Էֆէնտի :

ՄԱՍՆԱԻՈՐԻՔ

— 0 0 —

Օրաց դաստարոսաց

Էսալէթլու . . . ճէնապլէրի :

Ահաասարի անհարից

Միւրիւվլէթլու . Րիալէթլու . Խալիսէթլու . Հէօրմէթլու . Սատաղաթլու . Րաղպէթլու . Ինանէթլու . Մէհապլէթլու . Ղայրէթլու . Հիմմէթլու . Քիեասէթլու . Նէճապլէթլու . Ա'տալէթլու . . . Էֆէնտիմ կո՛մ Պէյիմ կո՛մ Աղամ :

Իգլան սեռի յարուս

Իամէթլու , Ի'ֆֆէթլու (Համեստափայլ) :

Ուսանողաց

Տիրայէթլու . Ֆէղանէթլու . Չէքեալէթլու :

— 0 0 —

Հետեւեալներն ալ այլեւայլ դասաւարդութեաններ են , որոնք ընկերացողաց օգտակար լինել :

Պատրաստանք

1. Շէվլէթլու .	Վէհափառ :
2. Հալմէթլու .	»
3. Ֆէխամէթլու .	Բարձրապատիւ :
4. Իւպէթլու .	»
5. Տէվլէթլու .	Վսեմաշուք .
6. Ա'ղուֆէթլու .	Վսեմափայլ :
7. Սէա'տէթլու .	»
8. Ի'զզէթլու .	Մեծապատիւ :
9. Րըֆաթլու .	»
10. Ֆիւթուվլէթլու .	Մեծարդ :
21. Համլիլէթլու .	Յարգոյ

Դիւանական ասորիներ.

1. Ռիթպէի բապի'ա .	Դ. կարգի պաշտօնատարութիւն :
2. » սալիսէ .	Գ. » »
3. » սանիկէ սընֆի սանի .	Բ. » Բ. դասու »
4. » » » միւթէմաիդի .	» Ա. » »
5. » ուլա » սանիսի .	Ա. » Բ. » »
6. Ռիթպէի ուլա սընֆի էվլէլի .	Ա. կարգի Ա. դասու »
7. Ռիթպէի պալա .	Վերին կարգի »
8. Վէշարէթ .	Բզէշխութիւն : »

Զինորական ասորիներ .

1. Նէֆէր .	Պարզ զինուոր :
2. Օն պաշը .	Տասնապետ :
3. Չափուշ (Ա. Բ.)	Վարդապետ :
4. Միւլադիմ (Ա. Բ.)	Յիսնապետ :
5. Նիւզ պաշը .	Հարիւրապետ :
6. Գօլ աղասը (Ա. Բ.)	Փոխ հազարապետ :
7. Պին պաշը .	Հազարապետ :
8. Գայիմնադամ .	Տեղակալ :
9. Միրալայ .	Գնդապետ :
10. Միյրի լիվա .	Կիսարածնի հրամանատար :
11. Ֆէրիյ .	Զօրաբաժնի »
12. Միւշիյր .	Մարաջախտ :

Վարչական բաժանման և Պաշտօնատար .

Իւլքիա .	Իշտողն է	Հիւքիւմտար :
Վիլայէթ .	Պատասխանատուն է	Վալի
Սանճադ .	»	Միւթէսարրըֆ :
Գաղա .	»	Գայլմնադամ :
Նահիլէ .	»	Միւշիյր :
Գարիկէ .	»	Մուխթարան :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0545255

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ՄԻԻՍ ԳՈՐՆԵՐԸ

1. ԿԻՆԼՈՆԻԹԼԻ ՄՈՏԱՐՔԵՐԱԹԻՐ ԲՆԱԼԻԿԷՆՈՒ ԳԼԿԱՅՐՐԵՐ ԲՆԱՄԼԻԿԷՆ (ԹՐԲԱՍԱՍՈՒ ՃԵՈՍՈՂԻՐ) Գ. ՏԳՎԱԳՐԱԹԻՐԱՆ :
2. ԼԷՂՈՒՖԻՒ ԱՍՏՐ (ԳԼԿԵԿԻԼ ԳՐԱՍԺՔ) :
3. ԻՐԱՅԻՐԷ ԼԵԼԳՈՒՄԻ ՍՈՄԱՆԻ (ՎԵՐԱՆԻՍ) :
4. ԱՍՏՆԱՐԴ ՈՒՂՂԱԳՐԱԹԼԵԱՆ ՍՈՄԱՆԵԱՆ ԼԿՈՒՄ :
5. ՏՈՆՐ ՓԱՍՏԱՐԱՆՆԵՐ ԿՈՄ ԶՐԻՐ ՏՈՐԵՄԱՆ ԱԳԱՍՏԱԹԻՐԱՆ :
6. ԼՈՒԼԷՆ ԵՐԹԹԻՄԵՆ ՄՈՒ ԼՆՈՒԼԷՆ ԲՆԱԼԻԿԷՆ :
7. ԶԱՐԵՆՈՒՐ ՎՈՒՄՈՒՄ ՍՈՒ. ՊԱՐԱԼԷ ԱՐԱՐ. ԼԿՈՒՄ :
8. ՏԱՐԵՐՔ ՍՈՄԱՆԵԱՆ ԼԿՈՒՄ (ԼՆՈՒՄԱՆ ԲԵՐԱՆՈՒՄ ՍՈՒՄ) Գ. ՏԳՎԱԳՐԱԹԻՐԱՆ :

WUWUO3 SU₄

1. Տանը փաստադրանք . մաս Բ. և Գ.
2. Լէ դահլիճի Ասար . մաս Բ.
3. Եղիշիկի Լիւթագոյի Օամ. (Բարեկեանի աղ) Գ. Տպագր.

معارف نظارت جلیله سنک فی ۵ مارت سنه ۳۰۱ تاریخلو
و ۱۴ نومرولی رخصتنامد سیله مطبعه عثمانیه ده طبع اولمشدر